

УЧИТЕЛЯ БЕИНСА ДУНО

РАЗУМНИТЕ СЪЩЕСТВА

Младежки окултен клас
Година XVI (1936-37)

Том I

**ИЗДАТЕЛСТВО
БЯЛО БРАТСТВО
СОФИЯ 2003**

**УЧИТЕЛЯ БЕИНСА ДУНО
РАЗУМНИТЕ СЪЩЕСТВА**

Първо издание

Редактор	Димитър Калев
Компютърен дизайн	Филип Филипов
Компютърен набор	Дарина Добрева

© Учителя Беинса Дуно (Петър Дънов)
© Издателство Бяло Братство
ISBN 954-744-032-2 (т. 1)

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Разумните същества (25.09.1936).....	7
2. Функции на черния дроб (2.10.1936).....	23
3. Двете колела (9.10.1936).....	39
4. Същественото за младите (16.10.1936).....	57
5. Син и баща (1.01.1937).....	79
6. Което мислиш, става (8.01.1937).....	89
7. Гладни и сити. Единение и разединение (15.01.1937).....	109
8. Поводи на мисълта (22.01.1937).....	129
9. Грозота и красота (29.01.1937).....	143
10. Естествена хладина и топлина (5.02.1937).....	167
11. Прави и криви линии (12.02.1937).....	187
12. Хигиена на сътивата (19.02.1937).....	205
13. Концентриране на човешкия ум (26.02.1937).....	225
14. Двете течения (5.03.1937).....	245
15. Мускулно и нервно напрежение (12.03.1937).....	265
16. Основите на здравето (19.03.1937).....	281
17. Четири хигиенни правила (26.03.1937).....	293
18. Тримата професори (2.04.1937).....	307

РАЗУМНИТЕ СЪЩЕСТВА

“Отче наш”

Чете се темата “Отличителните черти на правите и кривите линии”.

Каква зависимост има между една точка, една права и една крива линия? Правата линия е една възможност на точката да се прояви, а кривата линия е една възможност на правата да се прояви. Защото, ако не съществува кривата линия, правата не може да се прояви. Разбира се, в съвременната математика липсват тия разбириания – точката, правата и кривата линия се употребяват в друг смисъл. Но туй се съдържа в самата идея: когато се говори за точка, за права, за крива и когато се развива човешкият ум, тогава изпъква туй, което Природата е съградила. Много неща има, които хората не подозират. Например, ние говорим, че по-голямо число от единицата няма, а в аритметиката считат, че 2 е по-голямо от 1. По какво се отличава 2 от 1? – По това, че 2 е два пъти по-голямо от 1. По какво се отличава 3? – По това, че е три пъти по-голямо от единицата. Идваме до 9, което е девет пъти по-голямо от единицата. Но това са човешки определения. По какво се отличава всяко следващо число във възходяща или в низходяща степен? Какво е свойството на 3? – То е три пъти по-малко от единицата. Това е така в идейното.

Има ного работи, на които човек не знае произхода. Човек не знае произхода на смеха. Например, при една сериозна мисъл ти не можеш да се смееш. Може да се смееш там, дято има много силен контраст. Например, срещаш един човек, който си е облякъл палтото наопаки – веднага започваш да се смееш. Защо? Защото този мисли, че се е облякъл много хубаво. Смехът подразбира, че една идея не изявява своята форма. Когато хората се смеят, ти си обърнал наопаки идеята или мисълта, или чувствата, а мислиш, че са прави.

Вземете, например, скръбта. Какво е свойството на скръбта, от какво произтича тя? Там, дято има загуба, винаги има скръб. Щом имаш органична загуба, имаш скръб. Скръбта е израз на нещо, което си изгубил. Казвам: ако хората можеха да разсъждават правилно, щяха да видят от какво произтича скръбта. Скръбта се различава по степен: ако загубата е голяма, и скръбта е голяма. В какво седи голямата скръб? Когато нещо ценно е загубено. Най-първо, да кажем, умре баща ти или майка ти, или някой твой приятел – ти скърбиш. Но когато умре баща ти, скръбта се различава; когато умре майка ти, скръбта се различава.

После, вземете една обидна дума; по какво се отличава тя? Обидата от какво произтича? Казваш: „Аз съм обиден“. Каква е вътрешната идея на обидата? Човек трябва да разглежда човешкия език и психофизиологическите процеси, които противчат. Например, кажеш една обидна дума на човек и той се обижда. Кажеш на един свой приятел: „Ти си невежа“ и той, щом чуе тази дума, веднага се обижда. Къде именно, на кое място се заражда една малка обида? Как е схванал той думата „невежа“, какво означава тя? – Човек, който не знае. И тогава, за да не се докачи, ти допълваш: „Ти си невежа, от науката нищо не разбираш“. И това е вярно – от Живота много

малко разбира. Ти не си в състояние да пожертваш всичко, което имаш, пък аз не съм в състояние да обясня всичко, което съществува в науката. Ако някой се докачи, че не е набожен, той може ли всичко да обясни? Например, един милиард килограма вино колко души могат да го носят? Трябва доста дълго време да смяташ.

Сегашните учени хора искат да намерят произхода на Живота. Според теорията на Дарвин от малките животинки са се развити големите и тогава следва положението, че Човек е произлязъл от маймуната. Защо е обидно да кажеш на един Човек, че е маймуна или че е произлязъл от маймуна? Турците казват "маймун сурат"; маймунският образ в какво седи? Това е идеята за животно. Всяко животно има противоположно качество, което Човек не иска да му се приписва. Коя е отличителната черта на маймуната? – Подражанието. При това, в нея конкретният ум е развит, но тя няма разсъждение. Когато се говори общо за типовете, какво ще разберете? В някои отношения маймуната има добри черти – тя не е месоядна. Маймуните ядат ли мясо, какво говори естествената наука? Ядат само насекоми. Например маймуните убиват ли някое животно, за да го изядат, както тигъра, лъва или вълка? Последните хващат животното, разкъсват го и го изядват. При какви условия вълкът се е научил да яде мясо? При какви условия животните са станали месоядни? Било е време, когато те не са разкъсвали другите; после се научили на това. Всички тези неща са придобити отпосле.

Кога се е научил Човек да пооткрадва? Например, кражбата у децата произхожда много естествено: иска им се да откраднат орехи, ябълки, круши. Тия плодове едно време са били свободни и децата като малки маймунчета са се качвали на това дърво, на онова – нямало кой да им забранява. Сега малкото маймунче е станало Човек и влиза в един свят, дето градината е заградена, има пазач.

То си взема, според идеята, която има, но го считат за престъпник.

Това качество може да се определи. Кога у хищниците се е явил този характер да убиват другите? Сега, това е въпросът за злото. Много пъти хората са питали за произхода на злото в света. И за това си има теории. Вземете един човек: когато го ухапе нещо, какво движение прави най-първо? Когато е ухапан или когато има някаква неприятност, прави едно естествено движение, като че отхвърля. Ако турите огън на длантата на човек, той веднага ще изхвърли огъня навън.

Та казвам: при сегашния живот трябва да се проучват състоянията и техния произход. Да кажем, че една мисъл минава през ума ви, вие не знаете нейния произход. Мислите могат да бъдат приятни, могат да бъдат неприятни; могат да бъдат успокоятелни, но могат да произвеждат безпокойство, т. е. могат да произвеждат неонова, което вие желаете. Иска се голямо разсъждение. Да допуснем, че ви обижда някой отвън; при обикновено състояние, щом ви обиди някой, веднага трябва да се изправите. Туй съществува и в животните, и при тях има обида. Когато се срещнат две животни, веднага се поглеждат – в тях има известни правила: едното трябва да отстъпи. Тогава започва борба, при която слабите трябва да отстъпят. Следователно, каква е философията? Ако слабият отстъпи, има ли някакво прегрешение? Умният трябва да отстъпи, понеже, ако не отстъпи, може да изгуби много. Но ако силният отстъпи, какво показва това, какво има в него? Има съзнание. Вземете тигъра: нахвърля се върху човек, нахвърля се върху какво и да е животно, но щом види кобра, трепери. Тя не е по-силна от тигъра, но понеже е ял попарата на кобрата, той съзнава, че щом го кълвне, за една минута се свършва с него.

Та казвам: сегашният начин, по който се развиват учените и културните хора, е добър – те вървят по един много добър път. Да кажем, в медицината се изучава анатомия. Вие в гимназията сте изучавали малко анатомия; какво представлява анатомията, на какво да я уподобим? Тя изучава архитектурата на организма – как са построени костите, как е съградено тялото. При това, може да изучавате самите кости от какво са създадени архитектурно. После стигате до изучаването на физиология. Каква е разликата между анатомията и физиологията? Във физиологията се изучават живите функции на тялото. Да кажем, изучавате биология; какво трябва да имате предвид при изучаването ѝ? Или изучавате геология; на какво можем да я уподобим? За някого казват: "Той е географ". Какво представлява географията? Географията изучава Земята – как е разпределена, на кое място се намират разните държави: Германия, Япония или Америка, или Азия. Въобще, тя е едно описание на Земята. И в бъдеще има още да изучаваме, сега сме в началото – ще имаме още други разпределения, още пространство...

После идвate до астрологията; какво представлява тя? Или вземете науката френология, която още не е призната, или хиромантията, или графологията.

От почерка на един човек трябва да определиш какъв е неговият характер, какво е развито в него сега и какво ще направи в бъдеще. Вземете един графолог: по дадена буква той определя характера на човека. Да кажем, някой напише буквата "м"; ако първият връх на буквата е по-висок, този човек е егоист, мисли повече за себе си. Ако пък напише втората част по-висока, обратното – този

мисли за близните повече, те са първата му мисъл, а после мисли за себе си. Сега, графолозите откъде са дошли до заключенията, че единият е по-горделив, а другият е по-смирен?

Питам сега каква е разликата, ако повдигаш себе си и ако повдигаш близния? Когато повдигаш някого, ти работиш, нали така? Най-първо, за да може човек да работи, трябва да повдигне себе си. В повдигането има философия. Не е лошо да се повдигаш. Ако вършиш някоя голяма работа, ти много се надигаш, но ще дойде време да си починеш. Как ще си починеш, ако повдигаш себе си? Ако искаш да си починеш, не трябва да се повдигаш. Например, за да си почине десният крак, ще повдигнеш левия. Ако не повдигнеш единия и другия крак, ти няма да можеш да вървиш. Ако не мислиш и за твоите близни, ти няма да можеш да си починеш. Казвам: има една философия, която разрешава нещата. Повдигането нищо не значи; че някой е горделив, туй нищо не означава. Къде е грехът на горделивия? Грехът и погрешката е там, че той мисли, че всичко може да направи. Питам: ако го оставят с един крак и с една ръка, какво може да направи? Той може да ходи с един крак, ако има две ръце. Но представете си, че имате един крак и нямате ръце; какво ще правите? Ще седите на едно място. Ако имате два крака, това е възможност да се движите. Когато съзнавали тази философия, животните се уморили. Вземете стоножката, която има сто крака, или паяка. Има шестоноги, осмоноги, има десетоноги. Питам кога и кой им е турил краката? Всички, учени хора са им ги поставили.

Един ден вие, ако изследвате напредъка на науката, ако разглеждате аеропланите, желеznиците, ще видите какви са били опитите. Животните не са били нищо друго, освен опити, които Съществата са направили. После други Същества са ги правили и най-после дошъл Господ и

направил последната форма на човека. Ти ще видиш, че върху всички животни са работили Същества: във вълка, в тигъра, в змията, в мухата. Това са все Същества, които са работили и по това ги различаваме. От онова, което са направили, ти можеш да изучаваш какви са те. Казваш: "Толкова му стигал умът, толкова знаел – направил един паяк с толкова крака!" Но това е необходимо! Без един вълк не може! Много вълци са непотребни, но съвсем без вълк не може.

Та казвам: в Живота всяка една мисъл, всяко едно желание, всяко едно чувство си е на място. Горделивият е на мястото си. Има един горделив, който е на място. Англичаните имат едно изречение, с което казват, че са англичани – гордеят се. Българинът може ли да бъде горделив? Англичанинът може да бъде горделив, че е англичанин. Българинът с какво ще се похвали? И българинът се хвали...

Когато вървим, трябва да извлечем полезното. И науката си има свой произход. Всичките нейни клонове, които сега се развиват, идват по едно разпореждане на Невидимия свят. Всяка наука внася нещо в Живота. Това е едно място, където се проявяват силите на Природата. Сега имаме много по-ясна представа за строежа на човешкото тяло, отколкото някога. Едно време са го знаели само неколцина посветени, а другите са били деца. Това знание сега е дадено и вие не знаете как да го употребите. Искате да поправите характера си и не знаете как. Вие виждате, че по някой път имате нещо опако. Например, пишете тъй, както не трябва; седни и се научи да пишеш правилно! Вие ще се самовъзпитате, когато пишете хубаво, правилно и красиво. От друга страна, когато вървите, не съзнавате как ходите; вие можете да се самовъзпитате и ако знаете как да ходите, ще придобиете известни качества в себе си. Ако не изявите това в себе си, не можете да се самовъзпитате.

Сега има педагози, които искат да възпитат децата, като им казват: "Това не прави, онова не прави". Най-първо ще научиш детето как да ходи, как да говори. Не е безразличен говорът, когато туряш прилагателни, местоимения, глаголи, съществителни, съюзи. Когато проучвам някои поети, аз разглеждам поезията по благородното, което тя може да внесе. Благородното иде от друго място. Ти казваш: "Е, един съюз". Че това е много важна част. Съюзите са първите думи, с които човек е започнал – те са връзката. Ако не разбираш съюзите, тогава и другите части на речта ще останат неясни. Например, съществителните имена са произлезли най-последни. Това е така: които заболяват умствено, най-първо изгубват съществителните имена и остават глаголите, после остават прилагателните, местоименията и най-после остават съюзите. Щом започне човек да оздравява, частите на речта по обратен ред се връщат постепенно.

Следователно в Природата има един ред, по който нещата стават. Ти не можеш да говориш, ако не туриш "Аз". Когато станеш скръбен, не туряш "Аз"; тогава се повдига втората част на буквата "м". Ако искаш да знаеш дали си се научил да мислиш право, ще напишеш буквата "м". Например, ти оправяш нанякъде личното си чувство. Когато то изпъква, а околните също искат нещо, тогава идва стълкновението. Какво означава, когато пишеш и двата върха на буквата "м" равни? Липсва ти мекота – ти си от правите хора, навсякъде търсиш правото от своето гледище. Ако двата върха на "м" са доближени, ти си много тесен в своите възгледи – толкова тесен, че няма къде да живееш. Можеш да напишеш "м" много разтегнато, както е написан третата буква на дъската. Аз бих предпочел "м" да е написано неразтегнато – такъв човек е сприхав, щом го бутнеш, веднага ще те обиди, но за работа е добър.

Сега, всичко, което се изучава, се отразява и върху лицето. Както мислиш, така ще бъдат създадени лицето, носът, ухото. Когато изучавате човешкото ухо, може да разгледате как е направено външно, но може да разгледате и неговия строеж и ще видите какво не ви достига. По ухото на един човек може да познаеш колко е напреднал в музиката. Ако нямаш музикално ухо, не си музикален. Не че от ухото зависи, но по ухото може да познаеш музикалността на човека. Френолозите най-първо търсят признака на музикалността на челото, но ако ухото ти е развито, ще бъде развит и центърът на челото.

Та казвам: всяка една възможност може да се развие. Ако туй, което имаш, го упражняваш, ако обичаш да свириш, да пееш, ако се интересуваш от музика, ще развиеш това чувство. Музиката пък ще предизвика развитието на друг център в теб. Ритъм не може да се прояви в човека, ако няма музикалност. Музикалността в човешкия характер създава едно нещо, а ритъмът създава нещо друго. Човек, който има ритъм в Живота, е разположен, оставя всяко нещо само по себе си да дойде, той разбира ритъма на нещата и не се тревожи. Също така се говори и за такт в музиката. Тактът в музиката е да знаеш да разпределяш. Той може да бъде бърз или бавен. Тактът преминава и в Живота. Например, искаш бързо да свършиш една работа; тогава каква е твоята музика? Някой път тя е мудна – това са класически парчета. Как се нарича темпото в музиката, когато се пее бавно? – Анданте, адажио... И без тия обяснения може. Съвременната наука и музиката вече са богати във всички области. Съвременната наука показва докъде е дошъл човек.

И така, има много начини за самовъзпитание. Седиш и мислиш, че много знаеш; по този начин ти увеличаваш малкото, което знаеш, и си създаваш лъжливо понятие.

Когато гледаш под микроскоп, всичко е вярно, но в действителност не е така. Например, някой направи една погрешка и тогава заговарят личните чувства; той мисли, че знае, но щом го изкарат някъде в живота, той се чуди на погрешката си. Той има възможност в себе си, но трябва дълго време да се упражнява. Сега, погрешката седи в това, че които влизат да се учат, не се учат както трябва. Учат повърхностно само, като една покривка, например, говорят за смятане, но и в смятането има неща, които трябва да употребиш. Хората казват определено количествено число и по това се различават. Например, някой казва: "Да имам петстотин хиляди лева!", друг казва: "Да имам шестстотин хиляди!", трети казва: "Да имам седемстотин хиляди!", друг: "Да имам един милион!", някой казва: "Да имам десет милиона!" Идва един човек и казва: "Да имам пет лева за хляб!", друг казва: "Два лева да имам!" Това показва състоянието на човека: всеки един изразява своето вътрешно състояние с някакво число – малко или голямо. По този начин вие казвате какво сте мислили: един се задоволява с един лев, друг – с два лева, трети – с три, а някой не може да се задоволи и с много повече.

Та казвам: човек най-първо трябва да разбира какво му трябва. Никога не трябва да товари своето съзнание повече, отколкото му трябва. Съзнанието може да се помрачи, ако умът или нервната система не е в състояние да изнесе едно бреме на човешкия ум. Много хора заболяват нервно – не могат да издържат енергията, която минава, не могат да издържат това напрежение. При една силна мисъл има друга опасност. Туй, което уврежда човека, не е чистата мисъл, т. е. ако прекарате една чиста мисъл през вашата нервна система, никакво заболяване няма да настъпи. Но ако мисълта ви е натоварена с известно напрежение на чувствата, тогава ще

има увреждане. Много от болестите на нервната система се дължат на това, че човек е натоварен със своите чувства и става нагорещяване. Къде седи причината? Причината е много малка: в нервите, които са заболели, има едно микроскопическо повишение на температурата. Ако се отнеме от температурата, заболяването изчезва, настъпва нормално състояние. Но щом тя се повиши в тила, става заболяване. Природата е турила една естествена температура. И сега, щом дойде лекарят, той мери температурата. Каква е нормалната температура на тялото? Всяка част на тялото си има нормална температура. Предната част на челото не се нуждае от много топлина, трябва да бъде по-студено. Ако ти си музикант или художник, или каквото и да е, трябва да имаш в предната част на челото си една естествена температура. Пък ако влезете в обществения живот, в задната част на мозъка трябва да имаш топлина. Ако я нямаш, хората ще виждат в теб едно противоречие. Ако днес разгледате въпроса така, както аз представям хората, някой ще направи погрешка. Но във всички има погрешки, защото температурата на мозъка им не е такава, каквато трябва. Тогава един се смее на друг и всички се осмиват. И са прави. После се хвалят. Хубаво е и хваленето, но можеш да похвалиш човека за онова, което заслужава. По-добре е да хвалиш, отколкото да укоряваш някого. В едно отношение е по-хубаво: когато хвалиш, причиняваш полза за себе си, пък когато укоряваш, това е загуба.

Сега, трябва да се учене да употребявате науката за повдигане на вашето съзнание. Например, в човека може да се зароди амбиция. Тя не е лошо нещо, но трябва да знаеш възможността, с която можеш да работиш в даден случай. Трябва да знаеш за десет години какво можеш да постигнеш. Ако се занимаваш, за десет години сравнително много можеш да постигнеш, а ако не се занимаваш, много

малко можеш да постигнеш, можеш да изгубиш. Много музиканти са губили, когато са се пресилвали, и после не са можели да работят. В Природата има обратни процеси.

Та казвам: нѣестественото бѣзпокойство, на което хората са подложени, ги уврежда. Например, имаш едно чувство и се бѣзпокоиш какво мислят хората за теб. Ти си студент или си ученик и се бѣзпокоиш каква бележка ще получиш. Бѣзпокоиш се какво място ще заемеш, колко пари ще вземаш. Хиляди нѣща има, които те бѣзпокоят в даден случай. Кое е по-важното? Вие имате много повърхностно схващане за Живота, затова идат страданията. Например, от Невидимия свят те пращат като музикант, за да свириш на хората. Ти си пратен затова, подписал си едно задължение с всички документи, имаш всичките възможности, но щом дойдеш тук, забравяш програмата и казваш: "Как така да свирия?" – Тъй, ще даваш концерти бѣз пари! – "Как тъй бѣз пари?" Тъй ще постъпиш. Той казва: "Я ми докажи!" Казвам: ще видиш, самият Живот ще ти докаже. И ако нѣ следваш програмата, която ти е дадена отгоре, ще закъсаш. Ще се върнеш и тогава ще видиш. Какво ти струва да свириш на хората? – "Как ще свирия на тия невежи хора?" Именно защото са невежи, затова ще свириш. Ако всички знаеха като теб, нямаше нужда от музика.

Защо са музикантите? Аз вземам музиката като едно спасително средство. Може да взема и художеството – това е само за изяснение. Музиката е важна при всички обстоятелства и във всяко отношение, понеже в най-опасните моменти с нея можеш да се спасиш. Много музиканти нѣ учат. Защо? Допуснали са чувства в своята музика. Музикалността нѣ спада към Чувствения свят. Музикантите започват да мислят за мнението на хората. Ако си музикант, ще отидеш да свириш на нивата. Вземаш цигулката, отиваш и свириш на нивата по два пъти в

седмицата! Ако свириш както трябва, твоето жито ще бъде най-хубавото. Ще ви приведа примери за това: има стари българи, които са карали житото на нивата им да расте, а хората се чудели и ги наричали магьосници. Когато засее нивата, този човек всяка седмица ходи, обикаля нивата, връща се. После иде, пак я заобиколи и пак се върне. Накрая виждаш едни големи класове на неговата нива! А другите казват: "И моята нива е до неговата, но няма такива класове". Всичката тайна е, че той е свирил на своята нива.

Сега, важно е приложението. Например, вие имате едно чувство, което искате да развиете – да кажем, музикант сте. Ако музикантът не обикаля музиката си, не може да се развие. Другият музикант казва: "Каквото Господ даде", но така той ще има първото си разочарование. Мързеливият, когато почива, казва: "Каквото Господ даде". Какво дава Господ на мързеливите? Хубаво е това, което Господ дава, но ако ти обикаляш нивата си, Господ ще ти даде друго. Ако не я обикаляш, пак ще ти даде, но няма да бъдеш доволен от него. При това, между онзи, който обикаля нивата, и житото се образува една връзка. Ако не можеш да накараш музиката да те възлюби, музикант не можеш да станеш. Музиката трябва да те възлюби. Питате как ще ви възлюби музиката. Музиката, това са музикални Същества от другия свят и ако те не те възлюбят, музикант не можеш да бъдеш. Трябва да разбираш музика не в звуковете, но в Разумните същества. Когато се влюбиш в тях, музикант можеш да станеш. Ще ги възлюбиш и ще ги намериш. Казва някой: "Къде да ги намеря?" Ще ги търсиш! В Божествения свят има десет видни първостепенни музиканти, в Ангелския свят има сто, а в човешкия свят има хиляда – всичко хиляда сто и десет. Ако имаш един човешки, един ангелски и един Божествен музикант, те се различават – всеки е десет пъти по-силен,

по-способен от другия. Те съзнават това. Когато дойдат тия трима музиканти – един Божествен, един ангелски и един човешки, те предават нещо на човека. Някой път може само един да вземе участие, някъде може и десетте да вземат участие и да предадат нещо.

Сега, няма да разказвате за тия ваши желания! Когато човек иска да се повдигне, той трябва да обича музиката, да обича онези, които са я създали. Когато искате да прогресирате, трябва да се свържете с Разумните същества. Всеки един клон от науката си има свои Разумни същества, които я поддържат. Здравето се поддържа от Разумни същества, силата на човека се поддържа пак от Разумни същества. Доброто не е нещо, което принадлежи само на един човек, а се поддържа от такива Същества. Таказвам: ако сам се трудиш да бъдеш добър, това е много трудна работа, но ако живееш между добрите, тогава ще се проявиш. Защото Доброто в дадения случай е възможност за всички постижения в света. Да бъдеш добър не е нещо механично. То е една възможност за постижение на всички блага, които искате в Живота. Туй ви давам за изяснение отчасти. Аз не искам да бъдете светии (това е голяма работа), но искам малко добри да бъдете: Това е достатъчно. Малкото добро има всичката сила в себе си. Всеки ден, когато се събуждаш, трябва да да съзнаваш и да се радваш, че ставаш малко добър. Ти много работи си изучил, но не си толкова добър. А когато станеш и забележиш едно подобрение, трябва да ти трепне сърцето и да се зарадваш. Радвайте се на малките придобивки, които имате. Това е път за правилно развитие.

Сега, това не значи да нямаш погрешки. Погрешките трябва да изпъдиш навън. Малката погрешка, която направиши, показва какво не ти достига. Следователно, когато правиш погрешки, трябва да имаш друго едно разбиране: тя е проверка на онова, което не ти достига.

Зарадвай се на проверката. Например, учителят е турил на ученика забележка; той трябва да се зарадва. А сега му става мъчно. Ако учителят не беше ти направил забележка и не ти беше показал погрешката, за да не те обиди, ти нямаше да можеш да се изправиш. И когато излезеш във външния свят, ще направиш същата погрешка и тогава светът ще ти направи същата забележка. Например, ако един учител влезе в първо, второ или трето отделение и преподава работи, които децата знаят, той ще изгуби всичкото си влияние. Щом направиш една погрешка в Природата, ти губиш; щом я поправиш, печелиш. Така че съзнавайте: когато някой човек ви направи една забележка, кажете "благодаря". Например, един професор пише на дъската, прави една погрешка, студентът забелязва: "Господин професоре, имате една погрешка там", а той казва: "Благодаря". И професорът може да направи погрешка, кой няма да направи една погрешка. Вие мислите, че не правите погрешки. Колко пъти великият поети и писатели са писали и не са го харесвали и най-после, след като са писали сто пъти, написвали са нещо хубаво. И вие, след като направите сто корекции на онова, което пишете, ще направите нещо хубаво.

Сега, задръжте мисълта да обичате. Кого? Обичайте невежия, който има възможност да се учи; обичайте слабия, който има възможност да стане силен; обичайте всички ония, които имат възможност да се повдигнат. Обичайте ги, защото това е прогресът, това е успехът. И после, радвайте се на своята съдба. Ако нямаш тази възможност, когато срећнеш един човек, дръж се малко настрана. Аз бих предпочел един огън, който сега започва да гори, отколкото онзи, който изгаря. Може да сте много голям огън, но да е останала само пепел. Обичайте огъня, а не пепелта. В човека обичайте неговата Светлина – неговия ум, когато свети. Обичайте неговата Топлина, която сега

започва. Не проявявайте всичката Светлина, понеже тя е непоносима. Радвайте се на малката Светлина, която вашият ум сега проявява. Радвайте се на най-малката Топлина, която проявява вашето сърце, понеже това е естествен процес. Във времената, които сега ви очакват, работа има! Отсега нататък трябва да работите. Досега сте правили само опит, за да ви приемат. Отсега нататък ви предстои работа. Там седят всички блага, които ще дойдат в бъдеще.

“Отче наш”

1-ва лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
25 септември 1936 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ФУНКЦИИ НА ЧЕРНИЯ ДРОБ

“Отче наш”

Каква беше темата на миналата лекция? Имате ли зададена тема? – Да, “*Отличителните черти на горчивото и сладкото*”.

Какви свойства има горчивото и сладкото? Горчивото и сладкото съществуват за човека, а не човек съществува за горчивото и сладкото.

Сега, вие не сте се заемали да изучавате себе си. Например, вземете едно чувство на недоволство, което се явява у вас: усещате недоволство, но откъде започва то не знаете. Някой път знаете причината: може от някой ваш приятел да сте недоволен или от някой ваш съсед, или от бакалина, или от книжаря, може да бъдете недоволни от вашия професор. Може понякога недоволството да произтича от баща ви, от майка ви. Причините на недоволството са различни. Например, ако сте недоволен от баща си, психологически вие не сте проверили по какво се отличава недоволството от бащата от недоволството от майката. Недоволството от баща ви и недоволството от майка ви не може да бъде едно и също. Или, да кажем, че сте недоволни от някой ваш приятел; ред съображения влизат в туй недоволство. Например, трябва да имате материални причини. Ако майката не даде на детето това, което иска, то е недоволно; всяка, когато му го даде, то

е доволно. Ако детето иска нещо от майката и тя веднага му го даде, то се радва, доволно е. Но представете си, че му дават някаква храна, която не съответства на неговия вкус – то пак ще стане недоволно. Значи предметът, който детето притежава, не му прави онова впечатление, което очаква.

Вземете, например, чувството на доволство. За един ученик казват, че е много даровит. Когато чуеш, че за някого от вас казват: "Много даровит е", прави ти добро впечатление, слушаш го. Друг път пък казват: "Донякъде е даровит". Каква е разликата, когато кажат "донякъде е даровит" или "много е даровит"? Имате две различни впечатления. Въздушните вълни, които достигат до вашето ухо, и степента на трептенията са се превърнали и са произвели едно впечатление във вашето съзнание. И в случая на "много си даровит" вие сте доволни, а в случая на "малко си даровит" не сте така доволни. Сега, нали това доволство трябва да съответства на действителността: ако сте много даровит, добре, но ако всъщност не сте даровит, тогава какво се ползвате?

Съвременното човечество е разглеждало някои въпроси от хиляди години, а някои едва сега започва да разглежда. Значи, някои въпроси са преминали хиляди години на разглеждане, а някои са разгледани донякъде. Хората са дошли практически до никакво разрешение. Вземете един прост пример: при всяко недоволство в човека става един физиологичен процес. Когато някой е недоволен, ако го гледате (особено у стария или възрастния човек), ще забележите, че в артериалната му система стават известни промени и вените по челото и лицето започват да изпъкват. Значи, при недоволството някак си става натрупване на човешката кръв – на едно място тя е повече, а на друго е по-малко.

Представете си, че с недоволството се проявява и страхът. Има чисто недоволство, което е като едно цвете; има и смесено недоволство, когато се явява малко страх в човека. И тогава имате друг един процес: при чувството на страх всичката артериална кръв се скрива във вътрешните кръвоносни съдове на организма. Тогава човек прежълтява, пребледнява – артериалната му кръв не функционира отвън, а вътре в тялото. Например, някой от вас покълте; причината е, че кръвта функционира повече във вътрешните съдове, а не във външните. На какво е резултат това навлизане на кръвта навътре? То се дължи на голямото съпротивление. Вие сте изгубили донякъде вяра в себе си, понеже не можете да преодолеете външните причини. При преодоляването на тия причини във вас ще се яви една малка боязнь. Да ви наведа на една малка ваша опитност: например, ученик сте, но веднага във вас се явява малък страх, че ако професорът ви извади да говорите, ще объркате урока. Най-често това става по математика и геометрия: извадят те да докажеш нещо и ти се объркваш. От какво става объркането? Физиологично кръвта отива във вътрешните съдове на тялото и тогава идва страхът. А той парализира донякъде и човешката памет – не можеш да помниш, съзнанието ти се разделя, объркваш предмета, самият ти се объркваш.

Следователно, човек, за да се самовъзпита, трябва научно да разглежда нещата. Когато разглеждам казаното от психолозите, физиолозите, анатомите, които сега изучават човешкото естество, виждам колко малко знаят. Те идват до никакви факти, но не могат да ги свържат, не могат да намерят основната причина. Даден факт влияе в Живота. Например, ти си любопитен, ходиш някъде, наблюдаваш нещо и вече стане ли нещо малко, ти се интересуваш. Което е онова, което те интересува, и защо имаш това любопитство? Събрали са се десет-

петнадесет души – искате да знаете какво разискват; или се интересувате за вашето бъдеще и искате гадателите да ви предскажат. Културните хора казват: „Я ми кажи какво ще бъде моето бъдеще“. Втори някой казва: „Аз предполагам, чувствам, че моето бъдеще е добро“. Друг пък казва: „Чувствам, че моето бъдеще ще бъде лошо“. Когато някой чувства, това вече е от съвсем друг свят – чувстването или предвиждането не е процес на физическия свят. У този, който предчувства, се е събудило Астралното тяло.

Сега, аз вземам физическото тяло, Астралното тяло, Менталното (умственото) тяло и Причинното тяло – те са четирите тела, които много добре са разпределени и в които сегашното съзнание на човека функционира. Има други три тела в него, които са в застой. Сега тези четири тела добре функционират. Ще ги изучавате тъй, както физиологично изучавате физическото тяло. За да разберете другите тела, считайте, че те са подобни на него – всяко едно тяло, което вие не познавате, има органи във физическото тяло, които му съответстват. Например, мозъкът съответства на Умственото тяло; симпатичната нервна система* или стомашният мозък съответства на Духовното тяло; черният дроб, далакът, стомахът на човека съответстват на нисшите полета на Астралното тяло. Ако са разтроени тия органи, няма да имате разположение. Ако черният ви дроб е малко разстроен, чувствата ви няма да функционират правилно, ще имате неразположение и ще казвате: „Не ме бутайте, не съм разположен!“ Какво ще правите тогава с черния дроб? Ще ви дам едно лекарство, което да ви е приятно: щом си неразположен в най-нисшата степен, вземи и отрежи с ножче едно парче лимон,

* Симпатична нервна система (арх.) – вегетативна или автономна нервна система, състояща се от симпатикусов и парасимпатикусов дял (бъл. ред.).

тури го в устата си и виж какво ще произведе. Това ви го давам, ако искате да се учене. Вземете след това второ парче, трето, четвърто. Лимонът и неговият цвят ще подействат на черния дроб да функционира правилно и тогава неразположението във вас ще се премахне. Не че ще станете идеалист, но ще се сменят нисшите чувства на вашето недоволство. Щом са разстроени нисшите ви чувства, вие ще сте недоволен, ще обичате да се сърдите, светът ще ви се вижда тъмен, ще мислите, че всички хора не ви обичат. Когато се разстрои черният дроб, вие ще разглеждате един предмет тъй, както не трябва – като че лещите, с които гледате света, се объркват и вие обърквате работата.

Сега, питате какво е черният дроб. Черният дроб спомага също за храносмилането – в него има сокове, потребни за смилането на някои храни. Той е много жълчен – всичките отрови отиват в черния дроб. Ако не отиват в стомаха за храносмилане, тия отрови могат да влязат в кръвта и тогава произвеждат едно разстройство в Астралното тяло, при което няма съответствие и силите на това тяло не протичат правилно. Когато се разстрои черният дроб, паметта отслабва, умът се разделява, идват ред болки и страдания. Тогава се явява неврастенията, понеже косвено този орган влияе и върху симпатичната нервна система. Въобще, симпатичната нервна система е в тясна връзка със стомаха, с храносмилането. Храносмилането е свързано с дишането, дишането е свързано с човешката мисъл, с мозъка. Щом се спъне определена функция на някой орган от една система, той повлиява и на другите. Да кажем, вие сте пожълтели; това се дължи на черния ви дроб, но и той не е причината, и той е следствие.

Сега, от какво зависи разстройството на черния дроб? От вашата мисъл и вашите чувства. Вашите нисши чувства,

т. е. най-силните влечения са свързани с черния дроб. Ако вие мислено не сте свързани с вашите чувства и не ги контролирате, те ще разстроят черния ви дроб, а той ще разстрои целия ви организъм. Тогава ще викате един, втори лекар, ще ви пипат пулса и ще ви объркат. Лекарите лекуват тъй, както те знаят, и са прави. Те търсят да поправят функциите на черния дроб и някой път ви сплашват: "Съвсем се е разстроила вашата нервна система и ако не вземете мерки, лошо ще бъде!" Лекарят ще ви сплаши, но тази работа със страх не става. Защо те сплашва? Страхът е камшик за упорството на човека. Когато човек е много упорит, трябва да го сплашиш. Казва: "Не искам да вземам лек, не искам нищо!" Казваш му: "Това направи!", но той не иска. Какво трябва да правиш? Ще го сплашиш. Когато го сплашиш, той омеква. Казва: "Ще се самоубия!" – "Знаеш ли, ще те смажа от бой!" Той се уплашва и в страха вече започва да мисли. Функционално страхът спада към Астралния свят, а не към висшите чувства на човека. Той е най-високото състояние на животните, той е великият закон на животинското царство. Там страхът разрешава всички въпроси. В човешкия свят се събират съдии, прокурори, адвокати и разрешават кой има право, докато в животинския свят, щом се яви силният, въпросът е разрешен. Никое същество в животинския свят не се противопоставя на силния и казва: "Тази работа е предрешена". Хората в човешкия свят излизат вече от областта на материалното, на егоистичното, на теченията, които отиват към центъра на Земята. Страхът е крайна граница. Аз наричам страха граница на материалното чувстване и състояние, от което човек не може да излезе без знание.

Тези, които изучават човешкия мозък, знаят, че съвестта на човека е съградена точно на страха. Страхът е орените на човешката съвест. И в животните има съвест,

но малко. Едно животно е съвестно, но то е такова само от страх. Например, ще забележите, че ако в стаята има котка и нещо ѝ замериши, тя иска да яде, но гледа така, като че няма да бута. Но щом излезете навън, тя веднага ще опита това нещо. Докато сте в стаята, у нея има страх и казва: "Той е силен; ако направя нещо, бой ще има". Щом излезете вън, тя пипа, т. е. щом се махне силният, котката казва: "Аз съм господарката, няма кой да ме плаши". Появите ли се отново, тя веднага се оттегля. Тук, при животните, страхът разрешава известни въпроси – той е турен и има своето място.

Обаче, този страх съществува и в човешкия свят. Там още не постъпват по съвест, т. е. много малко са постъпките по съвест. Например, сега кой царува в участъка? – Животните. Животните съдят, т. е. когато дойде силният, той решава. И в университета силата царува: на професора не му идва на ум да мисли право ли е или не, а веднага постъпва по правилата на животинския свят, веднага ви сплашва: "Ще те изключим от училището, ще те изключим от университета, няма да ти позволим!" И вие се събирате тук, но още постъпвате по законите на животните. Казвате: "Вада ще те пратим, ще те изключим, няма да ти дадем!" Вие още постъпвате по животински. Не че това е лошо, най-после как ще възпиташ животните? Ще ги сплашиш и така ти ще се освободиш. Например, как ще възпиташ една змия? Можеш да я уплашиш с поглед – ако имаш по-силен поглед, ще я гледаш. Но ако тя има по-силен поглед, ще се увие около теб. Тогава трябва да я хванеш за врата зад главата; ако усети, че си по-силен, ще тя пусне, но ако усети, че тя е по-силна, свършена е работата ти – тя ще постъпи по животински. Сега, и вие можете да имате едно чувство, което мяза на змия. То се увива около теб и ти му казваш: "Недей, моля ти се!" Не, няма да има "недей" и "моля ти се"! В дадения случай ще го

хванеш за шията (няма да го хващащ за опашката) и ще стискаш колкото можеш дотогава, докато змийските пояси се махнат от теб.

Сега, трябва да проучвате всички ваши чувства. Всяко чувство си има своя форма. Едно може да мяза на вълк, може да мяза на тигър, може да мяза на змия, може да мяза на паяк, може да мяза на какво ли не. Чувствата мязат на всичките животни в по-висока форма. Това са тънки работи. Вие можете да имате едно чувство, което да ви подяжда като червей в дърво и да чувствате, че има нещо във вас, което ви глажди и образува дупка, нарушила вашия мир. Това чувство няма да го убиваш, а ще го поставиш някъде, за да го изучаваш. Турете го настрана и го хранете както хранят бубите. Бубите нали ги турят в една стая, хранят ги и после им вземат пашкулите. От тези пашкули цяла индустрия и търговия правят. Та и вие от чувствата си можете да направите индустрия, ако сте умни. А ако не сте от умните или не знаете как да се справите, тогава ще имате раздвоеване, понеже се намирате в един нехармонизиран свят. Светът, в който хората живеят, се намира в една материя, дято растат най-противоположни животински чувства, с които трябва да се справите. Някои чувства са много нисши, някои са доста висши.

Та сега, какво ще правите със страхъ? Да кажем, че във вас се яви чувството на страх – страх ви е да ходите вечерно време, да минавате по високи места, страх ви е от дъжд, от студ, от вятър, страх ви е Слънцето да не опали лицето ви, да не слънческате. Много работи има, от които се плашите. Та какво ще правите със страхъ си? Някои от вас сте по-страхливи, някои не сте толкова, но ако имате повече страх, не можете да го продадете. Страхливият зарязва другите. Когато на бойното поле войниците не са добре организирани, достатъчно е един войник да извика:

“Кавалерия!” и всички хукват да бягат, като мислят, че неприятелската кавалерия е дошла. Такава кавалерия има и на друго място: например, студенти ще държат изпит, но някой дойде и каже: “Професорът не е разположен, страшно е!” и всички студенти се сгушват. Та казвам: всички трябва да разсъждавате и когато ви кажат нещо, ще го проверявате. Не е лошо, че казват нещо, всичко може да чуите, но първо го проверете. Казват, например, “Кавалерия!”, проверете има ли неприятелска кавалерия и тогава вземете решение да бягате или да заемете позиция за борба. Най-първо проверете има ли кавалерия.

Сега, да се повърнемна главния въпрос: когато черният дроб е разстроен, кавалерията често иде, т. е. човек недовижда нещата. Например, когато пътува вечерно време в гората, стават смешни неща. Ще ви разкажа какво се случило в турско време: един албанец пътувал вечерно време на кон през гората. Гледа – на едно място седи една черна фигура и го чака, а около нея насядали все въоръжени хора. Албанецът знаел, че в местността живее един много лош поп, и викнал: “Папаз Ефенди, попе, да се махнеш от преде ми!” Викнал веднъж, викнал два пъти, оня не се маха. Тогава казал: “Албанецът има и друг път!” На сутринта, когато се връщал, видял на местото един обгорен чукан с бъз наоколо и си казал: “Колко съм бил страхлив!” Извадил сабята и започнал да реже чукана... Сега, това е анекdot, но случката показва, че трябва да знаеш в даден случай това поп ли е или бъз, или са хора, или е обгорен чукан. От една гледна точка, туй може да изглежда поп с цяла армия, която чака. В случая работи страхът. Този арнаутин* си въобразява и вижда не само поп, но вижда и бъзака като цяла армия. И той разсъждава: “С попа мога да се справя, но с тези другите...”

* Арнаутин (тур.) – албанец (бъл. ред.)

Сега, какъв е изводът? Страхът е намясто, но трябва да го свържеш с човешкото разсъждение: когато те е страх, ще разсъждаваш правилно, за да се избавиш. Щом те е страх, ще разсъждаваш правилно има ли условия, има ли причина за този страх.

Има един прост пример за проява на страх в най-малката степен: някой път казваш: "Еди кой си не ме обича". Това е малък страх – ти ВЕЧЕ косвено се страхуваш, че който не те обича, някой път ще ти направи бѣла. Защото в Обичта действа оня закон, който уравновесява – това е силата на Любовта, която функционира във всички тела на човека. Любовта функционира във физическото тяло, и в Астралното тяло, и в умственото тяло, и в Причинното тяло. Но тия функции, тия сили са това, с които човек се различава. Трябва да изучавате законите на Любовта. Тя не е нещо просто, както ви се вижда понякога. Тя не е усещане, не е трептение. Вие можете да имате един физически усет, можете да имате един астрален усет, един усет може да имате в ума си и един усет – във вашето Причинно тяло. Те всичките се различават, но са съединени във физическото тяло – когато физическото тяло заповядва, Астралното и Умственото тела се подчиняват на физическото.

Сега, на какво се дължи човешката алчност, от какво произтича тя? От желанието да имаш. Това е стеженолюбието*, което Природата е турила. Бог го е турил в човешкия мозък, допуснал е това, та човек да може по-лесно да работи, т. е. да не разпилява нещата, а да прибира. Ако нямаш в себе си това желание за придобиване, ще бъдеш ненадежен, пък ако го имаш, ще желаеш нещата и ще ги складираш на едно място. И в Природата съществува туй чувство. Вие МИСЛИТЕ, че

* Стеженолюбие (арх.) – стремеж към забогатяване, алчност (бѣл. ред.).

Природата няма стеженолюбие. Че как е събрала материята на Земята? Не от едно, но от много места я е събрала и колко е била внимателна всичко туй да не го изгуби. Стеженолюбие има, но алчността е чувство, което го няма в Природата. Алчността функционира в нисшите светове и има съвсем друго движение. В Природата има стеженолюбие – тя иска да има и каквото има, го пази. И във вас трябва да бъде същото: да пазите онова, което сте придобили. Алчността е вече от съвсем друго естество.

Сега, как трябва да поощрявате стеженолюбието и да възпитавате вашата алчност? Алчността най-първо ще я сплашият. Тя е проява на животинското царство и в някои от животните е силно развита. Пример за това дават катерицата и мравята. Мравята е много алчна. Това чувство е силно развито отчасти и в пчелата: тя ходи от цвет на цвет, взема със стеженолюбие и носи. Пусни някъде мравята – и през най-малката дупка влиза, започва да носи и да складира. Обратно, пусни кокошката в най-голямото изобилие – започва да рови, да разхвърля. Сега, друг е въпросът защо у кокошката алчността не е развита, а у катерицата е развита. Катерицата е яла попарата, затуй казва: "Трябва да имам". А кокошката е живяла при благоприятни условия, била е богата, хвъркала е. Катерицата не може да хвърка, за да иде на далечно място, а кокошката едно време е хвъркала, имала е богат запас. Тя е царска дъщеря – на това дърво кацне, на онова дърво кацне и казва: "Няма какво да събирам"... Значи, алчността се е развита при най-лошите условия, когато майката е била в много бедно състояние. Алчността е произлязла от много бедни родители. Най-бедните родители в света са били онези, които са родили алчността. А най-бедните родители в Умствения свят са родили гордостта. Тя показва, че е родена при много лоши умствени, а не физически, условия.

Сега, понякога англичаните имат самочувствие и казват: "Аз съм англичанин". Питал съм някой от тях в какво седи силата на англичанина, а той казва тъй: "Законът на Природата е закон на Англия". Значи те имат съзнание – у англичаните личното чувство за самоуважение е силно развито. И стеженолюбието у англичанина е силно развито. Това е едно съчетание: имат лични чувства в сърцето си и практичен ум. Англичаните са схванали и от дългия си опит да дошли до положението да не очакват с години, но да поставят работите си навреме. Англичаните се отличават и с друго нещо: те не бързат, у тях има търпение, разум.

Има анекdot за един англичанин, който се хранел със своя слуга в една гостилница. Внезапно слугата умира, а господарят му продължава да се храни. Когато дошъл келнерът и направил сметката, той му казва: "Слугата ми умря по време на първото ядене, имате грешка – той изяде само една порция и не яде повече"… Англичанинът е това: смъртта си е смърт. Ако нямаете това хладнокръвие и вашият вътрешен слуга умре, а вие викате и плачете (не че е лошо да се плаче, хубаво е да плаче човек), няма да можете да се справите с известни положения в Живота.

Понякога алчността и крайното честолюбие разстройват. Сега вземам гордостта: тя е самоуважение. Българите казват: "Много честолюбив, много егоист". В егоизма функционират две крайни неща: гордостта и алчността – две чувства, които са аномално развити и които вкарват човека в противоречие. Защо англичаните имат чувството на гордост и алчност? Англичаните са умни: за да не влязат в стълкновение със своите съседи, те потискат тези чувства и отлагат работите. Те отлагат, отлагат, но само ги бутни на материална тема – например, че ще имат загуба, и веднага разрешават въпроса. Англичанинът знае, че ако влезе в борба, ще изгуби повече и веднага решава. Има един такъв пример: когато беше

жив, Гладстон искаше да даде свобода на ирландците, но англичаните отлагаха. Когато ги бутнаха на много важно място – по тяхното финансово положение, те се съгласиха и Ирландия стана свободна. Туй, което Гладстон искаше да направи, беше една десета от онова, което после дадоха. Но когато ги пипнаха за финансовата страна, веднага туриха друга тактика.

Сега, вие не виждате връзката между някои характерни черти и политическия живот. Че всеки един народ, всеки един човек е определен от основните черти, които преобладават в него. Аз пък казвам, че англичаните имат един организиран черен дроб: те са господари на своите чувства. После, у тях има друга черта: обичат да си показват гордостта. Един пример има за това. Колко е уверен не зная, не съм го проверявал, но ще ви го кажа: отива един богат англичанин-аристократ в Италия. Спира се в един хотел и вечерта гледа – един господин иска да се самоубие: допира револвера до гърдите си, пак го отдръпва, пак го допира, пак го отдръпва, оставя го настрана. Англичанинът се запознава с него и му казва: "Господине, какво ви кара да се самоубиете?" Италианецът му разправя, че го сполетяло голямо нещастие, че нямал средства, а имал жена и деца. Оня питат: "Колко ви трябват?" Той му казва. Англичанинът му написва един чек, дава му го, после взема револвера и казва: "Така човек се самоубива!" и веднага се застреля в главата. След като му платил дълговете, се застрелял – показал му, че не е страхлив. Гордостта му се проявява в желанието да се покаже, че е безстрашен, че не е като баба: "Като ще направиш нещо, направи го!" Добре, но ако човек се самоубие, какво ще постигне? Аз привеждам този пример, за да покажа къде седи гордостта. По някой път вие, младите, можете да постъпите като англичанина – да напишете чека, да вземете револвера и да се застреляте.

Не, човек трябва да бъде страхлив за злото, а пък безстрашен за доброто.

Та казвам: вие, младите, се нуждаете от две неща – да употребите вашата гордост и да употребите вашата алчност, за да бъде черният ви дроб в изправно положение. Държите ли черния си дроб в изправно положение, няма да бъдете нервни. Щом сте неразположени малко, черният ви дроб не функционира. Казваш: „Аз съм неразположен“. Черният ти дроб не функционира правилно, яж лимони. Щом си неразположен, където и да живееш, вземи едно парче лимон и търси причината. Отвън може да има някакъв повод, но това е друг въпрос. Поводите съществуват, не можем да ги отстраним – в цялата Природа съществува някакъв повод. Но вие можете да си помогнете и това е едно бъзобидно лекарство за черния дроб. Сега аз ви давам това лекарство; има и други лекарства, много специалитети има за лекуването на черния дроб.

Трябва да научите езика на органите. Гледам сега, че има окултисти, които говорят за тайни науки. Всеки орган си има свой специфичен език: черният дроб има специфичен език, стомахът има специфичен език, симпатичната нервна система има специфичен език, мускулите имат специфичен език – всичко в човека има специфичен език, има си свое наречие, граматика своя си има. Ако не знаеш да говориш на тозия език (понеже има много езици), те няма да те разберат.

Сега, трябва да научите езика на черния дроб. Има даже окултисти, които се ползват от този език. Когато знаеш езика, ти можеш да внушиш на даден орган една идея. Ако твойт черен дроб е разстроен, ти можеш да му внушиш нужното. Няма да ви разправям как. Когато му внушиш, вече ще имаш резултати. Например, ти си се разболял и се отделяш като едно отделно същество и

казваш: “Не се страхувай, ще оздравееш, ще оздравееш, ще оздравееш!” Говори му като на второ лице: “Ще оздравееш, ще оздравееш, ще оздравееш!” Кога оздравяват хората? Когато повярват. Когато лекарят лекува някой орган, той трябва да знае езика му. Ако лекарят може да говори на черния дроб, може да го лекува; ако не знае езика на черния дроб, никакво лекарство не помага. Та казвам: който иска да бъде лекар, той трябва да знае езика на черния дроб, трябва да знае езика на стомаха, на белите дробове, после трябва да знае езика на нервната система. Щом не знае езика, той смесва нещата. Сега лекарят казва: “Той е неврастеник”. Какво означава “неврастеник”? Едно безразборно харчене. Неврастеникът или нервният човек е разточителен като кокошката – събarya, няма никаква система. И тогава, за да се подобри финансово, той започва да пости. Неврастеникът навсякъде се намесва, дято не трябва – иде ли някъде, все си дава мнението.

Преди време видях двама техници, които поправяха нещо тук и си даваха мнението как да се поправи. Идва трети, който нищо не разбира, но и той си дава мнението. Единият му казва: “Махни се, ти нищо не разбираш!” Двамата са техници, разбират, но онзи, който нищо не разбира, и той си дава мнението. Като му казаха “макни се, нищо не разбираш”, той се оттегли малко недоволен... Сега, ти не трябва да се месиш в работата на двамата техници, които разрешават един специален въпрос.

Сега, кое е основното в днешната лекция? Разбрахте ли какви функции има черният дроб? Когато черният дроб не е развит правилно или ако се разстрои, ако не му дадете нужното възпитание, ще се зароди алчността; а това ще стане причина да се повдигне гордостта. Щом дойдат алчността и гордостта, идва външното падение на човека, идват всички болести и нещаствия.

Но за тия работи трябва да направим един опит. Ако не се правят опити в окултната наука, трудно може да се върви.

***Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Животът!***

2-ра лекция от Учителя
пред Младежкия окултен клас
2 октомври 1936 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ДВЕТЕ КОЛЕЛА

“Отче наш”

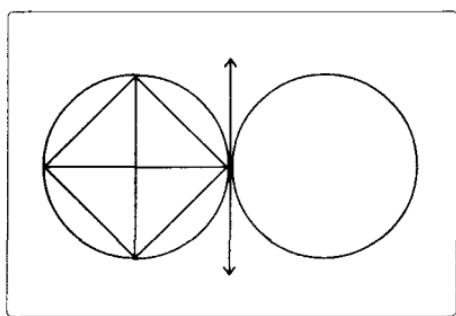
Пишете върху темата: “Зависимостта на валежите”. И върху втора тема пишете: “Зависимост на богатството”.

Защо едни хора са богати, а други са бедни? Богатството зависи от нещо. Какво значи зависимост? Нали се казва: “Зависим е той”. Онова, от което зависиш, е по-силно от теб – то ти дава направление и до известна степен ти не си свободен. Но има една зависимост в света, която не показва подчиненост, не означава, че не можеш да направиш нещо. Например, синът е зависим от бащата, а дъщерята е зависима от майката. В хората има един стремеж да се освободят от тази зависимост. Представете си, че вие сте в зависимост от светлината: ако тя не дойде, не можете да тръгнете и да ходите. Зависими сте и от въздуха: ако той не дойде, не може да се поддържа животът ви.

Следователно, има една зависимост, от която може да се освободите, а има друга зависимост, от която не може да се освободите. Казвате: “Аз искам да бъда свободен”. Има зависимост, от която ако се освободите, както мислят съвременните хора, свободата носи смърт. Какво става, ако се освободиш от светлината? – Ставаш сляп. Освободиш ли се от водата, изсъхва ти гърлото; освободиш ли се от хляба, разваля се стомахът ти. И

когато се освободиш от всичко, напускаш Земята. Туй вечно е свобода, ти си идеално свободен. Понякога във вас се заражда едно желание: онези, които, да кажем, са пострадали в своите чувства, имат желание да се освободят от любовта. Друг пък някой казва: "Дотегна' ми живота, искам да се освободя от него!" Хората имат разни чувства...

Има ред разсъждения, който не допринасят нищо в даден случай. Представете си, че сте музикант, запознат сте много добре с всички гами, но отивате на жътва при един земеделец. Какво ще ви ползват гамите? Земеделецът не иска да знае как разбираш гамите. Интересува го умееш ли добре да жънеш със сърпа и казва: "Другото е празна работа, нито е за ядене, нито е за пиене!" Ако речеш да му разправяш за гамите, казва: "Остави тази работа, тя е много проста! Житото и сърпът тук са важни!"

Този кръг е много скържав*, не иска да отпусне малко кредит, не е добре финансиран... В геометрията вие сте изучавали кръга. На фигурата имате две окръжности и една тангента, която има една допирна точка с окръжността. Сега, какво е далечното приложение на тангентата? Тези окръжности са в движение и са две зъбчати колела, които имат допирна точка в един зъбец. Ако тия колела се движат в една и съща посока и имат само една допирна точка, какво ще си предадат? Едно от колелата е в зависимост от другото колело, имате и една тангента. В случая кой е в зависимост – тангентата или колелото? Под тангента

* Скържав (арх.) – скъперник, стиснат човек (бел. ред.)

се разбира влиянието, което тази права линия оказва. От двете колела едното зависи от другото. Когато едното колело се движи в определена посока, другото в коя посока ще се движи? Ще се движи в същата посока, но после туй движение ще вземе противоположен характер.

Сега, вие може да използвате тази тангента. Инженерът знае за тангентите, използва ги, туря ги да работят, прави цели фабрики – туря ги в движение, туря колелата да се въртят, прави станове. Това са все тангенти и колела. Ако не разбира туй отношение, човек казва: “Какво има – две окръжности, които се допират, и една тангенца”. Това е на физическия свят.

Сега, какво положение могат да имат тия тангенти? Първото положение: колелата се движат, тангентите се движат, т. е. имате станове. Второто положение: около движението на тия колела и станове се натрупват тангенти като някакви същества, които седят прави и правят нещо на стана. Следователно, ако разгледате тангентите на физическото поле, те движат колелата и после стоят и правят нещо. Защо виждате, че понякога има движение? Всяко едно движение е свързано с някакъв процес. Ще видите, че една тангенца се движи ту наляво, ту надясно; друга тангенца се движи назад-напред. При всички тия движения най-първо колелото трябва да се завърти, да се образува един стан. Сега, мога да ви наведа на такива съчетания, каквито има в Природата. В Природата има отлично тъкане, тя е научила човека да тъче, тя е образувала тия тангенти, тия движения на колелата. Защо трябва да има колело? Защото в колелата има най-малко съпротивление. Когато един предмет се движи кръгообразно, съпротивлението е най-малко. Това е механичната страна на обяснението. Да кажем, имате радиално движение. (Учителя начерта двата

перпендикулярни диаметъра на фигурана). При радиалното движение имате само една допирна точка с окръжността. При диаметралното движение имате две допирни точки с окръжността. Да допуснем, обаче, че имате квадратно движение в кръга. (Учителя начерта страните на квадрата в окръжността).

Туй, което ви изяснявам, мяза на музиканта, който знае всички гами, и онзи земеделец, при когото отишъл да работи. Това е теоретичната страна на въпроса. Ако завъртите този квадрат около центъра му, какво ще се образува? Ще образува кръг. При този кръг имате четири кардинални точки – само четири точки, които се допират, които имат отношение с окръжността. Теоретично погледнато, по какво се отличава окръжността? Тя се образува от множество, от безброй точки, които се движат в една посока. Радиусът има само една допирна точка с окръжността, а диаметърът има две допирни точки. Тогава това множество от какво се получава? Ще кажете, че кръгът се образува от движението на един радиус. Тогава в една сфера имате безброй радиуси. Това е така в механичния свят. Ако придвижите този радиус, който има само една допирна точка с окръжността, той ще образува кръг. Но един жив кръг може ли да го направите от един радиус? Той трябва да се размножи.

Както виждате, следствието е много далечно, т. е. един радиус да се превърне в една разбрана теория. Има много трудни неща. Те са тъй трудни, както, ако ви кажат да опишете какво нещо е сладкото. Описвате го, описвате го, но слушащият не може да разбере сладкото яде ли се, пие ли се. Вие как ще опишете сладкото? Ще кажете, че сладкото предизвиква приятно разположение. Е, колко е приятно? Вярно е, че предизвиква приятно разположение, но понякога сладкото може да е толкова силно, че да

предизвика неприятно усещане. При захарина, например, имате съотношение 700 килограма захар за 1 кило захарин – ако го опиташ, ще съжаляваш.

Понеже всички сте земеделци, вас ви интересува само сърпа и житото, т. е. какво ще изкарате, какво ще ядете. За останалото азвате: "Тия работи са празни". Например, неразположен си; от какво зависи твоето разположение? Банкер си, правил си някои операции на борсата, изгубил си. Питат те: "Какво става?" – "В борсата изгубих всичкото си състояние!" Друг път си в училище, полагаш изпит пред някой много учен професор, дава ти една трудна задача и те скъсва. Ти се връщаш неразположен, всичко ти е притъмняло. Скъсан си бил. Как си скъсан? Аз виждам, че никъде не си скъсан – дрехите ти са здрави, палтото ти е здраво. Това са само иносказателни неща. Вярното е, че тази година е изгубена и наново трябва да се държи изпит. Питам откъде накъде в този професор е проникнало желанието да те скъса? На теб ли остана да ти задава този труден въпрос? Какво отношение има професорът? Професорът иска да ти покаже колко той знае, да те накара да мислиш. Той ще ти даде въпрос, който никога даже не си и сънувал, и ще иска да го разрешиш. Както в Средните векове са се мъчили да изчислят колко дявола може да играят на върха на една игла. Гледаш, че там няма никаква плоскост, така че на този връх колко хиляди дяволи могат да играят? Казваш: "Че отде да го зная?" Сегашните учени хора, които се смееха на ония, които се занимаваха с този въпрос, и те се занимават с подобен. И научно доказват, че на този връх могат да играят милиони. Те не са виждали тия дяволи, а предполагат, че на върха могат да се съберат толкова хиляди частици. Сега хората с мисълта си разбират. Туй, което на физическото поле не можеш да видиш, не може да усетиш, ще го усетиш и

ще го видиш със своята мисъл. Какво ще ти даде фактът, че разбираш колко частици се движат около един малък иглен връх? Ти имаш философия и казваш: "Знаеш ли с едно движение какво мога да направя?" В една плевня си, извадиши кибрите на клечка, драснеш, запалиш я – това е първото движение. Второто движение е запалване на сламата. И след половин или един час какво ще стане? Цялото това движение ще се предаде на сламата, а след като се задвижи цялата слама, плевнята ще изгори.

Сега, ще ви покажа последствията, които може да произведе една дума. Идва някой учен просяк при един земеделец, закъсал е, иска да му направи една услуга, да му даде хляб. Земеделецът му казва: "Махни се, такива кучета не искам, иди да работиш!" Този си изважда кибрита и казва: "Ще му докажа, че не съм куче, а учен човек". Отива при плевнята и тя пламва. Защо изгаря плевнята, как ще обяснете? Питам сега: кой е по-умен – земеделецът или просякът? Земеделецът е умен човек, че накара този просяк, който досега не е мислил, да мисли, накара го да изобрети нещо. Сега, вие всички сте такива изобретатели: някой път запалвате плевнята в себе си. Това са състоянията ви, от които цяла нощ не можете да спите и се беспокоите. Вие не разсъждавате, че между земеделеца и просяка е станало едно естествено съприкосновение. Дойде ти някаква мисъл и казваш: "Моята работа е свършена, аз съм пропаднал човек, нищо няма да стане от мен!" И като кажеш така, цялата вечер не можеш да спиш – твоята плевня се е запалила и цяла нощ се въртиш в леглото, премисляш това-онова. Това ли трябваше да кажеш на дошлия странник: "От вас, такива учени просяци, нищо няма да стане"? Ученият казва: "Ще стане нещо от мен и аз ще ти докажа, че твоята плевня ще гори!" И той става, запалва плевнята и казва: "В бъдеще аз просяк няма

да бъда!" Когато дойде втори път, този просяк няма да говори нищо друго, но ще каже: "Твоята плевня е изгоряла, аз съм майстор, мога да градя такива плевни". Тогава земеделецът ще му даде пари и материал и той ще му съгради плевната. Оправя се работата – той показва изкуството си да гради.

Вие не виждате зависимостта, която съществува в Природата. Ако изучавате клетките биологично, някой път ще се струва, че дадена клетка е много прости. Не, много умна е тя. Когато я туриш, тя дава разпореждане на всички останали каква функция да изпълняват. Ако изучавате ембриология, ще видите, че когато се създава човешкият организъм, една мускулна клетка никога няма да влезе в стомаха, понеже клетките му са слаби, не са като тези на мускулите. Тя казва: "Тази работа не е за мен" и като по-силна отива да уреди мускулите. Клетките, които отиват да съградят нервната система, клетките, които отиват да съградят костите, функционално се различават. Тези, които създават мускулите, постепенно се оформят. Вие не подозирате как е създадено вашето тяло, не подозирате и нямате понятие за онова, което е ставало преди милиони и хиляди години. Създадени сте, а не знаете как е създадено тялото, как са създадени краката, ръцете, ушите, носа, вътрешните органи. Хората нямат още понятие за ония сложни процеси, които стават вътре в човешкия ум, за процесите, които стават в човешките чувства. Не знаете в даден случай кои са ваши и кои външни, не знаете туй, което зависи от вас. От земеделеца зависи да каже: "Ти си Едно куче", но от него не зависи да се запали плевната.

Сега, можем да допуснем, че земеделецът ще каже така на просяка. Аз го вземам само като изяснение на нещо, което рядко става. Хората са добри, но има и сприхави. В дадения случай може ли да предположите,

Че земеделецът е запалил плевнята? Не можете да го допуснете. Не можете да допуснете, че този просяк е обидил земеделеца. Просяците изобщо не обиждат – когато просят, те се отнасят добре и все ще кажат някоя добра дума. Обидата не зависи от просяка. Вече втората обида, която може да произлиза от просяка, тя зависи от някого. Например, професорът скъсал един студент; от какво зависи това? Ти си млад студент и с теб има млада красива студентка. Когато влезе на изпит, тя минава, без да има даже половината от знанието, което имаш ти. Професорът я пуска, а теб, който знаеш два пъти повече от нея, те скъсва. Питам как ще обясните това явление? Аз ще го обясня: имаш един слаб кон – колко ще го товариш? Имаш един силен кон – два пъти повече ще го товариш. Питат: "Защо натовари този кон?" – Може да носи. – "Ами този кон защо малко го натовари?" – Малко може да носи... Понякога хората имат една мярка и с някои се отнасят по-добре. Но как мислите? Когато хората се отнасят с теб добре, ти си един много слаб човек. Натоварят ли те някъде хубаво, значи си силен, можеш да носиш. Ако тия два коня се разговарят, единият ще каже: "Господарят много ме товари", а другият ще каже: "Господарят много добре се отнася към мен – туря ми едва десетина кила". Онзи казва: "На мен сто кила ми туря на гърба!" Защо господарят е добър към единия кон, а лош към другия, коя е причината? Добър е към слабия, защото толкова може да носи; лош е към другия, защото е силен и може да носи. В заключение, какво произвежда силата в света? Това са ред разсъждения. Ако искате да бъдете един силен кон, трябва да знаете последствията – много ще носите на гърба си. Ако искате да бъдете слаб, малко ще носите.

Добре, вземете сега другото положение. Казва някой: "Аз искам да бъда мъжествен, не искам да съм баба".

Например ти си млад момък и те вземат новобранец. Когато лекарите те изследват, пращат те в първата рота, на първо място и ти дават пушка. Щом се яви работа, на силния човек казват: "Той да иде!" Все силния пращат да работи. Ако пък си учен човек и се яви трудна задача, винаги на теб я дават, защото ще я разрешиш. Ще се намериш в положението на онзи наполеонов инженер, на когото заповядали да направи мост за двадесет минути, за да минат войските през една река. Вика Наполеон един от своите инженери и му заповядва да направи бързо един мост. – "Нямаме инструменти, Ваше величество". Императорът казва: "За двадесет и пет минути, за половин час мостът трябва да бъде готов, иначе ще те застрелят!" Той седи, върти се, какво да прави? Идва му една идея, изправя се до брега на реката и гледа да заеме такова положение, при което краят на козирката му да опре на другия бряг. След това се обръща и гледа пак в коя точка опира краят на козирката му. Тогава измерва това разстояние, вече знае дължината на моста и започва да строи...

И на вас някой път ви казват да построите мост за двадесет и пет минути и ако не разрешите задачата, ще последва смърт. Като мислил, на инженера му дошло на ум да използва козирката си. Вие ще кажете: "Не е човешко да се изисква да бъде построен мост без никакви инструменти и, ако не може да го построи, да бъде застрелян". Наполеон му казва, че, ако е майстор, ще построи моста. Къде е тук лошото? – "Ако за двадесет и пет минути не накараш ума си да работи, ще те застрелям!" Отговаря: "Не мога". Аз казвам: отношенията в Природата са почти същите. Ние имаме много повърхностни понятия за методите, с които Природата работи. Да кажем, че искаш да бъдеш щастлив, искаш да бъдеш богат човек, искаш това-онова,

но не знаеш лошите последствия. Ако си органично богат и имаш много мазнини по тялото, ще ти дойде една болест. Болестта винаги хваща мазните хора, защото има какво да вземе от тях. И мазният, след като боледува два-три месеца, съвсем изтънява, мазнините му изчезват, остават само неща, които са съществени за организма. Вие казвате: "Болестта ме съсира!" Съсира те, но остана жив. Питам сега къде е злото, ако болестта е дошла и е взела мазнините? Мазнините не съставляват много голяма важност – те са вещества, които се изгребват. Онези, които са полезни, които тъкат, които работят, например мускулните клетки, те са важни. Мазнините нищо не означават. Ако лицето на някого е станало валчесто, това е бъзразборно натрупване на мазнини. Който много е напълнял, е човек, който добре не е складирал веществата: слага дето завърне – тук туря, там туря. Мяза на домакиня, която само събира нещата в този ъгъл, в онзи ъгъл и цялата къща е напълнена бъзразборно. И ако дойде една сприхава слугиня, та изчисти и изхвърли всички непотребни неща, ще придае на къщата такъв вид, какъвто подобава. Дебелият човек уподобявам на бит-пазар, който се занимава с вехти дрехи, напълнил е складовете си с какви ли не чешити и боядисва стари неща, за да ги поднови. Старото ново може ли да стане? Не може да стане. Той ще обърне вехтата дреха от другата страна, подновява я, но има нещо, което липсва в нея – тя няма онази органична стойност.

Сега хората казват: "Ами старите дрехи?" Старите дрехи да си вървят, да ги дадат на други. На бъдещите хората, които прогресират, им трябват нови дрехи. След като си боледувал, не обръщай дрехата, ами я изгори и нови дрехи си направи; нови обуща си вземи, старите изгори; нова шапка вземи – всичко старо изгори. Нови дрехи се позволяват на хората след всяка болест. Щом

оздраве~~е~~ човек, трябва да сложи нови дрехи. Ще отпуснеш колкото ти трябват пари – това е за тялото. В старите дрехи, които носиш, се е скрила болестта, тя е като проказа. Когато ти дадат нови дрехи, изгори старите, хвърли ги! Вземеш ли старите дрехи, проказата ще дойде в теб.

Същото това е и в света. Що е моралът в света? Някой иска да ти даде една идея, която носи проказа в себе си. Тази идея е огън. Дръж надалеч туй, което е зло в света – то носи проказа в себе си! Що е злото? – Проказа носи то. Щом влезе тази проказа, с теб е свършено. Що е Доброто? Това са новите дрехи в света, от които ти придобиваш друго състояние – можеш да мислиш, да работиш, всичко можеш да постигнеш постепенно. С новите дрехи всичко се постига. Но израза “нови дрехи” вземете в широк смисъл.

Сега, що е тангента? Най-първо ще дойде едно зъбче, ще потегли колелото на твоето сърце, което е заспало, и в теб ще настане движение, ще се основе цяла фабрика. Какво лошо има в това, ако колелото на Любовта с един зъбец само потегли колелото на вашето сърце и вие се подвижите? Или какво лошо има, ако Радостта дойде със своя зъбец и подвижи твоя ум? Какво лошо има в това, ако Истината дойде със своя зъбец и потегли колелото на твоята воля, която е била в бездействие? Лошото е, когато човек не знае да използва ония блага, които Природата носи и дава на човека.

Един англичанин, който според способностите си искал да стане инженер, но по стечението на условията свършил право, без да го желае, през целия си живот не могъл да се освободи от инженерството. Идва той, започва да проучва делото на някой клиент, но като рече да помисли върху него, веднага изскача инженерството. Разни планове започват да се въртят в ума му, взема той хартия, започва да чертаве и прави някое изобретение. Чак след това вече

започва да проучва делото... Който не разбира законите на Природата, ще каже: "Този глупав човек не си гледа работата, не проучва делото, ами седнал да чертае някакви планове, да изобретява нещо". Когато този адвокат начертавал инженерните планове, тогава вече много добре проучвал и делата, а щом понякога пренебрегвал инженерството, и другите му работи не вървели.

Сега ще направя една аналогия: понякога и вие седите, съвсем закъсали в света – станали сте туй, което не сте. Например беден студент си, нямаш достатъчно средства, окайваш се, но щом започнеш да учиш, започваш да конструираш света и нареждаш всичко. Ти си инженер, мислиш: "Така трябваше да бъде светът" и чертаеш. След като философстваш, ти се връщаш на своето положение и казваш: "Какво ме интересува, аз ли ще оправям света!" Не, ще оправиш себе си! Начертай онова, което Природата ти дава, начертай проекта на туй изобретение. След това ще започнеш да учиш.

И така, седи студентът и вижда как професорът пуска студентката, а него скъсва. Какво трябва да прави той сега, какъв извод трябва да направи? Той ще каже: "Този професор е несправедлив, той има някакви тайни цели". А умният професор казва на студента: "Ти си силен човек, а тя е по-умна – ред съществувания е работила върху себе си и е станала красива. Аз оценявам нейната красота. Ти ред съществувания си мислил лошо, затова те скъсах – за да работиш и да станеш и ти красив". Питаш: "Как ще стане тази работа?" Преди десет прераждания тази красива мома, която професорът пуска на изпита, е била негова дъщеря. Той я търси и като я вижда, харесва я. Професорът може да те пусне, да бъде много снизходителен и да каже: "Ти си гениален". Той има предвид да те ожени за

своята дъщеря, която преди десет прераждания беше една спънка за теб. Сега за теб тази силна мома е едно условие да се повдигнеш, ако си станал много умен... Това са ред разсъждения, които трябва да разбирате. И връзката трябва да разбирате – връзката, която ви се струва не намясто. Така е засега, в бъдеще отношението ще бъде съвсем друго. Затова по-напредналите в Живота казват: "Направи добро, пък го хвърли във водата".

Не мислите за противоречията в света. Каквото и да се случи, на никого не давай резолюция. Ще дам един прост пример: дойде някой и те обере; какви така: "За добро е това нещо". Когато влезе този разбойник, кое е по-хубаво – да ти вземе парите или да те убие? Влязъл човекът, искал зло да направи, но щом взел парите, заминал. В дадения случай твой живот се освобождава. Какво лошо има в това, че ти взели парите? Има лошо. Къде е лошото за теб? В самата Природа има ли това Добро? Да предположим, че ти дадат 25 000 английски лири; ти как ще се почувствуваш изведнъж? Имаш весело настроение, но ти вземат тия 25 000 лири; изведнъж ще придобиеш друго настроение. Къде е злото? Когато парите дойдат, органично какво ще ти донесат? Теб може да са в злато, но ако са в медни пари и да те накарат да ги носиш! Кой от вас би могъл да носи 25 000 английски лири в медна стойност?

Сега, златото в Природата може да се привлече. Съществуват известни идеи и щом влязат във вас, те могат да привлекат златото. Пък има идеи, които привличат медта. Когато мислиш, трябва да знаеш всяка една твоя идея какво привлича. Вие ще се намерите в онова противоречие, в което се намерили един земеделец; той бил бездетен и се оплаквал, че животът няма смисъл. Имел една крина жито, турена на страна, и казвал: "Господи, защо ми е това жито, като нямам деца да го ядат!" Веднъж

ритнал той житото, разпилял го и всичките житни зърнца станали на деца. Като ги видял толкова много, казал: "Че те ушите ми ще изядат!" Взел една цепеница и започнал да ги убива (това е анекдот). Най-после останало само едно дете, което рекло: "Татко, не ме убивай, аз ще ти помогам!" Земеделецът казал: "Щом е едно, ще го търпя"... Хората са турили едно разрешение в света. Този земеделец се оплаквал, че няма деца, после ритнал крината. Трябва да си преведете какво означава ритникът, от който се образували тия беброй деца. Кои са бебройните деца? Вие се смеете. Някой може да преведе тази приказка... Ти имаш в себе си беброй желания, натрупал си деца, които викат и кряскат. Ти се оплакваш, най-после вземаш цепеницата, искаш да се самоубиеш. Тук има цяла философия на самоотричанието – убиват децата. Казва се: постоянно умъртвявай, докато остане само едно желание, което да функционира; умъртви всяко желание, за да прогресираш в света. Неразбрани работи са тези.

Сега, ти седиш в Живота и казваш: "Дотегна ми този живот, цял живот страдам като кон, не съм свободен!" Или ти си един славей – хванат те, турят те в един кафез, но и там не си свободен и казваш: "Ограничена съм!" Тогава кон ли трябва да бъдеш или славей? Има изходен път: ако искаш да се освободиш от положението на коня и от положението на славея, трябва да приемеш положението на човека. Но и като човек ще бъдеш ограничен. Какъв трябва да станеш? – Ангел. Можеш всякога да станеш Ангел – всеки един от вас може да стане Ангел, когато прави Добро. Всеки един от вас може да стане Ангел, когато прокарва Любовта. Ако ти не носиш Доброто в света, никакъв Ангел няма да станеш. Щом човек носи Доброто, вече има условия в него. Който съзнава, казва: "Ние ще станем Ангели в бъдеще". Това не е нещо чудно в

Природата. В първите три месеца на развитието си всички зародиши, които съществуват, си приличат. Щом минат трите месеца, тогава се появява формата, която показва какво ще излезе. Следователно, през първите три месеца на нисшите състояния, през които минаваш, не мисли какво ще стане с теб. Чакай четвъртия, петия, шестия, седмия месец, за да видиш какво ще излезе. Първите месеци не показват какво ще стане от теб, т. е. не си давай мнението за работа, която е започнала от един месец. Нека се минат най-малко три месеца. Нека се минат три дена, три месеца, три години, тридесет години, триста години, три хиляди години. Вие ще оставите тия периоди...

Казваш: "Какъв ще бъда в бъдеще?" Аз ти казвам: "Сега си един кон, в бъдеще ще бъдеш един славей в кафез". Но славеят казва: "Аз какъв ще бъда в бъдеще?" Ти си един славей в кафез, в следния живот ще бъдеш един натоварен кон". Ами че тия неща са разпределени вътре.

Сега, вземете числото 21. Цифрата 2 означава отрицателна сила, 1 означава положителна сила. Най-първо имате отрицателното, после – положителното. Или имате числото 24: първото число пак е отрицателно, а 4 е положително. После имате числото 27 и така ги нареждате. Следващите какви ще бъдат? Имате само едно число, какво ще бъде следващото? – 21, 24, 27. Ако е като първото, пак ще бъде отрицателно. Колко ще бъде? – 22, 25, 28. Ако минете в друга гама, пак ще бъде отрицателно.

Когато започнеш с една положителна сила в Живота, всяка ще свършиш с положителна; когато започнеш с отрицателна, всяка ще свършиш с отрицателна. Смени има. Трябва да знаеш с какво започваш – не можеш да започнеш със злoto и да завършиш с Доброто; и не можеш да започнеш с Доброто и да свършиш със злoto. Това

са немислими неща. Можеш да мислиш, но не можеш да направиш едно добро и след туй да направиш едно зло. Само привидно е, че човек прави Доброто. Всъщност онзи, който прави Добро, пак ще свърши с Добро. Казвам: на това е обоснован великият закон в света. Никога не мисли зло за себе си и никога не си давай мнението, че от теб нищо няма да стане, понеже това е глупава работа. Господ те е създал за нещо и ти няма какво да се месиш в Живота. Ако не можеш да вършиш работа си както трябва, не казвай, че Господ зле те е създал. Трябва да мислиш какво може да излезе от теб. Много работи могат да излязат – всичко може да излезе, ако знаеш как да работиш. Ако знаеш да свириш, музикант ще излезе от теб; ако знаеш да мислиш, философ ще излезе от теб; ако знаеш хубаво да пишеш, поет ще излезе от теб.

Първото нещо: ще се учене да съзнавате вашите погрешки. Една погрешка е съвсем странично и външно нещо. Никога не влагай в себе си неща, които не съществуват. Ти можеш да кажеш: "Мен Господ ме е забравил, Той към мен няма никакво отношение". Ако Господ няма никакво отношение, то зависи тъкмо от мен и някой път аз ще съзная това положение. Когато аз направя едно гърне, какво ще мисли то за мен? Аз ще си служа с него и щом си свърши работата, щом се счупи, това ще е признак, че гърнето е повищено, че е освободено и то ще мине в по-хубава форма. След всяко счупване гърнето прогресира. Ами че туй става и в училище. Вземете един професор, който пише на дъската и пита студентите: "Написахте ли?" – "Написахме". След това той заличава написаното – заличава го за удобство, а после пак продължава да пише. После пак изтрива другото решение. Така че, ако хубавите неща във вас се затриват, то професорът е свършил своята работа. Ти казваш:

“Отиде онова хубавото, което имах!” После следва вторият процес, после – третият процес. Тези неща ги гледате всеки ден и ви правят впечатление. Нищо не е отишло, то продължава. Туй, което си имал, се е заличило, за да се внесе нещо по-високо от старото и да се провери.

Та казвам: когато се явяват две колела, ще знаете, че едното движи другото. Когато в Живота се яви едно противоречие, то всяко е най-малкият признак, че има движение в света. И от туй движение, което ти не разбираш, зависи твоето бъдеще.

Сега, някои казват: “Старите методи”. Старите методи означават, че във вас седи идеята майка ви да ви носи на ръце, на някоя люлка да ви туря, да ви пее “нани, нани”. Хубаво, това може една, две, три години. Но ти си станал 10-, 15-, 20-годишен момък, може ли майка ти да те люлее постоянно? Това положение в люлката е естествено до една, две, три години, но на четвъртата година ще излезете от люлката навън. Един, два месеца ще седиш в яйцето, но ако не решиш да излезеш от него, то ще се развали. По-хубаво е да те изядат, отколкото да се развалиш. Не можеш да стоиш в едно яйце. Всяка една мъчнотия ще стане една обвивка и ти трябва да намериш изходен път, за да излезеш навън из това яйце по какъвто и да е начин. Тогава казвате: “Да има някой да ми помогне”. Че нали ви помагат? Например идва един човек, обере те; не е ли той един професор, който те учи? Ти никога не си плакал, но започваш да плачеш и казваш: “Взеха ми богатството, какво ще правя?” След туй идва друг, питат те какво е станало, потупва те приятелски и ти дава пари. Сега, ако онзи не беше те обрал, ти нямаше да плачеш и другият нямаше да се запознае с теб и нямаше да внесе нещо повече. Казват: “Който краде, никак не прокопсва”. Сполети те някое нещастие; ти никога не си се молил на Бога, а

сега започваш да Го търсиш. Къде е нещастието? Идва Той, потупа те, запознаете се, става ти мирно на душата, идва в теб една нова мисъл. Всичко онова, което става в света, е велико. Всичко, което става, е за добро и за полза. Всички препятствия, които съществуват, са само привидни, но те са един велик подтик. Туй колело движи света и всичко, което всеки един зъбец върши в света, е за добро. Туй е новата философия, новият път, по който хората трябва да вървят. Постиженията и всичкото бъдеще седи там.

*Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Жivotът!*

3-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
9 октомври 1936 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

СЪЩЕСТВЕНОТО ЗА МЛАДИТЕ

Добрата молитва

Сега ще ви задам един въпрос: кое е същественото в живота на младите? Не бързайте да отговорите. Мислете, има много съществени работи. Кое е най-съществено в живота на младия? Може да ви запитат с друг въпрос: кое е същественото за организмите, които се развиват на Земята? Или всеки може да си зададе въпроса: кое е най-същественото в мята живот? Под "съществено" разбираме онова, към което трябва да се стреми човек и когато го постигне, да намери смисъла в Живота. Не само да се реализират нещата ти и да спечелиш пари – това още не е същественото. Ако спечелиш пари, а не можеш да се ползваш от тях, това не е същественото. Да допуснем, че си намерил скъпоценен камък някъде; това е едно богатство, но няма кой да го носи – нито ти можеш да го носиш, нито другите. Питам за какво ще употребиш този камък?

Сега, помнете: когато намерите същественото в Живота, няма да има никакво търкане. Щом има и най-малкото търкане, вие не сте се добрали до същественото в Живота, вие сте се добрали до някаква реалност. Щом намерите някаква реалност, ще намерите някакво противоречие. Сега, каква е разликата между реално и съществено? Под "реалност" не се разбира "съществено",

реалното не отговаря на същественото. Например, можеш ли да вземеш думата "Амин" и да я замениш с друга дума, да я преведеш на друг език – на английски, на български. Или думата "Алилуя"? Можеш да я преведеш, да туриш някоя друга дума, но тя не е същата. Никога не можете да преведете точно думите от един език – можете да им дадете никаква цена, но тя няма да е същата. Всяка една дума се е явила при определено развитие на един народ. Думите на Земята си имат свой произход, те са се родили при известни условия.

Кога се е родила скръбта? В Рая ли се е родила или извън него? Родила се е в Рая, а отвън е започнала да расте, да се възпитава. Първата скръб е, когато хората излязоха из Рая – когато ги изпъдиха, това е началото на скръбта. Значи, скръбта по-рано не е съществувала в съзнанието. Думата "скръб" се е родила после. Тогава как е на френски "скръб"? – *Douleur* *. А на английски, на немски, на турски?

Филолозите развиват своите теории. За образуването на всяка една дума има специфично време. Кога се родила думата "Любов"? Ние знаем кога се е родила думата за Любовта, ние знаем кога се е родила думата за Истината, ние знаем и кога се е родила думата за Мъдростта. Знаем кога са се родили в еврейския език, в славянския, в немския, в английския, на санскритски, на ватански. Имало е време, когато са се родили думите, работите не са случайни. Но от кого се създадоха тия думи? Имаше една Реалност, от която се родиха всичките езици. Преди да се роди човешкият език е съществувал Ангелски език. Когато Ангелите говореха своя език, когато връзката между хората и Ангелите не беше скъсана, човеците имаха понятие за Ангелския език и го говореха. Но когато съгрешиха, стана

---

* *Douleur* (фр.) – болка, скръб (бел. ред.).

падение и човеците дойдоха до уровена на животните. И сега ние имаме животински език. Този език, който имаме, е на животните. Животните едно време говореха тъй, както сегашните хора говорят. Когато човек стигна до техния уровен, започна да говори животински език, а ония животни, които слязоха долу, започнаха да реват и да мучат, както магарето например реве. И магарето говори на език, но той е реване. Петелът кукурига и това е неговият говор. И животните говорят, но начинът, по който вършат това, всяко показва две неща: кога времето ще се развали и кога ще се оправи, кога ще има буря или вятър и кога ще престанат, кога ще има сняг и кога ще престане, кога ще има дъжд и кога няма да има, кога хората ще се бият и кога няма да се бият, кога хората ще се обичат и кога няма да се обичат. Петелът кукурига и ще забележите, че има една интонация в неговото кукуригане. Петлевият език е едносолов като китайския – само с по една сричка са неговите думи. Двуслововите думи са вече напредък в речта. Има трисловови, четирисловови, петсловови думи.

Та питам сега вие на кой език говорите? – На животински език. И в говора на хората няма мякота, интонацията им не е мяка. Това е животинско състояние. Вижте какъв е говорът на едно куче: когато те види, то ще излезе, ще си отвори устата, ще си покаже зъбите, ще изръмжи и ще те захапе. За кучешкия език трябва да имаш една сопа, защото то веднага ще се нахвърли отгоре ти. Например, някой човек каже една дума, с която закачи друг, и последният се нахвърля. Каква е разликата между кучето и човека? Няма разлика, и двамата са приятели. Кучето на своя език казва: “Аз когато ям, ти ще мълчиш, ще седиш надалеч!” и ако някой дойде, то се разправя с него по всички правила. Какво правят хората? Същото правят и казват: “Там ще седиш, няма да се приближаваш!” Когато

голямото куче се наяде и замине и ако нещо е останало на трапезата, ще дойдат малките кучета наоколо и ще облизват. Казвате, че това е морал. Никакъв морал не е, това е разбиране в човека. И човек разбира както животните. Има една малка разлика: кучето яде месото в природно състояние, а човек го сготвя, туря му лук, масълце, яде го културно с паница и вилица. Но това е съвсем животинско състояние. Вие не сте си задавали въпроса като човек ли ядете или като животно. Едва сега хората, когато седнат да ядат, се обръщат към Бога, искат да се избавят от животинското. Щом започне да яде, животното отваря очите си, хваща със зъбите си. Вижте сокола, който е хванал една птица, как я държи с краката си и още докато лети започва да къса от нея.

Та казвам: вие сега можете да изучавате науката как да живеете. Кое е същественото в живота на младите? Вие имате наследство – баща ви е оставил пари, но тия пари са добити по нечестен начин. Баща ви, например, е бил касапин, който е одрал сто хиляди вола и от кожите им е станал богат; и вие от техните сто хиляди кожи сте богат човек. Или вашият баща е заботял, защото едно време е изсякал двадесет хиляди дървета, които живеят по хиляда години. Вие казвате: “Да направим богатство”. Богатство има, но кое е честното богатство в света? Не постъпваме ли по същия начин, когато унищожаваме едно животно, което е работило хиляди години, за да развие своя организъм? Идва един сокол и изядва птицата; с това той ѝ казва, че тя е развила своето тяло за него, че той трябва да живее, а тя да страда.

Сега хората развиват елементарно теорията за правото на богатия и правото на сиромаха. Но въпросът не се разрешава по този начин, както сега го разрешават. Кое е същественото качество на богатия и кое е същественото качество на бедния човек? Сиромашията не е голямо зло.

Думата "сиромашия" се е родила при други условия и друго означава. Права е тази дума: когато кажеш "сиромашия", ти въче разбиращ известни несгоди на Живота; когато кажеш "богат", разбиращ известни удобства в Живота. При сегашното схващане, когато кажеш "сиромах", разбиращ човек, на когото къщата му е някаква малка колиба, с малки прозорци, на когото хлябът му не е така хубав, както трябва, на когото обущата му, дрехите му също не са хубави, който не може да ходи на училище, т. е. човек, който има всичките несгоди. Казвате "сиромашия"; кога се роди сиромашията? Когато хората престанаха да бъдат богати. А кога се роди богатството? Когато хората престанаха да бъдат сиромаси. Някои хора, когато престанаха да бъдат сиромаси, станаха богати; някои, когато престанаха да бъдат богати, станаха сиромаси. Богатството се роди при добрите условия, а сиромашията – при лошите. Сиромахът се ражда сиромах, още когато го ражда майка му. Всичко това трябва да се проучва: сиромахът се ражда сиромах, богатият се ражда богат. Сега вие искате да ви се докаже това. Талантливият човек отпосле ли става талантлив или се ражда такъв? Гениалният се ражда гениален, глупавият се ражда глупав. Глупавият, колкото и да го възпитаваш, си остава глупав. Идиотът се ражда идиот, а не става идиот отпосле – той се е родил при неподходящи условия; идиотът трябваше да работи на определено място. Та казвам: човек не може да стане гениален. Светиите се раждат, талантливите се раждат, гениите се раждат. За да притежават всичките добри качества, хората трябва да се родят с тях, а отпосле само да ги развиват. После те нищо друго не могат да придобият.

Следователно, вие трябва да развивате тия неща, които са ваши. И тогава трябва да признаете тази истина. Казвате: "Така сме родени". Добре, какси роден? Да кажем, че някой не обича да говори истината или някой казва: "Аз

съм роден месоядец". Ако човек се е родил да яде мясо, каквото и да го правиш, той ще яде мясо; ако се е родил да употребява вегетарианството, той ще го употребява. Вълците се раждат в Природата и овцете се раждат в Природата. Питам каква е целта да направим вълците вегетарианци? Но интересно е, че месоядството не е първоначалното състояние на вълка, мясо то не е първата му храна. Когато вълкът гладува и не може да си намери храна, той знае на кои дървета корените са сладки, отива, разравя ги и яде. Тогава той яде растителна храна. Значи, месоядството е възникнало при лошите условия на живота.

Няма защо да се противопоставяме на хората, които са месоядци. Месоядството се е явило при едно състояние, през което са минали животните. Тигърът, лъвът, вълкът, всички месоядни животни минаха през една епоха и тогава те не бяха животни, както са сега. Но щом минаха през тия условия, те не можаха да издържат и станаха месоядни. Тревопасните животни минаха през много благоприятни условия и останаха вегетарианци. При животните сега имаме тези две условия, през които е минал човек. Затова част от хората са добри, а други са лоши. Тия, които са добри, минаха през добри условия и сега са добри; онези, които са лоши, минаха през лоши условия и станаха лоши. Сега имаме две категории хора.

Сега, от думите ми вие разбирате половината от човечеството. Казвате: "Как е възможно на едно дърво в Рая да има и добро, и зло?" Хубаво, как ще си обяснете, че едно дърво едновременно съдържа в себе си и Доброто, и злото? Сега, аз виждам – тия дървета ги има. Всеки един човек е едно дърво. Виждам, че този човек при едни условия показва благородство, готов е да спаси живота на някого, жертва живота си, а при други условия изважда ножа си и намушква някого на двадесет места. Казвам: от едната страна на туй дърво излиза отрова, а от другата

излиза сладчина. Поне вие това го чувствате всеки ден. Например, при едни условия вие сте готови да говорите истината, но щом дойдат лошите условия, вече имате друга мярка, истината я няма. Щом дойдеш на тясно, тогава не говориш истината. Да кажем, водят те на съд някъде; как ще кажеш на съдиите какво си направил? Не смееш да кажеш, защото ще те осъдят, а щом не кажеш истината тъй, както е било, няма да те осъдят.

Как трябва да постъпиш? За да осъдиш вълка, прати го на неговото място – там, където е станал вълк, нищо повече. Интернирай го при ония условия, при които се е образувало вълчето. За да отсъдиш право, когато овцата направи една погрешка, прати я при ония условия, при които е станала овца. Въпросът моментално се разрешава: прати добрите хора при условията на добрите, а лошите хора прати при условията на лошите. Нека всички да работят, всички да живеят – нищо повече. Лош при лош трябва да живее, защото ако лошият живее при добрия, ще стане някакъв скандал. Когато лошият при лошия живее, ще има борба – силен със силен се бори и на двамата им е приятно. Пък щом слаб и силен се борят, тогава силният тъпче слабия. Не оставяйте силният да тъпче слабия. Слабият трябва да върви при слабия, силният да върви при силния, умният – при умния, глупавият – при глупавия – всеки да върви на своето място. А вие се разбърквате и искате да се развивате правилно.

Когато умният се бори с глупавия, той го тъпчи. Тогава от кого произтичат нещастията в света – от слабите или от силните хора? Нещастietо е от силните. Щастietо в света от кои произтича – от умните или от глупавите? От умните. Когато прави глупави работи, умният ги прави на свят*. Умният ще направи една къща и така ще я направи,

* Правя на свят (арх.) – идиоматичен израз за нещо, направено както трябва, свистно направено (бел. ред.)

че някой път ще се срути и после трябва хората да ги изваждат от руините. Умният така ще направи един трен*, че ще стане катастрофа и четиридесет-петдесет души ще загинат изведнъж. Нали по Коледа във Франция стана такава катастрофа и беше обявен национален траур. Умният така ще направи една мина, че хиляди хора ще си отидат под земята. Умният така ще направи едно оръдие, че снарядът, който тежи 500 килограма, където падне, всичко ще разруши.

Питам сега вие какво мислите? Вие влизате в един свят и искате да бъдете щастливи. Това е невъзможно. Защото ти минаваш, но има една граната, турена някъде, която има определено време, когато трябва да се взриви. Или е поставена една бомба; тя си има фитил и, докато изгори и бомбата експлодира, понякога минават няколко секунди, понякога – няколко минути. Когато минаваш, ти трябва да знаеш на всяка бомба времето, когато ще експлодира, и трябва да минеш една минута по-рано или по-късно след експлозията. Понякога ще бързаш да минеш, понякога ще спреш да изчакаш взрива. Самият ти трябва да знаеш времето, защото, докато питаш другите да ти кажат, ще пострадаш. Тия бомби са ги поставили войниците. Някои са жени, някои са мъже, някои са моми, свещеници, съдии, адвокати – кой как мине, слага бомби навсякъде. Свещеникът, младата мома, младият момък, бащата, майката – все за хубави и за лоши бомби говорят. Когато попитат онзи свещеник, който е изгубил знанието, “Да минем ли оттук?”, той казва “Минете”. Минават, но им отива кракът. Той е лош свещеник; трябва да каже: “Останете една минута, сега ще стане един взрив, а в следващата минута ще се отвори пътят”.

Сега вие, младите, седите и мислите, че Господ има всичките благоприятни условия. Благоприятни условия има

* Трен (фр.) – влак (бел. ред.)

само за онези, за които Разумни същества слизат да ги ръководят. Те ще им кажат: "Не бързайте да вървите, разсъждавайте малко!" Например, искаш да правиш една работа, но нещо ти казва: "Не прави това, почакай!" То те учи. Искаш да четеш по някой предмет; то ти казва: "Не е време". Щом започнете да постъпвате така, животът ви ще се оправи. Ако нямате едно вътрешно ръководство, как ще живеете в света? Чрез знание можете да се избавите от нещастията в света.

Та питам сега кое е съществено за младите. – Знанието, т. е. когато ще се взривяват бомбите, да имаш знанието или да закъсняваш, или да избръзваш. Това е същественото. Например, пътник си и някъде по пътя ще става голямо наводнение; ти трябва да знаеш това. Или се качваш по планината и се надига буря, която влече и събarya; ти трябва да знаеш кога ще стане бурята и да минеш или по-късно, или по-рано. Ако не знаеш, ще бъдеш завлечен от онзи тайфун, който сега минал през Филипините.

Сега светът е нареден. Раят беше нареден от по-възвишени Същества. Всяко едно дърво в Рая беше създадено в процеса на развитието на пределена категория Същества. И всяко дърво означаваше една област на Живота. Други едни Същества, които изведоха от своя свят Дървото за познание на доброто и злото, го поставиха в Рая и туриха знак никой да не го бута. На всички дървета имаше указания. Когато дойдеше при някое дърво, Адам трябваше да чете какво ще стане с него. На Дървото за познанието на доброто и злото имаше надпис: "Не бутай!" Но понеже Адам не разбираше езика, той не знаеше, че има указания. Ще попитата как така да не е знаел. Да кажем, вие говорите един език, но не разбирате известни съществителни, глаголи, местоимения, прилагателни, съюзи и т. н. Например един прост човек те пита какво нещо е съюзът. Отговаряте: "Той служи да сдружава хората".

Но човекът не разбира тия съюзи в речта. Какви са тия съюзи? Какво представляват съюзите в българския език? Колко съюза има в него? Аз не съм ги броил.

Сега, в живота вие седите и сте недоволни или двама се карате. Защо? Представете си, че двамата делите едно дърво с ябълки и се карате кой коя страна да обере, къде са по-едрите и къде са по-дребните ябълки. Не може ли да постъпите по следния начин: ще оберете всички ябълки и тогава ще отделите най-едрите, след което ще ги разделите наполовина – половината на единия и половината на другия. После ще разделите и по-дребните ябълки. Ако пък не се спогаждате, тогава ги претеглете – претеглете по-едрите и вижте еднакви ли са по тежест. Следователно, има три начина, по-които може да разделите ябълките. Друг пример: имате две дървета, едното ражда сладки ябълки, другото – кисели. Тогава се скарвате за двете дървета, че единият е взел сладките, а другият – киселите. Има начин да разделиш богатството: отделете сладките от киселите, разделете киселите и сладките по наполовина и въпросът ще се свърши, няма какво да се карате.

Вие постоянно ядете кисели ябълки. Казваш някому кисела дума – тя придава малко вкус. Можеш да ядеш киселото и горчивото, но ако са по малко. Нали, ако някой го заболи стомах, не яде вече сладки работи, но взема малко горчично. Горчивите неща са, които оправят работите. Например, искаш да оправиш някой квартирант в себе си – влязъл вътре, обсебил червата, стомаха ти. Намериш ли се в трудно положение, ще повикаш полиция, ще ги арестуваш всичките и – в участъка. Щом препятстват на храносмилането ти, ще ги арестуваш. Прати ги в участъка, дето няма да вдигат шум. Щом една мисъл те беспокои, арестувай я, тури я намясто; щом едно чувство те беспокои, тури го намясто. Че ти си цяла държава – вземи и смени министерския кабинет. Ако министрите, на

които е дадена власт, не работят както трябва, направи криза и смени кабинета. Избери нови министри, дай им да разполагат с властта един, два, три, четири месеца, година. Ако не върви, пак направи смяна, тури други на власт. Вас сега ви е страх да направите една смяна. Сменете всичките ваши министри – на войната, на просветата, на вътрешните работи, министър председателя сменете, навсякъде турете ред и порядък. Това е самовъзпитание. Никога не разчитайте на кабинет, който вдига шум в теб и прави далавери. Кой прави тия далавери? Министрите в теб. Не си виновен ти, те направиха тия сделки отвън заради теб, а сега ти всичко вземаш отгоре си. В една държава не е виновен самият човек, но той е виновен, че не сменя кабинета. Този кабинет няма вечни права да управлява, той е турен за малко време. Ако министрите са добри и честни, нека седят, няма никакво противоречие.

Казвам ви сега: сменете кабинетите си, нищо повече! В света сега иде един нов кабинет. Някой казва: “Да се обърнем към Бога”. Ти не можеш да се обърнеш към Бога, ако не смиениш този кабинет. Но не е лесна работа да смъкнеш кабинета. Ако не знаеш как да го смъкнеш, ще имаш доста неприятности – ще има интриги, заговори, ще започнат да те заплашват, че ще те бият, че това ще стане, онова ще стане. Няма да се плашиш! Сега кабинетът се сменя отвътре. Никъде няма кабинет, който да иска сам да слезе. В другите държави, например, не дават кредит, няма пари отвън и те са принудени да си снемат кабинета, за да им се даде външна помощ.

Казвам: промяна! Сега е така: ти ще смъкнеш своя кабинет, защото, ако не го смъкнеш, няма кредит отвън, няма кредит от Небето, от Слънцето, от звездите. Щом кабинетът в теб е лош, всички ония богати, гениални, талантливи мисли, всичко, което е един прилив отвън, ще престане и ти ще осиромашеши. Ще изучавате как трябва

социално да разбирате Живота. Трябва да се учи! Сега бързо се сменят кабинетите. Нека се сменят, че да се оправи работата. Не само ти, но и целият народ трябва да вярва в кабинета. Тия министри, които управляват в теб, трябва да бъдат полезни за целия народ – да мислят малко за стомаха, да мислят за белия дроб, за червата да мислят, за краката, за ноктите, за космите, да мислят за облеклото, за храната. Това е кабинет. И когато отвори война, пак да взема предвид доброто на народа. Не да отваря война не навреме. Често стават такива войни. Как да не стават, и между вас нали стават войни?

Сега вие мислите, че светът е умирен. Всички говорят за един свят, който го няма. Седиш и казваш: "Човек трябва да живее в един уреден кабинет". Влез в една държава и ще разбереш какво е там, ще почувствуваш какво е положението. Когато влезеш в Англия, ще почувствуваш ред и порядък, ще почувствуваш свобода. Иди в Германия, съвсем другояче ще се почувствуваш. Иди в Русия, иди където искаш – навсякъде ще почувствуваш какви са законите, ще почувствуваш една атмосфера. Влез при човек, който държи къщата си чиста, добре замазана – чисто е навсякъде, приятно ти е. Влез другаде, където къщата не е чиста; погледнеш – навсякъде е нечисто, чиновниците не си вършат работата. За мен лошият живот е човек, който не е уреден. Силите в него са като един народ, който не разбира как да живее – нито горните, нито долните разбират как трябва да живеят. Турците казват: "Тутан тутна". Намерете някой турчин да ви каже какво значи това: "Кой когото хване".

Понякога аз привеждам някои изрази на турски, понеже турците мислят, че техният език е първообразен. Те имат само един корен, който произтича от първообразния език и на това основание държат, че езикът им е първообразен. Имат само една дума, която съдържа този основен корен.

Сега, да оставим тия философски коментари. Всички неща в света са се родили при известни единични и

КОЛЕКТИВНИ условия, през които човЕК е минал. Никога едно дете не може да бъде гениално или талантливо, или добро, или каквото и да е, ако баща му и майка му не съдържат в себе си тия качества. От вълк овца не може да се роди, от крава кон не може да се роди. От кон кон се ражда. Конете са създадени при известни условия. Не мислете, че човЕК е създаден на един път. Няколко пъти се е пресъздавал. Поне в Библията са описани два начина. Първо се казва: "И създаде Бог човЕКА по образ и подобие Свое: мъжки и женски пол ги създаде". Това е едното създаване. След това имаме друго условие: "И създаде Господ Бог човЕКА от пръст от земята: и вдъхна в ноздрите му дихание". Този човЕК и първият човЕК се различават, това са две поколения. В тези, които са направени от пръст, има всички противоречия. Който е създаден от пръст (понеже тя съдържа всички елементи на противоречия), ще има противоречие. Казва се по-нататък: "И вдъхна в ноздрите му дихание на живот и стана човЕК жива душа". След това този човЕК се поляризирал. Господ го приспал, та му извадил едно ребро и направил друго поколение, което съвсем не прилича на него. То е най-последното поколение. Двете поколения се различават: едното поколение е с брада и мустаци, другото е без мустаци и без брада. Първите са космати, а последното поколение, което направил Господ, са хора без косми.

Сега, вие не знаете защо са с косми и без косми. Дърветата спущат своите корени дълбоко в почвата и ги използват като помпи. Растенията са тези, които държат водата и я изтеглят на повърхността. Затова там, където има дървета, има повече влага, а където горите се изсекат, всичките води потъват надолу. Следователно в първия човЕК, който е направен от пръст – в първия Адам, водата е на повърхността. Тогава условията били много добри, имало вода. После Бог направил втория човЕК

по желание на Адам и тогава водата отишла по-надолу, условията станали по-лоши и положението на човека малко се влошило. При създаването на некосматото поколение – поколението на гладките хора – дошло падението на човека, понеже поколението с косми започнало да си бърсне главите, за да мяза на по-культурните. Хората на англосаксонската раса, например, си стрижат брадите и мустасите, за да мязат на другата култура.

Сега аз изнасям известни факти. Някои говорят за появата на човека от по-малки животни, но това е далечна работа. Развиват теорията на Дарвин, че човек се е създал от малките животни чрез еволюция. Другояче трябва да се разглежда този въпрос – важно е при какви условия е създаден човек. Твърдението на Дарвин е стара теория, но при какви условия от малките животни се е развил човек? Човекът е създаден от малкото и голямото, но най-първо е създаден от голямото. Да се говори, че малките неща отпосле станали големи, е несъвместимо. От големите неща са станали малките неща. За това е спорът сега. Всякога трябва да знаете, че първото създаване на човека е станало от голямото, т. е. той е излязъл от голямото. А в сегашните разбирания имаме обратния процес – големите неща станали от малките. Това е едно свойство: голямото може да се увеличава, може и да се смалява. И с появяване на малкото казваме, че е станало от голямото. В Абсолютната реалност малкото и голямото са едно и също нещо – голямото става малко и малкото става голямо. Тогава, ако цялата Вселена се смили, тя може да се побере в един лешник и той може да стане толкова голям, че да не му знаеш границите. Тия неща са извън пределите на нашето схващане и са съвсем непонятни. Те се отнасят до човешкото съзнание – съзнанието може да се занимава и с толкова дребни, и с толкова големи работи. Съзнанието може да се занимава с цялата Вселена, може да си я

представи безпределна, а може също да си представи цялата Вселена в най-дребните частици. Но това е съзнание, а дали в действителност може всичко това да стане, то е въпрос. Защото закон е: първоначално, когато е бил малък, човек не е имал съзнание, не е можел да мисли, а когато станал голям, тогава започнал да мисли. За да мислиш, трябва голям да станеш.

Но ние се отклоняваме, да дойдем до съществените неща. Защо ни интересува каква е Вселената? Да приемем нещата тъй, както са – да приемем човека така, както е. Косматият човек е отзад, гладкият е отпред. Лицето на човека е гладко, ръцете му са гладки. Питам къде стават престъпленията в света – в гладкия човек отпред или в косматия човек отзад? Ръцете и отгоре, и отдолу са гладки, но гладкият човек е съединен с косматия. Значи, тези двамата – гладкият и косматият – са събрани. От сегашните хора никой не е изцяло гладък и никой не е изцяло космат както първоначално. Човек първоначално е създаден космат, а сега е наполовина, т. е. смесени са двете поколения, двете раси. Едната раса е крайно активна, прави каквото иска; другата раса е крайно съобразителна. Понеже има две раси в човека, затуй той проявява два възвишени характера, противоположни един на друг. Трябва да изучавате законите на едната и на другата раса и тогава да пристъпите към заключения.

Сега, за онези хора в християнството, които проповядват, че Бог ще влезе да живее в човека, казвам: когато човек се обърне към Бога, той ни най-малко няма да измени коренно своя характер – който е сприхав, остава сприхав; който е разположен, остава разположен. Само че, когато Бог влезе в него, той ще стане по-умен, ще се въздържа. Който обича да си похапва, пак ще си похапва – всеки ще запази качествата, които има. Духът ни най-малко няма да измени нещата, той само ще ги развива.

Нещата остават тъй, както са първоначално, само че, като дойде Духът, той произвежда едно развитие.

Сега, какво трябва в живота на младите? Хората от Първата раса, която е създадена по образ и подобие Божие, не стараят. „Направи Бог човека по образ и подобие“. Тия хора живеят в едно тяло. Другите, създадените от пръст, са раздвоени, те стараят. Туй, което старява, е старо; туй, което се подмладява, не старява. Значи, когато се ражда, човек се подмладява. А щом старява, това са старите, които представляват Втората раса. Младият трябва да изучава законите. „И направи Бог човека по образ и подобие“. Младите трябва да мислят и да разбират Божиите закони. Вторите, създадените от пръст, трябва да проучват Земята, т. е. старият трябва да иде при своята раса – там, откъдето тя е станала.

Не съжалявайте, че трябва малко да се разделите. Все пак, мъжът трябва да даде отпуск на жена си, за да отиде при своите родители. Всъщност тогава вие умирате. Сегашният човек е двоен – така е според Свещените книги. Соломон казва: „Плътта ще остане тук, на Земята“ – това е едната раса. А другата раса, Духът, ще иде при Бога. При създаването на човека Духът е онова, което не умира, т. е. Първата раса. Дихание за Живот е турено в Първата раса – и човек станал жива душа. „Направил го от пръст“ – това вече е низшето съзнание.

Та казвам: когато някой път се изпразните и не можете да мислите, нищо не разбирате, това представлява расата, която е направена от пръст. Трябва да чакате да дойде диханието. И когато Господ вдъхне в носа ви, вие ще станете жива душа. Първата раса е била раса на устата, Втората раса била на ума, Третата раса – на ушите, Четвъртата – на очите. Ето, отбелязани са епохите на образуването им. При създаването на човека Животът

влиза през устата, влиза през носа, влиза през ушите, влиза през очите. Казвам ви така, както е: Първата раса създаде устата, Втората раса създаде носа, Третата раса създаде ушите, а очите ги създаде Четвъртата раса. Когато понякога чувствате една празнота, това е онази раса, която е направена от пръст – Божественото не функционира в нея. Когато започнала да функционира Втората раса, тогава започнало да функционира Божественото, дошло онова Божествено разсъждение. Доброто не може да дойде, преди да е дошло диханието; когато дойде диханието, тогава ще дойде Доброто. Когато човек живее добре, това показва, че в него функционира Бог. Когато човек не мисли, Божественият живот не е вътре в него.

Има определено време за раждането на всяко число. Кога дойдоха числата 1, 2, 3? Числото 1 дойде с първия човек в света, 2 дойде с втория човек в света, а 3 дойде, когато се явиха децата в света. Ако вие разбирате числата 1, 2 и 3, това е достатъчно, защото другите са образувани от тях и можете да образувате всички останали числа. Колко прави 1 плюс 3? Сумата е 4. Щом имате вече числото 4, можете да образувате и 5, и 6. После, 2 плюс 1 прави 3. Идея трябва да имате. Тогава 1 трябва да го умножите на себе си. Ако умножите 1 по 1, имате пак 1. При умножение 1 не се увеличава. Интересно е числото 2. То има това свойство, че и като се умножава, и като се събира, все дава един и същ резултат: 2 по 2 е 4 и 2 плюс 2 е пак 4. Другите числа нямат това свойство. Числото 1 при умножение дава по-малко, а при събиране се увеличава.

Казвам: човек в даден случай представлява едно число, една величина. Може да е количествена, може да е силова, може да е величина на човешкия ум, може да е величина на човешките чувства. Има силови полета, има и умствени полета. Всякога трябва да вадите заключения. За да подобриш своя живот в света, трябва да измениш едно

поле. Така един човек може много да подобри живота си в умствено отношение. Например въздухът в града е нечист; човекът ще излезе горе в планината, ще измени условията и горе, на чистия въздух веднага ще се подобри неговото състояние. Умният човек трябва да мисли, трябва да се повдигне. Трябва да знаете законите на повдигането. Ако седиш на един и същ уровень, никога не можеш да прогресираш в света. Ако дори половин сантиметър повдигнеш ума си, ти ще влезеш в друго поле. Представете си, че тук има голям порой, който тече; ако ти не можеш да се повдигнеш, той може да те отвлече, а ако се повдигнеш с половин сантиметър, ти си свободен от влиянието му. Не се изиска повдигане с километри – два сантиметра щом се повдигнеш, ти си свободен от това течение. Дойде ли едно огнено течение, пак действа същият закон: когато се повдигнеш един сантиметър, ти си свободен. Някой казва: "Това не може да се постигне така". Не, този огън има определено място, където действа, той не може да мине през всяка област – това е разграничаване. Казват, че топлината излиза от Слънцето, нали така? Тогава, минавайки през пространството, защо не го стопля, ами горе е минус 160 градуса студ? Слънцето не изпраща топлина, но енергията, която то изпраща на Земята, тук се трансформира в топлина. Когато се ударят в земната повърхност, лъчите се разбиват и образуват топлина, която е потребна за развитието. И тогава вие схващате Божествената енергия, която иде от този център през безпределното пространство. Щом тя се блъсне във вас, се явяват тия противоречия, за да се развие онова, което вие искате. Има достатъчно енергия, която да ни съответства.

Вие говорите за Любовта. Ако изучавате Любовта, там ще ви бъде силата. Ако разбирате закона, по който Любовта действа, ще бъдете свободни. Вие имате за

Любовта едно особено усещане, а пък трябва да разбирате какво нещо е усетът. Любовта е условие за усещането.

Четири неща има: първо, вие имате усет – това е най-малкото нещо, при което вашето съзнание започва да функционира. След това имате влечението – то е по-висок импулс. След това имате чувство – то показва реалността. След това имате стремеж – той се отнася до съзнанието. Сега, трябва да съедините усета, влечението, чувството и стремежа в едно и вече ще имате едно понятие за Реалността. Реалността трябва да я чувствате. Ти не познаваш един човек, докато не чувствуваш, но щом чувствуваш, ще влезеш в положението му как страда, а не как мисли. Например, в даден случай вие можете да мислите какво ще бъде с вас след десет години и казвате: "Това ще бъде, онова ще бъде". В този случай вие не знаете Реалността. Идва друг човек и казва: "Аз чувствам, че след десет години ще бъда богат човек". Много добре – онова, което този човек чувства, се събъдва, а онова, което другият мисли, не се събъдва. Нещата зависят от чувстването, не от мисълта. Мисълта е само, за да поправиш някаква погрешка. Когато се занимавате с вашия ум, вие поправяте погрешките, а когато се занимавате с вашето сърце, ще се запознаете със самата Реалност на нещата. Това, което дълбоко чувствуваш в душата си, то е вярно. Тогава, когато дойде умът, той ще бъде в права посока и ще мисли вярно. Ако чувствуваш криво, и умът ти мисли криво. Когато мразиш един човек, умът е превзел сърцето ти, умът ти мисли. Когато мразиш един човек, умът и сърцето ти знаят каква пакост са направили на человека – умът се солидаризира с твоите чувства. Когато обичаш някого, ти чувствуваш към него разположение и тогава умът пак действа – и той се солидаризира. Тогава той мисли хубави работи, т. е. умът прави туй, което ти чувствуваш. Вие не можете да се изправите, ако не чувствате. Добре е, когато чувствуваши

умът ти върви по същия път. Ако имаш хубави чувства, и умът мисли хубаво. Това са психологически данни, това са закони в окултната наука.

Най-първо ще обръщате внимание на вашите сърца. Казвате: "Аз мисля тъй". Ти можеш да мислиш, но ще останеш една гола мисъл. Трябва да имаш едно добро сърце, за да може и умът ти добре да мисли. Ще мислиш добре, за да бъдеш богат – всичко да имаш, да имаш всичките благословения. Нямаш ли добро сърце, какъвто ум и да имаш, той не може да ти помогне. При сегашните условия вие най-първо чувствайте в себе си. За себе си не трябва да имате такива понятия, че не се познавате, че не мислите и не чувствате добре. Научите се да чувствате добре – да чувстваш така, че да ти е приятно. Има една вътрешна приятност. Ако не чувствате добре, ще дойдат меланхолията и пессимизът, при които вече губите ясна представа, ясно чувство нямате в себе си. Някой казва, че е егоист и не обича. Не можете да обичате, докато не чувствате. Хората са егоисти с ума си – имат много лоши представи. Например ти казваш: "Това мога да направя". Например, отиваш въоръжен на бойното поле, където и един друг идва въоръжен. Ти му теглиш един куршум и той ти тегли един куршум – и двамата се връщате инвалиди. Питам сега къде е геройството? Бият се двамата, но и единият умира, и другият умира. Срамота е да мислите, че това е геройство! Героят е всяка герой, героят не умира. Само ако не умира, това е геройство. Героят може да се лекува сам.

Сега, нека у вас да остане следната мисъл: каквото и да преживявате, вие минавате живота на миналите поколения, на миналите раси и трябва да бъдете внимателни в това преживяване. Например, гледате на кино едно представление; мислите ли, че то е безопасно? Мислите ли, че ако опитвате всичко с вашия език, е безопасно?

Не! Сега, понякога вие не разбираете онзи ВЕЛИК закон, който регулира Живота. Вие давате право на ума си и казвате: "Аз мога да мисля всичко, което искам". Оставете това. Вие можете да мислите всичко, но ще си създадете най-голямото НЕЩАСТИЕ. Затова лекарите само пипват с ръка пулса и не искат повече да докосват болния с ръка, предписват лекарство и искат да се освободят. Ако ходиш при болния и го пипаш, ти ще почувствуваш нещо от неговото състояние. Студентите по медицина, когато изучават признаците на болестите, започват да мислят, че са болни от какво ли не. Болезнените състояния са много заразителни. Например чуеш, че е станало някакво убийство, и се заразяваш. Хвърлете всичко това настрана! Когато се съмнявате, и това става по рефлексия.

Разказваше ми един приятел, който живееше в Свищов, че много искал да има пари и се молел за това. Една вечер сънува, че намерил една кесия с пари. Казва: "Сбогом сиромашия!" По едно време гледа – една крава започнала да се върти около него. Той я ритнал, тя се обърнала с четирите си крака нагоре и нещо като вода потекло по него. Събужда се и вижда, че е ритнал масата и тя се е обърнала с краката нагоре, че е хванал чаршафа, а мисли, че е кесията. Никаква кесия, никакво богатство. Държи той чаршафа и щом ритнал тази "крава", масата се обърнала и каната с вода, която била отгоре, се разляла... Това е илюзия.

Казвам: илюзорният живот е пособията, с които си служите и си помагате. Понякога предавате на нещата никакво друго значение. Ти можеш да мислиш, че чаршафът ти е кесия, пълна със звонкови и че масата ти е крава, но масата е маса, чаршафът е чаршаф. Никога не туряй надежди в нещо, което няма тази същина. В Реалността може да влезе едно заблуждение, но в Същината никога не може да влезе нито заблуждение,

нито илюзия. В Същината ще имаш нещата тъй, както са. Реалността е малко изменение на две противоречия.

Сега, какво разбрахте, кое остана съществено у вас? Младият трябва да се учи да спазва Божествените закони. Младият трябва да познава Божествените закони и да функционира, да работи с тях. Божественото трябва да му бъде цел и стремеж във всички области, през целия живот, каквото и начинание да започне. Защото с това той може да запази своята младост, да развие своите дарби и да придобие своето щастие, което търси.

Аз сега не искам да ви намеря остарели. Но ако не спазите това, един ден ще останеете. Тогава ще ви кажа: "Друго трябва да учите". Учете сега. Новото е да спазвате Божественото.

Само Божията Любов носи пълния живот!

*4-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
16 октомври 1936 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев*

СИН И БАЩА

Тази година ще бъде малко по-добра от онази, която замина. Миналата година беше един разточителен син, който направи много дългове. Сега идва баща му да изплати всичките борчове...

Има няколко неща, които определят Живота. Това са денят и нощта, които се образуват от въртенето на Земята около своята ос. При въртенето на Земята около Слънцето се образуват годините. Понеже Земята има дъщеря – Месечината, от нейното въртене около Земята се образуват месеците и седмиците. Мярката на Живота е денят. Земният живот на човека се определя от Земята, която се върти около своята ос. Стават промени в самия Живот, радостни и скръбни състояния идват в човека – някой път човек е разположен, някой път не е. Това е, защото неговата Земя се е завъртяла около своята ос. Завъртането на Земята около Слънцето представлява духовния живот на човека. Седмиците и месеците определят всички възгледи, които хората имат. Двете седмици определят възходящите фази на новолуние и пълнолуние; другите две седмици определят изпразването на Месечината. Следователно годината трябва да съдържа тринадесет новолуния, но онези, които са пресмятани, са турили дванадесет месеца в годината... Да оставим този въпрос.

Та казвам: всяка една година носи нещо в себе си. Годината се образува от въртенето на Земята около

Сънцето, от движението на човешката душа около Бога. Човек се движи по същите закони. Той се движи и около себе си – образува ден и нощ, движи се и около Бога – образува година. Но понеже и той си има Месечина, и тя в движението си образува седмиците и месеците. В каквато система живее всеки от вас, такова е неговото разбиране.

Сега ще ви разкажа един анекdot за това как японците посрещат новата година. Прѣди настъпването на новата година един японец от аристократичен произход – самурай отива при друг японец-търговец. Той бил взел от търговеца доста крупна сума назаем и когато отива при него, казва: “Господине, съжалявам, че няма да мога да изплатя дълга си. Сигурно идната година да го изплатя, но не зная дали ще мога. Отчаях се, понеже за мен е безчестие, че не мога да си платя дълга. Реших да си направя харакири пред теб”. Това значи да си разпори корема, т. е. не иска да живее. – “Недей, господине, не прави това! Ти си от благородническо произхождение”. – “Не – отговаря първият, – не зная кога ще мога да се изплатя, сега защо да те лъжа. Веднъж те излъгах, втори път не искам да те лъжа. Ще се самоубия!” Търговецът взема полицата, скъсва я и му прощава всичко, което дължи: “Аз ти прощавам всичко, не се самоубивай, остани да живееш! Нямаш вече какво да ми дължиш, считай се свободен.” – “Много ти благодаря, господине!” Търговецът го поканва да пият по един чай, но онът казва: “Бързам, имам друга работа”. – “Че как, един човек, който искаше да се самоубие, каква работа може да има?” – “Имам още на шест души да давам, че отивам и пред тях да си направя харакири”.

Та казвам: и вие ще бъдете толкова умни, колкото този японец. Както виждате, от разказа се разбира, че японецът посрещнал новата година без дългове – всичките му кредитори скъсали полиците. Да посрещнеш една година с дългове не си струва.

На вас, на всички ще препоръчам да учите. Вие сте забравили "Пътят на ученика". Цяла година проучвате онова, което е писано там. За вас по-добра книга от нея не може да се намери – книга, която да ви покаже как да живеете. Прочетете "Пътят на ученика" и изпълнете ония принципи и правила, които са вложени там. Тази година и вие като японеца можете да имате противоречия, не зная как ще ги разрешавате, но казвам: в "Пътят на ученика" ще намерите правото разрешение.

Човек е дошъл на Земята и някои питат защо е дошъл. Човек е дошъл да яде, за да работи. Ако питате учения защо човек трябва да яде, ще отговори: "За да се учи"; ако питате религиозния защо е дошъл човек на Земята, ще каже: "За да се моли". Добре трябва да знаете: за да работите, трябва да ядете; за да се молите, пак трябва да ядете; каквото изкуство и да имате, вие все трябва да ядете. Яденето е потреба. Аз наричам яденето основна религия, която поддържа всички същества – от най-големите и най-великите та до най-малките. И Ангелите поддържат религията на яденето. Ако знаеш как да ядеш, имаш религия; ако не знаеш как да ядеш, нямаш. Яденето е само един символ. То е един от членовете на новата религия.

Истинската религия има четири члена. Да възприемеш Светлината е първият член. Някои казват: "Вярвам в Единнаго Бога". Хората казват, че вярват в Бога, но дали вярват или не, е въпрос. Вторият член на тази религия е да дишаш правилно; ако дишаш правилно, ще мислиш правилно. Третият член на тази религия е да пиеш вода; ти трябва да се справиш с жаждата. И последният член е яденето. Четири члена има в тази религия: който взема ядене, той е пил вода, той е дишал и е възприел Светлината. Следователно, ще ядете – това е истинската религия. В какво вярваш? – Вярвам в хляба. В начало бе

Словото. И Христос, когато дойде от Небето, не казва: "Вярвайте в Бога", а казва: "Аз съм живият хляб, слязъл от Небето на Земята. И който яде от този хляб, ще има живот." Той казва, че хляб има в Себе си, а не казва: "Вярвайте в Господа". Христос казва: "Аз съм живият хляб". Ако вие се храните с живото Слово, което е слязло, само така ще растете. Защото в бъдеще и вие трябва да станете хляб заядене.

Питате какво ще бъде началото. – Има едно Начало, с което Животът идва. Питате какъв ще бъде краят на живота. – Краят на живота ще бъде такъв, че всичко, каквото имаш, ще ти го вземат. На Земята е тъй: каквото си спечелил, каквото си придобил, в края всичко това ще го вземат. После какво ще има? – Понеже са те обрали, пак ще те пратят на работа, пак ще търгуваш, за да забогатееш и да разбереши Божия закон. В труда, в работата човек мисли. Само тогава човек може да се освободи от всички тия противоречия, които съществуват. Ние търсим спасители вън от себе си, такива спасители няма. Спасението на човека е от неговото разбиране. Ако разбираш важността на Духа, ти можеш да мислиш; ако разбираш важността на Светлината, ти можеш да мислиш; ако разбираш важността на водата, ти можеш да мислиш; ако разбираш как да ядеш, Животът ще дойде при теб.

Казвам: всички трябва да се занимавате с вашето сърце, защото всичката спънка на сегашния живот седи в сърцето на човека. По една непредвидена случайност човек е допуснал едно опущение* – някой се е наместил в човешкото сърце без неговото позволение. Следователно, цялото усилие се състои в това да се измести отвътре този, който се е наместил. Всички страдания, всичкото воюване седят в това: онзи, който е влязъл и е завладял

* Опущение (рус.) – грешка, пропуск от недоглеждане (бел. ред.).

човешкото сърце отвътре, да се извади и човек да добие своята Свобода. Човек сега не е господар на сърцето си, то е заложено. Дотогава, докато не се изкупи сърцето, докато Бог не заживее в него, човек ще се ражда и умира и ще бъде нещастен. Когато изпъдите онзи, който заблуждава човека и го лъже, вие ще бъдете свободни.

Например, имате пари, но някой ви обира и вие скърбите, плачете за парите. Добре, когато ви оберат, плачете, а щом направите една погрешка, не плачете, а искате никой да не знае. Ето я погрешката – сега всички хора вървят по два пътя.

Ще ви приведа един анекdot. Ще го приведа на български език, като че е станал в България. Един беден човек, който дошъл на Земята, ходел да работи и не му плащали. Трудил се, работил, но никой не му плащал. Тогава решил да пее. Отива той да пее, но щом изпее някоя песен, казват му: "Да се махаш оттук, кряськ не искаме да слушаме!" Решава да ходи на църква да се моли, но и там не го огряло. Накрая казва: "Тази работа не става нито с работа, нито с пение, нито с молитва! Дойде ми наум друго нещо – ще купя един револвер". Купува той револвер и тръгва. Среща един богаташ и го пита: "Какви са твоите убеждения?" – "Остави се, човек трябва да бъде богат, да му върви работата". – "Тъй; ами такова нещо като Господ има ли?" – "Няма никакъв Господ, Господ е нещата за човека – уреди си нещата, за какво ти е Господ". – "Много добре, ами за работата какво ще кажеш?" – "Да работят другите, пък богатите не трябва да работят". – "Ами да пееш струва ли?" – "И пеенето не струва, да пеят другите". Тогава бедният изважда револвера и казва: "Сега дай парите! Твоят Господ иска да бъде и мой Господ!" Оня изважда парите си и казва: "Вземи ги, само не ме убивай!" Бедният му показва револвера: "В туй вярваш ли?" – "Вярвам."

Питам сега от тия двамата кой печели – богатият или сиромахът? Нито единият печели, нито другият. Утре ще се роди друг сиромах като него и той ще му тегли револвера, ще му каже: “Дай парите на мен!” Така не се разрешава въпросът в света. Според мен, този беден човек е работил без Любов, пял е без Любов, ходил е на църква без Любов, затова работата му не вървяла. А богатият, който вървял по пътя, е имал богатство без Любов. На съвременните хора – и на сиромаси, и на богати – едно липсва. Както казва Христос на онзи богат младеж: “Едно ти не достига – ти нямаш любов, ти не си разрешил въпроса. Иди, раздай всичко и ела подир Мене!” Не чакай да те оберат разбойниците, за да дадеш. В турско време туряли вериги на врата на богатите, за да дадат парите си. Ще дойде време и няма да остане нито един от вас, на когото тази верига да не мине през врата. Туй, което не вярвате, ще дойде. В последния час ще дойдат разбойници, няма да дойдат Ангели Божии. Ще дойдат разбойници, ще те хванат за гушата, ще ти вземат всичко, а ти ще викаш. Питам къде остана всичко спечелено. Сега, идва една другата лъжа и казвате: “Да оставим на децата си да прогресират”. И вашите деца ще бъдат обрани.

Вие вървите по крив път. Човек трябва да работи и да работи с Любов, човек трябва да пее и да пее с Любов. Човек трябва да е сиромах с Любов и да е богат с Любов. Богатият с Любов е човек и сиромахът с Любов е човек. Сиромахът без Любов не е човек и богатият без Любов не е човек. Следователно, туй, което на всинца ви липсва, е Любовта. Затова ще се раждате и ще умирате, и ще бъдете недоволни от Живота. Ако искате да бъдете доволни, внесете Любовта. Живейте, както вие разбирате, не както аз разбирам. Всеки от вас да опита Любовта, както той разбира. Казвате: “Аз разбирам”. Вие разбирате по чужд начин, вас са ви тълкували Любовта. Ако тази Любов, за

която аз ви говоря, дойде във вас, вие няма да умирате, вие ще възкръснете. Ако оживеете, Любовта е дошла; ако възкръснете, Любовта е дошла. Щом не си готов да се жертваш, Любовта не е дошла и последствието, разочарованието ще дойде в живота. Питам кое е онова, което ви е събрало тук, и кое е онова, което събира всички хора в света? То е Любовта. Не само тук се събират хората на събрание, но и в оня свят. Да не говорим за оня свят, но има събрания на по-велики Същества от хората във Франция, в Англия. По-напреднали са ония хора, в които Любовта царува. Следователно, те се събират и се разбират.

Онова, което търсите, е да идете в Небето, да намерите Христа и да бъдете щастливи. Вие на Земята не можете да бъдете щастливи. Ако дойде Любовта, ще дойде и Христос. Христос живее в Любовта. Вие никога не можете да идете при Христа, ако нямаете Любов. Всеки, който би ви казал, че можете да идете в Небето, той ви лъже. Любовта е врата на Небесното царство. И който мине през тази врата, той ще влезе в Небето. Значи, Любовта е вратата. Следователно, ако нямаете Любов, във вас всички условия на Живота са затворени и вие ще имате това, което животните и рибите преживяват. Съвременните хора това имат. Вие не можете да имате живота на Небето. Вие казвате: "Когато умрем, ще идем на Небето". Има Едно умиране, през което човек трябва да мине: човек трябва да умре на Земята и като умре, да възкръсне. Ако човек, когато го поселят в Земята, не може да изникне, то е изгубена работа.

Желая на всинца ви през тази година да имате Любов като врата, през която да влезете в Новия живот. Вие сте много добри хора, но Любов нямаете. Няма кой да ви пази и ще ви оберат.

Та казвам сега: не се спирайте върху греха. Грехът в човека зависи от посторонни работи. Любовта не се занимава с греха на хората, Любовта се занимава да освободи човека от смъртта. Щом освободи човека от смъртта, той ще бъде с Любовта и тя ще го научи как трябва да живее. Тогава се явява едно противоречие, което се ражда във вас и което аз ще обясня с този пример и с него ще свърша. Ограниченията в Живота раждат всички престъпления, недоумения, нещастия. И във физическо, и в духовно отношение този принцип е верен. Представете си, че двама души вървят по пътя. Единият носи затворено шише с вода под мишица, а другият е жаден, иска да пие от водата, но онзи не му дава. Казва: "Не мога да ти дам от тази вода". Жадният мисли по кой начин да се домогне до шишето с водата, прави си сметка. Онзи, понеже е умен човек, казва: "Почакай да извървим още половин-един километър, тогава ще отворя моето шише и ще ти дам вода". На края на този километър те пристигат до един отличен извор и оня с водата пита: "Искаш ли да ти дам от шишето?" Жадният казва: "Вече не се нуждая от твоето шише".

Всички вие страдате, понеже едини имате шишета, а други нямате. Аз ви казвам: елате при извора. Когато дойдете при извора, при изобилието, там всички мъчнотии ще се разрешат. Там е изобилието. Щом дойдете до този извор, ще кажете: "Аз се радвам на тази вода!" Когато всички хора дойдат до Разумния живот, това е разрешението на тази велика задача. Това не се постига изведнъж, но човек трябва да започне да мисли и да вярва.

Сега, някой ще дойде и ще каже: "Да си съберем парите на едно място". И да ги съберем, пак няма да можем да се съберем на едно място. Ако се съберем в името на Любовта, която ни свързва, Животът е разрешен. Ако

се съберем без Любов, Жivotът е неразбран. За всички удове* въпросът дали ще живеят или не стои, ако Жivotът функционира в тялото. Но ако Жivotът не функционира, въпросът с всички удове е вече разрешен. Та и писанието казва: "Бог е Любов". Тази Любов носи Живот, в нея няма смърт. Тази Любов носи Светлина, внася Знание, внася Красота. Всичко носи Любовта. Тогава ще престанете да се заблуждавате. Вие сега седите и казвате, че някой не живее добре. Аз виждам: всички хора нямат еднакво разбиране. Когато видя една погрешка в някого, казвам: "Тази погрешка аз не трябва да я правя!" Например, как мога да разреша аз един въпрос? Един човек отива и иска от един хлебар хляб. – "Пари имаш ли?" – "Нямам". – "Без пари хляб не давам". Аз казвам на този човек: "Ти си сгрешил, аз също съм хлебар, ти си отишъл на криво място". Завеждам го на моята фурна и му давам хляб. Когото намеря, казвам: "Ела при мен и утре". Това е разрешението на въпроса.

Всички бъдете носители на Божията Любов. Всеки от вас трябва да разреши по едно противоречие на ден, в седмицата трябва да разреши второ противоречие, в месеца – три и в годината – четири противоречия. За сто години колко противоречия ще разрешите? Четиристотин. Четиристотин противоречия е голямо богатство. А сега идва една мъчнотия и вие не я разрешавате както трябва...

Къде е слабостта на мъжа? Външно мъжете са много груbi. Понеже живеят в обективния ум, затова мъжът е груб. В мъжа Дяволът е отвън. В края мъжът казва: "Аз това не трябва да го правя!" и тогава става мек. Това, че става мек, е Господ. Жената, понеже носи Дявола в сърцето, най-първо е мазна. В началото, докато се ожени, тя казва: "Това ще мислиш за мен, онова ще мислиш".

* Уд (арх.) – крайник, орган от тяло (бел. ред.)

Щом се оженят, тя туря юлар на мъжа и казва: "Ти ще храниш тия деца!" Понеже у жената Дяволът е вътре, а у мъжа е отвън, Господ ги оженва. Така че Господ, който е вътре в мъжа, се хваща с Господ, който е вън от жената, и изпъждат Дявола отвътре. Това е дълбокият смисъл на женитбата. Защо се жени човек? За да изпъди Дявола, който е вътре. Това е истинското женене. А Дяволът, на когото не уйдисва това, разединява жената и мъжа, за да не го изпъдят. Политикан е той и казва: "Разделете се, вие не трябва да живеете заедно". Това може да се представи по следния начин: човек трябва да съедини силата на своя ум – Бог, който живее в ума му – със силата на Бога, който живее в сърцето му. Бог още не живее в сърцето, затова Писанието казва: "Сине мой, дай Ми сърцето!" Не казва: "Дай Ми ума си!" Понеже Бог е вътре в ума, казва: "Дай Ми сърцето си!"

Искам всички тази година да служите на Бога с Любов и по този начин да съедините вашия ум с вашето сърце и да изпъдите този неподобрен гост, който е дошъл! Да станете господари на вашето сърце – това ви пожелавам тази година!

Добрата молитва

*5-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
1 януари 1937 г., петък, 0-1 ч. с., София, Изгрев*

КОЕТО МИСЛИШ, СТАВА

Пишете върху темата: "Какво аз зная". Вие може да предполагате, че знаете много работи, но онова, което от опит знаете, то е същественото. Има и несъществени работи, но същественото, което знаете, за него ще пишете.

Има ли някоя изостанала и нечетена тема или всичко е наред?...

Например, ако ви попитат за произхода на мигането, как бихте го определили, ако е зададена тема? Откога се е родило мигането? Една функция е то. Мигането на какво е резултат? Някои птици не мигат, а човек по правило мига – един мига по-често, друг мига по-рядко. Нали казват, че мигането не е нещо научно, но е функция на клепачите. Какъв е пък произходът на сълзите? При голяма светлина каква форма приема окото? – Зеницата се свива, а същевременно клепачите стават елипсовидни. Колкото светлината се увеличава, толкова елипсата става по-голяма. Значи, клепачите се свиват и отварят. Ако сте физиономист, вие ще изучавате клепачите, защото те се различават. От тях можете да научите някои особени черти на душевните изживявания, понеже всяко нещо си има свои причини. В някои случаи причините са далечни и на човек не му идва наум за тях. Има далечни причини, които създават нещата. Но когато са се построили клепачите на човека, тогава са се събрали най-гениалните Същества, мислили дълго време, правили опит, втори, трети, милиони

опити правила и после това, което са мислили, са го проектирали върху човешкото лице. Човек днес си служи с клепачите.

Тогава представете си какви трябва да бъдат очите на един Ангел. В известни отношения те виждат много далеч. Или пък вземете създаването и функцията на устата или на зъбите. Може да кажем, че у някои животни устата и зъбите са създадени, но последните не функционират. Вземете змията: тя не дъвче храната си – щом хване някоя жаба, постепенно я нагълтва цяла; змията има навик да гълта жабите цели. Колко време е било нужно за създаването на зъбите? При това, те си имат свое физиологично предназначение – зъбите са в услуга на стомаха в неговата работа. При човека и животните е така. Когато животните (например, някои месоядни като лъва и тигъра) стареят и нямат зъби, за да си хванат жертва, те отиват подир младите индивиди от своя род и когато те уловят нещо и се нахранят, старите дояждат останалото. Значи, в туй отношение синът приглежда бащата, защото зъбите му са паднали и не може да си лови жертва.

Сега, съвременната наука с тези неща не се занимава; учениите се занимават с по-велики работи, а тези ги считат за маловажни. Хората се занимават с ония работи, които са грандиозни. Например, учените търсят причината и начина за създаването на Всеслената. Те искат да изяснят теориите, математическите изчисления и геометрическите чертежи за това как, защо и за какво се движат телата, какви са били причините, които са създали Слънцето, планетите, кометите, падащите звезди и т. н. Един обикновен човек казва: "Това са далечни работи, не ми трябват". В старо време са изучавали астрология. Обаче не можеш да бъдеш астролог, ако не разбираш устройството на Слънчевата система. Не можеш да бъдеш астролог, ако не знаеш нещо за домовете на Слънцето. Земята обикаля около Слънцето, има дванадесет дома и когато се спира, образува известни

характери в хората, които се раждат. Откъде-накъде Земята се е спряла в някоя зодия? Да кажем, че се е спряла в Овен, в Бик, в Рак. Животните, които са турени в Зодиака, донякъде отговарят на някаква идея.

Да кажем, че имате навик да си пропърквате подметката на обувката отзад. Гледаш – петата е изядена и бащата току поглежда обущата; някои деца толкова твърдо вървят, че на месец-два бащата трябва да носи обущата на обущар, за да им поправя тока. Някои кривят обущата си настрана, други – отпред. Онези, които изучават човешкия характер, търсят причината защо човек пропърква обущата си отзад или какво означава това, ако са изядени отвън, отстрани или отпред. Този навик не сте го създали вие – десет, петнадесет, двадесет, сто, две стотинки поколения, хиляда поколения са го създали. Всеки навик си има своя повод отнякъде. Сега човек трябва да създаде навик да постъпва правилно. Ако искате да си създадете характер, трябва да се научите да ходите правилно. Никога не можеш да си създадеш правилен характер, ако не знаеш да ходиш. Изкривяването на крака е навик, който ще се отрази на твоята мисъл. Най-първо, когато вървите, в ума ви трябва да има една правилна фигура за това как трябва да стъпва човек. Някой път вие сте нервни, а нервността произтича от едно сътресение – вие някъде удряте крака си повече, отколкото трябва. Така с тези маловажни неща вие всеки ден създавате вашите навици. Представете си, че петдесет пъти на ден туряте повече енергия, отколкото трябва, т. е. когато вървите, петдесет пъти удряте крака си по-силно, отколкото трябва. С петдесет удара знаете ли колко излишна енергия изхарчвате? Природата търпи, но за една година по петдесет удара на ден колко удара правят общо? Сметнете го. – 18 250. Колко енергия ще се изхарчи, нервната енергия е скъпа! Ако туриш на 18 250 по една стотинка, колко ще струва? Да кажем, ти си живял 120 години – по 18 250 удара на година колко удара ще

станат за през целия ти живот? Точно пресмятайте, да не ме заблудите, понеже върху това ще построя нещо; Природата държи една много тънка сметка. – 21 840 лева за година. Представете си, че се плаща в златни левове; Природата не признава книжните пари, а златните. Да кажем, че за всяка една погрешка тя заставя човека да плаща по един грам злато. Колко ще стане тогава? – За всяка погрешка по един грам злато. Знаете ли колко струва един грам злато? – Осемдесет лева. За всяка погрешка вземат по един грам злато за енергията, която се е изразходила.

Помните закона: в края на краищата става само това, което мислиш; онова, за което никак не мислиш, не става. И ако нещо е станало във вашия живот, то е защото вашият дядо, прадядо и прабаба са го мислили. И ти участваш в туй, което дядо ти и баба ти са мислили. Онова, за което вие сега мислите, то ще стане в бъдеще. И онова, което е станало, за него са мислили дядо ти, баба ти, хиляди поколения са мислили и ти участваш в него.

Сега, какво ще ви ползва този закон? Казвате: "Каквото има да става, ще стане". Помните: онова, за което мислиш, ще стане, когато и да е. Ти мислиш, че някои неща могат да станат, могат и да не станат. Не е така – каквото мислиш, ще стане. Една мисъл може в даден момент да не се реализира, но след време ще се реализира. Някой път в ума ти мине една мисъл: "Какво ще ходиш да работиш, да се мъчиш, иди и открадни двадесет-тридесет-петдесет хиляди лева". Ако не загладиш тази мисъл, ще дойде ден и ти ще откраднеш. Казва някой: "Какво има, ако се открадне?" Няма нищо! Аз разсъждавам философски. Вие казвате: "Няма нищо, ако се открадне"; Учителя казва: "Какво има, ако си преместил парите от една каса в друга?"; държавата, обаче, има друга теория и казва: "Понеже ти си преместил парите от една каса в друга каса, и аз ще те преместя от една къща в друга къща". Аз турям

МИСЛИТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНО: понеже ти си имал добрата идея да преместиш златото, направил си услуга, и държавата ще те премести, т. е. ще те тури в затвора. Вие казвате: "Това е карма". И седят хората да обясняват кармата. Има изопачаване на кармата. Сега нека дадем разяснение за причините и последствията: ти си преместил златото от една каса в друга – и теб ще те преместят от една къща в друга; после с големи почести ще ти турят няколко души адютанти да ти сервират и дори гвардия ще имаш, когато излизаш навън; понякога ще ти турят гривни на ръцете и на краката, за да те украсят; понякога ще дойде някой, ще надникне от прозореца, за да види да не му е лошо на високия гост, който е дошъл в този дом. Казват: "Защо са го преместили от неговата в друга къща?" Защото и той направил една "услуга" – преместил една торба от една каса в друга. Тогава какъв извод ще си направите, ако не искате да имате повече адютанти? Щом си на такова почетно място, без адютанти не може – ти вървиш и адютантът върви с теб, не можеш да бъдеш свободен, пазят те да не би да ти напакостят някъде. Представете си, че сте взели една торба, но сте хвърлили златото във водата. Тогава работата как ще свърши?

Разправяха ми един анекдот: вървят един паток и една патица с малките си патенца. Излиза един плъх и хваща едното пате. Патокът се затичва, хваща плъха за врата, вдига го във въздуха и го носи. По същия начин, както плъхът искал да вдигне патето, и патокът го хваща, носи го и го потапя във водата. После го изважда, за да види дали мърда, пак го потапя и когато престава да мърда, той го оставя на брега. Какво иска да му каже патокът?

Аз съм наблюдавал патици, гъски и кокошки лято време, когато падат черници. Стоят под дървото и щом видят, че падне една черница, затичват се. Ту кокошка, ту пате се затичва. Гледам ги отгоре: кокошки тичат, патици тичат, петли тичат. Вятърът щом разклати дървото, падне

някоя барабонка и те се затичват. Най-първо всички седят спокойно и чакат да падне нещо. Ако падаха черници изобилно, нямаше да тичат, но за една минута падат две-три. Отначало духа слаб вятър, но когато задуха силно, тогава падат много черници и всички се наяждат; после всички лягат на корема си – и петлите, и кокошките. Питам сега кой ги събра под черниците, какво ще стане с тия кокошки, ако са се събрали без разрешение? – Ще кажат, че там става престъпление – преместват тия барабонки в себе си. Какво ще стане с бъдещето прераждане? Казват: “Имат ли право те да ядат?” Едни казват, че имат право да ядат, други казват, че нямат право... Наблюдавам лято време как косерите* летят на големи групи и току нападнат някоя череша. Ако не ги подплашиш и ако всеки един изкълве по десет череши, стотина косери колко череши ще изядат?... Вие считате, че тия неща са маловажни. И аз съм съгласен с вас, че са маловажни.

Сега, вие седите и сеbezпокоите, че нямате обуша за Великден. Или пък вие, модерните хора, които имате някакво разбиране, гледате, че някъде обущата ви са прогледнали. Изведнъж си затваряте очите и казвате: “С прогледнали обувки не се ходи!” Пösъдрагли се обущата и вас ви е срам да ходите с тях. На какво отдавате срама да се носят съдрани обуша? Когато обущата са нови, човек има особено разположение. Обущата ти са нови, но от кой гръб са снети? Знаеш ли колко ще платиш за едни великденски обуша? Колко обуша могат да се направят от една телешка или от една ярещка кожа? В своето желание да се заколи теле и да се направят от кожата му обуша ти представяш ли си, че след няколко поколения трябва да плащаш за тях? Знаете ли колко ще платите? Според временнния морал на човека, ти ще помислиш, че искаш обуша, но трябва и да помислиш, че трябва да се платят.

* Косер (диал.) – кос (бел. ред.)

Казвате: "Този добитък е заклан, аз не съм отговорен". Човек е отговорен за всичко онова, което той върши! Твоето желание за нови обуща ще се предаде на хиляди хора и ти несъзнателно ще причиниш вреда и страдание на не едно животно. Ще кажеш: "То е животно, в него страданието не е така силно". Право е, че животните не страдат така, както човек страда, но все таки, щом животните страдат, туй страдание ще се пренесе и върху хората. Страданието у животните ще се предаде тъй, както в по-висшия живот страдат от по-нисшия. Вземете, например, микробите: един по-нисш живот става причина друг по-висш живот да страда. Вземете чумата, холерата; има и други болести, които се дължат на малки същества, които искат да живеят. Когато влязат в човека, тия същества ни най-малко искат да го уморяват, но те са като стадо говеда, които минат ли някъде, опасват и отъпкват тревата. Тия микроби са такива: когато навлязат в човешкия организъм, за двадесет и четири часа стават милиони, оставят своите извержения, отравят човека и той умира, не може да се справи с тия нечистотии. Отровата на микробите зависи от техните извержения. Сега учените хора се опитват да спрат процеса на тяхното размножаване и така са дошли до положението, че човек трябва да има чиста кръв и щом дойдат микробите, да не намерят храна за размножаване и да измрат гладни. Някой пита защо микробите трябва да живеят вътре. Ти трябва да имаш чиста кръв, за да не те изядат микробите; щом имаш нечиста кръв, ще ти идват нагости. Най-първо, да кажем, идва хремата. Тя е дама от високо общество, в стомаха не слиза – отива в носа, качва се там, взема първите стапи в апартамента и след туй започва да чисти, отваря прозорците. И понеже се е качила в носа, ти не можеш да я изпъдиш..."

По същия начин става и спогрешките, които вършите: когато дойдат във вас нагости, те ще заемат някой

апартамент – ще се качат на очите, на ушите, на устата, на зъбите, на пръстите. Щом погрешката се качи на пръстите, казва: “Аз искам видно място!” Качва се тя на пръстите, деформира ги или ви излизат такива малки фуски*... Казвам: трябва да имате начин за вашето самоусъвършенстване. Това е процес.

Туй, което говоря, не е лошо за един обикновен човек. Вие искате да уредите живота си на Земята. За да може да уреди Живота си, човек трябва да го разбира, т. е. да знае как трябва да живее. Защото живеенето на Земята е едно изкуство. Един цигулар, който иска да се научи да свири, трябва да разбира от музика, трябва да разбира инструмента, който има – как да го държи и как да разполага с него. И Жivotът е едно голямо благо. Вие искате да живеете но всяко трябва да знаете как да живеете, т. е. как да дадете една правилна насока. Например, искате да бъдете щастливи. Какво подразбирате под думата “щастие”? Или искате да бъдете здрави, или пък искате да бъдете умни, или искате да бъдете добри. Много неща има в Живота, много качества, които трябва да придобиете. Какво му трябва на добрия човек, за да бъде добър? Добрият трябва да има едно качество, което да е придобил в миналото: той не трябва да бъде свидлив. Добротата не може да се прояви, ако си свидлив. Искаш да направиш някое добро, искаш да дадеш на един човек хляб или грозде, или ябълки, или круши. Аз често съм наблюдавал: някой носи кошница с ябълки, иска да даде, спира се, гледа в кошницата – отгоре има много хубави, но той дава отдолу една малка ябълка, не дава от хубавите. Друг пък, който също иска да даде, гледа да даде най-хубавата. Какво има в единия и какво има в другия – в този, който е дал хубавата ябълка, и в този, който е дал малката? Единият е свидлив. Другият, който не е свидлив,

* Фуска (арх. от гр.) – малка кожна пъпка (бел. ред.)

дава най-хубавата или вземе с ръка две-три ябълки и дава. Казвам: добрият човек не трябва да бъде свидлив.

Сега, вие разсъждавате и си казвате: "То, ако човек дава така, какво ще стане?" Не считайте, че даването, което хората правят, е правото. В Природата има едно даване, което идва естествено. Трябва да дадеш, понеже даването е един закон. Природата, когато прати човека на Земята, го опитва да види какво той дава. Някои хора много добре изпълняват този закон, щедри са; някои не го изпълняват добре, не са щедри. Тези, които са изпълнили този закон, вече са белязани в света – и те носят това благо. Който се учи, и той има благо; който е поет, има едно благо; ако човек е художник, ако е учен, той има благо. Всички неща, които човек е придобил, са негова награда. Същото е, ако срещнеш някого, който е много учтив. Природата, например, е отбелязала, че някой е бил много учтив, особено любезен към младите моми – това е отбелязано на човешката глава. Някой учител е особено любезен към ученичките си, които са 15-16-годишни; някоя учителка е много любезна към учениците си. Това е отбелязано и минава за особена добродетел. Ако влезете в един свят и срещнете един ваш приятел, кое е онова, което е привлякло вниманието ви, за да се образува тази връзка? Някой казва: "То е кармически". Това е много общо казано, трябва да има един повод. Според вас, кой е поводът? Двама ученици в училището стават приятели, кой е първият повод за това? Някои от вас, учителите, какво ще кажете? Доста сложен въпрос...

Нека си послужим с едно сравнение. Кой е първият повод, когато искаш да ядеш? Кога се ражда този повод? Поводът за приятелството кога е настанал? Някаква причина има: единият е направил някаква малка услуга в училище. Приятелството се създава при малките услуги. Един много малък повод може да послужи да се създаде приятелство за цял живот. Всички велики работи в света

стават не от нещо голямо, но от нещо микроскопично. В приятелството човек е много внимателен в малките работи и ги оценява. Ако вие не можете да оценявате малките работи, които образуват връзката в човешките отношения, това ще ви липсва много и не можете да бъдете щастливи. Много пъти малките неща, които човек е направил, могат да послужат за повод на големи работи.

Та искам да ви наведа на една мисъл. Да допуснем, че вие седите и сте крайно неразположен, не ви върви – не знаете защо, но криво ви е. Например, някой е облечен по даден начин, но вие му намирате махнà, като че ли той ви е крив: "Много се е облякъл, много се натруфил!" Или някой е направил къща – и тя ви е неприятна; или някой се вози на файтон или автомобил – и това ви е неприятно... Сега, аз разсъждавам: ако се беспокоя за положението на хората, какво ще придобия? Казвате: "Той е много богат, може да разполага". Какво от това, че може да разполага, че дава пари назаem? И аз разполагам – плащам, и той разполага – дава пари назаem. Той, да кажем, дава пари назаem, пък аз събирам парите. Каква разлика има между онзи, който дава парите си, и онзи, който събира тия пари? Къде има по-голяма иждивена* енергия – когато даваш или когато вземаш?

В Живота има много малки правила, които трябва да знаете. От какво зависи доброто разположение на човека? Ти седиш, неразположен си; как лекувате вашето неразположение, как се освобождавате от този високомерен гост? Когато дойде във вас, какво правите, как се освобождавате? Той е гост, почитан като княз. Недоволството е княжеска дъщеря, принцеса – щом дойде вътре, раздрушва всичко. Дошла недоволната принцеса и всички стават недоволни – тя е недоволна и те са недоволни. Дошла принцесата радостна и всички са

* Иждивявам (арх.) – изразходвам, харча (бел. ред.)

радостни... Сега, да оставим принцесите, които носят радост, те са щедри. Когато дойде принцесата на недоволството, събира данъците и казва: "Това защо не е направено, онова защо не е направено?" Щом дойде онази, която носи радостта, подарява и казва: "Това ще раздадеш, онова ще раздадеш". Радостта е най-голяма гадателка, най-голям астролог – когато дойде, даром ще ти направи един първокласен хороскоп. Радостта прави най-хубавите хороскопи. Когато дойде скръбта, и тя прави хороскопи, но хороскопи с всичките противоречия. Тя прави неподходящи съчетания между Венера и Марс и т. н. Някой път ще се занимая с астрология, аз не я разбирам. Някой седи, занимава се с астрология и казва, че простият българин си заминал и че това имало връзка с Марс. Чудя се откъде е намерил връзката между този прост българин и Марс! Или казва, че Юпитер, който е благородник, карал онзи българин да ходи с велико разположение – той му обръщал особено внимание, занимавал се с него.

Сега, да оставим това, тия неща ще ги изучавате в бъдеще. Но да кажем, че имате неразположение на духа, какво трябва да го правите? – Ще изучавате психологията на вашето неразположение, ще го изучавате като голям аристократ. Ще видите какви особености има, ще видите дали обича да го хвалиш, ще намериш някоя негова слаба черта. Например, недоволни сте, че нямате дрехи; може мислено да си заръчате една дреха – викате някой шивач, поръчвате един хубав плат, правите красива дреха, обличате се хубаво. Ако не сте доволни от тази дреха или не ви харесва, поръчайте си втора, трета. Или имате дрехи, но пак не сте доволни и казвате: "Не съм ял сладко" – направете си най-богатата трапеза. Сега, представи си, че вече си ял добре и пак не си доволен; представи си, че си в университета, че си свършил четири факултета, голям професор си, ученици имаш, обичат те студентите, но пак си недоволен; представи си, че имаш никаква идея, но пак

нешо не ти достига. Аз ще стигна до последния момент – представи си, че си недоволен от себе си. Тогава трябва да седнеш, да напишеш едно любовно писмо на твоето недоволство и да кажеш: "Откак дойде в мен, сърцето ми трепери. Досега бях много невежа, много работи не разбирах, но откак дойде, умът ми се просвети от онова, което ти внесе в мен. Моля да имаш добрината по-често да ме посещаваш". Когато напишеш така и още няколко неща на твоето недоволство, какво ще стане с вас знаете ли? Като че от вас ще падне един товар и всичко ще се проясни.

Та казвам: имайте един вътрешен характер, с който да осъзнавате вашия живот. Защото начинът, по който хората се възпитават, е много механичен и по този начин човек не може да се възпита. Какво ще мислите, ако дойдете до най-голямото нещастие, което може да сполети човека? Ще ви представя много примери от историята. Нещастието, което сполетя Христос, не ли е най-голямото, което може да сполети някого: млад човек на 30-33 години, който трябва да живее – хващат Го без никакво основание и Го разпъват на кръст. Казвате: "Такъв позор!" Това е едната страна. Ако разгледаме този живот след 2000 години, кое беше по-добре – трябваше ли Христос да бъде разпънат или не, кое е по-високо? Христос не беше първият, който беше разпънат – и други хора са били разпъвани преди него. Той влиза в положението на страдущите, за да опита най-мъчителното състояние, което човек може да опита – да ти заковат ръцете и краката с гвоздеи. Питам колко може да трае това мъчително състояние? – Дотолкова, доколкото съзнанието е в тялото, т. е. дотогава, докогато ти се свързваш с материалното, което имаш на Земята, дотогава страдаш. Искат да ти вземат тялото, което имаш; щом се решиш да напуснеш тялото, страданията ще престанат. Най-после Христос каза: "Давам тялото, което имам!" Каза, че предава духа Си в ръцете на Бога, а тялото

оставя на хората да правят каквото искат. И тогава... Хиляди хора има, които са се ползвали от смъртта на Христос. Един пример е Той в Живота. Често, когато ви дойдат страдания и помислите за Христа, ви олеква, понеже Неговата мисъл е силна. Той е разсъждавал. Например, каква концентрирана мисъл е имал, когато са Го удряли, ругали – Той седял тих и спокоен и разсъждавал за характера на хората. Изучавал е характера на хората – не само какви са, но и в бъдеще какви ще бъдат. Той наблюдавал хората и после, когато бил на кръста, правел своите наблюдения и виждал от какво произтичат несгодите на човешкия живот. Той решавал една задача.

Следователно, когато страдате, вие трябва да знаете какво решавате в това страдание. Някой път страдате; трябва да знаете защо. Някой път нямате обуща – страдате за обуща, някой път нямате шапка – страдате за шапка, някой път не сте яли – страдате за ядене, някой път не сте здрави или нямате жилище през зимата. Има много причини, които създават неразположение в човека, но всяко трябва да се спрете на съществените работи. Вие сега минавате и казвате, че сте много нещастни. Не разсъждавате правилно, хората не могат да бъдат нещастни. Най-първо, нещастни сте, ако нямате глава, нещастни сте, ако нямате ръце, крака, уши. Но сега всичко ви е намясто: ушите са намясто, главата е намясто, стомахът е намясто, белият дроб е намясто, мозъкът е намясто, очите са намясто – всичко имаш и при това си недоволен. Вие не оценявате благата, които имате в себе си, т. е. нямате ясна представа за всички блага, които са вложени във вас. Някои казват: "С такова малко чело какво мога да направя?" Хората, които имат голямо чело, нищо не правят. Малката глава е опасна, но и голямата е опасна. Ако човек имаше главата на една муха, какво щеше да направи? Нищо няма да направи. Но ако една муха има човешка глава, и тя нищо няма да направи. Човешката

глава ще я туриш на човека, а главата на мухата ще я туриш на мухата, всяко нещо – на мястото си.

Сега, всички вие грешите, че искате да имате главите на другите хора. В дадения случай ти, който си се родил в света, не можеш да намериш по-хубава глава от тази, която имаш. Всички хора страдат винаги по единствената причина, че искат да имат други глави. Казвате: "С добро не може да се ходи" и туряте друга глава. Че в тази глава е Доброто, ти трябва да туриш своята глава. – "Ама човек трябва да бъде учен". Това е друга глава, а тази, която ти е дадена, е най-добрата. Когато идеш в другия свят и пак те пратят на Земята, ще ти турят друга глава. Но не съжалявайте, че имате тази глава, с която сте се... Друг път се оглеждате и сте недоволни от вашето лице. По-добро лице от това не може да ви се даде. Ако ви дадат друго лице, съвсем ще загазите.

Та казвам: оценявайте тази глава, която имате, и тия разбирания, които имате. Радвайте се, вие имате много хубави разбирания. Всички хора имат много добри разбирания, но щом дойде до приложението, не прилагат. Няма приложение! Например, аз съм щедър, седя, поглеждам към някой човек, но не ми харесва; поглеждам главата му – не ми харесва. Бръкна в джоба си, търся дребни пари, напипвам сто лева, но казвам: "Не", напипвам петдесет лева, пак го погледна, казвам: "Не", напипвам десет лева, но и тях не давам. Когато напипам пет лева, казвам: "Стига му". Това не е справедливо. Справедливо е да не знаеш какво имаш в джоба и щом бръкнеш, да не търсиш по-малка монета, а каквото напипаш, да го дадеш, без да разсъждаваш. Когато бръкнеш и хванеш сто, сто и петдесет лева, дай ги, законът е този. Така е, ако искате да се поправите.

При един съвременен епископ (да кажем, католически или православен) идва богомолец, хваща ръката на владиката и туря една банкнота от десет хиляди лева.

Какво трябва да направи владиката с тия пари? Той ще вземе да ги тури в джоба си. Щом си отиде богатият човек, след него идва сиромах и той целува ръка на владиката. Когато сиромахът целуне ръката, владиката трябва да даде това, което богатият му те урил в ръката. Владиката служи само като един проводник. Когато погледне към сиромаха, трябва да каже: "Много ми харесваш, мога да ти дам десет хиляди лева, понеже ти си се молил за мен. Ще ти дам тия пари да се помолиш за мен, че като човек правя грехове". Или да кажем, че богатият е дал хиляда лева, а една целувка струва хиляда лева. Владиката трябва да счита устните на бедния човек толкова чисти, че само за да го целуне, да му даде хиляда лева.

Трябва да имате тия разсъждения. В Живота е необходима една правилна обмяна на мисли и чувства. Във всеки момент, когато се представяш пред лицето на Бога, трябва да бъдеш изправен и разположен. Не само да искаш благословение, но туй благословение, което Господ ти е дал, да го даваш и на другите. Аз похвалявам поета – каквото и богатство да му даде Господ, той пише стихове и даром ги дава. Можеш ли да накараши един поет да ти напишеш едно стихотворение? Колко ще ти вземе? Човек от добра воля написва нещо. И цигуларят свири от добра воля. Но можеш да му дадеш хиляда долара, които правят осемдесет и две хиляди лева. Някъде този цигулар с пари го заставят да свири, друг път отива в някой дом и свири без да му плащат. Което е онова, за което свири? И там има нещо, което му дават, и там му плащат; не мислете, че не се плаща в света. Ако Бог на единого дава повече, а на друг – по-малко, това зависи от човешкото разбиране и щом не разбиращ, криво разсъждаваш. Ако Господ беше ти турил слонска глава с дълъг хобот, какво щеше да правиш? На всеки единого Той е дал точно онова, което му трябва. Аз съм ви привеждал това положение: телата, в които сега сте облечени, вие сте си ги харесали. Един окултист и

учен човек така представя нещата – аз изнасям неговата мисъл, това е според неговата идея. Горе-долу той е прав, когато казва, че всичките тела на хората са като костюми, изложени на витрините в другия свят. Ако някоя душа иска костюм, тя ще облече едно тяло, турено в една форма, после ще го съблече; тя облича едно, второ, трето тяло, докато облече форма, която ѝ хареса. И щом ѝ хареса една форма, тя от нея не може да се освободи, иска да я съблече, започва да рита, рита, но все повече се оплита, докато най-после се роди на Земята. Щом обичаш дрехата, когато я облечеш, не може да се освободиш. Ако започнеш да риташ, ще се намериш роден на Земята. Та казвам ви: законът е верен – щом обичате нещо, непременно то се хваща за вас и най-после туй, което желаете, ще стане.

Затуй седнете и мислете за онова, което е положително – за онова, хубавото, постоянно мислете! Вие седите и мислите лошо за себе си. Мислите лошо за себе си, а искате другите хора да мислят добро за вас. Научете се да оценявате онова, което Господ ви е дал. Детето трябва да оценява своето детство, възрастният да оценява своята възраст, музикантът да оценява музиката, поетът да оценява поезията, работникът да оценява своята работа. Оценявай в даден случай онова, което имаш. Онова, което оценяваш, то ще дойде; онова, което не оценяваш, няма да ти се даде. Всички неща, които произтичат от факта, че ние сме неблагодарни за онова, което имаме. Вследствие на това животът ни се изопачава. Как се изопачава? Вземаш един плод, държиш го една-две седмици (някои плодове не могат да траят дълго време) и той изгнива. Трябва да го вземеш и на момента да го изядеш; щом остане за няколко дена, той сам по себе си ще се развали. Има неща, които са спешни, не ги оставяйте. Ако си сготвил ядене, не го оставяй за другия ден – днес или довечера трябва да се изяде. Аз съм имал опити: всичко, каквото оставям, се разваля. Туй, което ти готовиш, се разваля. За Природата

въпросът е друг. Каквото приготвиш днес, трябва да го изядеш. Утрешният ден ще донесе нещо ново.

Казвам: научете се сега да мислите (понеже човек се отличава със своята мисъл, човек е онзи, който мисли). Всички противоречия в света са начини да ни заставят да мислим. Те са противоположности. Да кажем, че се считаш за нещастен; не че онова, което чувстваш, не е вярно, но ти се радваш и оценяваш радостта, а не оценяваш скръбта. Когато си радостен, ти си захласнат в своята радост, а в скръбното си състояние ти ставаш много разположен да направиш услуга. Понякога, когато си страдал, си готов да усълужиш повече, отколкото, когато си радостен. Някой път си се облякъл официално като министър, отиваш на визита, виждаш някой беден човек и казваш: "Нямам нищо". Щастливите хора нямат време за нищо, но трябва да ги хване скръбта, която казва: "Бързо направи това!" Скръбта е намясто. Някой пита защо скърби. Ти си министър-председател и скръбта ти казва: "Слез от автомобила, направи услуга". Ако не направиш тази услуга, ще ти пати главата. Скърбите са благословение.

Аз имам два много интересни случая. Отива един човек при един български чорбаджия да му иска нещо, а той му казва: "Иди да работиш!" Казват на чорбаджията: "Знаеш ли, този човек ще стане министър-председател". – "Брей, не думай!" Тогава вика той човека в къщата си: "Ела бе, момче!..." Другият случай: при един свещеник идва един калугер, който ходел окъсан по селата – отивал на Света гора на хаджилък и знаел няколко езика. Гледа го попът – бърза да се освободи от калугера. Последният му иска петдесет лева за път, но попът казва: "Нямам". Калугерът си отива. Аз се приближавам при свещеника и казвам: "Ами този калугер е Христос!" – "Стой, не думай, аз имам пари! Ако е Христос, готов съм да дам!"... Че това е неразбиране. Много материалистично схващаме нещата.

И Христос казва: "Понеже гладен бях... туй бях, онова бях". – "Господи, кога? НЕ те видяхме!"... – "Понеже не сте го направили на единого от Моите малки братя, нито на Мен сте го направили". Всякога виждай Божественото в човека, зачитай онова, с което Бог е благоволил да го надари. Направи една услуга и виж Божественото в него – това е добрият начин. Така ще подобрите живота си. Всяко добро, направено по този начин, влиза в системата на скачените съдове. Ако разсъждавате така, вашата карма постепенно ще се разтопява, разтопява и във вашата долина на живота тревата ще започне да изниква, ще има за оран и плод ще има. Този е Правият път.

Оценявай онова, което Бог ти е дал. Не роптай против главата си, не роптай против белия си дроб, не роптай против стомаха си, не роптай против краката си, против ръцете си. Всичко онова, което Бог ти е дал, използвай го в дадения случай – то е намясто. В другия живот друго ще ти даде. Благодари на Бога – туй е щастието на човека. Проверете това. Ако е вярно, следвайте този път. По-права философия от тази няма. Това е философията, която съществува в Природата – тя така работи. Тя наблюдава хората: щом си съгласен с нея, и тя е съгласна с теб. Няма нещо по-хубаво от това да бъдеш в съгласие с Природата и няма нещо по-хубаво от това тя да бъде в съгласие с теб. Ако ти си в съгласие, и тя ще бъде в съгласие; ако ти си в несъгласие, и тя ще бъде в несъгласие.

Сега, какво разбрахте в същината? Какво разбрахте от правилото? Всичката погрешка се състои във вашата незаинтересованост, че трябва много да платите за нещата.

Ще ви приведа един български анекдот (дали е верен или не, не зная): отива един да си купува ахтапод*. Продавачът по погрешка отрязва едно парче сапун. Оня взема ахтапода, начева да го дъвчи, а той започва да се

* Ахтапод (арх.) – октопод, яде се по пости (бел. ред.)

пеняви. Човекът си мисли, че е особен ахтапод и казва: "Пениш се, не пениш се, пари съм дал, ще те ям". Пък то, какъвти ахтапод – сапун! Питам: щом е сапун, трябва ли да го ядете? Понякога вие това представлявате. Бих показал несъответствието на една мисъл. Казвате: "Толко ли съм глупав да ям сапун". Колко пъти ядеш сапун и казваш: "Пари съм дал". Ти ядеш, а той се пени. Сапунът за какво е? – За очистване на дрехата, за пране. Следователно, когато искаш да се очистиш, сапун ще вземеш; когато искаш да се наядеш, ахтапод ще вземеш.

Един американски цигулар отишъл да взема уроци при виден професор. Последният поискал по десет хиляди долара за един урок от три часа. – "Втори урок ще искате ли?" – "Не – отговаря цигуларят, – засега е достатъчно, всичко научих за десет хиляди долара". Не е долар, не са два, а десет хиляди долара. Да ги дадеш от джоба си за един урок!... Казвам: вие не сте научили, защото нищо не сте платили. Ако платите за една лекция десет хиляди долара, ще научите. Чудите се, че за една лекция се дават десет хиляди долара. В Природата има един закон и аз сега ще го преведа: когато не оценяваш една постъпка или едно действие както трябва, глобяват те десет хиляди долара. Тук доброволно ще дадеш на професора, т. е. Природата, щом изпрати своите агенти, ще платиш – ще те глобят според закона. Закон е, трябва да се плати. Стражарите седят с перото и ако накой плюе някъде, глобяват го. Добре е това – всеки трябва да си извади кърличката.

Ако не изпълните онова, което ви казвам, всеки един от вас ще даде десет хиляди долара за един урок. Ако имате пари, нямам нищо против да платите. Четири-пет глоби по десет хиляди долара – петдесет хиляди долара, които правят пет милиона български лева. Всеки един от вас да мисли добре!

После, нали трябва да правите някакви справки и трябва да ходите на пощата да си дадете адреса. Адресът трябва да бъде много точен. Някой път ви намират на един-коя си улица, един-къде. От Невидимия свят обичат, когато ви пишат, да имате точен адрес. А вие не можете да имате точен адрес, ако не правите Добро. Тогава, каквото ви изпратят от Невидимия свят, няма да дойде. Щом правите Добро, вие имате точен адрес и тогава всичките ви работи ще се оправят. Защото всичко, каквото Земята съдържа, е за разумните хора. Един ден всеки от вас ще участва в тия блага – на Земята има още хиляди неопитани блага и те очакват разумните хора да дойдат и да им се радват.

Вие сега мислите за оня свят – да умрете и да се преродите. Но вие ще направите една погрешка. Турците казват: “Дойде говедо, вол си отиде”. Ако си се родил говедо и си отидеш вол, какво си придобил? Сега, аз ви казвам какво можете да направите: поне една плевня можете да запалите. Казвам: поне свещ можете да запалите. Вие казвате: “Нищо не мога да направя”. Една стомна вода можете да донесете навреме – това струва милиони. Ако не я донесете навреме, нищо не струва. Някой път човек би дал милиони за една стомна вода. И ако навреме запалиш свещта, и тя струва много. Навреме правете всичко онова, което ви казвам.

“Отче наш”

6-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
8 януари 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ГЛАДНИ И СИТИ ЕДИНЕНИЕ И РАЗЕДИНЕНИЕ

“Отче наш”

Имате ли тема? – Да. Каква? – “Какво аз зная”. Нека двама-трима души прочетат темата си.

На какво може да уподобите Знанието в Живота? Знанието е това, с което човек разполага, то е капиталът, на който можеш да разчиташ. Знанието може да има приход – всеки капитал има приход. Само че заблуждението понякога е в това, че очаквате от туй, което знаете, по-големи лихви или приходи. А случва се, че понякога никакъв приход не може да дойде и тогава се разочаровате. Не, Знанието си е Знание, капиталът си е капитал, трябва да го турите в обръщение и да бъдете умни. Всички влагате капитала си там, дето не трябва. По някой път изгубвате от капитала си и вследствие на това се огорчавате. Не влагайте капитала си там, дето ще изгубите. И аз наричам Знанието майката на нещата. Ти гледай да не изгубиш майка си; ако изгубиш майка си, отиде вече.

Сега, може да имате разни възражения, това е друг въпрос. Можете да мислите както искате. Знанието, което имате, ще го проверите с ума си, със сърцето си и с волята си. Знанието навсякъде може да се провери, т. е. туй, което човек знае, може да го приложи. Може да имате някакви

понятия, никакви теории, хипотези, но те са неща, които в бъдеще могат да се проверят. Да кажем, имате понятие за музиката, но всъщност в какво седи тя? Музиката е един определен вътрешен подтик – музикален подтик. Когато дойде този подтик, той се отличава с това, че всички състояния, които обезсърчават човека, изчезват. Сега, може да кажете, че у някой човек звучи някоя тъжна песен. Туй тъжно състояние е вметната материя, не е музика. Музиката дава друго настроение, музиката е форма, изявление на самия Живот. Когато Животът губи тази форма, какво става с него? Прозаичният живот е по-малко музикален, поетичният живот е повече музикален, а духовният живот е музикален. Вие искате да отделите живота си – тъй да го оголите, че да останат сухи кости. Че това не е Живот! Животът трябва да бъде облечен – не само да има оголени диреци, а да има мускули, нерви, мазнини. Много работи трябват на Живота, за да се прояви.

Една от страните на сегашния ви живот е, че се обезсърчавате. Кои неща обезсърчават човека? Вие се занимавате с аритметика, да кажем умножавате 2 по 3; на колко е равно? Или умножавате 3 по 4, или умножавате 5 по 7. Казвате: "Това е механична работа". Ако двама души работят по три часа на ден, колко работа ще свършат? Те ще работят шест часа. Две еднакви души в Природата не могат да работят, както два десни крака не могат да работят. Ако имаш един десен и един ляв крак, те вече могат да работят – могат да изходят едно място. Човек, когато ходи два дни по три часа, колко ще изходи? Шест е число, което показва вече изходеното. Добре, тогава мисълта и състоянията на тия двама, които работят, еднакви ли са? Не, различават се. Ако вие сте чувствителен,

ще знаете и работата, която те са изработили, и мястото, през което са минали. Ще знаете кой е минал, дали е бил мъж или жена, откъде е вървял мъжът – отдясно или отляво. Едно куче по стъпките познава господарят му откъде е минал. То ходи по стъпките на господаря си, обикаля.

Не е безразлично какво вие мислите. Казвате: „Аз мога да мисля каквото си искам“. Ти в даден случай мислиш това, което си, а не мислиш това, което не си. Пък ако искаш да се учиш, трябва да разбираш нещата. Например, имаш един приятел; ти трябва да влезеш в неговото положение, за да го разбереши. И никой не може да те разбере, ако не влезе в твоето положение. Не се заблуждавайте, нито употребявайте други думи. Не си туряйте дума, която ще ви постави в крива посока. Вие седите и казвате: „Ако аз бях в тази форма, щях да постъпя другояче“. Хубаво, да допуснем, че аз мога да ви дам каквато искате форма; кажете ми сега каква форма искате? Нали понякога искате друга форма, а не тази, която имате? Кажете ми коя форма искате, за да ви я дам, но поискайте тази форма, в която да няма погрешка. Аз бих опитал. Ако дойде един художник, който рисува гениално, накарайте го да тури на картината основните черти на човешката Добродетел. Няма да може да ги тури; той ще нарисува красиво облечена форма, но Доброто го няма вътре. Тъй че, в дадения случай изкуството не е само да рисувате в Живота, но трябва да внесете Доброто в себе си. Трябва да знаете. Аз мога да внеса мекота в леда; на един лед казвам: „Аз мога да изменя твоето естество“. Имам една кибритена клечка, имам и една лампичка, запалвам я, турям леда в една паница и я загрявам с лампичката отдолу – ледът омеква, изменя естеството му и той става подвижен. След това

казвам: "Пак мога да изменя твоето естество". Отнемам топлината и той веднага пак става лед.

Та сега, вие мислите, че знаете това изкуство. По някой път вие разтопявате леда, по някой път замразявате водата. Казваш: "Аз мразя някого". Да мразиш, значи да го заледиш, да го замразиш – туй значи думата "мразя". Обичаш някого – искаш от лед да го направиш вода. Той ще стане мек, пластичен и ще направи каквото искаш. Щом е вода, готов е на всички услуги за теб – дялото го капнеш, там ще слезе. Казвате: "Това така ли е?" – Идва съмнението. Нямам нищо против всички възражения, те са намясто. Туй, което знаете, то е намясто. Но ако имате раница и сте добре въоръжени, а трябва да минете през една дупка, питам можете ли да минете с цялото си снаряжение? Какво трябва да направите? Ще снемете оръжието си, раницата си и ще минете без оръжие. Някъде в Природата има много малки, тесни дупки, през които трябва да минете. Каквото багаж имате, ще го оставите, ще остане само същественото. Ще оставите пушките, ще оставите ножа, ще оставите горното палто, ще останете само с тънки дрехи, ще минете през дупката и като стигнете оттък, ще изтеглите сабята и пушката. Щом минете през тази дупка, оттък пак има широк свят. Понякога се случва, че оттък има митница – хващат ви и казват: "Ще платиш, има мито за пушката; тази дреха е нова, и за нея ще платиш". Та страданията, които сега имате, се дължат на това, че когато минавате през тесните дупки, хващат ви митничарите и казват: "Плащай!" Колкото мито да платите за тези неща, в новия свят те няма да ви послужат, защото там има много по-хубави работи. Ами представете си, че влизате през тази дупка в нов свят и носите разни консерви, а там има всички видове узрели плодове, питам

вашите консерви какво ще ви ползват? Там има узрели круши, ябълки, защо ви са консерви. Оставете ги зад дупката... Сега, тази мисъл нека да седи в живота ви. Сравнявайте.

Когато говорех онзи ден, една сестра се обезсърчила и казва: "Аз се обезверих, не зная в какво да вярвам!" Казвам: това не е вяра, това е наука. Вярата е същественото, реалното. Тя досега считала, че кръгът е идеалното, а пък аз съм го направил нещо животинско. Тя не разбира разсъжденията. Кръгът, който е идеалното и Божественото, слиза да помага на животните, слиза там, защото трябва да ги пази. Не се използва елипсата, защото тя сега се учи от кръга как да помага. Елипсата е изпъкнала, излязла е от едната и от другата страна, за да наблюдава какво правим, т. е. тя може да определя. Сестрата казва, че понеже съм поставил кръга при животните, работата излязла бамбашка*. Божественото трябвало да заеме друго място. Добре, Божественото, когато слиза да ни помага, става ли като нас? Бог ли става като нас или ние ставаме като Него? Огънят, когато слезе при дървото, става ли дърво? Не, огънят не става дърво, но огънят си е огън. Дървата какво стават? Дървата горят, горят, нещо отива в огъня, а пък една част от дърво става на ПЕПЕЛ.

Та аз искам да ви кажа: разглеждайте съществените, реалните неща, те са неизменни. Във всеки един човек има нещо, което е неизменяемо – то е същественото в човека. Дръжте се за Реалното в себе си. Вън от Реалното има нещо, което постоянно се меня и променя, и вие на него обръщате внимание – в него седи културата на човека и на неговото развитие. Разбира се, не само вие обръщате на това внимание, но всички хора. Да кажем, че един поет

* Бамбашка (тур.) – съвсем другояче (бел. ред.)

е написал нещо. Когато говорим за поетите, ще знаете, че те имат три степени: обикновен поет за народа, талантлив поет и гениален поет. Представете си, че един гениален поет е написал нещо, а хората не го оценяват. Не че не го оценяват, но тия хора са малки деца по на 4-5 години; той написал отлични работи, но децата четат написаното и не го разбират. Има ли някаква погрешка, че този човек писал неща, които децата не разбират? – „Аз съм написал, та тия деца, когато станат възрастни, да четат“. Поетът не трябва да бърза; неговата погрешка е, че той бърза. Тия малки деца не са за неговата поезия. Ще дойде време, те ще станат възрастни и ще могат да разбират поезията му. Някой път вие се смущавате, че хората не могат да приемат вашите идеи. Не се смущавайте, тези хора са още деца, те си имат залъгалки. Туй, което очаквате, след време ще дойде. След пет, десет, петнадесет, двадесет, тридесет години то ще дойде на Земята. Тъй трябва да разсъждавате. Понеже разсъждавате материалистично, затова се намирате в трудно положение.

Казвам: когато умножавате 3 по 4, това са динамични числа. В обикновения, във физическия живот процесите са други. Ако умножиш 3 по 4, знаеш ли какво ще стане? Представете си, че това са дванадесетте зодии, през които Земята минава. Но щом Земята се върти, и ти ще минеш през всичките зодии. И когато минеш през всички тях, какъв ще бъде халът ти? Когато минеш през зодията на Телеца, какъв ще бъде халът ти? Когато минеш през зодията на Лъва или на Овена, когато минеш през Скорпиона или през Стрелеца, или през Риби, или през Водолей? Вие печелите едно. Числото 12 в обикновения смисъл е много просто: дванадесет гроша, дванадесет лева, дванадесет зодии в годината. Колко годишни времена има? Четири годишни

времена по три месеца – дванадесет. Делят зодиите на кардинални и т. н. Сега, ако един човек е роден в зодията на Овена, какви качества има? Нали сте учили, тук има астролози, кажете какви качества ще има? – Реформаторски. Реформаторството засяга неговия мозък. Но в Природата вие не можете да умножите 3 по 4. В Природата можеш да умножаваш, само ако обичаш. Ако обичаш някого, ти можеш да му дадеш, можеш да го заведеш в къщата си. Ако не го обичаш, умножение не можеш да направиш. В Природата не можеш да кажеш, че 3 по 4 е 12. Ако една ябълка не те обича, тя нищо няма да ти даде и казва: "Аз не мога да умножавам". Не, само Любовта е, която умножава нещата. Ако имаш този закон на Любовта, ти можеш да умножаваш. Някой казва: "Аз съм научил умножението". Да, умножаваш, но без да се умножава.

И така, 3 по 4 е 12. Например трима души имат по четири вола – това са дванадесет вола. Но хората имат дванадесет вола, а аз нямам нито един вол – аз само правя сметката на хората. Ти не можеш да умножаваш чуждото – те си го знаят, нямат нужда от твоето умножение. После, ти не можеш да бъдеш астролог, не можеш и учен да бъдеш, ако не обичаш хората – един човек не се открива пред теб, ако не го обичаш. Ако го обичаш, веднага можеш да говориш с него, понеже със своята Обич хвърляш Светлина върху него. Тази твоя Светлина го осветява и можеш да видиш как е създаден. Когато не го обичаш, ще бъде тъмно и той ще бъде непознат за теб. Някой път искате да познаете някой човек. Не можете да го познаете, ако не го обичате; щом не го обичате, той е затворен за вас. Туй е разбиране. В музиката е същото: не можеш да бъдеш музикант, ако не обичаш музиката. Ти не можеш да

бъдеш поет, ако не обичаш поезията; не можеш да бъдеш учен човек, ако не обичаш науката. Трябва да обичаш всички отрасли, които съществуват в Природата – тогава имаш възможност да се ползваш от благата, които са там.

Казвам сега: това са новите възгледи, които трябва да имате. Вие седите и без да обичате нещата, искате да ги познавате. В такъв случай седите и гледате един красив и никак въображаем живот. Някой иска да отиде в Небето. Можеш да отидеш в Небето, щом имаш Любов. Щом нямаш Любов, никъде не можеш да отидеш – ти си без пари, без капитал, а без тях никъде не можеш да отидеш. Здравият човек навсякъде може да отиде, но болният, който очаква да го возят с количка, къде може да отиде? Някои хора очакват като инвалиди и казват: "Ако имаш вяра..." Никъде няма да отидеш – вярата подразбира съвсем друго нещо.

Та, вие съвсем сте загазили. Загазили сте знаете ли в какво? Защото искате да имате един красив и богат живот, искате да се оправи животът ви без Знание и без Любов. Тогава се сърдите на Провидението, сърдите се на приятелите си, сърдите се на баща си, на всинца се сърдите – на условията, на държавата, на строя и казвате: "Не се живее!" Може да се сърдите, нямам нищо против това. Ако три дни се сърдиш по шест пъти на ден, какъв ще бъде резултатът? Нали 3 по 6 е 18. Какво ще ви допринесе сръднята – три дена по шест пъти като се сърдиш, какво ще спечелиш? Представете си, че всеки ден строшаваш по едно шишче с розово масло: разсърдиш се, удариш шишето, т. е. за шест дена строшиш осемнадесет шишета. Колко струва едно шишче с розово масло? Да направим реална сметка: ако счупиш осемнадесет шишета по един

килограм, а едното кило е по 35 000 лева, колко ще струват всичките? Аз ви навеждам на една нова мисъл и казвам: три дена по шест пъти на ден е осемнадесет – вие сте изпочули осемнадесет шишета с розово масло. А колко пъти само с вашата сръдня сте изгубвали най-хубавото. Имал си хубаво чувство, което струва милиони; ти се разсърдваш и туй чувство изчезва някъде – отиде розовото масло, блъснал си шишето, няма го! Мъчно ти е, мъчиш се в душата си. Добре, да допуснем друго положение: ти си учили три дни по шест часа – осемнадесет часа. Например, три дена си изучавал закона на Любовта. Три дена по шест часа си научил по един закон и вече можеш да направиш един малък опит. А пък един от законите, които си научил, е: когато човек се сърди, да знаеш как да му отвориш сърцето – като го бутнеш с този закон, той става щедър и разположен, дава колкото искаш, въпрос не прави, не пита. Ако вие разбирате тия три закона, нали съвременната криза ще се махне?

Да кажем, някой от вас е учител, а директорът или инспекторът е много е взискателен и може да направи такава ревизия, че да даде показания, каквito не трябва. Но щом го бутнеш по сърцето, той става разположен и пише показания: "Идеална учителка, такава учителка не съм срещал!" Казвам: изучавайте положителното и отрицателното. Вие повече изучавате отрицателното. Вие искате нещата да стават и се сърдите, ако не станат. Например, детето се сърди на майка си, че не му дала хляб с масло – то иска и ще я застави да му даде хляб, намазан с масло. Идва майката, погалва го, дава му, но това не е наука. На майка си можеш да се разсърдиш, но представи си, че си войник, а офицерът е твоята майка. Ако войникът се разсърди, дали ще има пак масло? Веднага ще иде в

карцера за три дни. При майката сърдната минава, ще му даде масло, но ако се разсърди на офицера, ще иде в карцера.

Сега, някои от вас се сърдят на Господа. Малко хора съм срещал, които да не се сърдят на Господа, че не ги направил такива, каквите трябвало да ги направи. „Не ми е дал Господ – казва, – имаше в мен нещо, ама не ми е дал Господ онова, което искам“. Трябвало нещо да му даде. А пък той не знае, че Господ е намислил нещо по-хубаво, по-мощно да му даде, Господ е предприел нещо велико заради него. Но понеже туй, което Господ е намислил, е неразбрано, той се сърди преждевременно, че не му е дадено нещо. А то сега не му е времето да му го даде. Например, вие искате да сте богати, без да имате Знание. То е все едно да искате да ядете много, когато стомахът ви е разстроен. Питам какво ще ви ползва това ядене? Когато стомахът ви е разстроен, не ви трябва много ядене, диета трябва да пазите. Яденето подразбира такова здравословно състояние, че онова, което ядеш, да ти е приятно. Ако имаш изобилна храна, твойт стомах не може да я възприеме и тя е безполезна е в дадения случай. Богатството е безполезно и вредно в случай, когато ти не си готов да го използваш. Природата не търпи да влагаш капитала си в банката. Всяко нещо, което имаш, трябва да е в оборот – такъв е законът в Природата. Всякога, когато престане този оборот, явяват се състоянията на неразположение на духа.

Сега, вие какво искате да умножаваме сега? Умножението в Природата е друго. Когато двама души имат обмяна на мисли и започнат да вършат нещо, това е друг процес. Умножението е процес във физическия свят, това е само за изяснение. Но в Природата процесите са други

– съвсем друг смисъл има да се умножи, да се събере или да се извади една добродетел. Казвам: ако в Живата Природа събиращ, числата имат друг смисъл. Числата 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 – всяко от тях има особени черти. Следователно, за да впрегнеш един кон на работа, ти трябва да познаваш неговото естество. Например, трябва да му туриш седло, за да се качиш; ако няма хубаво седло, конят ще те хвърли. Ще туриш хубаво меко седло и като се качиш на гърба му, ще бъдеш внимателен. Ако направиш погрешка, конят пак ще те хвърли. Сега, това са външни обяснения. Това нека остане за вас, за вашата мисъл, няма какво да разказвате. Чакайте да видите какъв смисъл имат числата.

Суеверието е безпредметно. От какво произтича суеверието на хората? Българите във вторник и в петък не работят, казват: “Не върви работата”, а понеделник, сряда, четвъртък са щастливи дни за тях. Всички има някаква наука, има някакъв повод, поради което едни дни ги считат за щастливи, а други – за нещастни. Разбира се, в сегашния свят и в петък карят машините да работят; войниците също не гледат на дните – например, вторник за тях е ден за работа. Но обикновените хора, които нямат определени системи, понякога проявяват някои ативистични разположения. Казвате: “Днес нямам разположение”. Хубаво, да допуснем, че нямате разположение. Например, имате тънки дрехи, а отвън е 25 градуса студ – разбира се, че с тънки дрехи нямате разположение да излизате. Представете си, че излезете с хубави топли дрехи и обуща. С тях може да ходите зимно време, но с такива дебели топли дрехи лято време не може да ходите, но лято време можете. Ако турийте дебелото

палто през лятото, а отвън има 30-40 градуса топлина, то веднага ще започне да ви тежи. Зимно време с него е добре, но лято време не може да ви служи. Та ви казвам: вашите зимни дрехи, вашите възгледи, които сте носили досега, са много хубави, но лято време са невалидни; вашите дрехи, които сте носили през лятото, са несъвместими със зимата. Туй трябва да го знаете. Когато срещнете един вол и когато срещнете един вълк, по един и същ начин ли ще постъпите? Как ще постъпите с вола? Нека да направя мисълта си малко по-ясна: имате хляб, който ще туриТЕ в торбата си, но ако имате вода, може ли да я налеете на същото място? Няма да я налеете, понеже ще излезе през торбата. Хлябът няма да си позволи да излезе, но водата ще си позволи, тя си дава тази свобода. Когато изучавате хората, някои мязат на хляб, други – на вода, трети – на огън. Ако имате огън, ще го туриТЕ ли в торбата? Ще го носите в кибритена кутия или затворен херметически. Там, дето ви трябва, ще щракнете и огънят ще излезе навън; дето не ви трябва, огънят ще стои пак затворен. За всяко нещо трябва да имате съответната форма, която Природата дава. В тази форма нещата са безопасни.

Вашето разбиране трябва да го приложите към сегашния живот. Това, което мислите, само при известни случаи е право. Например, казвате: "Човек не трябва да бъде мек". Прави сте, при дадените условия, при които се намирате, тази мекота е несъвместима, но при други условия мекотата ви е съвместима. При дадени условия вашата сила е несъвместима, но при други условия е съвместима.

Казвам: не пренасяйте едно ваше състояние. Например, вие искате да пренасяте Любовта и казвате: "Трябва

да се обичаме". Едного, когото обичаш, ще го превърнеш на вода; другого, когото обичаш, ще го превърнеш на огън; другого, когото обичаш, ще го превърнеш на дим, на лед – на всичко можеш да го превърнеш. Ако той всичко може да издържи, ти го обичаш и той те обича. Следователно, ако обичаш едного, ти ще го прекараш през всички форми на Битието. Ако не е готов да мине през тези форми, той не може да разбере Любовта. Ти, който имаш силата да направиш тия неща, ако не разбираш какво може да донесе всяка форма, не се занимавай с това изкуство. Казвате: "Трябва да се обичаме". Какво разбирате под това? Когато обичате ябълката, какво правите с нея? Ядете я. Когато обикнете хляба, и него изядвате. Когато обичате някой скъпоценен камък, носите го на пръста си. Когато изядете хляба, знаете ли дали той ви обича? Ако хлябът или крушата ви обичат, след като ги изядете, във вас ще дойде една отлична мисъл, вие ще се повдигнете. Щом изядете ябълката, а тя не ви обича, тогава казвате: "Стана ми нещо", т. е. между ябълката и вас няма обич. Следователно, трябва не само да я ядеш, не само ти да я обичаш, но и тя да те обича. Понеже имаш право да ядеш само това, което те обича. Ако си я изял без обич, няма да се ползваш. Ако четеш една книга, която не разбираш, ако четеш един философ, който разсъждава по някой въпрос, а твоята вяра се разколебава, веднага казваш: "Тази книга ми размъти ума". За онова, което проучвате, трябва да имате знание. Дръжте за онова верую, което имате – всяко се допитвайте до вашето верую. Всеки човек има едно верую, което е право – колкото и малко да е, допитай се до него. Колкото и малка да е тази частица, която гори в съзнанието ви, допитайте се до нея. Не оставяйте другите хора да четат заради теб.

Сега, да оставим другите хора, не ме разбирайте криво. Там, където трябва ти да четеш, не карай другите хора да четат, а там, където трябва другите хора да четат, не отивай ти да четеш. Там, където трябва другите хора да ядат, дай им правото да ядат; там, където трябва ти да ядеш, не карай другите хора да ядат, защото ти няма нищо да придобиеш. Казваш: "Не ка учат заради мен". Хубаво, ако един яде заради теб един, два, три, четири дена, на него ще му е добре, но ти какво ще правиш? До четиридесет дена ти можеш да постиш, а той да яде. Той ще намери тази постъпка за съобразна, но след четиридесетия ден ти ще кажеш: "Сега ти няма да ядеш, пък аз ще ям". След четиридесетия ден трябва ли да му дадеш яденето си, как мислите? Аз да съм, няма да му го дам, а ще му кажа: "Достатъчно те храних четиридесет дена, сега ти няма да ядеш, пък аз ще ям, за да опиташ, а на четиридесетия ден отново няма да ми даваш да ям". Следователно, туй, което аз говоря, правя го доброволно със себе си – не му давам да яде, пък аз правя своите разсъждения. Когато се погледна, виждам, че очите ми са хълтнали, лицето ми се е поиздължило, светец съм станал, а той е мазничък, червеничък. Казвам: "Моето ядене много добре му е подействало". Този човек има тълсто лице, но няма моята мисъл. Казвам му: "Ще дойдеш на моето място и аз ще дойда на твоето, за да се разберем".

Сега, тия правила не ги вземайте за абсолютни. Това, което вие знаете, не е достатъчно. Всяко едно ново разбиране, всеки способ е опресняване. Считайте всяка една теория на място. Всяко едно ново знание е малък приток, който се влива в едно езеро и го опреснява. Не че ще принесе нещо, но всяка едно езеро, което има притоци, се опреснява. Не че ще изнесе нещо, но всяка

трябва да има втиchanе и изтиchanе. Тия езера, в които има втиchanе и изтиchanе, се опресняват. Когато в Живота става втиchanе и изтиchanе, това е правилното положение. Какво е Радостта? Радостта е едно нещо, което се втича в човека. Какво е скръбта? Това е нещо, което изтича от човека. Сега имате едно ново понятие за скръбта като изтиchanе. Радостта е втиchanе навътре, вливане. Щом скръбите, значи излиза нещо от вас; щом се радвате, влива се нещо. Казвам тогава: Радостта трябва да се превърне в скръб, т. е. един ден вашата Радост ще се превърне на скръб и ще излиза навън. Но тогава вашата скръб, вашата вода, която първоначално се е вляла, ще излезе и ще бъде Радост за другите. Вашата Радост е скръбта на другите, т. е. тази радост, която е дошла във вас, идва от скърбящите. Вашата радост идва от едно скърбящо езеро. Това е разбиране. Тъй като мислите, нещата в Природата ще ви станат ясни. Другите разбират работата другояче. Сега мислите, че не трябва да скръбите. Невъзможно е да не скръбите. Щом Радостта се влива, внася нещо, а скръбта ще изнесе нещо. Стига скръбта да не изнесе повече, отколкото трябва, и Радостта ще внесе толкоз, колкото трябва.

Сега, как разбрахте нещата? Може ли да накарате един въглен да прояви свойствата на един диамант? При състоянието, в което сега въгленът се намират, никога не можете да го заставите да прояви тия качества. Тогава при какви условия можете да накарате въглена да прояви свойствата на диаманта? Учените хора сега правят опити да го превърнат на диамант. Въгленът може да се превърне на диамант, но знаете ли при каква температура може да се стопи той, без да изгори? – При пет-шест хиляди градуса. Следователно, щом имате една мисъл от рода на

въглените, турете я над пет-шест хиляди градуса топлина, за да кристализира и да я превърнете в диамант. Аз уподобявам това на промяната у ония хора, които имат големи страдания – в техните лаборатории въглените се превръщат на диаманти. Някой ми разказва за страданията си, а аз му казвам: “Ти богат човек ще станеш”. Стига опитите във вашата лаборатория да бъдат сполучливи, вие ще забогатеете от ония въглени, които ще се превърнат в диаманти. Ако страданието може да внесе в душата ви една идея, на място е. Да кажем, че един изобретател се мъчи, мисли двадесет-тридесет години и един ден влага нова мисъл – основната мисъл, която той прилага. Оттам насетне всичките му работи ще тръгнат...

Сега, нагазихме в една дълбока област, нека се повърнем назад. Не е лесна работа човек да носи страданията, не е лесна работа човек да дава. Има един такъв пример: един беден лорд в Англия започнал търговия и се прочул със своята добрина и щедрост. Всеки ден получавал по шестстотин писма на ден, в които все му искали нещо, все му разправяли за своите страдания. Получавал по шестстотин писма, на които отговарял. И казвал на хората: “Аз си имам своите бедни”. Пишел и на онези, които не са негови. Накрая лордът казал: “Дотегна ми да бъда щедър!” и избягал от Англия. Все пак, да отговаряш на шестстотин писма – всичките все с просби* за нещо! И лордът напуска Англия, казва: “Бягам, за да не съм известен толкова със своята доброта”.

Добре, сега си представете въпроса по обратен начин: на човек, който не е щедър, му пращат шестстотин писма. Той какво ще прави? Представи си, че ти си онзи, който не е щедър – излезеш на пътя, някой разбойник извади

* Просба (рус.) – молба (бел. ред.)

револвер и казва: "Давай!" Тъкмо минеш няколко крачки, среща те друг и казва: "Давай!" Шестстотин души те срещат и все искат. И ти ще даваш. След като има такава опитност десет дена, този, който не обича да дава, до какво заключение ще дойде? Той ще каже: "Ще си купя и аз един револвер". Следователно, и този господин има една опитност, но тя е неестествена.

Разбира се, всичките англичани не са щедри като този лорд. Ако всички хора бяха щедри, едва ли ще се случи на ден един човек да идва да поиска и тогава това ще е в реда на нещата. Тогава, може би, едва на месеца може да се случи някой да поиска и ти ще го считаш за привилегия. През цялата година колко души биха дошли да ти искат? Тогава ти ще считаш за привилегия, че някой е дошъл. Но ако всеки ден шестстотин писма идват и искат от теб, това е неестествен процес. Казвам сега: не си струва човек да бъде щедър. Ако за десет години един дойде да ти поиска нещо, струва си човек да бъде щедър и тогава, разбира се, това ще бъде една привилегия.

Какво приложение има досегашното ви състояние? Вие питате: "Сега, за да излезем от това състояние, в което се намираме, какво трябва да направим?" Онези от вас, които са учители, какво трябва да направят, за да излязат от учителството? Онези, които държат изпит, какво трябва да направят с изпита? Които държат изпит, много се молят, свещи палят, чрез спиритизъм питат духовете дали ще ми изпитът им добре или няма да го издържат. Трябва да се повърнете към същинското вярване, което всеки един човек има. И тъй, вслушвайте се във веруюто на всеки човек, когато ви разправя някоя своя опитност – обръщайте внимание, понеже всеки говори от туй, което знае. Именно с туй вътрешно знание, което хората имат, те могат да си помогнат.

При мен дойде един господин и ще ви предам само това, което той ми разказа: "Намерих едно лекарство, което лекува почти всички болести. Ако вземеш мед, ленено семе, чер пипер и индийско орехче, ще имаш цар, с който могат да се лекуват всички болести". Той ми даде пропорцията (сега не ви я казвам). Какво ще разберете от всичко това? Има си пропорция. Медът е лековит, лененото семе го вземат за разслабване на чревата, черният пипер сгрява, индийското орехче също има лечебни свойства. Когато се събераат медът, лененото семе, черният пипер и индийското орехче, когато се сдружат на едно място, лекуват всичките болести. Туй ще интересува тези, които сте болни. Които са здрави, ще кажат: "Нито медът, нито лененото семе, нито черният пипер, нито индийското орехче ме интересуват!" Но когато сте болни, ще кажете: "Колко мед...?"

Един пример: смесете един грам Любов с два грама Знание, добавете десет грама Свобода и двадесет грама Справедливост; разбъркайте тази каша и ще имате едно лекарство. Туй е съвсем отвлечено – един грам Любов... Слушайте, аз мога да направя такова лекарство. Ето как ще го направя. Ако искам да взема един грам от Любовта, какво трябва да направя? Ще намеря едно момиче на 15 години, което една минута да си държи ръката в една чаша с вода. Когато мине една минута, ще кажа "стига". После ще намеря едно момче на 15-18 години, което да държи ръката си в чашата две минути. От него ще взема два грама Знание. За да взема десет грама Свобода, ще намеря един възрастен на 21 години, който да си държи ръката в чашата десет минути. И най-после ще намеря един професор, който ще си държи ръката двадесет минути. Туй лекарство ще го давам по три капки сутрин, три капки на обед и три капки вечер – всичко девет капки. И може да

има отлично успокояние. Например, вие сте се нервирали, но щом вземете три капки, ще дойде едно успокояние във вас. Когато момичето, момчето и възрастният държат ръката си, тя трябва да бъде чиста. Лесно ще убедите децата да си държат ръката, но професора как ще убедите? Кажете ми вие как бихте убедили професора да си държи ръката? Хайде, нека оставим един въпрос неразрешен до Великден. До Великден можем да мислим за професора... Трудното състояние в човека е професорът. Някой път човек е опак – седи, не можеш да го убедиш, т. е. този професор в теб не можеш да го убедиш. Казва: "Не може по никакъв начин!" Как ще го убедиш? Той трябва да си тури ръката, нищо повече.

Та за туй лекарство съм дошъл до първите трима души, но сега се занимавам с професора. Него намирам много упорит. Той казва: "Тази работа е суеверие, как ще си тури ръката там?" Мога да намеря един болен професор, но болна ръка не ми трябва. Здрава, гладка, хубава ръка ми трябва. Сега не остава друго, освен да го приспим, да му хванем ръката и да я турем в чашата – водата полека да се нагоди към неговата топлина. Когато се събуди, професорът ще усети, че нещо е взето от него. А сега как ще влезете в стаята, как ще убедите домашните му – трудно се влиза в тази стая, може да е женен, може да има деца...

Сега, спрете се и вярвайте в онова, което Бог е вложил във вас. Вярвайте на онова, което Бог ви говори. Не на онова, което хората говорят, но на онова, което Бог говори. То се отличава по следното: когато Бог говори на човека, винаги има едно единство, няма спор – и мислите, и сърцето са на един ум. Щом хората говорят, винаги има раздвояване. Човешкото винаги раздвоюва, Божественото

винаги обединява. Там, къде се обединяват нещата, Бог говори; там, къде нещата се разединяват, хората говорят. Законът е верен. Всяко нещо, което обединява сърцето и ума ви в даден случай, то е от Бога; всяко нещо, което разединява, то е от човешки произход – него ще проучвате.

Станете!

*Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Животът.*

7-ма лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
15 януари 1937 г., петък, 5 ч.с., София, Изгрев

ПОВОДИ НА МИСЪЛТА

“Отче наш”

За следния път пишете върху темата: “Отношението на нервната система към човешкия ум”.

Сега, какво разбирате под думите “чистота на човешката мисъл”? Най-простото разбиране какво е? Какво разбирате под думите “чиста мисъл”? Изхождайте от думата “чистота”. В най-простиия смисъл под думата “чистота” какво разбирате? Казвате “чиста дреха”, “чисто лице”. Когато говорите за чиста вода, разбирате да няма никакви примеси. От какво се състои водата, кои са нейните елементи? – *Кислород и водород*. Щом има други примеси, водата не е чиста. Така е за водата. Ами от какво се състои човешката мисъл? Или коя е подбудителната причина на човешката мисъл? Това е доста дълбок философски въпрос, нали? Поне веднъж не сте ли се спирали да помислите какво е движението на човешката мисъл – възходящо или низходящо? Човешката мисъл слиза от една много висока област – също като времето, когато започнат да се топят снеговете, и от планинските върхове се образува движението на малките ручеи.

Най-първо човек трябва да се научи да мисли. Той не може да мисли, докато няма в себе си самообладание. Правата мисъл изисква самообладание. Когато човек не се самообладава и се страхува от външните условия на

Живота, мисълта му не може да бъде права или, другояче казано, мисълта му не може правилно да се развива.

Представете си един богат и един сиромах, поставени при различни условия. При сегашните условия, какво ще мисли един богат човек и какво ще мисли един сиромах? За какво ще мисли богатият, който има достатъчно средства? Парите са една подбудителна причина. За какво ще мисли богатият? Богатият човек би ли помислил най-първо да иде на църква да се помоли? Например, имате един богат човек в обикновения смисъл на думата. Богатият казва: "Аз имам всички средства". Той за какво ще помисли най-първо? Сутрин, когато се пробудите, вие най-първо за какво мислите? Представете си, че един богат човек се пробуди и стане от леглото; за какво ще мисли? Най-първо той е мислил да спи и е спал; сега, след като се е събудил, за какво ще мисли? Той трябва да хване една права нишка на мисълта си. За да мисли, той трябва да хване един път – аз го наричам път на напрежение, гама на напрежение. Когато дойдеш, ти нямаш дълго време, за да избираш в коя посока да тръгнеш – затуй непременно ще се яви гамата на напрежението. След гамата на напрежението ще се яви гамата на движението. На музикален език казано, напрежение, движение, а след движението вече иде музикалното мишление*. То е третата – мажорна гама. След тази гама има други – миньорни гами. Напрежение, движение и музикално мишление – така човек ще започне да мисли. За какво ще мисли? Ще започне да мисли за най-хубавата песен. Коя е най-хубавата песен в Живота? Мнозина тук са музиканти. Я ми кажете коя е най-хубавата песен в Живота?

Ами че, представете си един, който е осъден на смърт някъде и вече е последният му ден – ще го бесят. Той за

* Мишение (рус.) – мислене (бел. ред.)

какво ще мисли? Вие нямате тази опитност, но искам да знаете за какво ще мисли този, когото бесят. Той има едно особено есещане, една особена мисъл, въпросът остава неразрешен в него. Сега ще ви представя друга картина – този, когото бесят, казва: "То мен ще ме обесят, ще увисна като един плод, но когато узрея, когато се скъса въжето, ще падна и какво ще стане с мен не зная". Той знае, че ще увисне на въжето, а след туй, ако въжето не издържи, долу има пропаст. Той казва: "Когато падна там, не зная какво ще стане. Падането трябва да разбера". Но представете си, че по никакво щастие идва помилване: този човек е осъден, но намират истинските виновници, идват и му казват: "Пушчаме те". Когато го пуснат, за какво ще мисли спасеният от въжето? Българинът как е разрешил този въпрос? Той казва: "Какво ще правите, ще ме бесите ли? Каквото ще правите, правете го, само ме оставете да изям мамалигата, която е приготвила майка ми". Той мисли за един хубав обяд – ще се наяде хубаво и ще каже: "Без малко щяха да ме лишат от яденето!" Когато го освободят, ще даде едно хубаво угощение, че се е освободил от въжето. Българинът казва: "Как тъй – човекът ще го бесят!"...

Често вие имате такива психологически състояния: понякога ви идва наум да си турите въжето на врата и да свършите. Нали има и млади, и стари хора, които се бесят. Не зная дали според сегашния закон биха осъдили един старец на 120 години да бъде обесен. Ако е 120-годишен, няма да го обесят, и ако е дете на 10 години, пак няма да го обесят. Кога ще го обесят, ако направи престъпление? Когато мине 21-годишна възраст, могат да го окочат на въжето.

Сега, вие се възмущавате, че съдбата може да не е справедлива. Но вие с вашата мисъл съдите ли право? Някой път казвате: "Аз не искам, от щя ми се да живея,

нямам никакъв смисъл в живота". Има разказ за един, който се обесил, но негов приятел отишъл навреме и го снесъл от въжето. И той казал: "Втори път вече не се беся! Нямах никаква опитност, но когато минах през тази, втори път вече не турям въжето на врата си. Туй, което ме мъчеше, беше лошо, но щом турих въжето, стана десет пъти по лошо. Туй, което изпитах, беше десет пъти по-лошо от онова, което ме мъчеше".

Сега, да оставим подбудителните психологически причини. Всички престъпления, които човек върши спрямо себе си, ги върши заради това, че му донасят някаква опитност. Това е един изходен пункт. Когато се намира в безизходно положение, човек прибягва до тия крайности, като мисли, че с тях ще разреши въпроса. И права е мисълта, че при крайностите се разрешават въпросите. Когато на едно яйце му дотегне да седи в черулката, какво трябва да направи? Представете си, че вие се намирате затворени в едно яйце, искате да разрешите този въпрос и казвате: "От това яйце трябва да се излезе". Но питам: ако по един обикновен начин излезете от яйцето, какво ще разрешите? Значи, ако излезете при нормално условия, онзи, който е турил яйцето в гнездото в естествено състояние, трябва да дойде, да поседи малко отгоре ви, за да ви стопли и на 21-я ден туй яйце ще разреши въпроса. При туй напрежение яйцето ще се отвори, затвореният ще излезе навън и ще се освободи. Следователно, човешката мисъл започва при известни условия. Ти не можеш да мислиш, докато нямаш някакви условия, които да те стоплят, да изменят твоето вътрешно състояние – или никакъв предмет, или никакъв обект трябва да ти даде никакъв повод да мислиш. Някакъв образ трябва да има.

Сега, вие казвате, че човешката мисъл е много отвлечена. Дайте ми една отвлечена мисъл, която да няма форма – най-отвлечената мисъл ми дайте. Например,

имате отношението А : В; имате А и В. Какво представлява "А"? Това "А", като символ у египтяните, минавало за натоварена камила. "А", както е сега, е натоварена камила, но туй положение е временно. Когато се пише "А", се образува един ъгъл, т. е. това е движение на две противоположни сили. При "А" имате движение нагоре и надолу. Сега, в обикновения живот вие казвате: "Лоши са условията". Но представете си, че между един богат и един сиромах няма хармония, не се споразумяват, имат разногласия. Представете си, че богатият човек някъде е замръзнал – влязъл е в затвореното яйце, където има напрежение. Кой може да го освободи? Един може да го освободи – сиромахът. Когато намери богатия, той какво трябва да направи? Трябва да го извади от положението, в което се намира. Ако успее да го размрази, може да се образува една връзка между богатия и сиромаха. Богатият ще каже: "Ти спаси живота ми, сърцето ми е отворено за теб, готов съм да направя каквото искаш".

Та сега на вас, младите, ще ви кажа как да поправите вашето положение. Вие сте закъсали като бедния човек и казвате: "С тази сиромашия не се живее в света!" Прави сте, не се живее. Да носиш в живота си едно празно шише, да го държиш и да мислиш, че в него седи твоето щастие, това е само една възможност. Откъде ще го напълниш? Да кажем, че трябва да налееш в него някаква течност, която да носи Живот. Ще гледаш да намериш един замръзнал богат. Или друга идея: един професор някъде в странство бил неразположен към един студент и искал да го скъса по който и да е начин. Този момък пък свършвал последен семестър, а професорът мислел да го скъса. Обаче, един ден, като се разхождал, последният се подхъзнал и си изкълчил крака. Студентът бил наблизо (той следвал медицина и разбирал от изкълчено), приближил се при професора, хванал крака му, поразтрил го, подръпнал

го и го наместили. Оттам насетните професорът изменил вече своето отношение към него. Професорът направил една несъзнателна погрешка, не стъпил както трябва и падал. Студентът използвал тази погрешка и наместили крака. Оттам насетните професорът бил много разположен и студентът завършил много добре. Вие, които не разбирате, какво ще кажете? – “Да пострада този професор, хак му е!” Това не е разрешение на въпроса. Случаят е една възможност за вас.

Сега, представете си друго положение: имате един приятел и хвърлят една бомба, която всеки момент ще се взриви (сегашните бомби се взривяват, щом ги удариш, а при старите бомби, след като се запали фитилът, минават десет-двадесет-тридесет секунди, докато гръмнат, и онзи, който знае това, веднага отрязва фитила). Когато видите някъде бомба със запален фитил, какво трябва да правите? Или трябва да бягате преди да се е взривила, или трябва да отрежете фитила. Сегашните бомби на хората в Умствения свят са все със запалени фитили. Запалил го, гледаш – дими, дими и щом дойде до края, избухва тази бомба. Например, какъв е признакът, че някой се е разгневил и сега ще избухне, наблюдавали ли сте? Забелязва се, че в лицето се явява известно движение. Седят, например, един богат и един сиромах, който дължи на богатия; бедният казва: “Няма да ти платя”. У този, който има да взема, започва едно движение. Той е малко бабанко* и си мисли: “Няма да взема, още малко остава...” После казва на бедния: “Ще те накарам да ми върнеш парите!” Бедният поглежда, разсъждава и казва: “По този начин няма да ти платя”. Но щом вижда движението по лицето на богатия, той се приближава и казва: “За да те опитам, ти казах, че няма да ти платя. Ще ти платя

* Бабанко (диал.) – силен, юначен мъж (бел. ред.)

всичко с лихвите. Само исках да те опитам какво ще си помислиш". Следователно, богатият, който има да взема, мисли сериозно и поради тази сериозна мисъл сиромахът плаща. Сега, професорът беше богат, а студентът – сиромах. Професорът си изкълчи крака, а студентът го намести. Такъв е законът. Понякога и богатият намества изкълчения крак на сиромаха.

Сега, трябва да разбирате вътрешните отношения. Да кажем, че отнякъде във вас има една неканена мисъл, на която не знаете произхода. Вие трябва да знаете какво отношение има тя към вас. Трябва да знаете пътя на всяка мисъл, която е във вашия свят, както съвременните астрономи искат да знаят защо една комета е дошла в Слънчевата система. Те знаят, че тя отива към главния център, т. е. ще се завърти, ще се завърти и след това взема друго направление. Астрономите получават всички данни – откъде иде, след колко време ще се върне и според ъгъла, който прави тя в този завой, те заключават по елипса ли се движи, по парабола ли, по хипербола ли. Ако се движи, например, по параболична или хиперболична линия, много време ще ѝ трябва, докато се завърти.

Сега, вие разрешавате въпроса, но един главен въпрос не сте разрешили. В Живота най-главният въпрос е човек да знае как да се освободи. Първото нещо: когато влизаш в някоя къща, спри се при вратата, помисли ще можеш ли да излезеш навън и ако не може да излезеш, не влизай. Един много смел учен ходил да изследва действащите вулкани. Спушкат го с едно телено въже, за да види какво има в кратера и го изваждат примрял. После той разправял за знанието, което придобил. Докато имал съзнание, помнел какво е видял, но след като изгубил съзнание, оттам насетне нищо не виждал, т. е. там има знание, което няма да го ползва. И вие, когато изгубите съзнание, казвате: "Не искам да мисля". Вие сте като онзи професор, който е

спуснат вътре в кратера, но когато те извадят навън, ще започнеш да мислиш. Някой казва: "Аз не искам да мисля". Какво подразбира туй? – Че си турен в кратер и въглената киселина е играла роля във вас. Има две положения: ти доброволно ли влезе в този кратер или те спуснаха вътре не по твоя воля? Какво трябва да правиш тогава? Ако доброволно влизаш, трябва да вземеш всички предпазни мерки, та онези, които те спущат, да могат те извадят отвътре. Ако други те спущат, без ти да искаш, какво трябва да правиш тогава?

Ще ви приведа един пример из българския живот: един баща от Варненско се разgneвил на сина си, който бил на 10-12 години и не слушал съветите му. Той го хванал, вързал го с едно въже и го спуснал в кладенеца. Синът казва: "Татко, не ми е жал, че умирам, но имам четири сестри и когато ти умреш, кой ще ги гледа?" Като чува това, бащата си казва: "Хайде да го извадя". Значи, братът не мисли, че ще умре, но му е жал за сестричетата. Бащата разбира, че той е умен син, изважда го и казва: "Ти отсега нататък ще станеш човек". Питам: ако бащата те спушта в кладенеца, ти за какво трябва да мислиш? Ако мислиш, че баща ти е жесток, той ще те спусне в кладенеца; ако мислиш за своите сестри, той ще те извади навън. Вие всинца сте спуснати в кладенеца – вашият Баща ви е спуснал и казвате, че светът е лош, че въпросите не се разрешават. Законът за близния е този, който разрешава въпроса. Спуснат си в кладенеца – ще започнеш да мислиш за близните си, ще изпълниш закона. Когато започнеш да мислиш за близните си, ти ще излезеш от всичките мъчнотии. Мъчнотиите не са само до него, те са до всички. Една велика задача има, която всеки трябва да разреши. Много лесна е тази задача – много лесна е, ако знаеш; ако не знаеш, работите не стават.

Сега ще ви приведа друг пример (това е един анекdot, един мит, но и българите го разказват): един млад българин тръгнал да се учи на занаят. Най-първо минал покрай орачи, които орат ниви, и покрай лозари, които режат пръчки, и казал: "Много трудна е тази работа". После минал покрай един грънчар и вижда как той върти върху едно колело малко кал и прави стомни и гърнета. Българинът си казва: "Лесна работа, ето един хубав занаят". Пита грънчаря: "Аз искам да се науча на този занаят, вземаш ли ме да уча при теб?" Започнал майсторът да го учи как да приготвя калта, как да върти колелото. Три години той се учи и когато научил как да прави гърнета и как да ги пече, най-после казал на майстора: "Три години те слушах, искам да стана самостоятелен, да се замогна". Майсторът го потупал по гъ尔ба, платил му и той отворил работилница. Започнал да върти сам стомни и гърнета, натурил ги в пещта, но когато ги извадил, всичките били напукани. Отива при грънчаря и казва: "Майсторе, всички стомни и гърнета ми се напукаха". – "Ще дойдеш още три години да ми служиш, за да те науча на тайната да не се пукат гърнетата". Започнал той пак да върти колелото, напалил пещта, турил гърнетата вътре, опекли се и видял, че майсторът, още като ги вади, духва вътре в тях: "Ху". – "Брей – казва си младият българин, – за едно "ху" три години трябваше да работя!"

Човек трябва да се научи да мисли. Това "ху" не е лесна работа – трябва да духаш в гърнето, когато го изваждаш. Ако духаш, когато го туриш в пещта или ако духаш, когато изстине, не духаш навреме. Ако духаш, когато го изваждаш от пещта, навреме духаш – това значи да мислиш. Туй се отнася до човешката мисъл: онова в човека, което сепече, трябва да го туриш на работа, щом го извадиш от себе си. Например, в Англия нещата, които са предвидени

за продан, първо трябва да се турят на опит и тогава държавата дава позволително – поставят марка, че е позволено да се продават. Всяка мисъл, която излиза от човешкия ум, трябва да има печата на държавата, на Божественото. Туй значи, че всичко, което човекът твори, трябва да има печата на Божественото. Ако вашите работи не вървят, държавен печат нямат, изнасяте ги контрабанда. Сега, може да ви се стори малко обидно. Вие предполагате, че може да мислите каквото искате. Съгласен съм, може да мислите каквото искате, но не можете да продавате каквото искате, ако нямате държавни печати. В какво седи свободната мисъл? Мисълта, която няма зад себе си подбудителна причина на Любовта, няма да се реализира. Само ония мисли имат бъдеще, на които подбудителната причина е Любовта. Всяка мисъл, зад която не седи като подбудителна причина Любовта, не може да се реализира, тя ще остане чужда за вас.

Сега, вие често разрешавате много странични въпроси, но има един въпрос, който е важен. В сегашния живот човек трябва да знае как да сменя душевните състояния. Например, имате едно неразположение и търсите начин как да се смени. Но човек трябва да знае как да сменя едно неразположение. Представете си, че сте се изгорили някъде. Ако знаете, ще намерите лек, за да намалите болката от изгарянето; ако не знаете, ще оставите нещата произволно. А сега при изгаряне вие какво правите, как се лекувате? Някои от вас, може би, знаят, че има няколко начина. Не е лошо, че не знаете, не сте лекари; лекарите знаят как се лекува изгаряне. Трябва ви известно веществство, което да отнеме излишната горещина и да успокои организма. Понякога турят дървено масло или кисело мляко, по някой път турят каймак. А пък аз съм срецдал в живота някой да казва: "Изгори ме този човек!" или казват за някого: "Колко души е изгорил той досега

така!” В моя ум остава мисълта: “На тоя човек му трябва зехтин или кисело мляко”. Гледам – вървят две млади моми и едната казва: “Изгори ме!”; и търговецът казва: “Изгори ме!” И на двамата трябва дървено масло. По-нататък гледам млад момък, който също казва: “Изгори ме!” – Дървено масло! За мен въпросът лесно се разрешава, но сега те ме викат да ги лекувам. По-добре е вие да бъдете лекари на себе си. Това са посторонни въпроси, но не мислете, че всичко в живота ще ви бъде гладко. Щом сте дошли на Земята, ще имате много големи противоречия. Някои от вас ще имат много големи противоречия.

Да кажем, че във вас Луната не е представена в добър аспект, Венера не е представена в добър аспект, Марс не е представен в добър аспект, Сатурн – също не е представен, т. е. съществува едно неблагоприятно астрологично съчетание. Луната ще ви даде разположение да фантазирате за неща, които никога няма да станат. Венера ще ви даде подбуждение, че всичко можете да вкусите и ще ви подбуди да имате разположение за неща, които никога не можете да опитате. Сатурн ще ви накара да критикувате всички, когото видите, и да мислите, че е измамник, крадец, разбойник, да мислите, че вие сте единственият добър човек, останал в света. Казвате: “Тогава какъв е церът?” Ще намажеш Сатурн с дървено масло, ще намажеш Месечината с кисело мляко, ще намажеш с каймак Венера. Това са думи, които трябва да преведете. Туй значи да се говори сладко.

Никога не туряйте в ума си излишна мисъл. Всяка една мисъл може да се реализира само при известни условия. Всичко в света има закон и за всички неща в света има един последователен път. В пътя на човешкото развитие има един процес. Всеки един от вас трябва да знае кое може да се постигне и кое не. Музикант за една година не можеш да станеш. Казваш: “Че какво мога да постигна?”

Каквото помислиш, става, но не знаеш колко време ще мине. Художник за една година не можеш да станеш, философ за една година не можеш да станеш и най-богат човек за една година не можеш да станеш – нищо не става за една година. Това са изключителни условия, които стават само насын. Насън работите лесно стават, но когато се събудиш, казваш: “Това е илюзия!” И когато някой път казват, че каквото помислиш, може да стане, какво ти пречи да седнеш и да мислиш, че си цар, че имаш голяма държава, голяма войска. Цар си, но щом дойдеш до действителния живот, събуждаш се – не си цар, а един обикновен човек. Също можеш да мислиш, че си философ, че си написал няколко книги, разрешил си всички въпроси, но идваш до обикновените въпроси на Живота, събуждаш се и виждаш, че тази философия не издържа. Може да мислиш каквото искаш, но помни, че онова, което мислиш и искаш, вече е станало. Каквото мислиш, става – ако мислиш, че си цар, някой вече е станал цар; ако мислиш, че си философ, някой вече е философ. Вярно е, че каквото мислиш, става, но не за теб, за други е станало. Следователно, каквото помислиш за другите, става за тях и каквото другите помислят за теб, то ще стане за теб. Бащата казва: “Моето дете философ ще стане” и то става философ. Ако баща ти каже, че философ няма да станеш, ти няма да станеш. Тогава казвам тъй: законът е верен. Онova, което Природата ще каже за нас, то ще стане, а не това, което ние казваме. Което ние казваме да стане, няма да стане за нас, а ще стане за другите. Каквото вие казвате, е хубаво, не се отказвайте. Можеш да кажеш: “Аз помислих да стана цар”; и другият става цар. Можеш да кажеш: “Аз помислих богат да стана”; и другият става богат.

Може да си праведен, може да си философ, но ще се намериш в голямото противоречие на онзи Ангел, когото

изпратили от Невидимия свят на Земята, за да донесе всичките благословения на хората. До известно време той ги носил хубаво в една голяма торба. Когато идва на Земята, гледа една царска дъщеря в едно езеро – толкова хубава, че като я видял, се захласнал още отдалеч и си казал: "Как е възможно на Земята да има такава красота!" В Ангелския свят не бил виждал такава. В захласа му торбата се обърнала надолу и благословенията започнали да падат. По едно време му дошло на ум за тях и като погледнал – всички пакети били изпопадали от торбата и хората ги разграбили. Тогава вижда, че е останал само един пакет – на вярата. След като всички разграбили пакетите, Ангелът видял, че един беден човек идва и казва: "Няма ли едно пакетче за мен?" – "Един пакет е останал, но той не е за Земята, той е за Небето". Последният, който взел този пакет, станал поет. Когато няма вече какво да правиш на Земята, трябва поет да станеш, да започнеш да пишеш.

Сега, две мисли трябва да останат у вас: всичко онова, което вие мислите за другите, ще стане за другите; и онова, което другите мислят за вас, ще стане за вас. Кои хора мислят за вас? Затова ниеискаме да имаме доброто мнение на нашите близни. Онова, което твоите близни мислят за теб, то ще стане; каквото и ти мислиш за другите, и то ще стане – това е вътрешният закон. Помнете хубаво: мислете добре, понеже вашите мисли ще се реализират не само за вас. Вие искате мекота, искате да бъдете учени, да станете добри. Когато мислите това, другите ще станат добри, вие няма да станете. Когато мислите лоши да станете, вие няма да станете лоши, другите лоши ще станат. Затова ще ви държат отговорни за всяка ваша мисъл. И когато намерят всички престъпници, вас ще хванат за причина. От Невидимия свят търсят причината и ще открият, че ти си мислил всичко това. Например,

казваш: "С добро не става, а с лошо". С това ти няма да станеш лош, но вече ставаш причина всички хора лоши да станат. И затова работите не ти вървят. Следователно, за да бъдат окръжаващите хора добри, човек всяко трябва да мисли добре. Това е закон, аз така го обяснявам: каквото помислиш, при теб ще се върне. Доброто, което другите хора реализират, то ще се върне при теб. Те ще започнат да мислят за теб и тогава твоето положение ще се подобри. Това е Божествен закон. Затова в Писанието е казано, че човек трябва да се отрече от себе си. Благото ще го пратиш на твоите близни и когато те опитат от това благо, ще го пратят при теб. Така работи законът. Тогава ще се образува крива линия и всяко нещо ще се върне оттам, отдето е излязло.

Та сега, погрешката е във вас – мнозина искат туй, което мислят, да стане за тях. Не, то ще стане за другите. Бих ви привел много примери, за да ви покажа, че в Природата туй е вярно, но ще го оставим за друга лекция.

***Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Животът.***

8-ма лекция от Учителя, държана пред Младежкия
окултен клас
22 януари 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ГРОЗОТА И КРАСОТА

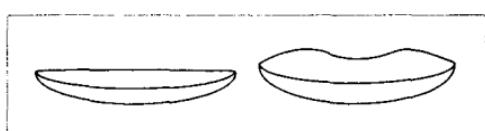
“Отче наш”

Имате ли зададена тема? – Да. Четете.

Да допуснем, че вие мислите. За сладкото може ли да мислите, без да сте го опитали. Може ли във вашата мисъл да имате понятие за сладкото, без да сте го вкусили? Вие по някой път казвате “чиста мисъл”. Какво подразбирате под думите “чиста мисъл”? Чистата мисъл подразбира мисъл без никакви примеси. Но какви примеси може да има в една мисъл? Мисълта може да бъде във формата на някакво чувство. Например, когато обичаш някого, представяш си, че е хубав, красив, придаваш му качества, които няма, казваш: “Той е ангел”, туй-онуй. Щом не го обичаш, ще му предадеш противоположни качества – пак такива, които няма. Как ще си представите едно същество, което има само чувстване, пък няма мисъл? Представете си вашето съзнание без мисъл, представете си човешкото съзнание без човешката мисъл. Сега между тия работи не може да намерите връзка.

Туй, което ви смущава, е следното: каква е връзката между хубостта и грозотата, между красотата и грозотата? Г. К. – грозота и красота. Физически в какво седи грозотата на човека? Седи в очите, във веждите, в устата, в брадата, във всички съотношения, във всички удове, които има

човек. В какво седи външната красота? Например, вземете нарисуваната тук уста.

Кога тия линии са красиви? Втората уста има образ на красота, но художникът, който я правил, не

я е довършил, това е само една скица. На горната линия ѝ липсва нещо, за да се прояви красотата. Например, ако гледате един предмет отдалеч, той не е така красив. Някои предмети отдалеч изглеждат красиви, някои – отблизо. Ако гледате човешкото лице отдалеч, то е красиво, но ако го гледате отблизо, голяма грозота е. Ако увеличите човешкото лице сто пъти в сравнение със сегашната му големина, ще има едно несъответствие – ще видите, че някъде е гладко, а другаде има празници, дупки в порите. Сега правим извода, че красивите неща винаги трябва да се гледат отдалеч. Всяко нещо, което се гледа отблизо, е грозно; всяко нещо, което се гледа от много далеч, е красиво. Затова аз превеждам: грозотата, това са неща, гледани отблизо, т. е. когато не можем да гледаме целия предмет, а само частите виждаме. При красотата виждаме целия предмет. Един планински връх е красив, ако отдалеч го гледаме, отблизо не е така красив.

Сега, ние разглеждаме това философски. Всички предмети, които са много близко до нас, ние не ги разбираме – отношението не разбираме. Например, вие живеете близо до един планински връх: всяко ще чувствате, като че нещо ви е натегнало отгоре като някой орел и ще бъдете като кокошката, която се плаши от него. Казват за кокошката, че никога не гледала нагоре – все надолу гледала. Действително, кокошката не гледа нагоре, но даже ако на един километър височина се яви някой доган* или орел, тя изведенъж ще изкърка. Как ги вижда?

* Доган (тур.) – сокол (бел. ред.)

Веднага дава знак на пилците, че трябва да се бяга. Сега, ще оставим психологическия въпрос отде е този страх на кокошката. Какво вижда кокошката, там е въпросът. Например, интересно е, ако някой аероплан, който мяза малко на орел, започне да се върти отгоре, дали по същия начин кокошката ще каже на пилците: "Бягайте!". Това психологически е вярно, този закон е същият.

Кога хората се карат? Всякога, когато са близо. Кога се обичат? Всякога, когато са много далеч. Това е същият закон. Наблизо виждаш това, което не трябва да виждаш – виждаш грозотата, което не съставлява важната част, а не виждаш основното, което трябва. Сега, това са противоречия. Казвате: "Той е близо до мен и далеч от мен". Близките хора са по плът, а далечните – по дух. Казвате "близки роднини" и "далечни роднини". Щом кажеш "Този човек ми е близък", подразбира се проява на физическото поле. В красотата там има нещо свързано...

Сега, кои най-много се карат – далечните или близките хора? Къде става голям спор, къде се бият най-много? Братчетата и сестричетата се бият вкъщи, най-много бой има там. Сега, аз вземам за верни половината мои наблюдения. Вкъщи стават най-големите спорове. Стават големи политически преврати и революции, а след половин час погледнеш – революцията отминала, братчетата и сестричетата са в мир. Защо става това? Защото братчетата и сестричетата са много близки.

Хубаво, сега вземете един случай от Природата: кое е по-добре – ако два върха са близо един до друг или ако са далеч? Да кажем, че два съседни върха са близо или са много далеч; ако гледате отдалеч, кои върхове ще бъдат по-красиви? Под "далеч" разбираме нещата, турени на определено разстояние. И голямата далечина, и голямата близост са извън фокуса. Нещата, които са много близко, не ги виждаме; и нещата, които са много далеч, също

НЕ ГИ ВИЖДАМЕ. Далечните тела не можем да ги видим. Големите неща отдалеч трябва да ги гледаме, а малките неща – отблизо. Следователно, грозотата е свързана с малките работи, а красотата – с големите. Ако гледаш големите работи отблизо, те ще станат грозни. Ако гледаш малките работи, които, гледани отблизо, са красиви, гледани отдалеч, те са грозни, изгубват своите черти.

Сега, от психологична гледна точка или в истинския Живот, когато се говори за грозота, вие не разбирате какво нещо е тя. И когато се говори за Красота, пак не разбирате. Когато говорим за Красота, разбираме някои линии на лицето. На красивото лице всяка красива линия е линия на някаква мисъл, на някакво чувство, на някаква воля. Една линия в човека често пъти изразява Истината. Хора, които обичат Свободата, имат особени линии. Човек, в когото Любовта е развита, има особени линии. Човек, който е много умен, мъдър, има особени линии. Три вида линии има: едни, които изразяват Любовта; други, които изразяват Истината и трети, които изразяват Мъдростта. Няма да говоря какви са тия линии. Според мен, преводът е сянка. Точката, това е Любовта; правата линия е Мъдростта, кривата линия е Истината. Истината се занимава с кривите линии. Кривите линии са създали Красотата – без криви линии Красота не може да има. Ако лицето го направите навсякъде с прави линии, никаква красота няма да има.

Какво показва една права линия в съвременната геометрия? Прави линии в Природата няма. Наистина, те съществуват, но, геометрически определена, правата линия има само две точки. Щом линията има три, четири точки, тя не е права, тя е крива линия. Много прави линии могат да бъдат съединени на една плоскост, но всяка една е отделена. Затуй се казва, че правата ще се срецне в бездонността, т. е. двата края на правата линия ще се

съединят в безкрайността. Всяко нещо, на което двата края се срещат, право ли е? Право е, разбира се. Всяка права е крива права и всяка крива е права крива. Правото за единого не е право за другите. Правото за човека не е право на кокошката, не е право на вола. Като хванеш една кокошка, може ли тя да тръгне с теб да се разхожда? Например, някои млекопитаещи се научават да ходят с човека, както кучето, но те вървят по особен начин. Никога едно животно не върви като човека, то си има особен начин. Кучето върви отляво, после тръгва напред, остава назад, обикаля около човека, пак тръгне напред, пак се върне. То не може да ходи като теб, казва: "Как е вървежът?" То не говори истината. Което свързва човека с кучето в дадения случай? Което е онова, което свързва въздуха с човека? Необходимостта. Което е онова, което те кара да обичаш водата? Ти имаш нужда от нея. Малката вода е приятна, голямата вода е опасна. Някой казва: "Човекът във водата се дави". Има същества, които не се давят във водата. Кои са те? Рибите. Там, където човек се дави, рибите не се давят. Извадете рибата във въздуха и тя веднага ще свърши... Сега да оставим това, това са философствания.

Казвате за някого: "Той е грозен човек". – Отблизо го гледаш. Или той трябва да се отдалечи, или ти трябва да се отдалечиш. По-добре ти се отдалечи – щом е грозен, отдалечи се малко, за да ти стане красив. Значи, имаме два вида Красота в света: красота на големите тела, които отдалеч трябва да се гледат, и красота на малките тела, които трябва да гледате отблизо. Грозотата винаги подразбира несъответствие на частите, т. е. ти не си изbral съответния фокус в света. Всъщност, ти не разбиращ едно положение: грозотата в света е обстановка. Ти можеш да представиш човека грозен, както, например, прави това един карикатурист. Що е карикатура, какво означава

тази дума, кой е нейният корен? Каракатурист значи да представяш нещата тъй, както не са. В каракатурата има голямо несъответствие на частите. Когато представят Америка, каракатуристите я представят като Чичо Сам – сух, висок, с тънки крака, с тънки ръце, с цилиндър, а Англия представят като Джон Бул – с хубаво благоутробие, пълничък. Едно време представяха Русия като една бяла мечка или като Дядо Иван с калпак. Откъде е дошло наум на каракатуристите да представят Русия като мечка или с бял калпак? Може би, защото в северните страни има мечки и каракатуристите искат да кажат: „Ти се пази от характера на Дядо Иван, понеже той е много добър, но ако го обидиш, не ти проща!” Защо представят американците като висок Чичо Сам? Не искам да разрешаваме сега това.

Сега, в езика често се внасят някои неприемливи думи – например, често казват „грозен”, „неприятен”. Аз казвам: не, приятен. „Не” е отрицателна частица – турям една запетая след „не”. В случая имате дума, съставена от представката „не” – отрицателна частица и от думата „приятен” – положителна дума. И тогава на цялата дума даваш един отрицателен смисъл – казваш: „Неприятен ми е този човек”. Туря една запетая след „не”! Аз мога да ви направя този човек приятен. Как? Като отделя „не”-то и туря два милиона пред „неприятен”, т. е. като отмахна „не”-то. Неприятният човек е беден, но когато отмахна сиромашията на този човек, той става приятен, заботява. Неприятен е, ако е глупав. Премахвам „не”-то, изваждам невежеството, турям му наука, турям му музика, турям му изкуство, турям му сила и той става приятен. Тогава казвате: „Много ми е приятен”. „Не” се превръща в „много”. „Много (не) приятен” – „не”-то го турям в скоби и става „много приятен човек”. Така зелените плодове узряват, т. е. той дава плодове, обслужва, всяко дава. Сега, ако турите

нē запетая, а едно тире, какво ще стане? "Нē-приятен". Когато турите тире след "нē", думата какъв смисъл добива? Тирето означава процес на изваждане. По кой начин можете да махнете неприятностите? Пред "нē" има минус, а пред "приятен" има плюс. Какъв процес е събирането? Изваждането е процес на кристалите – правите линии се представят във форма на кристали. Има ли кристали с криви линии? При тях кривите линии са почти изключени, те са ръбести тела. Щом дойдем до органическия свят, тогава идват кривите линии. Правите линии са притежание на една култура, която е вече завършена, и показват един отличен ум. Кристалите са достигнали края на своето развитие, затова всички те показват високи умствени форми. Такива са всички форми, които свършват. А пък органичният свят е свят, където разумността е още далеч. В него имаме първоначално движение, елементарно страдание и тогава се образуват кривите линии. Всяка клетка има кръгообразна форма. Та казвам: ако сега, при съвременните условия, искате наука в Природата, много векове ще минат, докато животът стане малко по-носен.

Сега, представете си, че имате в себе си едно неразположение. – Трябва ви или една запетая, или едно тире. Ако турите запетая, какво означава? Запетаята е един мощен фактор – това е еврейската буква "йот". Тази буква в еврейския език показва творчески принцип. Когато туриш една запетая, т. е. когато еврейският "йот" е турен там, тогава трябва да знаеш как от една неприятност да изкараш приятност. Получава се точка. Точката е един център, а запетаята е неин помощник. Точката трябва да твори – тя се уподобява на това как е създаден света. Тогава може да дадете следното обяснение: имате точка, а запетаята показва, че най-първо нещата излизат от точката. Имате точка и запетая, т. е. имате две точки. Двете точки са елипсата. Знаете ли как пишат някои? Гледам

писателите – турят точки, запетай, точка и запетая. Казвам: кръг, парабола, хипербола. Тази запетая е парабола – опашката ѝ отива навън. Параболата показва един външен свят – външният свят, който в дадения случай чувства. След туй гледам – писателят туря две точки; казвам: елипса. Туй е жената, т. е. двете точки са жената, жената е в елипсата. Адам беше едната точка, жената влезе и образува елипсата. Така те, двамата, измениха кръга в елипса. Когато нещо се върти, изменя се. Едно тяло може да се върти само около себе си и тогава има равновесие. За да излезе от това положение, трябва да дойде един малък дисонанс. Вземете, например, кометите – те не се движат в кръг, някои се връщат след хиляди години, други пък никога не се връщат. Пътят, който кометите изминават, нито е кръгообразен, нито е елипсообразен, нито е параболичен. Той е хиперболичен – някъде отива, време минава...

Сега, ще оставим тия въпроси. Вас какво ви интересува? Когато пишещият тури точката и запетаята, той ще покаже доколко е умен. Понякога гледам доколко точно са турени думите. Има закон за положенията на всяка дума. На български може да кажеш: "Мисля". Англичанинът не може да каже така, той ще каже: "Аз мисля". И той е като французина – личният елемент е силен у него. Изразът "мисля" е безличен. Сега, има хора, които казват: "Безлично трябва да се говори". Но англичанинът безлично не може да говори, той казва: "Аз така правя". Българите казват: "Правя така". Българинът е по-безличен, той туря "аз" не отпред, а в глагола – има една буква, която показва Аз-а, т. е. българинът е скрил своето Аз в окончанието на глагола, много скромен е. Той се крие зад глагола, но англичанинът така не може да се крие. Питам тогава кой е по-успял – който се крие или който не се крие? В сегашния живот кои са успели повече? Може

да се спори. Ако вземете английското "Аз", англичанинът се крие зад него. Славяните са донякъде по-скромни. На българина баща му може да е богат, земя да има, всичко да има, но виждаш го – напуснал баща си, ходи, та опъва кайша. Като ходи да чука камъни, да работи така упорито, българинът иска да стане независим като баща си. Той търси своята независимост там, дето не съществува. Ще тръгне някой вълк да се освобождава от философията на баща си! Може ли да го направи някой? Не влагайте в себе си идеята, че няма да мязате на вашите бащи; това е невъзможно.

Сега, да дойдем до същественото. Което е същественото в Живота? – Това, което съществува в Природата. Грозотата, това са близките предмети; хубавите предмети са далечните. Тогава има друго едно разрешение: големите неща отдалеч са красими, отблизо са грозни; малките неща отблизо са красими, отдалеч са грозни. Една малка красота може да я разглеждате отблизо – ако я турите под микроскоп, ще видите какво чудесно устройство е вложено вътре.

Сега, каква беше основната мисъл? Вие се плашите и казвате: "Ти гладен ще умрещ". Какво значи да умре човек? "Умира", у-мира, т. е. отива в мира. "Умира" значи човек да влезе в света. Когато един религиозен човек умре, значи, че е отишъл в света, няма го – религиозният човек е отишъл да живее свободно. В началото религиозната момата е с висока яка, дрехата ѝ е затворена, с дълъг ръкав, всичко е закопчано, нищо не се вижда. Когато отиде в света, тя е с деколте, с голи ръце – отрязала е ръкавите. В началото момъкът е скромен, бастун не носи, носи шапката си право, но щом отиде в света, накриви си шапката, носи вече бастун, започва да го върти. Когато е религиозен, не носи фрак, но когато влезе в света, ходи с един фрак, разцепен отзад. Модата, която хората преживяват, показва

психологическото състояние на тяхната мисъл. Аз гледах насико един наш беден брат – дали му един фрак; казвам: "Официално облечен".

Грозотата се образува от човешките чувства – чувствата са майката на грозотата. Хубостта или Красотата е качество на бащата, на човешкия ум – човешкият ум е, който образува красотата на нещата. Красивите неща ги образува умът, грозните неща ги образува човешкото сърце. Ако се поддадеш на чувствата си, веднага ще станеш грозен, ще придобиеш тъмна сянка. Наблюдавайте психологически всеки човек: у когото чувствата вземат надмошье, образува се една сянка в неговото лице. Тя произтича от единствения фактор, че чувствата хвърлят сянка, т. е. върху човешкото лице не може да проникне Светлина и се раждат тъмните сенки. Извадете излишните чувства от грозния човек и той ще стане красив; турете му повече чувства и той ще стане грозен. Грозотата е тежка, Красотата е ефирна. Грозният човек е много тежък, красивите хора са тънки, деликатни. Ако в тоя смисъл разглеждате нещата, един светия никога не може да бъде грозен и, ако го претеглите, тежестта му не е голяма. Човек, който е развиил своя ум, винаги ще стане красив. В мисълта има нещо хармонично, тя е, която създава красотата на определена форма. Дотогава, докато твоят ум е силен, той изменя линиите на лицето, изменя линиите на ръката. Навсякъде умът е този, който твори в света, който прави нещата, той е, който образува Красотата. Ако искате да бъдете красиви, работете с ума си.

Та, каква беше темата ви? – "Отношението на нервната система към мисълта". Има положения, които сега трябва да се разрешат. Мисълта ли е образувала нервната система или обратното? Мисълта е образувала нервната система, мисълта съществува преди нервната система. Ние сме още в заблуждение. Едно време

МИСЛЕХМЕ, ЧЕ трябва да има жици, за да се предава ЕЛЕКТРИЧЕСТВОТО, че без жици не може. Сега, когато напреднаха в знанието, видяха, че трябват известни центрове. Всяка енергия може да се предаде и чрез жици, и без жици – през въздуха. Сега ние си служим със стари системи: в тялото трябват жици. Един ден ще имаме само центрове. По-напредналите СЪЩЕСТВА могат да изменят тялото си. Има СЪЩЕСТВА, които моделират своите тела – могат веднага да стават НЕВИДИМИ, да приемат хиляди форми, т. е. могат да се сгъстяват и да вземат каквато форма искат. Например, един умен човек може да се представи пред вас в хубаво плодно дърво, може да се представи в един кристал, може да се представи в кон, в магаре – може да вземе каквато форма иска. Дори може да се представи в един планински връх. И тогава вие ще мислите, че тук е връх, а то е този умен човек, който взема вечните форми и те опитва колко разбираш. Ти казваш: “Ами че това е едно магаре”, а той те слуша и казва: “Аз съм едно магаре, което те носи, а ти си едно магаре, което ме язди”. Кое е по-силно – магарето, което носи, или магарето, което язди? Магарето, което носи е по-умно, отколкото онова, което язди. Понеже вие сте свикнали, веднага ще го отнесете това за себе си и ще кажете: “Че аз, който яздя едно магаре, магаре ли съм?” Ами ако ти, който язиши магарето, нямаш почитание и уважение към Бога, не разбиращ Природата, не си ли едно магаре, което язди друго магаре, което е по-умно от теб? Туй магаре знаеш ли защо е станало магаре?

Аз съм ви казвал каква погрешка има магарето. Понеже дало една крива, лоша преценка за жената, затуй го яздят, затуй сега се учи на смирение – изправя своята погрешка. Сега, защо са пораснали ушите му от тази погрешка? Обясняват, че ушите на заека са пораснали от голям зор, а пък на магарето – от голяма тъга: когато мислило

за жената, ушите му пораснали. Сега, от хиляди години магарето изправя своята погрешка. Когато влезе, то казва: "Не давайте преценка на онова, което Бог е създал, защото като мен ще ревете". Не си давайте мнението нито за човешкия порядък, нито за Божествения порядък на нещата, не давайте една погрешна преценка! Най-първо магарето си отворило устата и когато видяло жената, казало: "Красива е". Но когато тя дошла наблизо, магарето казало: "Не е хубава, господарят ми има да пати!"

Тогава какъв е смисълът на страданието? Винаги имаме страдание за неща, които са близки до нас; радостите са за неща, които са надалеч. Ако дойдеш близо до огъня, ще ти бъде много горещо; ако се отдалечиш от него, ще ти бъде по-приятно. Имаш страдание – много близко е някой предмет. Та казвам: психологически никога не изменяйте разстоянието между нещата, винаги се поставяйте в такова отношение, каквото трябва да имате.

Сега, аз говоря за завършените процеси – говоря за човешкия ум, за човешкото сърце. Всички неща във физическия свят са символи, мотиви. Мъжът и жената в тази форма, в която са сега, не съществуват. Как мислите, идеалният човек мустаци има ли? Може ли да си представите един Ангел с мустаци и с брада? Един мъдър човек можете да си го представите с дълга бяла брада и с мустаци. Но сега вече навлизаме в една друга област. Произходът на мустасите, на брадата, на косите – всичко това в човека си има своя психология. Един ден тези елементарни правила ще ги научавате още в началното училище – ще научите каква роля играят косите, веждите, мустасите, брадата, космите на лицето, под мишниците. Доста косми има човек, той не се е освободил от тях. И ако при сегашните условия рече да ги изкорени и да стане съвсем гладък... Тези косми имат своя причина.

Сега, вие сте заети с мисълта, че вашият живот трябва да бъде добър. Но знаете ли произхода на Доброто? Най-първият човек, който дойде да проучва Доброто, се натъкна на онова Дърво, където бяха събрани Доброто и злото. Те бяха на едно място, в една фамилия бяха, в едно дърво. И му се каза: "Никога да не пипаш нито Доброто, нито злото!" В Разумния живот Доброто и злото са свързани. Когато човек се научи какво нещо е Доброто и злото, изпъдиха го от Рая (понеже в Рая беше Дървото на живота, към което сега се стремите, което не сте постигнали, понеже не сте разбрали какво е отношението на Доброто и злото). Вие считате за зло туй, което не е. Например, вие чувствате нещо неприятно и считате това за зло във вас. Това е сянка на злото. Злото е една творческа сила в Природата. И Първият принцип, който слиза в Природата да твори, това е силното. В злото има повече Сила, в Доброто има повече мекота. Злото е силно и следствие на това Силата е съединена с мекотата. Ако манипулирате заедно с Доброто и злото, ако речете да отделите Доброто от злото, вие ще се натъкнете на една нелечима болест. Така, както хората са създадени при сегашните условия, ако се изключат болестите от живота им, те ще се натъкнат на едно много по-голямо зло, отколкото сега, когато страдат от болести. Болестите смякват хората. Разболее се един човек – смякава се. Болестта е една предпазителна клапа в человека, когато се е набрала много излишна пара.

Вземете сега голямото наводнение в Америка – досега близо седемдесет хиляди хора са без подслон и, може би, още ще продължи. В ниските места водата достигнала до двадесет и осем, двадесет и девет, тридесет метра височина и още приижда. Цяла Америка, всичката войска е мобилизирана, тридесет и пет хиляди камиона отиват да

помагат. Цели градове са залени, жителите им трябва да ги оправят и напуснат. Водата завлича всичко; как ще си обясните това? Това е един възпитателен процес в света. Такива наводнения периодически стават и в човека. Това е един процес, който подбужда човека да мисли. Испанците сега воюват помежду си – в тази революция за шест-седем месеца има избити повече от един миллион испанци.

Преди няколко дена четох една статия: учените правят статистика за размножението на малките мусици, на малките гъсеници, за размножението на рибите, на птиците, на млекопитаещите. Ако нямаше нещо да ги обуздава, тъй, както се размножават, в разстояние на десет-двадесет години щяха да създадат цяло нещастие. Та казвам: колко хора сега трябва да живеят на Земята, колко хора трябва да живеят, за да бъде Земята мирна? Ако имаш инстинкта на рибите да се размножаваш по триста хиляди, ти си в едно неестествено положение. Същото е, ако имаш инстинкта на птиците – два пъти в годината да снасяш яйца и да ги мътиш. Ти трябва да учиш закона на размножаването. И у човека всичкото нещастие седи в ония неестествени желания за размножаване. Някой иска да бъде голям човек – да кажем, иска да бъде художник. Колко картини трябва да нарисува художникът? Трябва да нарисува само една, а не да рисува десет-двадесет картини. Една картина е достатъчна. Напиши една книга, но на свят – може да е от десет листа (по-малко от десет листа не пиши). И по музика научи една песен, ама на свят, че като я засвириш, мъртвите да оживеят. Сега свирите Бетовен, Моцарт. Хубаво е. Аз сега другояче гледам: туй, което класиците са написали, е само едно парче. Всичката класическа музика не е написана, тя е много дълго парче. Моцарт е взел само една част. Това мога да го изведа, да ви го преведа с музикални термини. Бетовен пък е взел друга част. Бах, който минава за

УЧИТЕЛ, ходел по планините, за да види как музиката се изразява. Музиката на Бетовен не е като тази на Бах – нещо класическо има в нея, едно равновесие, не еднообразие. Той описва хубостта на самия живот – как човешкият дух се бори с някои неприятности, как ги преодолява. Музика има в човека, който се бори, музика има в учения, в поета, музика има в художника, музика има във всички хора – навсякъде има музика.

Та казвам: стремете се към единство – в музиката има единство. Научете се да свирите нова парче на Живота – стремете се не да станете музиканти, но като засвирите, да измените своето състояние, да измените своята карма. Свирете на Живота. Някой пита: "На кого да свиря?" Свиря на Живота. Когато свириш на умрелите, те трябва да оживеят. Кои хора са умрели? Аз наричам "умрели хора" онния, които не мислят. Когато дойдеш до един човек, той трябва да започне да мисли. Индуите са изучавали този въпрос и са намерили, че всички животни имат своя музика. Те я крият, но когато засвирият, слушат и тигри, и лъвове и всички идват. Всички животни имат по едно парче и когато индуистът засвири със своята пищялка, те се събират. Всяко неприятно чувство има своя музика. Аз мога да разиграя всяка неприятност, колкото и да е лоша. Щом започне да играе, тя си заминава. Например, дойдеши някакво чувство, искаш да биеш някого – то е кобра. Засвири една песен и веднага тази кобра ще се надигне, ще се измени, няма вече да те хапе, ще те погледа и ще отмине като котка. Казва някой: "Защо ми трябва да свиря?" Ако не свириш... Трябва не само да бъдеш цигулар, но трябва да учиш. Господ ти е дал музика, за да знаеш как да се лекуваш. Пей, свири! После, тропай музикално! Какво е тропането? (Учителя тропа с крака в такт) Музика е това – тъпан. И тъпанът си има свое място в оркестъра. Ще кажете, че това не е класическа музика. Съгласен съм,

това е органична, това е психична музика. Вие трябва да проучвате цялата музика. Туй, което става вън в света, показва усилията на човешкия дух. Всички умове, свързани в едно, са дошли да дадат нещо на света. Всички музиканти са дали нещо отлично на света. Имат да се дават още по-хубави работи. Това е началото на нещата – ще дойдат още хиляди хора да работят и в науката, и във философията. Всичко онова, което е създадено в поезията, в музиката, е хубаво, но не трябва да мислите, че то е последното в света. Не, то е още началото. Радвайте се на това, което имате. Ако в сегашния век не можете да пеете, ако в сегашния век не можете да свирите, аз ви съжалявам. Ако в сегашния век не можете да сте весели, аз ви съжалявам.

Например, понякога небето е тъжно (не, че е тъжно в действителност), но Бог веднага ще изпрати влага, ще направи добро на тревата и тя ще израсте. Когато започнат да се радват тревите и растенията, които израстват, Небето се отваря. Те казват: "Много ви благодарим за онова, което ни дадохте!" Сега, що е скръбта? В скръбта нещо иде отгоре. След като приемеш благословението, което иде отгоре, Небето пак се отваря. Благодари за всичко онова, което израства в теб. Радвайте се на вашите страдания. Ще кажете: "Как да се радваме на страданията?" Всички се намирате в това положение.

Един турски паша искал да направи услуга на някое си село във Видинско и му подарил един слон. След като подарил слона, хората обеднели, защото трябало да му купуват по седемдесет и пет килограма ориз на ден, за да го хранят. Подир пет-шест години пашата минава пак и пита как са. Казват му: "Много сме доволни от слона". – "Да ви пратя още един". Селяните от един слон обедняха, а ако им дойде още един, по сто и петдесет килограма ориз на ден ще трябва да плащат за двата слона. Не че слонът

Е лош, но трябва да знаеш как да го туриш на работа. Тогава той ще изкарва прехраната си в двоен размер. В Индия, например, го турят на работа и слонът се изплаща. Та казвам: вие имате едно желание, огромно като слон. Ще кажете на пашата, че сте много доволни от слона, и той ще ви даде втори. Тогава аз казвам тъй: при всеки замислен човек има един слон. Щом станеш радостен, весел, казвам: "Пашата си е взел слона". А щом видя някого много замислен, казвам: "Пашата е пратил още един слон". Научете се да разбирате малките неща. Научете се да имате начин на разсъждение.

Каква песен, в коя музикална гама трябва да пеете на яйцето, за да се излюпи? – В до-мажор – гамата-напрежение. Хубаво. Каква песен трябва да свирите на един човек, за да го накарате да ходи? – Песен на гамата-движение. Сега, ще турите правата мисъл. С какво започва гамата-движение? Гамата-напрежение започва с "до", гамата-движение започва с "ре". Третата гама, която ще научи човека да мисли, откъде ще започне? Ще започне от "ми". Може ли да повишите тона "ми"? – Не. Значи мисълта е нещо, което слиза, т. е. туй, което понижаваш, слиза. В до-мажор имате "ми" и "си", които само се понижават. Другите тонове можете да ги повишавате и понижавате. "Ми" и "си" са входни врати на гамата. Понеже са входни врати, през коя се влиза и през коя се излиза? Тонът "си" може ли да го повишите? И него само можете да го понижавате.

Сега, мисълта си има своя гама. За да започне да мисли, човек трябва да има определена гама. Когато дойде в тази гама, той може да започне да мисли и всичките му мисли вече се наредват музикално. В тази гама ти вече ще видиш как са наредени мислите ти и тогава те ще имат външно напрежение. Да допуснем сега, че някой пее много тихо, а някой пее много силно. Ако пеете силно, кои са

съображенията ви? Ако пеете тихо, кои са съображенията ви? Вземете един тон, да кажем – тона “ми”. (Учителя пее “ми”) Сега, какво означава това, от какво произходжа този тон? Той не произходжа от до-минор. Когато един тон е много близко, не е ясен. Когато някой тон не е правилен, трябва да го турите там, дото трябва да бъде. Този тон не е правилен. За да бъде правилен, не трябва да го вземаш по-долу от границите на своя бял дроб. Когато излиза оттам хармонично и влиза в гърлото, мисълта ти трябва да бъде съсредоточена, за да чувствуаш добре това, което излиза през всичките дихателни пътища. И когато говориш, ти чувствуаш как то излиза във въздуха и как иде отвън.

Това, което ви казвам, сега не можете да го приложите. Трябва ви една школа на предметно учение. Трябва да се приложи сегашната музика – могат да се извадят много парчета. В сегашната музика има богат материал за цяла една школа. Може да се вземе от Бетовен, от Моцарт, от Шопен – да се извадят пасажи. Другото е развита тема, а тия пасажи са основни. Както в една реч има основна мисъл, така и в музиката има основни пасажи, които са развити. Може да ги свирите. При какви условия? Някой път сте разположени и можете да вземате тона правилно; някой път не сте разположени и тоњът не е верен. Например, кой тон можете да вземете най-вярно? Някои от вас ще вземат вярно “сол”, някои ще вземат “си”, някои могат да вземат вярно “до”, други – “ре”, някои могат да вземат “ми”, някои могат да вземат “фа”, някои – “ла”. Това са вече разни състояния. Онзи, който се намира в едно притеснено положение и искрено желае да се освободи, много вярно взема “до”. Оня, който иска да върви напред, може да вземат правилно “ре”. Който мисли правилно и няма крива мисъл, взема правилно “ми”. Онзи, който иска да забогатее в света, взема вярно “фа”. Онзи, който иска да рисува някаква картина, взема “сол”. Който иска да

ВЗЕМЕ някаква служба, да почива, взема вярно "ла". Онзи, който иска да стане много религиозен, много набожен, взима вярно "си". Това е цяла философия в музиката. Значи, един човек, който иска разумно да се освободи от ограничителните условия, може да вземе вярно "до". (Учителя се обръща към един от братята) Иване, вземи един тон – който искаш, но вярно.

Сега забележете: за да бъде ясен един тон, не трябва да има никакво препятствие в чувствата на человека. В гениалните музиканти винаги има един трепет – не страх (той различават), но един трепет, едно приятно безпокойство. Щом започнат да свирят, умът и чувствата в тях се сливат и те свирят вдъхновено. В чувствата не трябва да има никакво препятствие, безпокойство, никакво прекъсване на вътрешните чувства.

Та сега, трябва да учите музика! Ще я изучавате много добре и трябва да минете от сегашната музика – от до-мажор – към музиката в Природата. Как да ви предам това? – Когато тоновете са правилни, в Природата има естествен ключ, т. е. ако произведеш правилно този тон, веднага в Природата ще стане промяна. Когато засвири един цигулар и е облачно, времето ще се изясни. Ако изпееш определени песни, а времето е облачно, веднага ще се изясни. Ако пееш определени песни, за половин час цялото небе ще се покрие с облаци; и когато половин час пееш други песни, небето може да се изясни. Сега, вие ще попитате възможно ли е това. Възможно е, когато работиш съответно на Природата. Аз мога това, когато разбирам нейните закони. Щом постъпя съобразно с нейните закони, ще имам известни последствия. Но кога ще направя това? Например, отивам в едно място, дято два месеца не е валяло дъжд. Щом ме видят растенията, започват да плачат и казват: "Измряхме!" Сядам при тях и запявам една песен. Там вече има смисъл моята песен. Ще попея

и няма да мине половин час и облациите ще дойдат, т. е. след един, два, три часа ще има вече дъжд. Или да кажем, че някъде има толкова много дъжд, че са се изподавили хора и водата е завлякла нивите. Когато ида там, мога да помогна. Кога ще престане дъждът? Защо дойде потопът? Потопът дойде заради ония дисхармонични състояния и чувства, дойде, за да даде почивка на Земята.

Сега, помнете кога трябва да пеете. Първо, пеенето трябва да има връзка с вашето възпитание и, второ, трябва да има едно отражение. Пейте за себе си. Най-първо, пейте за Природата – пейте за гората, пейте за тревата, пейте за цветята, пейте за реките. Това е за вас – те са благата. Пейте за Природата! Когато погледнеш Природата, тогава пей, тогава свири. Има смисъл. Разбира се, кога ще вършите това? Не когато сте на работа или да отделяте специално време, а когато сте излезли на екскурзия. Когато сте на екскурзия, отделете част от времето си за едно самовъзпитание.

Сега, ако дойдат двама цигулари, ще има състезание кой свири по-хубаво. Когато пък дойдат двама певци, забелязваме, че единият пее не за самото пеене, а за да се покаже, че пее по-хубаво. Двама готовчи правят същото – единият тури масло в яденето, другият туря повече. Хубавото ядене не е в изобилното масло. Ако аз бях готовч и дойде някой гости, ще взема хубави ябълки, ще ги измия, ще ги туря и ще кажа: “Ето какво е сготвил най-добрият готовч. Аз съм Негов слуга. Когато се науча да готовя като него, ще сготвя”. Дори най-видните сегашни готовчи готовят буламачи. Трябва да идете при плодните дървета и да готовите така, както те са се научили – те са истинските готовчи. Както те готовят, така ще готовите вие. Преди няколко дена ми донесоха тук едно ядене с толкова чёр пипер, че като взех две-три хапки, изпотих се. Че черният пипер е цяр, когато имаш кашлица...

Сега, аз говорих повече от един час. Понеже е определен само един час, сега ще ни глобят за светлината. Вие ли ще платите глобата, или аз? Понеже салонът беше нает за един час, ние пресрочихме с половин час повече и сме изхарчили повече светлина.

Станете.

Някой път ще наемем салона не за един, не за два, но за три часа. Три часа са необходими, за да се спрем върху едно положение, върху една философия, която може да има приложение. Сега, за да излезем от туй положение, има известни правила. Трябва да се излезе навън. Някои от вас кашлят, някои от вас боледуват, някои от вас са неразположени, някои от вас са обезсърчени, но трябва да се живее. Това е вече резултат. Хиляди години са минали вече, няма какво да се прави. Какво трябва да се прави? – От къща, която гори, трябва да се излезе навън. Когато дойде наводнение, трябва да се излезе вън от къщи. Ако дойде голяма буря, която запрашва да събори къщата, трябва да се излезе вън. Та питам сега какво трябва да се прави. – Да се тури всеки човек на своето място. Вие още не сте турени на своите места. Трябва да дойде някой голям майстор, за да ви тури на мястото така, че никой да ви не бута. Сега ви турят на едно, на второ, на трето място, търкалят ви. Най-после къде е вашето място? Трябва да дойде големият майстор. Имате седем тона, но когато дойде гениалният музикант, той съчетава тоновете, вземе шестнайсетини, взема тридесет и втори, после – шестдесет и четвърти, туря четвъртини, туря цели ноти, после – половини, после туря и паузи и създава хубава песен. След туй туря и украшения. Колко трудно се свирят украшенията. Казвам: за човешката мисъл се изисква много голяма музика.

Сега, когато човек говори, не трябва да се смущава, защото всички хора еднакво мислят, еднакво чувстват и

няма да има никакъв спор. Дайте на всички хора хубаво ядене и няма да има никакъв спор, дайте на всички хора хубаво ядене и всеки ще те обича, всеки ще е зает със своята паница. Дайте на един хубаво ядене, а на други – лошо и веднага спор ще има. Едните ще кажат: "Този буламач яде ли се!" Но дадете ли хубаво ядене на всички, ще чувате хармония: "трак-трак" – играят лъжиците. Сега на всинца ви трябва хубаво ядене.

Сега, ние сме едно общество, където има различни мнения – стомахът има един възглед, белите дробове имат мнение, мускулите, костите, клетките – и те имат мнение. Понякога в теб се заражда желание и казваш: "Яде ми се кисело зеле, яде ми се кисело мяко". На някой му се прияде баница, после му се припие малко винце, ракийца – какви ли не желания. Те са ативистични неща, които човек е унаследил. Че трябва да пие, така е, но да пие вода. Но тази вода не е такава, каквато той иска – къде ще намери в големите градове вода. Тук, в София, водата е по-хубава, но отвън такава вода не може да се намери. Вие сега сте в гостилницата, където готовачът готови по своему и вие сте недоволни от неговото ядене. Готовачът казва: "Готовя само за себе си, за вас не мога да готовя". Озовеш се в гостилницата: ако намериш нещо за ядене, ще ядеш; ако не, ще си излезеш навън. Понеже вие всички готовите. За какво се готовите? Например, някои се готовите за поети. Какво ще пишете? – Поезия. Някой се готови за художник – какво ще рисува? Или някой се готови за учен – коя област от растенията ще вземе да изучава? Той трябва да представи първоначалната форма, с която Животът е започнал – с нея може да започне. Тази първоначална форма е много красива, човек отпосле е погрознял. Грозотата произтича от това, че ние сме дошли близо до Живота и не сме в хармония с него. Сега се изисква хармония със самия Живот.

После, вземете младостта и старостта – те са два полюса. Младостта е влизане в Живота, а старостта е излизане от Живота навън. Влиза малкото, излиза голямото; ражда се малкото, умира голямото. Умният човек е малък, не умира. Човек и да умре, малките клетки не умират, те си отиват. Всички клетки живеят самостоятелно, а човек е организацията между тях. Разруши ли се организацията, тогава казват, че настъпва смъртта. Трябва да разбирате правата на клетките. Първо ще разбирате правата на вашето сърце, правата на вашия ум, ще разбирате правата на вашата душа и ще разбирате правата на вашия Дух – това са четири неща. На сърцето ще му дадете право, на душата ще дадете право. Вие, който ще отدادете туй право, кой сте? Аз казвам: Духът е вън от вас, душата е вън от вас, сърцето е вън от вас и умът е вън от вас. Вие какво сте тогава? Ще дадете право на Духа да мине през вас, ще дадете право на душата да мине през вас, умът да мине през вас и сърцето да мине през вас. Вие сте проводници. Какво сте вие всъщност? Вие сте едно малко дете в люлката. Аз разбирам следното: вие сте едно дете, идва баща ви, помилва ви, дава ви нещо; идва майка ви – и тя ви помилва, и тя ви даде нещо; идва брат ви – и той ви помилва, сестра ви – и тя ви помилва. Ти си малкият син на баща си и на майка си, а на брат си и на сестра си ти си брат. Майка ти, баща ти, брат ти, сестра ти няма да те посрещнат по един и същ начин. Баща ти и майка ти са твои родители. Тогава сърцето е вашата сестра, умът е вашият брат, душата е вашата майка, Духът е вашият баща. Вие сте малкото братче, което сега е родено, което се нуждае от грижи. Ще дадете право на всеки: майка ви ще ви подхвърли – вие ще ѝ дадете право; баща ви ще ви хване, ще ви подхвърли – и на него ще дадете право; брат ви ще ви вземе от люлката, сестра ви ще ви вземе – на всички ще дадете

право. ТЕ си играят, ТЕ се забавляват с вас – ще им дадете право да се забавляват, ще бъдете доволни от тяхното забавление. Вашият Дух, вашата душа, вашият ум и сърце се забавляват с вас, които сте деца. И ще бъдете доволни от начина, по който ТЕ се забавляват.

***Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Животът.***

9-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
29 януари 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ЕСТЕСТВЕНА ХЛАДИНА И ТОПЛИНА

“Отче наш”

Пишете върху темата: “Силата на човешката мисъл”.

Кокошото яйце има ли сила? Кои неща имат сила? Яйцето, след като се излюпи, придобива своята сила, започва да расте. Може ли да има богатство там, дято няма мисъл? Изреченията и думите са камъни, които трябва да се поставят на своето място. Ако всяко нещо не се постави на своето място, тогава то остава неразбрано. Вземете, например, две противоположни неща: водата, която е мека по своето естество, откъде добива своята твърдост щом стане студено? Сгъстява ли се водата? Оказва се теоретически, че когато телата замръзват, те се свиват; а водата когато замръзва, се разширява. Можем да кажем, че водата при замръзването се разширява и при това се втвърдява. Откъде произтича твърдостта ѝ? Защо ледът на слънчева светлина и топлина се стопява и смякчава? Откъде произтича мекотата на леда? Значи, студът е твърд, а топлината е мека. Следователно, студът придава твърдост на водата, а пък топлината ѝ придава мекотата.

Например, защо циментът, щом го размесят с вода, която след известно време се изпарява, се втвърдява? Най-първо той е във вид на прах; когато се тури вода, той се размеква, става на каша, а щом се изпари водата,

той се втвърдява. Откъде се взема това сцепление при цимента?

В сравнение с миналото, сега вие сте доста учени хора, но доста разбърквате цимент с вода, туряте краката си в тази каша и те се циментират. Често се циментират твоите мисли, твоите чувства и казваш, че усещаш нещо кораво вътре в себе си. – Направил си някакъв опит, който не е научен.

Човешките чувства могат да се втвърдят така, както водата се втвърдява и могат да омекнат тъй, както ледът омеква. Първоначално всички неща са били меки. Сега имате твърда материя, но първоначално твърдата материя е била жидка*. Всички предмети са били жидки, а сега са твърди. Аз няма да се спирам върху твърдостта, но ще ви задам друг един въпрос: кое е основа, което образува мъглата? Защо някой път мъглата пада на земята и не се вдига, а седи? Научно как се обяснява образуването на мъглата? Нали за водната пара казват, че се вдига нагоре? Такава въздухообразна пара е и мъглата, по-лека е от въздуха, но защо не се вдига нагоре, а седи по земята? Понякога, когато ѝ скимне, тя току се вдигне и иде някъде, където пак образува пластове и току засенчи Слънцето. Понеже малките частици се разделят, парата образува две противоположни сили. Когато електричеството горе и долу е отрицателно, тия две сили се сблъскват, тогава противоположното електричество наляга върху долното и всяка частица се държи за земята. Когато електричеството горе стане отрицателно, а долу е положително, отрицателното електричество отива при своя възлюблен – положителното електричество – и завлича всички капки отгоре в пространството. Тогава как ще обясните ясното време?

* Жидка (рус.) – течна (бел. ред.)

Следователно, щом във вас има мъгла, законът е все същият, както в Природата. Щом в човешките мисли и чувства има мъгла, електричеството горе и долу е еднакво, става отблъскване и тогава между вашите мисли няма хармония. Щом има противоположни течения, ще има мъгла; щом няма противоположност във вас, веднага ще се яви ясно време. Тогава можем да извлечем за Земята следното приложение: за да отмахнеш едно тягостно състояние в себе си, трябва да изменениш полюсите на Живота.

Ако два полюса се привличат, те имат различно електричество. Ние казваме, че Северният и Южният полюс се привличат. Но във всяка една частица, във всяка една молекула има северен и южен полюс. Тия полюси колко са отдалечени един от друг? – Няма никакво пространство между тях. За да отидете от Северния полюс на Земята до Южния, трябва да пътувате много дълго и ще минете през екватора. Във всяка една частица силите са поляризирани, т. е. тя има два полюса и те имат същите свойства, както и Земята.

Та сега, превеждам този физически закон: ако мъглата седи и се усуква в нашия двор, ние можем да поляризираме електричеството отгоре, можем да примирим силите и за половин час мъглата ще се вдигне. Една дума трябва да се каже и мъглата ще се вдигне. Но трябва да знаете какво да кажете.

Има един такъв анекdot: някой си пожелал да има такава сила, че да плаши Дявола в света. Той му казал, че за да придобие тази сила, трябва да намери някоя хубава мома и да се ожени. И действително, намерил той тази хубава мома, оженил се за нея, но тя започнала така да го изтезава, че той се чудел какво да прави. Един ден, тя отишla на кладенеца и за да се освободи от нея, той я бутнал и тя паднала вътре. Казал тогава: "Освободих

се от нея!” Но след половин час гледа, че от кладенеца излиза Дяволът побелял и хуква да бяга. Пита го: “Защо бягаш?” – “Влезе вътрешна жена, но дори и половин час не можах да я търпя!”

Та и ти сега, когато искаш хората да не се карат, ще казваш: “Жена ми иде!” Разболял се е някой; “Жена ми иде!” – ще кажеш. Навсякъде, където ходиш, ще казваш: “Жена ми иде!” и всичко ще се урежда. Сега вие можете да направите аналогия и да кажете: “Колко са лоши тия жени – за половин час от тях побелява главата!” Въпросът не е там. Този човек не е знал скритите сили в неговата жена. Защо го биела? Защото не е бил способен да разбере.

Някой учител нарича неспособния си ученик “тъпак”, а когато работи със способен ученик, приятно му е и го поощрява. По някой път и вие се възмущавате. Природата понякога се възмущава от вашето невежество, а вие роптаете и казвате: “Защо животът е така устроен, защо е така в Природата?” Това не е философски въпрос. “Защо така е направен светът?” – Този въпрос няма приложение. Например, направена е една машина. – “Защо е направена тази машина?” Оставете въпроса защо машината така е направена, но вижте нейното приложение. Ти казваш: “Защо краката са два, ходенето с тях не е така устойчиво”. Че колко крака искаш? Преди всичко, не е практично да имаш повече крака. Ако имаш сто крака, ще ти трябват сто обуща. Ако петдесет чифта обуща са по 500 лева или по 300 лева, колко ще струват? Даже и да ги турим по 100 лева, ако са 100 чифта, ще струват 10 000 лева. При сегашните условия това не е практично. От чисто икономично гледище, много по-добре е да имаш два крака – ще дадеш 200 лева и ще купиш едни обуща. Някои животните имат десет, някои осем, някои шест крака. Това е един опит на Природата. Тя е имала причини, за да постави толкова крака на тези същества. Но да не се спираме върху тях...

Сега, щом мисълта ти не работи, мъгла има в теб, т. е. има противоположни сили, които се отблъскват. Човек не е напълно поляризиран. Например, между ума и сърцето ти няма съгласие, което означава, че и умът е положителен, и сърцето е положително. Щом умът и сърцето са положителни, винаги се раждат мъгли и тогава ти не знаеш какво да направиш – отлагаш, отлагаш, отлагаш. Сега, как бихте приложили този закон? Можете да направите опит дали мъглата отвън може ли да се вдигне. За да се стопли този салон, колко време трябва? За да го стоплим с тия печки, трябват седем-осем часа.

Да вземем числото 100. Представете си, че това са сто лотарийни билета. Един от тях печели. Питам: ако тия билети ги туриТЕ в една торба, може ли да кажете след колко бъркания ще извадите печелившия билет? Да кажем, че печели номер 50; възможно е при първото бъркване да го извадите, а може и след петдесет бърквания. Може след едно, две, три четири бърквания, но непременно след стотното ще извадите билета, който печели. Може ли тогава да предскажете на кое бъркване ще го извадите? Бъркнете веднъж – виждате, че не е числото 50; бъркнете втори път – изваждате числото 4 или 5; може да извадите числата 67, 89. От какво зависи кой билет ще извадите? Ще ви кажа една нова теория: всяко число има свое напрежение, има свой магнетизъм, има и свое електричество. Следователно, ако знаеш кой номер печели и туриш този магнетизъм в ръката си, с бъркването си в торбата ти ще привлечеш туй число и ще извадиш този билет. То ще се привлече както желязните стърготини се привличат към магнита. Ако разбириш силата на този номер, проектирай я в ръката си и номерът ще бъде изтеглен. Ако не я проектираш и бъркнеш, няма да го изтеглиш.

Този закон е поставен в действие и в окултната наука. Това, за което човек мисли, става. Това, което мислиш, има сила и тази сила може да излезе през теб навън и да се реализира. Това, което не можеш да мислиш, не можеш да го проектираш през себе си и то няма да се реализира. Ще обясня какво в този закон се има предвид под израза "ако ти мислиш". Някой човек казва: "Аз мисля". Но тази мисъл трябва да роди нещо. Например, ако ти мислиш, че си посял едно кило жито, т. е. мислено вземаш от хамбара житото и мислено го посяваш на нивата, какво ще придобиеш? Най-първо, за да реализираш една мисъл, трябва да мислиш за нея, след това трябва да я почувствуваш, и след това трябва да я направиш. Ако извадиш житото и го посееш на нивата, това ще бъде мислене, чувстване и действие и тогава туй жито ще даде своя плод. Това е реализиране – не само да мислиш за житото, но трябва да направиш нещо за него.

Друго едно противоречие, което може да се яви, е следното: например, едно семе е паднало много плитко – едва е покрито с половин сантиметър пръст, а друго е покрито с повече пръст – по-дълбоко е паднало. При една студена година семето, което е покрито с малко пръст, по-скоро израства, но понеже няма дълбоки корени, измръзва, попарва го сланата. Онова, което изниква по-късно, идва навреме. Някой път се случва обратното: онези, които са дълбоко заровени, изгниват, не могат да порастат. Казвам: има едно средно положение – нито много плитко, нито много дълбоко. Тогава ще пренесем аналогията: нито плитко трябва да се сееш, нито много дълбоко.

Сега, вие как се учите да ядете – колко хляб отчупвате и туряте в устата си? Този закон вие почти го знаете. Някой път отчупвате голяма хапка, туряте я в устата си и едва можете да си обърнете езика, за да я сдъвчете.

Не е потребно да туряте големи комати в устата си, може хапката да е съвсем малка. Същият закон е и за стомаха: ако турите в него повече храна, отколкото трябва, той не може да работи. Не, ще туриш толкова храна, колкото може да се сдъвчи.

Онова положение, при което можеш да мислиш, онова положение, при което можеш да чувстваш, онова положение при което можеш да действаш, да работиш – това са норми, това са нормални състояния, които не изменяйте. Понякога имаш някаква мисъл – искаш нещо голямо, грандиозно. Какво ще правиш с една грандиозна мисъл? Да допуснем, че можете да напишете книга и да обяснете как е създаден светът. Теоретически как ще го направите? Че вземете кой да е морски охлюв и ще видите как е създаден светът. Той има табела на гърба си – гърбът на охлюва показва как е създаден светът. Също така, когато се образува вихрушка и се върти нагоре, и тя показва как е създаден светът.

Тогава се заражда въпросът дали вихрушката мисли. Добре, да вземем следното: аз въртя този молив; моливът мисли ли, когато се върти? Ръката мисли ли, когато се върти? Туй движение показва, че зад него има една сила сега – самото движение не мисли, но друго Същество мисли. Зад вихрушката, която се върти, има една мисъл, която я е образувала – движението ѝ не е произволно. Следователно, всяко едно механично движение в света се дължи на една разумност, която е зад него. Да допуснем един прост пример: ако турите в тази соба* дърва за горене или хубави въглища, питам топлината еднаква ли ще бъде?...

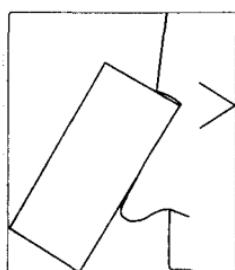
Сега, често с желанията си произвеждате всички ваши страдания. Не самото желание е причина, но някои са

* Соба (арх.) – пещка, пещ (бел. ред.)

толкова интензивни, че развивате магнетична енергия, сила, която не знаете как да употребите и след това имате неразположение. Да кажем, че отидете в София, нямате и пет пари, но сте си взели билет от лотарията и ви казват, че той печели един милион лева. Ако вземете този милион и минете през София при положение, че всички знаят за тия пари, както има апashi, ще можете ли да ги донесете до Изгрева по вечерно време? Могат да ви причакат десет, двадесет, тридесет, четиридесет души – цял един кошер можете да привлечете. Ако спреш пред кошер с една тава мед, всички пчели ще се натрупат, за да вземат от меда. И ще напуснат тавата едва когато усетят, че няма нищо в нея. Веднъж имах такъв опит: оставил горе една малка медна пита и гледам – стаята пълна с пчели. Чудя се откъде са дошли – около седемстотин-осемстотин пчели бръмчат в стаята. Търся причината и виждам, че е тази пита – медът ги е привлякъл. Първо е дошла една пчела, не зная как е влязла вътре, но съобщава на другите и веднага всички намират стаята. Не оставяйте вашия мед открит, защото пчелите ще дойдат!

Сега, вие имате повърхностни знания при изучаването на Живота. Знаете много работи, учили сте теоретически как да съедините водород и кислород или как се образуват циментените изделия, но е трудно да го направите. Всяко изкуство изисква време, зада се приложи. После, окултната наука изисква приложение. Разбира се, много знания трябват, не само приложение. Аз често ви говоря да употребявате музиката. Трябва да знаеш кои тонове да вземеш и с колко време да ги туриш в една песен. После, трябва да знаеш как да започнеш с тона "до". Трябва да знаеш колко време да дадеш на тона "до" – четвъртина, осмина, шестнадесетина или тридесет и вторина. Когато съедините тия тонове по определен начин, ще произведете известен ефект. Ако вземете всички тонове равномерно – да кажем, че имате все половинки, какво ще добиете?...

През идната седмица направете един опит: ако имате някакво неразположение, постараите се за петнадесет минути да го смените. Извадете часовника си и изменете състоянието си за петнадесет минути. Всичко, каквото знаете, каквото ви дойде на ума, приложете го, но за петнадесет минути да го измените! Вижте дали можете да измените неприятното състояние, което имате. Турете в действие всичко, каквото знаете, каквото философия имате – всичко използвайте! Например, разгневиши се, искаш да кажеш нещо, идва ти желание да се караш; спри се и изведнъж измени разумно това си състояние. Направи така, че не само да не се скараш, но да превърнеш това си състояние в приятелско настроение. Защото, когато се караш, ти се подхълзваш, слизаш надолу, а дойде ли приятелски да говориш, ти се качваш нагоре. Когато отиваш нагоре, ти мислиш. Когато се хълзгаш надолу, ти искаш да се хванеш за нещо, защото можеш да се хласнеш някъде. Когато слиза, човек не мисли, а само чувства и казва: "Това ще направя, онова ще направя". Но той нищо не може да направи. Какво може да направи за петнадесет минути? Светлината за петнадесет минути какво може да направи? – Почти веднъж ще иде до Сълнцето и ще се върне, т. е. два пъти ще измине този път. Тя ще изходи два пъти разстоянието от деветдесет и два милиона мили, което значи, че ще извърви сто осемдесет и четири милиона мили или триста милиона километра. За колко милиона години човек ще изходи това пространство?...

Понеже египтяните са разбирали от геометрия, то и рисуването им е геометрично. Те не са разбирали от перспектива, затова са рисували така. Този, който изучава ъгъла между челото и линията на носа, знае ли какво означава той? Означава нещо – той е почти ъгълът, с

който човек насочва своя поглед. Понякога е хубаво човек да тури пръста си между очите – в началото на носа и така да се концентрира. Разсейните трябва да турят пръста си на върха на своя нос и да мислят малко. Ще се концентрираш, ще събереш мислите си. Ако искаш да съсредоточиш ума си, тури пръста си между очите в началото на носа. Човек трябва да направи определено движение, за да стане обмяна. Ръцете се крайно мощна сила, те са два полюса – в дясната ръка е положителната сила, а в лявата е отрицателната. Следователно, когато събереш ръцете си, между тия сили се образува течение. Когато седиш с ръце отстрани и надолу, тогава ти си във връзка със Земята. Или когато поставиш краката си близо един до друг и ръцете – настани. Във всяко движение се образуват известни течения. Всяка стойка е все различни състояния. Защо на войниците не им позволяват да стоят разклечени, а с допрени пети? – Те са готови да тръгнат веднага.

Състоянията, които сега имате – радост, скръб, неразположение, в бъдеще ще представляват научна област за изследване. Имате с много работи да се занимавате, Природата е турила във вас цяло богатство. Скръбта – това са израсли тръннаци; тя е едно голямо богатство, но ако не знаеш откъде да минеш, ще се изподереш, защото има бодили и тръни. После, там навсякъде има отровни змии, зверове. Скръбта е нещо необработено – енергия, която трябва да се обработи. Радостта е вече една обработена енергия, Любовта е вече обработена енергия. Злото е необработена енергия. И тъкмо това е въпросът: в Любовта има един вътрешен закон, а в злото няма никакъв закон. В злото има стремеж да се разшири, да обсеби, да завладее всичко. В Любовта има стремеж да повдига, да даде Живот, да направи

всички съпричастни на благото, което има. Злото е точно обратен процес.

Някой път ние се намираме в стълкновение със себе си. Когато започвате да се борите със себе си, с кого се борите? Можете с външни хора да се борите – например, някой ви е направил пакост. Но когато се борите със себе си, кой ви е направил пакост? И според вас, трябва ли човек да се бори със себе си? Няма какво да се борите и да показвате пехливанлък* със себе си. Не бива да побеждавате себе си! Като победиш себе си какво ще спечелиш? – Нищо. Казано е: “Не в побеждаването на себе си, но в познанието на себе си.” В познанието законът е друг. Познавай всички възможности, които са скрити вътре в твоето естество.

Сега, каква е основната мисъл, какво остана във вас, какво разбрахте? Нали хвърлихме мрежата в морето и хванахме риба? Ще изберем кои да оставим и кои да върнем. Ще оставим някои, които струват пари – тях ще ги вземем; другите, които не струват пари, ще ги върнем обратно в морето. Онова, което струва пари, то е печалбата на рибаря. Да кажем, че имаш желание да станеш сутрин, за да идеш на работа; събуждаш се в леглото, но не ти се става, имаш едно неразположение. Или пък станеш, спуснеш краката си долу, но не искаш да се облечеш и казваш: “Да помисля”. Какво ще мислиш в леглото? Питам колко време човек, след като се е събудил, трябва да размишлява в леглото си? Вие как се събуждате? Някой се събуди, обърне се на лявата, после на дясната страна и пак заспи. Или събуди се, обърне се на лявата страна, после на гърба си или легне по корем. Щом се събудиш и искаш да станеш, какво трябва да бъде положението

* Пехливанлък (арх.) – от тур. пехливан – борец; борба, надборване (бел. ред.)

ти? Трябва ли да седнеш на леглото си и да мислиш, или трябва да станеш, да оправиш леглото си, да се облечеш, да се измиеш и да започнеш работата си? Сега, вие не можете да си дадете мнението, понеже всички имате различни навици. Всеки си има начин на ставане, но на никой човек събуждането и ставането не е меродавно, то е специфично само за него. Когато човек се е разболял, щом се събуди казва: "Боли ме туй-онуй". Например, най-първо обръща внимание, че го боли крака и казва: "Не мога да се мръдна, не мога да стана". Някой път го боли главата и казва: "Ако не ме боли главата, щях да стана". Добре, но и онзи, който няма болка, се събужда и казва: "Няма какво да работя". Следователно той няма никаква мисъл, няма обект в Мисловния свят. Друг казва: "За кого ще го направя?" – Следователно той няма чувства. Най-после някой казва: "Какво ще придобия, ако направя това?" Например, мен често ме питат: "Какво ще придобия, ако пея?" Казвам: и да пееш, и да не пееш, ще работиш, ами работи на свят! Ти ще пееш, но хубаво пей, не можеш да се откажеш. Ти не можеш да се откажеш да дишаш, но научи се да пееш, че поне издишвай въздуха музикално.

Сега, ще ви наведа на следното: бързото дишане е една слабост. Много медлено* трябва да се дишаш и всяка една вдишка трябва да бъде отмерена. Когато дишаш бързо, това е ненормално дишане. И когато дишаш с пресекули, и това е ненормално дишане. Дишането трябва да върви музикално. Стани и се научи да пееш хубаво, понеже пеенето е норма на здравето! Дотогава, докато си склонен да пееш, ти ще придобиваш блага отън. Щом пеенето седи в твоята мисъл, щом седи в твоите чувства, в твоите постъпки, ти си здрав. Щом престанеш

* Медлено (рус.) – бавно (бел. ред.)

да мислиш за музика, ти си болен човек. Щом не ти се пее, ти имаш симптоми на някаква болест. Докато искаш да пееш в мисълта си, ти си здрав; щом изчезне в теб желанието да пееш, няма да се минат ден-два-три, месец и болестта ще се прояви. Не ѝ давай място, попей на твоята болест! Не оставяй цимента да се втвърди около краката ти. Докато е в жидко състояние, изхвърли го навън, освободи си краката, никакъв цимент не оставяй по тях. Никога не оставяйте едно желание или една мисъл, които могат да те циментират. Едно лошо разположение е цимент – освободи се колкото се може по-скоро! Докато е в жидко състояние, освободи се от него! Как ще се освободиш? Ще ви кажа: наливай вода в цимента, за да се размеква, разреди го, за да не може да се втвърди – наливай, разбърквай, наливай, разбърквай. Какво ще стане с цимента? Ще изгуби свойството да се втвърдява. Ето една философия: туряй вода и бъркай, не туряй повече цимент! Разбърквай с водата малкото цимент, защото ако добавиш още, работата е лоша. Разбърквай, разбърквай докато се освободиш и желанието изгуби своята сила на сцепление. Лошите мисли и желания имат сила на сцепление, не им позволявай да се втвърдят. Щом позволиш сцеплението да стане, тогава ще трябва да работиш с чукове – да трошиш, да чупиш. Но тогава ще се образува болка, защото докато го отчупиш от мястото, ще бутнеш дето не трябва.

Сега, да кажем, че дойде във вас едно беззверие. Как ще го лекувате? Това, че си се обезверил, е лъжливо понятие. Обезверил си се, но все пак ти вярваш в нещо. В едно нещо не вярваш, но в друго вярваш. Тогава дръж ума си само онова, в което вярваш, и не дръж онова, в което не вярваш. Някой казва: "Аз не вярвам в това". Но вярваш в нещо. Някой мост е лошо направен и не можеш

да вярваш в него, но има хиляди мостове в света, които са хубаво направени. Не може поради този частичен случай да не вярваш във всички мостове. Другите мостове са добре направени, всички са здрави. Според нас, всеки човек е учен. Има една максима: всеки, който се е родил на Земята така, както сегашните хора, който мисли както сегашните хора, той непременно е умен. Всеки човек, който престане да мисли, не е умен.

Сега, ние казваме, че тъй, както сме родени, възпитани и както живеем, е достатъчно. Ние не обръщаме внимание на Живота, не живеем както трябва. Провеждали ли сте наблюдения в живота си? Къде са вашите дневници? Откакто се е оформило съзнанието ви, нямате и един дневник, в който да сте записвали по три пъти на ден какво е било вашето състояние – сутрин, на обед и вечер. Не зная някой да има такъв дневник. Някои неща са останали в паметта ви, но много сте забравили. Хубаво е да имаш един дневник, когато си влязъл в училище, в отделенията, в прогимназията, в гимназията, в университета, че като погледнеш, да имаш цяла една статистика.

Сега, ние често се спирате върху ред положения, които са резултат на миналото. Понякога се сетиш за някоя лоша дума в миналото и се разтревожиш. Всичко, което ни тревожи, все е от миналото. Всичко онова, което ни радва, е от бъдещето. Ние очаквате нещо от бъдещето. Бъдещето, това са умните хора; миналото, това са лошите хора. Миналото е "зад", бъдещето е "пред"; миналото е юг, бъдещето е север. Тогава вземи нещата от миналото и ги тури на юг!

Казват, че по-рано земната ос била перпендикулярна, което показва, че Южният полюс е по-тежък. Южната страна на Земята е по-тежка, понеже тя имала големи

главоболия и ги пренасяла от север към юг. Днес земната ос има това положение под ъгъл. Това са научни теории: оста първоначално била хоризонтална спрямо земната орбита, после започнала постепенно да се издига и сега дошла до 23 градуса. Оста постоянно се издига и колко ѝ е останало още до отвесно положение? Тогава ще имаме човек, на когото главата е горе – Южният полюс ще са краката му, а северният полюс – главата му. Сега човек върви настрани – с глава, наведена настрани. (Учителя показва като върви наляво и с глава, наведена наляво) Така върви Земята. Но тя ще се изправи и стройно ще върви по орбитата си. Сега Слънцето иска да я изправи. Земята е гърбава, приведена е, а то ѝ казва: “Изправи се, искам хубава да бъдеш!” Погрешката на Земята е, че върви малко наведена. Слънцето ѝ казва: “Защо все така вървиш? Ти малко не знаеш как да ходиш”. Да, нашата Земя не се е научила още как да ходи. И Месечината се е научила от майка си – като змия се върти ту насам, ту натам, много трудно ѝ е да се движи право. Следователно в окултната наука трябва да поставим Земята в нейното първично състояние. И това, дето не можем да ходим както трябва, се дължи на земната ос. Когато тя се изправи, и ние ще се изправим. Сега е много трудно – и тя ходи наведена, и ние ходим наведени.

Аз съм привеждал в беседите примера за онзи американски епископ, който имал навик да си носи главата наведена наляво. Той имал в енорията си около петстотин пасоми и всички те по подражание също си носели главите, наведени наляво... Та затова ще мислите повече за Слънцето, отколкото за Земята. Щом мислиш за Земята, веднага ще се наведеш на 23 градуса. Щом мислиш за Слънцето, твоето състояние ще се измени. Мислиш ли

за Земята, това означава, че още нищо не е разрешено, защото най-важните въпроси тя още не е разрешила. Ами че какво е разрешила Земята? Тя първо накарала всички тия същества, които живеят на нея, да дойдат, а после, когато видяла, че много се размножават, взела да ги мори. Земята мяза на онзи човек от анекдота, който се оженил и искал да има деца. Докато нямал деца, той се молел. И понеже децата все ги нямало, един ден го догневяло и казал: "Щом нямам деца, защо ще живея!" Имало до него крина с жито и в гнева си той я хвърлил, зърната се пръснали и всички станали на деца. Че като заграчили всичките! Човекът се видял в чудо: "Тия деца ще ми изядат ушите!" Милиони деца – какво да ги прави! Взел едно дърво и почнал да ги убива. Убил всичките. Едно дете се скрило и започнало да се моли: "Татко, не ме убивай!"... И така, не размножавайте вашите желания, понеже ще започнете да ги трепете. Ние размножаваме желанията си, но те искат храна и ти ставаш разсеян от многото деца. Не може да се живее с толкова деца – ще изядат всичко, а ти ще станеш роб.

И така, Божественото е хармонично. То не е тъй безразборно, както сега някои го разбират. Трябва да има една възможност за реализиране на интересите. За Природата, за Бога всички интереси са еднакво важни – всеки трябва да функционира, да работи и да расте. Човек не е дошъл на Земята да живее за себе си. Много сериозен въпрос е, когато понякога се събирате и разисквате за кого трябва да живее човек и как трябва да живее. Например, вие разсъждавате, че каквото мисли човек, може да го направи. Ако аз съм на вашето място, ето какво ще направя: най-първо ще взема да посия сто стръка жито. Обикновено едно семе, един житен клас може да даде 30,

40, 50, 100, 150, до 250 зърна. Но можем да съсредоточим ума си и със своята мисъл да направим 60 на 90 или на 120. Това е човешката мисъл. Понякога искате да подобрите вашата памет, но това зависи от човешката мисъл. Ако имате хубава, хармонична мисъл, непременно паметта ви ще стане сама по себе си по-силна. Ако мисълта ви не е хармонична, паметта ви ще бъди слаба. Слабата памет представлява нахлуване на повече чувства, а магнетизъмът внася повече обекти в човешкия ум. Тогава за какво ще мислиш по-напред, щом не мислиш само за едно нещо. Най-правилното е само за едно да мислиш. В определено време ти можеш да мислиш само за едно и също нещо – това е нормално. В един момент за едно нещо ще мислиш, после за друго ще мислиш, но за две неща едновременно няма да мислиш.

Сега, когато се обезсърчавате, защо не се запитате обезсърчението какво ще ви даде. Разсърдиш се; запитай се какво ще ти даде сръднята. Съмняваш се; запитай се какво ще ти даде съмнението. Понякога казваш: “Не вървят работите!” Защо не вървят. При голям студ работите не вървят. На Земята има едно състояние, при което нещата не вървят. Има една естествена хладина, при която работите вървят; има една естествена хладина, при която работите не вървят. Има една естествена топлина, при която работите вървят; има една естествена топлина, при която работите не вървят. Това са специфични неща. Това ние наричаме естествена хладина и естествена топлина. Тази естествена хладина ние наричаме здраве – здравословно състояние.

Сега, коя е основната мисъл в днешната лекция? Ще ви дам едно правило, което да приложите за една седмица: когато се храниш и ти дойде желание още да

ядеш, прекрати яденето. В момента, когато ти дойде желанието, спри и не яж повече. Направете опит и ще видите какви резултати ще имате. Яденето, колкото и да е сладко, има мярка. Там, дято дойде раздвояването, спри и нито една хапка не вземай повече! Ако не спреш, ще преядеш. Природата всяко ще ти прати едно желание, но ти не чакай да вземеш повече. Например, тъкмо си решил да спреш, донасят някой сладкиш и казваш: "Ха да си хапна". Не хапвай повече, нека други да го ядат. Ако ви дам една хубава ябълка, която тежи петдесет грама, и хубав хляб и вие ги изядете, а след това ви донесат баница, трябва ли да ядете от нея подир хубавата ябълка и хляба? Няма по-хубаво ядение от ябълката и хляба, баницата е една залъгалка. Ако нямаш ябълка и хляб, яж баница, но щом си ял ябълка и хляб, не я яж.

Сега, вие, когато изучавате окултната наука, идете и вижте как живее светът. Най-първо изучете как живеят хората в света, после се занимавайте с окултна наука. Вие ядете безразборно. Погрешка е това, което сега правят хората по Коледа. Разправяше ми един български свещеник: "Станал съм човек на 60 години и всяко по Коледа, когато съм ял свинско, все съм се разболявал. Но тази попска глава не разбира, гледа – сладки кебапи, хубаво направени, изпечени, че с малко лимон отгоре! Инак свинята грухти, отвън е много отблъскваща, но когато я направят на кебапи, много е привлекателна. И не е бивало изключение да не боледувам по Коледа две седмици. После си казвам: "Няма да ядеш повече свинско мясо! Дядо попе, колко пъти стана ти казвам, да не ядеш свинско мясо!" Но пак ям..."

Та сега и вие мязате на този поп – когато дойде Коледа, все ядете кебап. Според мен, когато се разгневи,

ЧОВЕК Е ЯЛ СВИНСКО МЕСО. Когато се обезвери, когато изгуби смисъла на Живота, пак е ял свинско. Всички тия неща са все свинско мясо. Когато някой каже: "Много съм неразположен", казвам: "Ял е кебап".

Сега, вложете в себе си мисълта следната седмица всички да приложите това: седнете ли да ядете, щом ви дойде мисълта трябва ли повече да ядете или не, спрете там. Ще кажете: "Може да съм изял само десетина хапки". Спри там, нищо повече! Направете този опит за една седмица, за да видите какво ще спечелите и какво ще загубите. Накрая ще направим една равносметка за печалбите и загубите.

Сега ви казвам, че в тази торба колкото пъти и да бръкнете, все ще извадите печалбата. Някой казва: "Аз всяко съм сигурен, че ще изтегля билета". Когато закупя всичките сто билета, няма ли да ми се падне печалбата? Питам сега какво ще спечеля. Аз ли ще спечеля или онзи, който е направил лотарията? В една лотария каква част се отделя за печалба знаете ли? В държавната лотария печалбата е шестдесет процента. Тогава аз мога да наглася този магнетизъм на 60-ти номер и който и да тегли, моят билет ще излезе печеливш. В сегашните лотарии кои билети печелят? Ако аз посее жито, някое зърно ще израсте, друго няма да израсте. Някои зърна, които са паднали много надълбоко, остават, без да израстат. И Природата понякога играе на лотария, но тя не експлоатира. Колкото ѝ дадеш, тя ще ти го върне, пък и от печалбата ще ти даде. Тя ще ти върне капитала, т. е. СЕМЕТО, което си посял. Всеки човек, който посее една крина, все ще пожъне поне пет – посял една, придобива четири крини в повече. Тогава трябва да знаете закона с кой номер можете да спечелите. В такъв случай защо да не участвате в една лотария, да

кажем със сто билета, от които още при разпродажбата ще знаете кой печели. Тогава кому ще се падне този билет? При стариият начин на теглене на лотарии хората са станали големи шмекери и не трябва да знайат, за да не правят престъпления. Новият начин е по-справедлив.

***Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Животът.***

*10-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
5 февруари 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев*

ПРАВИ И КРИВИ ЛИНИИ

“Отче наш”

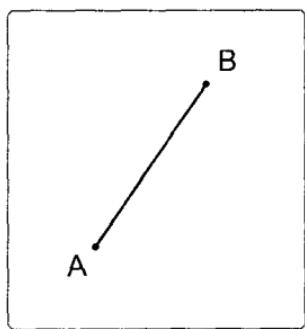
Пишете върху темата: “Геометрическата зависимост между правите и криви линии”.

Ако човек винаги яде чорби, т. е. меки хани, ще си развали зъбите; ако се хани само с твърда храна, ще ги строши. Ако човек разрешава най-лесния въпрос, има опасност да му изпадат всичките зъби; ако разрешава мъчните въпроси, зъбите му ще заякнат, но той трябва да ги пази да не ги строши, да не ги натисне повече, отколкото трябва.

Каква е темата от миналата лекция? – “Силата на човешката мисъл”. Четете. (*Прочете се темата*)

Сега, геометрически как се определят кривите линии? Кривата линия е сбор от прави линии. Вземете един център, от който излиза една права линия, и придвижете тази права около центъра – образува се крива линия. Защо при движението на права около център се образува крива линия? Нали казват геометриците, че ако една

права линия се продължи във вечността, тя ще се срещне. Ако продължите две успоредни прави, във вечността те ще се пресекат, т. е. ще се приближат. Ако движението върви

от точка В към точка А, ще се приближат ли? Правите, които могат да се срещнат в центъра по този начин, успоредни ли са? При обикновеното механично разбиране причината, която движи две успоредни прави, е външна и тогава вътрешното отношение между тях няма да се измени. Но да допуснем, че влиянието на тези успоредни линии се пренесе върху самите тях. Представете си, че около една права линия се образува крива (зашто само около правите се образуват криви). Кривите линии, които се образуват около правите, ще приближат разстоянието. Тогава успоредните прави могат външно да се приближат.

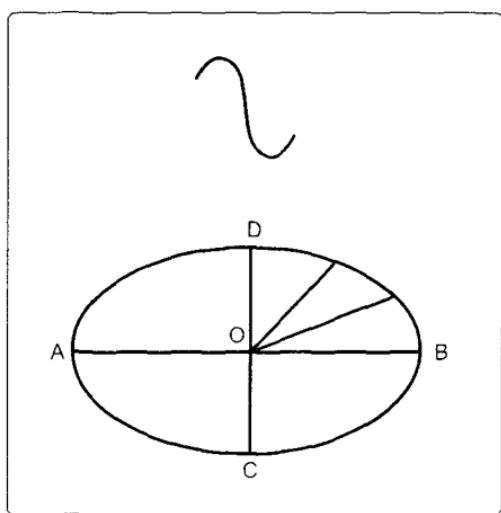
Сега, когато вие вървите, кое ви кара да се приближите при един извор или при един човек? Например, не обичате даден човек, казвате: "Дръж се настрана от него!", но един ден във вас се зароди желанието да се приближите. Кои са мотивите, за да искате да се приближите? Два мотива има: този, че го обичаш или този, че го мразиш. Когато го обичаш, ти ще се приближиш. Когато го мразиш и ти си по-силният, пак ще се приближиш. Ако той е по-силният, той ще се приближи, за да ти покаже, че не трябва да имаш работа с него, че той е господар на положението, а не ти. Как мислите, кой е по-силен – който се приближава или който се отдалечава? Този, който се отдалечава, е съобразителен; този, който се приближава, е смел. Който се отдалечава, заема позиция, очаква.

Сега, ако придвижите правата АВ около центъра А, ще се образува крива линия. Какви ще бъдат нейните свойства? Всичките ѝ точки са еднакво отдалечени от центъра. Тези линии математически каква дължина имат? Но представете си, че линиите имат еднаква дебелина (колкото и да е малка, те имат дебелина). Ако се вземат безброй прави линии като този радиус, центърът сам по себе си нали ще заеме известно пространство? Тогава

какви ще бъдат неговите свойствата? Щом едно тяло заеме колкото и да е малко пространство, какво заключение може да се направи? Щом телата са безпространствени, те нямат влияние във физическия свят. Ако едно тяло съществува извън пространството, казваме, че е безпространствено. Обикновеното физическо пространство наричаме триизмерно. Има и четириизмерно пространство. И в четириизмерното пространство пак можете да правите наблюдения. Например, човек казва: "Потъвам някъде". Никъде не потъва. Или пък казват за някого: "Издига се този човек". Как се издига? Има нещо в него, което се издига; има нещо, което потъва. Ти не можеш да видиш неговото издигане. Например, казват: "Той се издига в обществото". Физически колко се е издигнал? Друг път казват: "Потъна, съвсем изгубен е вече" или "Този е изгубен", или "Този го намерихме". Той никога не се е изгубвал и никога не е бил намиран. Всеки, който мисли различно от вас, е изгубен. "Изгубеният" е влязъл в друга система, движи се като комета, привлечена от някое слънце. Този човек е изгубен за системата, от която е излязъл и в която хората живеят. Понякога мислите ви така се изгубват. Друг път казвате: "Еди кого си не го обичам". Как тъй, защо не го обичате? Това означава, че чувствата ви са минали в някоя друга система.

Сега, да дойдем до физическия свят, който е свързан с органичния. Представете си един предмет, чиято магнитна сила е единица, и друг предмет, десет пъти по-сilen. Да допуснем, че предметът със сила единица привлича една игла, но ако насочите магнитът, който е десет пъти по-силен, иглата ще остане ли на първия магнит? Не, привлича го притегателната сила на втория магнит, която е по-голяма. Добре тогава, нека разсъждаваме философски: защо обвиняват крадеца, когото една пълна каса е привлякла, а пък той е привлякъл парите в своя

джоб? Богаташът е привлякъл парите, турил ги е в касата, идва този апаш*, туря си ръката и всичките пари се привличат към него. Тогава защо го обвиняват и как ще обосновете наказанието? Какво представлява наказанието в дадения случай? Оставете моралното схващане, че е направил нещо лошо. Апашът турил ръката си, привлякъл парите, а съдът го съди за това, че намагнитизирал с десетократно по-голяма сила парите и ги привлякъл. Следователно, когато го турят в затвора, богаташът взема неговата сила и апашът остава с единица сила. Силата на богатия се увеличава, защото силата от апаша отива в него. Ако не хванат апаша, богатият започва да се опасява, че и друг ще го ограби. А щом банкерът вземе от всички апashi силата да крадат, той има десет единици сила и парите ще останат при него.

Сега, как си обяснявате закона, че правите линии образуват кривите? Да кажем, че имате една крива линия, която е образувана от прави. Когато правите линии се удължават и скъсяват, кривите линии изменят своя път. Когато кривата линия се придвижи в една посока, едни от правите се скъсяват, а други се удължават.

Ако вземете двата фокуса в елипсата като полюси, тогава къде е екваторът? А и В са полюсите, а екваторът е СД. Ако вземем за отправна точката О, то линиите, отиващи към полюсите, са по-дълги и колкото се

* Апаш (тур.) – крадец (бел. ред.)

приближават към екватора, повече се скъсяват. Защо се скъсяват именно тия прави? Тази зависимост произлиза от този център О. Същевременно и елипсата се движи, вследствие на което правите линии на екватора се скъсяват, докато кривата линия на полюса се стеснява, а на екватора се удължава. Тогава как обясняват защо Земята към полюсите е сплесната, а към екватора е изпъкнала? Центробежната сила е по-голяма, затова става това. Сега, ако аз движа един предмет, например движа един камък, къде е центробежната сила? Тя е в самия камък и се явява по посока на тангентата. Накъде е движението, коя е неговата причина? То е разумно, то не може да бъде механично. Движението на Земята е механично, но се обуславя от един разумен център. Следователно, Земята е изпъкнала на екватора, защото радиусите ѝ там са удължени, а на полюсите са по-къси.

Сега, ако разгледаме човека, кои са били причините, които са го удължили? Да кажем, че главата е центърът. Тогава тялото е спуснато надолу, а главата горе е свободна. Следователно главата, като център, се носи от тялото. От какво зависи главата да се постави в посока, противоположна на краката? Човек е една елипса. Къде е екваторът на человека и защо не е по-изпъкнал? Да вземем сега човешката глава, която е издължена. Къде е екваторът ѝ? Главата е елипсовидна – дължината ѝ (височината) е 19, 20, понякога – 21 сантиметра, а широчината е 15-16 сантиметра. Поясът около ушите е екваторът. Значи човек е сложна елипса и се състои от четири преплетени елипси. Това, което теософите наричат физическо, Астрално, Ментално и Причинно тяло, това са вещества от различни измерения. Физическото тяло е триизмерно, Астралното тяло е четириизмерно, Умственото е петизмерно и Причинното е шестизмерно. Това значи, че материалите са от съвсем различен състав. Следователно имате три

центъра. Стомахът се намира в противоположност на мозъка. Симпатичната нервна система е в противоположност на централната нервна система и цялото тяло от главата надолу е под нейно влияние. Централната, мозъчната нервна система се е явила отпосле. Симпатичната нервна система е подготвила нейния път, защото мозъчната система е от по-висок свят. Следователно симпатичната нервна система е създала тялото, а после мозъчната нервна система е създала главата и сега тя взема властта. Единствено мозъчната система ще измени човека. В бъдеще човек ще има по-друг образ, отколкото сега...

Това, което сега излагам пред вас, все ще образува някакво напрежение. Представете си, че един човек притежава изкуството да хвърля ножове около друг, който е изправен пред една дъска. Този започва да хвърля ножовете, забива ги около главата – до ухoto, отгоре, отстрани. Кой има по-голяма вяра – онзи, който хвърля ножовете, или онзи, който вярва, че те ще бъдат хвърленi намясто? Вие как мислите, кой има по-голяма вяра – който хвърля или който седи на дъската? – *Който седи на дъската има по-голяма вяра.* Онзи, който е на дъската, вярва в онзи, който хвърля ножовете. А онзи, който хвърля ножовете, в кого вярва? Той ще каже на партньора си: “Ако се мръднеш половин-един сантиметър, работата е опасна!” Ще кажем, че той вярва в себе си. Но в кое “себе” ще вярва той и какво подразбира да вярваш в себе си? Например, човешкият ум вярва в човешките крака, вярва в костите. В какво вярвам аз, когато искам да вървя? Вярвам в краката. Когато искам да гледам, вярвам в очите си. Аз, човекът, вярвам в моите очи, възприемам тази светлина. Тази светлина иде отвън. Значи пред себе си имам светлина, която е една разумност извън нас и с която ние сме свързани. Когато тази разумност се прояви,

като че ли се проявява известно отношение и щом влезе тази светлина в очите, приятно ми е. Следователно, аз се споразумявам с това, силното, което праща светлината, и между мен и него ще се образува връзка. Друг път пък светлината не ми е приятна и тогава гледам да я възприемам по-малко.

Та казвам сега: в сегашния живот ние сме израснали достатъчно. Вие сте израснали, но мерите със старите мерки и разсъждавате много по старому, разсъждавате както животните. Една котка разсъждава математически и когато иска да хване една птичка, тя измерва разстоянието. Има диви котки, които измерват пет-десет метра и се хвърлят точно върху гърба на жертвата. Как изчисляват да паднат точно върху гърба ѝ? И човек както котката е направил взрывни вещества, турил е мерник, измерва и гледа бомбата да падне точно на мястото на неговия неприятел. По какво се отличават котката и този индивид, който хвърля бомбата? Как изчислява той и как изчислява котката? Ами че котките са предали оръжието си на своето поколение. Малкото коте още на една година знае какво майка си да измерва и да се хвърля върху жертвата. То няма още достатъчно сила за скок на голямо разстояние, но може да се хвърля точно намясто. По същия начин и онзи, който е направил пушката и разбира нейните законите, вдигне, тури мерника и куршумът отива точно намясто. Ако дойде някой невежа, той няма да постави мерника на място и няма да улучи.

Та казвам: вие разсъждавате за Доброто, за добрите отношения, но нямате една ясна представа какво нещо е добро отношение. Говорим за права мисъл, но нямаме представа какво нещо е правата мисъл. Някой казва: "Аз зная какво е правата мисъл", но няма една ясна представа. Каква е правата мисъл? Например, аз считам, че човек, който си е платил дълговете спрямо мен, е прав. Ни най-

малко не е прав. Той има да дава на един беден човек, но има да дава и на някой богат и понеже е в зависимост от последния, плаща на него, а на бедния казва: "Ти ще чакаш!" Права ли е такава мисъл? Банкерът казва за някого: "Той е честен човек, има кредит". Понеже е умен човек, той му дава пари, а на бедния казва: "Имам да вземам и когато ми дадат, тогава и аз ще ти дам". Правата мисъл не трябва да бъде в зависимост, тя трябва да бъде свободна. Съмнението трябва да стане зависимо, само когато падне в почвата, а когато е в хамбара, то трябва да бъде свободно, независимо от влагата, за да не се поквари. Ако влагата влезе в хамбара, нищо няма да се постигне. Не може да има влага в хамбара. Понякога вие искате да обичате някой човек. Имаш ли право да обичаш някого в хамбара? Кажете ми имаш ли право да обичаш житото в хамбара? Каква полза могат да ви причинят двама души, които ви обичат? Казвам: освен че няма да ти причинят никаква полза, но те ще те развалят – единият тегли насам, другият тегли натам.

В реалните неща има само едно отношение, което е център. Центърът образува всичко – образува правите линии, образува плоскостите, образува всичко в света. Всичко зависи от центъра. Движението на центъра, който образува правата линия, е само в една посока. В плоскостта центърът се движи едновременно в две посоки, а в тялото той се движи едновременно в три посоки. Следователно движението в правата линия е по-слабо, в плоскостта се увеличава, а в тялото е увеличено три пъти. С други думи, силата се развива: в правата линия е единица, в плоскостта е на квадрат, а в тялото е на куб. Това определение ще влезе в разрез с вашите разбириания, но в геометрията има увеличаване на физическата сила и увеличаване на нервната, разумна сила. В човека има отношения, но те се различават. Например, ако човек става физически силен,

той огрубява. Ако се развива неговата чувствителност, явяват се страданията. Страданията в нас са едно аномално развиване на чувствителността на човека и тогава се явява напрежение в мисълта. Ако пък се увеличава силата на мозъка, тогава се усеща едно напрежение и разширение. Следователно, за да се избави от грубостта на физическото поле, човек трябва да намали силата, а за да се избави от страданията, трябва да намали чувствителността. Тук не разбирайте притъпяване на чувствата. Човек трябва да разбира закона на това болезнено състояние, да го разшири на една широка площ. Например, боли те пръст, ти чувствуваш болката и не можеш да търпиш. Но ако се яви по-голяма болка, тогава ти забравяш малката, мислиш за голямата болка. Ако голямата болка се премахне, болката в пръста пак ще се яви. Щом и тя се премахне, тогава ще мислиш за някоя малка фуска*. Човек трябва да разбира законите: големите болести сменят малките. Но какво се ползваш, ако една голяма болест смени малката? Всяка една болка в света произтича от един по-нисш живот. А когато един по-нисш живот влезе в организма ти, той образува болест. Ако един по-висш живот дойде в теб, той внася здраве. Сега лекарите казват, че храна с нисши трептения не е хранителна за организма. Онази храна, която не е нагласена да има същите трептения, както организма, не е в състояние да влезе в неговото устройството и тогава се образуват известни аномалности.

Сега, вие страдате и не знаете защо. Казвате: "Защо ми са тези страдания?" Ще ви запитам тогава защо ви са радостите. Аз мога да ви докажа, че една радост може да ви излезе много горчива. Представете си, че в съвременния живот един беден човек се моли за щастие, иска да му се паднат пари. Минава един апаш, когото гонят, дава на бедния човек една пачка с банкноти и му

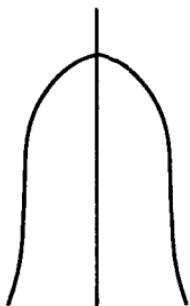
казва: "Услужи си с тях!" Това благо на място ли е? Това щастие ли е? Как този човек ще се оправдае, че парите не ги е откраднал той. Та и ние, съвременните хора, често имаме щастие, произтичащо от такива банкноти. Не вземай тия банкноти, в това няма никакво щастие! Туй щастие ще бъде нещастие за вас. Сега вие търсите щастието, което носи нещастие със себе си. Не че парите са нещастни, но отношението на тия пари не е право. Вие искате някой да ви обича, да ви даде пачка с пари. Защо ви са тия пари? Кажете ми сега кое е по-хубаво – да ви дам десет милиона лева или да ви дам една идея без пари? Да ви дам една идея, например едно лекарство, което лекува всички болести, или да ви дам един милион лева? Кое бихте предпочели? Когато влезете при двама богаташи и ги излекувате за по петстотин хиляди лева, ето ви един милион. Та и ние често искаме от Природата да ни даде пари. Не, искайте една лечебна идея, от нея ще спечелите повече пари, отколкото са един милион лева. Понякога вие искате да бъдете добри – искате да бъдете богати, че да давате. Не искайте богатство. С него добро не може да правите. Богатството трябва да дойде отпосле като резултат.

Сега, при това положение, при което сте вие, какво ви трябва? Трябва ви вяра. Казва някой: "Да имаш вяра". Ще ви дам едно пояснение: представете си, че разчитате на един ваш приятел, който е маг – знае привичките на тигрите, лъвовете, змиите, на всички опасни животни. Допуснете, че той ви поставя на един изпит: пуска ви при лъвовете, но е нагласил така, че зверовете само да ви близнат с език. Вие чакате, всички лъвове идат отгоре ви, наближават до един метър. Какво ще правите в дадения случай? Казвате: "Ще се моля". Щом се молиш, това е една слабост в теб. Не, ти ще вярваш. И когато се приближат

зверовете, ти ще седиш спокоен, като че нищо не могат да ти сторят.

Сега, всичко това е на теория, но какво ще бъде твоето действително състояние? Най-първо ти ще си кажеш: "Изложи ме този човек, тази работа тук как ще я бъде!" И ще започнеш да мислиш за начин, по който да се избавиш от лъвовете. Да допуснем, че в дадения случай вие сте една птица, която има крила. Какво ще правиш? Издигнеш ли се над тях, ти разрешаваш сам въпроса. Да, разрешаваш сам въпроса, но нямаш вяра в приятеля си. Сегашните хора имат ли вяра в Природата? Не, имат вяра само в туй, което те знаят. Затова всички вярвания са ограничени. Хората вярват повече в парите, които имат в банката, отколкото в своите приятели. Ти вярваш повече на онова здраве, което имаш, на онази мисъл, която имаш в себе си, отколкото на онова, което хората имат. И това е право. Та питам сега какво е основното качество на вярата? – Тя се отнася до човешкия ум. Ти не знаеш, че твой приятел е казал на всички зверове да дойдат и всеки да те близне малко с език – лъвовете ще отворят уста, няма да те захапят и ти ще се чудиш какво искат от тебе. Те искат само целувка. Но ти не знаеш какви ще бъдат резултатите и докато ги опиташ, в теб изведнъж ще се образува една пертурбация. Когато разбереш после истината, ще ти стане приятно и ще кажеш: "Той накара косите ми да настърхнат малко!" Всички вие се намирате при тия условия в света и когато се опитва вярата ви, вие се приближавате при лъвовете. Лошите условия са зверове, които се приближават при вас.

Та питам сега в какво седи силата на човешката мисъл? В нейната правота. Тази мисъл трябва да има една основа, трябва да има правота и да се движи около един център. Някой казва, че е изкривил пътя си. Не, кое е лошото в

това, че пътят се отбива вляво или че се отклонява вдясно. Какво означава "вляво"? Да се отклониш вляво означава, че са взели надмощие чувствата, а да се отклониш вдясно означава, че надмощие е взела силата, а силата е свързана с човешкия ум. Следователно, ако в даден случай ти се движиш по права линия, това е хармоничното влияние на

човешките мисли и чувства. За да вървиш по права линия, изисква се хармония на твоите мисли и чувства. Това е Правият път. Под Прав път се подразбира човек, който мисли право и чувства право, т. е. прав е и в чувствата, и в мислите. Така трябва да се разбира. Щом чувствата управляват, човек е на крива посока. Щом мисълта му вътрешно го управлява и произвежда налягане върху чувствата му, това пак е погрешно положение. Защото в човека мисълта не може да бъде съвършено независима от чувствата, а чувствата не могат съвършено да се освободят от мисълта. В животните преобладават чувствата така, като че мисълта не ги управлява, но у тях мисълта е външна. А когато един човек стане господар на своите мисли, туй подразбира, че чувствата са станали хармонични с тях. Някой път те залае куче и ти веднага изгубваш спокойствието си, навеждаш се, вземаш камък и го нахвърляш отгоре му. Кое е най-доброто, което можеш да направиш в дадения случай? Извади парченце геврек, хвърли му и кажи: "Пожелавам да те освободят от това положение!" А сега в теб идва едно гневно състояние, започваш да играеш ролята на вързано животно и казваш: "Не искам да живея, искам да умра!"

Как ще умреш, ти уминал ли си? Вие не знаете какво нещо е умиране. Ако си свързан с въже, прегризи го.

Та казвам: правата мисъл разрешава всички прави отношения, които трябва да имаме в тесен и в широк кръг. Всякога трябва да развивате едно от качествата на правата мисъл. Не бързайте да обещавате нещо, но веднъж обещае ли, изпълнете го. Когато обещавате, гледайте да не сте раздвоени. Щом сте раздвоени в себе си, онова, което обещавате, няма да го изпълните. Щом обещае нещо и сте раздвоени, няма да го направите, затова не се излагайте.

Понякога ние искаем да ни направят нещо, което е извън силите на човека пред нас. Може да е малка работа, но какво ще се получи, ако задължа един професор да ми направи обуща? Човекът е много учен, но никога не е правил обуща, а аз искам от него нещо, което не може да направи. Професорът може да ти поръча обуща при някой обущар, но ако го задължиш сам да ти направи, той ще каже: "Тази работа не е за мен". Така и някой иска от нас да бъдем добри. Какво разбира той под думата "добри"? В някои случаи вие не можете да бъдете добри. Например, ако ви ухапе едно куче, ще бъдете ли добри? Истината е, че няма да бъдете добри.

И така, казваме, че правата линия може да образува криви линии. Но кривите линии могат ли да образуват прави? Кривите линии са резултат на правите, а последните са резултат на движещ се център. Плоскостта е резултат на една движеща се права, тялото е резултат на една движеща се плоскост. Та казвам: физическият свят може да ни стане ясен, когато го приложим в Живота. Например, понякога имате желание да бъдете учени. В какво трябва да бъде учен човек? Един математик, който има на разположение десет числа, знае как да

манипулира с тях и къде да ги тури, може да изчислява. Сега, допуснете, че имате десет приятели, които са числа. И вие като този математик трябва да разбирате закона, да знаете в дадения случай всяко едно живо число какво може да направи, на какво можете да разчитате. Например, имате един приятел, но нямате ясна представа доколко можете да разчитате на него. На честността на човека доколко можете да разчитате? Съществува човек, който е честен до сто, двеста, хиляда, сто хиляди лева, но като дойде до повече от сто хиляди, честността му започва да се колебае. Има някой, който е честен до един милион, но като дойдат вече до десет милиона, честността му се колебае. Някой казва: "Остави стотинките!" Не, Природата обича точността. Една десета част от стотинката е нищо, но една десета от милиона е много. Да бъдеш справедлив значи да не подяждаш човека даже с половин стотинка.

Какво е една обида? Някой ти казва грубо: "Иване!" В какво седи тук обидата? После казва нежно: "Иване!" Каква е разликата? И в единия, и в другия случай казва все "Иване", но кое обижда? Едното е музикално, другото не е музикално. Ако аз съм човекът, който обижда, аз вече съм обидил себе си, защото произнасяйки думата грубо, най-първо съм огрубил себе си. Когато взема неправилен тон, аз огрубявам себе си. Всякога произнасяйте нещата музикално, та каквото кажете, да е с по-малко разноски. Ние сме учени хора, но не разбираме отношението на енергите, не знаем как да ги управяваме. Какво ти коства да говориш нежно? Някой казва: "Аз не мога да го направя". Какво ти коства да кажеш "Иване" нежно, меко? Под думата "Иван" разбираме правилна посока на движение. "Иван" показва пътя, начинът, където нещата могат да станат много добре. "Иван" още показва по кой начин товарът може да се пренесе от едно място на друго. "Иван" показва същевременно и противоречията, които

могат да се разрешат. Следователно, под думата "Иван" разбираме правата посока на движение, после – пътя, по който нещата могат да станат много добре, после – начинът, по който мъчнотите могат да се понесат най-разумно. Това разбираме, като кажем меко: "Иване!" Когато кажем грубо: "Иване!", разбираме, че тази работа няма да стане. Всякога, когато говорим меко, в меката светлина расте растителното царство. Грубото е нещо външно, странично, то е изключение. По някой път в Природата има груости, с които тя ни предава нещо, едно предметно учение са те. Когато ние сме груби, и тя става като нас и пита: "Кое е по-хубаво говорене – когато говориш меко или когато говориш грубо? По-хубаво е да бъдеш мек. И за вас е по-добре да бъдете меки. Ако моите отношения са меки, и за вас законът е същият". Чрез грубите неща Природата ни учи да бъдем меки.

Колко важни неща има сега? В какво седи правата мисъл? Разбира се, върху този предмет още нямаме опит. Трябва да се направи един опит. Миналия път казах на класа да се съберат десет души, да намерят един лотарийски билет и да видят дали ще спечели. Съберете се десет души и един да каже: "Този номер вземете". Може да изгубите, няма нищо. Втори посочва друг номер – вземете него. Трети, четвърти, пети... Ако от десетте номера един печели, ще знаете, че този човек е учен. Ако всичца не печелите, всичца сте под еднакъв знаменател. Защото за какво ми е знание, което не може да ме ползва? Има лекари, които не могат да лекуват себе си. Един човек трябва да знае да лекува себе си. Ако знанието не може да ми помогне в големите мъчнотии, защо ми е това знание? Ако на силата, която имам, не мога да разчитам в усилини времена, защо ми? Тя е безпредметна, тя е външно укашение.

Сега, какъв опит искате да направите? – Да вземем няколко числа и номерът на единия билет да печели.

Добре, имате число 1578. Как мислите, туй число печели ли? Туй число не може да печели, понеже първите две и вторите две числа са в стълкновение. Ще кажете, че така е наредено от Господа. Има особени съчетания на числата. Сега аз не мога да ви кажа кои числа печелят, защото мога да внеса противоречие във вас.

Хармонията е разбиране. Да ви изпяя една хубава песен е трудно, но да ви покажа дисхармонично пеене мога колкото искате. Да пеем криво можем колкото искаме, но да пеем хубаво е трудна работа. Понякога не можеш да пееш и туй, което излиза, е криво. Вие трябва да разбираете закона на числото 8. То е трудно число. Поставили са знака му, изправен нагоре. Оставен е отгоре отворен. Защо знакът на числото 8 е написали така? Когато дойдеш до числото 8 и то не ти помогне да свършиш работата си, всичко е свършено. Ако тук числото 8 не те освободи, ти ще се намериш в затвора. Числото 8 е последното, на което можеш да разчиташ в дадения случай. Ако то не може да ти помогне, другите числа не са в състояние. Щом числото 8 е накрая, то е последното, което може да те спаси. Или, ако числото 9 е накрая, то може да ти помогне. Ти не можеш да разчиташ на другите числа. Ако числата 7 или 5 е накрая, ти разчиташ на тях, но не можеш да излезеш на добър край. Последното число е това, на което можеш да разчиташ. Ако то не може да ти помогне, тогава всичките числа не могат. Трябва да имаш нещо в себе си, на което да разчиташ в дадения случай. То всяка трябва да бъде краят на нещата. Началото и краят на нещата са важни.

Сега, предметът, който развивам, ви измъчва. Измъчва ви, защото всички вие сте гладни, а аз съм сложил пред вас една трапеза и ви разправям откъде са всички тия плодове, хлябът как е направен, въобще – дълга една история. А вие казвате: “Кажи най-важното!” Което

е най-важното? – Да ви позволя да ядете, да ви кажа: “Заповядайте на ядене” и чак след като се нахраните, да ви разправям. А пък аз ви разправям сега. Но яденето, колкото и да е хубаво, няма смисъл. Та затова въпросът остава малко нещо неразбран...

Сега, кое число да изберем за билета? Да кажем, имате две по 8. На две осморки никак не може да разчитате, работата става по-лоша. И на три деветки не може да разчитате – имате числото 999, равно на 27, равно на 9. Това е едно хубаво число – сборът му е 27. Имате и числото 666, равно на 18, равно на 9 – това е един лош резултат, крайният резултат е 9. От 9 по-нататък не може да идете, то е завършена еволюция. Числото 9 показва един завършен цикъл, където вече нямате условия. Щом сте дошли до числото 9, трябва да ликвидирате – ако сте спечелили, спечелили сте; ако сте изгубили, изгубили сте. Девет може да бъде положително и отрицателно число.

И така, казвам: търсете онова в себе си, на което може да разчитате. На коя способност в себе си може да разчитате най-много? Аз вземам пеенето, защото то е музикален говор, а повечето неща във физическия свят вие ги създавате чрез говора. Например, говориш наляво-надясно и си създаваш мъчнотии. Когато говорът не е правилен, и чувствата, и мислите, и действията не са правилни. Затова музикалността на човека е начин да се изгладят чувствата, мислите и постъпките да станат хармонични. Когато мислите и чувствата са хармонични, вече имаме музикално състояние. Ти не можеш да бъдеш музикален, докато нямаш хармонични мисли, хармонични чувства и хармонични постъпки. Едва тогава ще бъдеш музикален. Музиката е сила – тогава всичко можеш да постигнеш. Това значи умът ти да взема участие, сърцето ти да взема участие и волята ти да взема участие. Там, където умът, сърцето и волята вземат участие, музиката

вече се проявява като една мощна сила. Затова музиката се препоръчва като едно усилие, което съединява ума, сърцето и волята в един разумен процес. А в обикновената музика често не знаем защо пеем.

Сега запомнете само това: не можеш да бъдеш музикален, ако нямаш прави мисли, чувства и постъпки. Само хармоничната мисъл, само хармоничните чувства, само хармоничните постъпки дават условие за хубавата музика!

*Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Жivotът.*

11-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
12 февруари 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ХИГИЕНА НА СЕТИВАТА

“Отче наш”

Чете се темата: “Геометрическата зависимост между правите и криви линии”.

При какви условия са се образували правите и криви линии, тъй както сега съществуват? Ако проучвате медицината, при какви условия са се образували сегашните лекарства? Или пък при какви условия са се явили сегашните ваши възгледи?

Как бихте определили един сладък предмет? Той спада към сетивото на вкуса, нали? Казвате: “Това е сладко, това е горчиво”. Всичко отнасяте към едно от петте сетива. Някой път ви е приятно едно усещане на обонянието. По какво се отличава обонянието от вкуса? Има нещо особено, което действа на вашето обоняние. Звукът действа на вашия слух. От звуците, които се докосват до вашето ухо, някои ви са приятни, а някои – неприятни. Има неща, които са приятни за очите, а други са неприятни. По какво се отличава градацията на сетивата? Идваме до най-низшето сетиво, което е осезанието. Някои неща при него са приятни, а други не са – например, едни тела са гладки, а други са ръбести.

Сега, по какво се отличава човешката мисъл? И в нейния състав влизат чувствата. Казва се “права мисъл”.

Следователно в мисълта си трябва да имаш едно чувство, т. е. да чувстваш в какво седи правата мисъл. Геометрическа ли е правата и кривата мисъл? Когато кажем: "Право мисли този човек", това права линия ли е? Или когато кажем: "Криво мисли този човек", крива линия ли е?

Това е красивото мислене – да имате ясна представа. Вие казвате: "Аз чувствам". Това, което чувствате, какво отношение има към петте сенсорни органи? С какво чувствуващ и схващащ? С мисълта си схващаме, със сърцето си чувстваме. Как чувстваме със сърцето, на кое място чувстваме? Казвам: всичките пет сенсорни органи са в зависимост от силите на сърцето, т. е. сърцето има силови полета. Нещо мислете, че сърцето е глупаво, то представлява един по-нисш живот в по-гъста материя. Няма да спорим с учени. Чудновати са тези хора – някои от тях изчислили, че гъстотата на Сириус била тридесет и пет милиона пъти по-гъста от водата. Следователно, един килограм от материята на Сириус ще тежи на Земята тридесет и пет милиона килограма, а наши тридесет и пет милиона килограма там ще тежат един килограм. През такова огромно пространство как са направени тези изчисления, как е намерена такава гъстотата? Друг учен пък твърди, че намерил звезда, материята на която била толкова рядка, че един милион килограма от Земята там ще тежат едва един килограм. Можете ли сега да си представите колко рядка е тази материя? Добре, ако вземем тия два факта, каква полза ще извладите от знанието, че гъстотата на Сириус била тридесет пет милиона пъти по-гъста от водата, пък гъстотата на другата звезда била един милион пъти по-рядка? И астрологите са чудни. Астрологът казва, че Сириус има влияние върху човека. Когато попаднеш под неговото влияние, гъстотата му ще започне да се пренася в теб, ще чувстваш, че един килограм тежи много

повече, няма да можеш да си намериш място, няма да знаеш къде да застанеш. Разбира се, ако привлечеш един килограм от Сириус, ти няма да знаеш какво да правиш. Ако пък дойдеш под влиянието на другата звезда, на която материята е един милион пъти по-рядка от тази на Земята, тогава в друго чудо ще се намериш – твоята телесна материя ще се разреди толкова, че няма да можеш да седиш на Земята. Затова казвам: измени влиянието им.

Казват, че повечето от нас са били някога на Сатурн. Добре, ама тази теория не е в съгласие със сегашните. Защо пък да сме били на Сатурн? Ами че нали астролозите считат Слънцето за планета. Тогава пък ще кажат, че най-първо сме били на Слънцето, после на Сатурн, после сме слезли на Луната и оттам – на Земята. Значи, тази теория не може да се приеме. Върху сегашните теории не можем да базираме астрологията, друга някоя теория трябва да се създаде. Откъде-накъде твърдят, че Сатурн или Марс влияят? Например казват за някого: "Той е марсианец". Не, трябва съвсем друга теория. Всеки един трябва да се ползва от дадена теория.

Сега, вие всички имате нужда от медицина. Все пак, трябва да знаете кои треви действуват слабително, например. Или имате главоболие – съществуват някои растения, които могат да ви помогнат. Боли ви главата, но не знаете причината. Причината за главоболието е стомахът. Щом те боли главата, няма да се опитваш да лекуваш нея, а ще лекуваш стомаха. Щом пък те заболи корема, причината е в главата. Заболи ли те стомаха, ще лекуваш главата. Тази теория не е в съгласие със сегашната медицина. Аз искам да ви наведа на тези мисли, защото сега има много възгледи и редица теории.

Сега, вие имате един възглед, според който искате да знаете много, искате да бъдете щастливи. Някой казва: "Щастлив искам да бъда, да имам добри условия". В какво

седи щастието на човека, в какво седят добрите условия? Трябва научно да търсите нещата. Има неща, които знаете научно. Например, казвате, че 2 по 2 е равно на 4. Това е една аксиома. Защо 2 по 2 е равно на 4 и 2 плюс 2 е пак равно на 4? Тогава защо 5 по 5 е равно на 25, а 5 плюс 5 не е равно на 25? Как ще примирите тези различия, защо е това изключение? Да оставим този въпрос...

Сега, да вземем две деца. Едното дете въз основа на своето сърце, на своите чувства щом погледне някоя ябълка, в него се явява мисъл да я опита, да направи научно изследване с нея. Отива при градината, но градинарят я е заобиколил с плет, не му дава възможност да прави своите научни изследвания. Детето цял ден стои около плета и мисли. Да допуснем, че един ден градинарят е заспал, детето влиза и взема няколко ябълки. Но градинарят е учен човек, знае всяко дърво колко плода има, вижда, че липсват два, но по какъв начин са изчезнали не знае. Той е видял, че едно дете се е мяркало покрай плета и започва да предполага, че то е взело ябълките. А детето взема плодовете, изляжда ги и разправя на своите другари: "Отлични са тия ябълки, много са сладки!" Отиват и другите деца, но градинарят е търговец, който продава ябълките, и не е съгласен, че детето е взело, без да си е платило. Нека сега да турим цена на ябълките – например, хубавите да струват двадесет и пет лева. Това дете е взело две ябълки и ако всяка ябълка тежи по половин килограм, двете правят един килограм, който струва двадесет и пет лева. Защо градинарят си търси ябълките? Той търси двадесет и пет лева, понеже за двадесет и пет златни лева се купува един чифт обуша. Един златен лев струва тридесет и пет лева. Следователно двадесет и пет по тридесет и пет е равно на деветстотин лева. Кое е подбудило детето да вземе ябълките? Най-

първо, то иска да ги вкуси. Ако бяха горчиви, детето щеше ли да ги вземе?

Когато помиришете едно цвете, вие се възхищавате от неговото ухание. Когато слушате някой оратор, вие се вдъхновявате от неговия говор. Той така е съчинил изреченията, така е наредил глаголите, прилагателните, съюзите, местоименията, съществителните, че събужда във вас интерес да го слушате. Също и когато някой цигулар поставя пръсти по струните, от тях излизат тонове и теб ти е приятно да слушаш. Щом някой път вземе неправилен тон, не ти е приятно и го коригираш. Значи, ти усещаш, че цигуларят не е турил някой пръст намясто или че ораторът не е турил съществителното намясто. Къде трябва да се тури съществителното и всъщност коя е най-важната част на речта? – Глаголът. Глаголът не е основа на речта. Съюзът е най-старото, с което човек е започнал, а след туй е дошъл глаголът. Съюзът е баща на глагола. Например, ти казваш “и”. На български “и” е съюз, а на турски “и” е наречие и значи “хубаво”. Защо “и” в български е съюз, а в турски е наречие? Тук нещата са случайни. Но в Природата няма случайни работи, а има един закон, който определя противоречията. На френски език, например, имаме “о”, което значи вода; и на български имаме “о”, но в случая се разбира само една буква.

И така, каква роля играят сетивата в човека? Човек трябва да има правилни усещания. Ако твойт вкус е правилен, при ядение той ще внесе известни елементи в твоята мисъл. Много работи в света са минали през вкуса, много работи са минали през обонянието, много елементи ще минат през слуха, много ще минат през твоето око и много ще минат през твойте пръсти. Затова казвам: трябва да държиш ръцете си изправно – да ги миеш, да бъдат чисти. Ако не държиш ръцете си чисти, през тях ще

минат някои елементи, които могат да ти причинят малка вреда и болка. На това основание е създадена хигиената. Човек има в тялото си седем милиона прозорци и трябва да ги чисти. Това са порите по неговата кожа. Вчера една сестра очисти прозорците в салона. А ние седем милиона прозорци трябва да чистим. Как става това? С вода трябва да ги чистим. През всички тези прозорци на тялото клетките дишат. Ако умиеш прозорците, т. е. ако всички пори са отворени, ти ще бъдеш здрав. Щом се затворят десет, петнадесет, сто, хиляда, две хиляди, един милион прозорци в твоята къща, твоето физическо състояние ще се измени. Та, най-първо дръжте тялото си чисто – измийте всичките си прозорци. Все пак, поне веднъж в седмицата трябва да измивате тия седем милиона прозорци. Хванете някой да ги измие, платете му – затова са направени баните. Идете на баня най-малко един път в седмицата, за да отворите прозорците. Ако нямахте никакъв прозорец на тялото, нямаше да имате нужда от никаква баня, но сега сте задължени да платите. Колко струва най-малко? Осем лева. Но ако вземете по-аристократична баня, ще платите петнадесет, осемнадесет, двадесет лева. Ние сме пренебрегнали ония съществени здравословни неща.

Сега, ти можеш да видиш в какво състояние се намира твоето осезание, ако пръстите ти са чувствителни. Човек не трябва да изгубва чувствителността на пръстите, на кожата или на лицето. Особено чувствителността на пипането не трябва да се изгубва. Ако се изгуби, това е лош признак. Не трябва да губиш също и своя вкус. На някои вкусът е по-силен и те, например, турят в чая си една бучка захар и им е сладко. Други турят две, три бучки и пак не им е сладко и казват: "Аз много обичам сладко". Не че обичаш сладко, но твойт вкус е притъпен. И после,

това не е икономично – достатъчна ти е една бучка захар. Икономията е естествено положение.

Сега, някой път обонянието не е добре развито или слухът, или зрението не са добре развити. Питам тогава: ако твоите пет сетива не са хармонични, мислиш ли, че ще може да успяваш? Ти са проводници на известни енергии, които трябва да преминат. Тия енергии най-първо ще минат през сърцето и тогава то ще започне да сортира тия особени чувства. След това умът ще започне да сортира ЕЛЕМЕНТИТЕ, които са влезли през петте сетива, минали са през сърцето и оттам са дошли до него. После ти от понятията на ума ще си съставиш една програма – как да постъпваш в света, в който живееш.

Сега, много учени хора говорят за подмладяването. И ние някой път говорим за подмладяването като идея. Как става подмладяването? Аз мога да ви покажа, но подмладяването не е така лесна работа. Най-първо трябва да подмладиш осезанието си, след туй трябва да подмладиш вкуса си, трябва да подмладиш обонянието си, трябва да подмладиш слуха си и трябва да подмладиш зрението си. После ще подмладиш сърцето си, ще подмладиш ума си и ще станеш нов. Много интересна работа е подмладяването.

Например, сега осезанието на пръстите ви е притъпено и казвате: "Като умра и ида на другия свят, ще се подмладя". Вие умирати ли сте, за да знаете, че така ще бъдете? Откъде знаеш, че като умреш, ще се подмладиш? Не сте правили опити. Сега казвате, че имало духове. За духовете има спор, понеже те живеят в свят на по-рядка материя и следователно не се занимават с грубата материя, с която на физическия свят се занимават. С други думи, техните понятия за нещата са малко по-други и туй, което нас ни интересува, тях не ги интересува.

Допуснете, че един човек е гладен – в този момент него го интересува езика му, т. е., гладът се обосновава на вкуса. После гледате един господин, който се интересува от цветята – ходи, поглежда едно цвете, туря носа си и щом хареса мириса му, взема го и се закичва или на лявата, или на дясната страна. Защо туря цветето на лявата страна? – Да е близо до сърцето. Защо го туря на дясната страна? – За работа или, както се казва, за ума. Когато го тури на лявата страна, е по-идеално, а на дясната страна е по-практично. Нали българите турят за кума и за кумицата – на лявата страна е за кумицата, а на дясната е за кума. Ние казваме: за днес и за утрешния ден. „За кума“ е за днешния ден, а „за кумицата“ е за бъдещия ден. Сега ние разглеждаме нещата за кума.

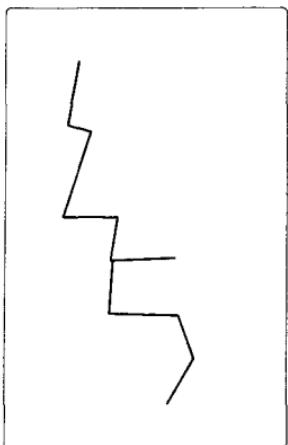
И така, искам да ви обърна внимание каква важна роля играят човешките сетива. Понеже са области, през които известни сили, известна материя минава и ви дават материал за градеж. Ако не сте внимателни със сетивата си, с онова, което минава през вашето осезание, през вашия вкус, обоняние, слух и зрение, тогава ще дойдете до едно противоречие в Живота. По някой път ви е мъчно, криво ви е – пуснали сте в себе си нещо неестествено. Трябва да знаете произхода му. На какво се дължи вашата мъчнотия? Яли сте храна, която не е била добре сгответена, и ви става мъчно. От яденето много пъти на човек му става криво.

Сега, понякога животът на един ученик се обезсмисля – той не е разположен, не му се учи. Откъде е дошло това неразположение, че не иска да учи? – Защото професорът му казал, че е неспособен, че е простак, че си губи тук времето и че от него нищо няма да излезе. И ученикът започва да си повтаря тези думи. Не, ти трябва да знаеш как да отговориш на професора, а не да страдаш. Ако аз съм студент, ще кажа на професора: „Господин професоре,

ти си млад и при това си учен – професор; аз съм прост, но вярвам, че като ми говориш, говориш, ти ще ме научиш и аз ще стана учен като теб. Ще ме извиниш, сега съм прост, слухът ми не е развит". Професорът има развито ухо и понеже аз не мога да разбирам, той ще ме научи, като ми говори. Например, той развива някаква задача, казва ми така: "A + B = AB". Това е вярно само в случая, когато A и B са равни на 2. Щом те не са равни на 2, равенството не е вярно. Вие казвате: "Аз чух нещо". И аз чух, че A + B = AB. Значи, между мен и професора има различие в сетивата – моят слух е по-грубичък, сливам тоновете. Така е и при музикантите – има някои, които веднага различават тоновете; има други музиканти, на които тоновете не им са ясни.

Казвам: мисълта е едно изящно чувство. Тя се ръководи от едно крайно фино, изящно чувство, което определя качествата на всеки елемент на мисълта. Това е правата мисъл. В правата мисъл всяко нещо е турено на своето място.

Да допуснем сега, че в изкуството имате една единица, втора единица, трета единица, четвърта, пета, шеста, седма, осма, девета и десета. (Учителя рисува човешки профил с прости линии). Но ако това, което рисувам сега, го покажа на един художник, той ще намери, че липсват много неща от изкуството. Ако един художник дойде да рисува, той ще замени правите линии с криви и ще знае как да съпостави правите и кривите линии. На тази рисунка липсва нещо, тромава е. На това лице челото е малко, едва един сантиметър. Такъв, какъвто го нарисувах, не бих желал да имам работа с него. Ако един професор

има такъв ученик, знаете ли колко време ще му трябва, докато го накара да стане учен? Аз го нарисувах по този начин, защото така е най-лесно. Когато дойдем до кривите линии, те са по-трудни – майсторлък се изисква, не е така пристрастна работа, философ или гений трябва да бъдеш, за да нарисуваш една крива линия. А правите линии всеки ги прави.

Сега, хората казват на някого: „Ти си изкривил пътя!“ Аз другояче разсъждавам: ако той знае как да го изкриви, учен човек е, но в случая не го е изкривил на свят, а е направил една пречупена линия. Как трябва да направиш една крива линия? Казват, че кривата се състояла от прости линии, когато се вземат от нея малки части с характер на прости. Така твърдят, че безброй прости линии образуват една крива. Как е възможно от прости линии да се образува крива? Казват, че Животът е лош. Възможно ли е от сладкото да се образува горчично? Не. Тези неща са прости, но философия няма в тях и ако ги приложим в действителния живот, ще се намерим в противоречие.

Така например, някой сега иска да има добър ум и добро сърце, без да обръща внимание на сетивата си. Той разказва как гледал, как слушал, как помирисал и мисли, че всичко това няма влияние и че може да гледа каквото иска, може да слуша каквото иска. Не е така. Можеш да гледаш, но животът ти съвсем ще се измени. Трябва да бъдеш внимателен в своето гледане и слушане. Ако слушаш всичко, каквото става в света, животът ти съвсем ще се измени. Представете си, че във вас има едно любопитство и когато двама души разговарят, вие нададете ухо – слушате какво ще си кажат. Да кажем, единият е гостиличар, който е сготвил ядене, а другият е негов познат, който казва: „Имаш ли нещо в тенджерите?“

Гостиличарят отговаря: "Отлично ядѣне имам засега!" – "Много добре". Ти се интересуваш от съдържанието на тенджерите, защото си гладен. Но представи си, че не си гладен, а чуваш как гостиличарят казва, че яденето е вкусно, и от това впечатление в теб ти си казваш: "Поне ако не бях ял, можех да отида в гостилицата да опитам туй ядѣне". Ти можеш да опиташи, но на онова дете, което прави научни изследвания в градината, искат 25 лева за това. Оплаква се някой: "Много хубаво готови, но е лош човек – щом ядеш, трябва да платиш". Ако не му платиш, гостиличарят е сприхав – ще вземе да те набие и ще ти каже: "Иди си сега, друг път без пари да не идваш!" Тогава потърпевшият казва: "Без пари дава, ама бие!" Питам къде тук е лошата страна? Разбира се, тия работи са само мои предположения, гостиличарят няма да те набие. Но градинарят може да набие детето, понеже то има сетиво за вкус, ябълките го привличат. И когато го нашарят по задницата, то казва: "Много хубави са, но ме биха за две ябълки!" Тук са налице две противоположни усещания – на вкус и на бой. Градинарят е учен човек, и той иска да вкуси – той вземе тоягата, удря веднъж, два, три пъти. Детето казва: "Много боли" и тогава то сравнява качествата на вкуса с качествата на осезанието, прави разграничение къде има повече капитал – във вкуса или в осезанието. Ако види, че много скъпо се плаща, тогава детето казва: "Аз се отказвам от тази наука, не искам да имам осезание, защото се плаща повече!"

Сега, може едно от сетивата да преобладава във вас. Имате сетива на обонянието, на вкуса, на зрението и всички те са елементи на вашия Живот. Ако сетивата ви не функционират както трябва, вие ще имате материал, с който няма да знаете какво да правите. Да кажем, че не искаш да се учиш. Къде е болката, къде е слабата страна,

ЧЕ НЕ ИСКАШ ДА СЕ УЧИШ? ИЛИ ПЪК НЕ ИСКАШ ДА РИСУВАШ, НЕ ОБИЧАШ ИЗКУСТВОТО ИЛИ ИЗОБЩО НЕ ОБИЧАШ НЯКОЯ РАБОТА. КЪДЕ Е ПРИЧИНАТА НА ТАЗИ НЕОБИЧ?

СЕГА, ВИЕ МОЖЕТЕ ЛИ ДА НАПРАВИТЕ ЕДВА КРИВА ЛИНИЯ ТЪЙ ПРАВИЛНА, ЧЕ ВСИЧКИ ТОЧКИ ДА СА ЕДНАКВО ОТДАЛЕЧЕНИ ОТ ЦЕНТЪРЯ, КАТО НАЧЕРТАНИ С ПЕРГЕЛ? ПРАВИЛИ ЛИ СТЕ ОПИТ? НЯКОЙ КАЗВА, ЧЕ ЗНАЕ КАК ДА ЧЕРТАЕ КРИВА ЛИНИЯ, Но С ПЕРГЕЛ ЧЕРТАЕ. ТОЙ Е УЧЕН, но ПАЗИ СВОЕТО ЗНАНИЕ ЗА СЕБЕ СИ. Когато отидеш при него като асистент и го попиташи как чертае, той казва: "ЩЕ ТУРИТЕ ПЕРГЕЛА С ОСТРИЕТО ВЪРХУ ХАРТИЯТА И ЩЕ ГО ЗАВЪРТИТЕ". ПИТАМ КЪДЕ Е ЛОШОТО НА КРИВАТА ЛИНИЯ? АКО НЯКОЙ ВЗЕМЕ ЕДНА ЖЕЛЯЗНА ТОПКА И ТЕ ХЛОПНЕ ПО ГЛАВАТА, КЪДЕ Е КРИВОТО, В КРИВАТА ЛИ Е? КРИВАТА ЗА НИЩО И НИКАВО СТРАДА, ПОНЕЖЕ ЕДНА ТОПКА Е НАПРАВЕНА ОТ КРИВИ ЛИНИИ. УДАРЕНИЯТ КАЗВА: "ВАЛЧЕСТА БЕШЕ ТОПКАТА, С КОЯТО МЕ ХЛОПНАХА". ПИТАМ: ТОЗИ, КОЙТО ХВЪРЛИ ТОПКАТА ПО ТЕБ, ПО КРИВА ИЛИ ПО ПРАВА ЛИНИЯ ТЕ УДАРИ? ТОЙ НАПРАВО, ИЗВЕДНЬЖ, ПО ПРАВА ЛИНИЯ ТЕ УДАРИ. И ТЪЙ, ПРАВАТА ЛИНИЯ Е ПОГРЕШКАТА. КОГАТО НЯКОЙ РЕЧЕ ДА ТЕ УДАРИ, А ТИ СЕ СНИШИШ, ТИ ОБРАЗУВАШ КРИВА ЛИНИЯ И ТАЗИ КРИВА ТЕ ИЗБАВЯ ОТ ГОЛЯМА ОПАСНОСТ. Е, КЪДЕ Е СЕГА ЛОШОТО? НАЛИ КАЗВАТЕ ПО ПРАВА ЛИНИЯ ДА СЕ ДВИЖИМ. АКО СЕДИШ НА ПРАВАТА ЛИНИЯ И НЯКОЙ ХВЪРЛИ ТОПКАТА ПО ПРАВА ЛИНИЯ, КАКВО ЩЕ ВИ ДОПРИНЕСЕ. ВИЕ РАЗСЪЖДАВАТЕ И КАЗВАТЕ, ЧЕ ЧОВЕК НЕ ТРЯБВА ДА СЕ ДВИЖИ ПО КРИВА ЛИНИЯ. НЕ ОБВИНЯВАЙТЕ КРИВИТЕ ЛИНИИ. ПОД ИЗРАЗА "КРИВА ЛИНИЯ" ПОДРАЗБИРАМЕ ЧОВЕК ДА ИЗКРИВИ ПЪТЯ СИ, УСЕЩАНИЯТА И ЧУВСТВАТА, КОИТО МУ СА ДАДЕНИ И КОИТО НЕ Е ЗАПАЗИЛ ЧИСТИ. ТОЙ НЕ Е ЗАПАЗИЛ СЕТИВАТА НА СВОЕТО СЪРЦЕ. ЗАЩОТО И СЪРЦЕТО ИМА СЕТИВА – ИМА ВКУС, ОБОНИЯНИЕ, ЗРЕНИЕ, СЛУХ, ОСЕЗАНИЕ И Т. Н. И УМЪТ ИМА РЕД СЕТИВА... ТИЯ НЕЩА ГИ СПОМЕНАВАМ САМО ЗА ИЗЯСНЕНИЕ.

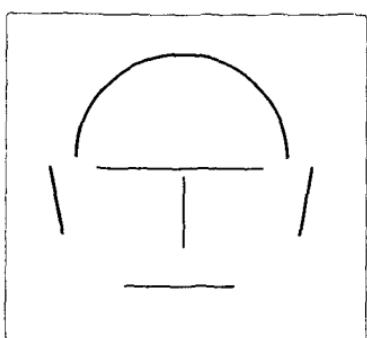
ТА КАЗВАМ: ПЪРВОТО НЕЩО ПРИ ВЪЗПИТАНИЕТО Е СУТРИН, КОГАТО СТАНЕШ, ЩЕ ПОЖЕЛАЕШ РЪЦЕТЕ ТИ ДА СА МЕКИ И

всичко, което пипаш, да ти е приятно, т. е. да знаеш как да пипаш. После, езикът ти не трябва да бъде обложен, а да бъде фин, та и леко подсладено като вкусиш, да го усещаш. Понякога турят много захар в чашата и пак не усещате. Обонянието ви трябва да е така развито, че от половин километър да чувствате мириза на едно цвете, а не както сега – от един метър. Обонянието ви трябва тъй да е развито както у насекомите. Едно куче, например, може да премине през един град, дято хиляди хора са минали, но пак разграничава по миризмата стъпките на своя господар и където и да е той, го намира. У нас това сетиво не е така развито.

Сега, ние искаме да възпитаме едно младо поколение. Как ще го възпиташ? Притъпено е неговото осезание, притъпен е неговият вкус, притъпено е неговото обоняние, притъпен е неговият слух, притъпено е неговото зрение, притъпени са чувствата на неговото сърце, притъпени са и чувствата на неговия ум. Как ще възпиташ този професор? Ако е от тези учени – с правите линии, как ще го възпиташ? Ще му разправяш елементарни неща. Преди да дойде до А и В, той откъде е минал? Тогава ще имаме: $A + 2 = 3$; $1 + 2 = 3$. В аритметиката имате: $1 + 1 = 2$; $1 + 2 = 3$. Това са количествени числа – да кажем, имате едно кило вода и две кила вода, които, събрани, правят три кила вода. С други думи, взели сте водата от едно шише, което съдържа едно кило вода, и водата от друго, което съдържа две кила, събрали сте ги, понеже са от едно качество, и ги наливате в трето шише, което съдържа три кила вода. Каква е идеята в израза: $A + B$? В алгебрата това са спомагателни числа. В аритметиката числата представляват по-широва област. Представете си, че аритметиката представлява вашите усещания, а алгебрата представлява чувствата на сърцето. Тогава чувствата на ума ще определим с един по-широк кръг.

Къде съществува този процес? – Трябва да различавате чистата мисъл. В нея има отвлечени понятия и няма нищо материално. Който влиза в тази област, умът му трябва да е много здрав. Ако не е, обърква се, понеже не всеки може да се занимава с висша математика. Там има голямо разширение на мозъка и можеш да се объркаш. Много пъти се занимавате с известни въпроси, за които умът ви не е още готов.

Сега, да дойдем до елементарните неща. Тази работа излезе малко чапрашък*. Я кажете защо правата линия не е права и кривата не е крива? Не че правите не са прави, прави са, но вътрешна философия нямат. В геометрията кривата и правата имат особени функции, а ние ги вземаме като спомагателно средство. Казват за някого: "Прям е този човек – по права линия върви". Онези, които са взели тези линии, разбират. Линиите, родени без закон, са незаконно родени деца в математиката. Има прави линии, които нямат баща и майка, т. е. не че нямат, но не изразяват един закон. Има също и криви линии, които не изразяват един закон. Всичката мъчнотия е в кривите линии, които не могат да дадат една идея.

Например, имате някъде крива линия, но не знаете каква е идеята ѝ, т. е. какво е отношението ѝ. За един учен човек всички криви линии имат отношение. Например, всяка една от тия начертани линии има отношение. Аз ги поставям физиогномично на лицето: едната поставям отгоре на главата, другата – отлясно, третата – отляво. Тук вече отношенията, които съществуват, са различни; тук кривите и правите

* Чапрашък (тур.) – забъркан (бел. ред.).

линии си имат място. Ако имаш една крива линия отгоре на главата, ако имаш една хубава крива линия отстрани на лицето, ако имаш една права линия, турена на място на носа, всички те вече имат смисъл. Инак, те са отвлечени работи. Правите и кривите линии във физиогномията ще ги изучавате в пластичността на тялото. Някои тела са красиви, понеже имат много хубави криви линии, т. е. има съчетание на линиите и от тях зависи красотата на тялото. Има линии, които произвеждат едно приятно впечатление за очите ни. А други пък са така безформени, че не произвеждат приятно впечатление и когато се погледнате в огледалото, не се харесвате, но не знаете кое не ви харесва. Някой път не харесвате веждите, някой път не харесвате носа, някой път не харесвате ушите, устата. Прави сте, ама не знаете как да ги поправите. Да кажем, че имате малък дефект на устата; как ще го поправите? Да допуснем, че устните ви имат малко керемиден цвят; как ще го поправите? Този цвят показва, че трябва да измените цвета на вашата кръв, т. е. храната, която ядете, условията, при които живеете, трябва да ги измените така, че устата ви да стане ясно-червена, здравословна. Следователно, трябва да обърнете внимание на храната си. Да допуснем, че устните ви станат сини; какво трябва да правите? Този син цвят трябва да го премахнете, не му е мястото там. Къде е мястото на синия цвят? – На очите. Ако имате сини очи, хубави като ясното небе, какво означават те? Хората, които имат сини очи, и хората, които имат кестеняви очи, се различават по характер. Това е много хубава и дълбока философия: ако искаш известни неща да станат, трябва да имаш сини очи. Някои работи растат само при сините очи, а някои растат само при кестенявитите. Къде живеят хора със сини очи, с какъв темперамент са те? Разбира се, не живеят в тропика. А хората с черни очи са повече на чувствата –

ТЕ живеят в тропическите места. Хората със сини очи са сантиментални, имат много широк свят, имат похват. А ТЕЗИ С черните очи всичко изказват. Всъщност, по закона на еволюцията най-първо слязоха хората с белите очи – с очите на светлината. В началото всички имаха бели очи и знаете ли с какъв бял цвят? Този бял цвят, който имате сега, в сравнение с него е като черен. Тези хора започнаха с белия цвят, но видяха, че с него по-надолу не могат да идат. Как са разположени цветовете в цветната гама? – Виолетов, тъмно син, небесно син, зелен и т. н. Така че, по-късно те си направиха сини очи. Но зеницата синя може ли да бъде? Тя е черна, а само ирисът около нея може да бъде син. Тогава каква е зеницата в онези, които имат черни очи? Черният цвят е гъстата материя, където светлината не може да проникне.

Сега, това са начини на размишление. А това, което знаете, не трябва да го напускате. Аз не съм за напускането на онова, което имате, но казвам: разширете кръга на вашето сърце. Това означава да разширите кръга на вашите чувства и новото да се внесе в това, което имате. Същественото е новото, което трябва да ви обнови. Понякога вие внасяте стари неща, които се повтарят – например, цитирате някой стар гръцки философ, който казва: "Познай себе си". Разбира се, и от Библията има изречения, които не оставяват, но Природата не остава в същия ритъм – всеки ден тя внася нещо ново. Тя иска ние да вземем участие в новото. Сегашният век има своето Ново. Понеже не сте дорасли до Новото, което Жivotът внася, сегашният живот ви се вижда лош. Лош е, понеже не го разбирате. Например, имате едно много хубаво ядене и за да се запази, туряте го при температура от минус 10-15 градуса. Можете ли да го ядете в това състояние? Не, ще го турите на огъня да се постопли. По същия начин

ви се предава една мисъл, която е студена; какво трябва да правите? – Трябва да я стоплите, но трябва да знаете как да сторите това. Или пък ви дадат едно много горещо чувство; какво трябва да правите? – Ще го поизстудите малко. Нали хората говорят за студени чувства? Някъде студеното е намясто, някъде топлото е намясто. Някъде топлото не е намясто, някъде студеното не е намясто. Казват за някого, че има горещи чувства. Щом чувствата ви са горещи, с колко градуса трябва да ги намалите? Има закон в Живота: горещината на едно чувство може да го намалите с един, с два, с три, четири, пет, шест градуса. Следователно, ще намалите трептенията на това чувство, докато започнат да хармонират с усещанията, които имаме сега. Тогава казваме: "Това ни допада, можем да го приемем!" И при самовъзпитанието имате същия закон. Ако мислите по този начин, ще знаете как лесно да се справите с мрачните и пессимистични състояния, които понякога имате.

Сега, аз нарисувах този човек. Ако не знаете да рисувате, какво ще каже за вас един художник? Ако искате да си ушиете дрехи, ще отидете при един шивач, който е свършил по шивачество и умеет добре да шие, а не при някой учен, който е свършил четири факултета, но не разбира от шев? Може да е математик, но тук той не знае да смята. А шивачът веднага взема плата и прави дрехата както трябва. Ако вземете един гостиличар, който е специалист, и му дадете каквато и да е храна, той ще я сготви. По-добър готвач от Природата няма – толкова хиляди яденета е сготвила и когато дойдете при нея, всяка съде доволни. Ще се стремите да различавате храните, които хората са сготвили, от храните, които Природата е приготвила! Има мисли, има чувства, има усещания, които хората са образували, а има и такива,

които са образувани от Природата. Тогава усещанията са за външните съетива на човека, чувствата са за сърцето и вътре по-дълбоко са мислите. Мисълта е пак чувство – не чистата мисъл, но онова чувство, което минава през мисълта и става мисъл. Тя е понятна мисъл. Правата мисъл е тази, която минава през чувствата на ума. Има други чувства, които означават съетива в по-висок смисъл, като интуицията, например. Една мисъл, която минава през интуицията, схваща изведнъж всичко ясно. В интуицията нещата стават ясни – например, чувствуващ какво ще бъде след десет години.

Сега, най-първо гледайте да спазвате хигиена на вашите съетива, хигиена на вашите чувства и хигиена на вашите мисли, за да развивате вашата интуиция. Тия три неща ще ви въведат в един Разумен свят със Същества, които са минали по вашия път. И трябва да има кой да ви ръководи. Без ръководство никой не може да ви помогне. Някой иска да бъде самостоятелен. Самостоятелност в света няма. Ръководство трябва да има човек. Успяват само ония хора, които имат ръководство. По-учени Същества, които са минали по този път, ще ви казват: "Така не постъпваш добре!" Всеки път ще ви казват и така вие ще си оправите работите. Трябва да чакате, не трябва да бързате. Сега понякога вие бързате и не слушате какво ви се говори. Бързането е слабата ви страна. Не бързай, какво има да почакаш половин или един час, за да се среќнеш с някого? Дори отиването до Сънцето не представлява голяма мъчнотия. Ако аз се движа с бързината на светлината и имам три часа на разположение, няма какво да ме смущава, че ще закъснея с половин час, след като ми трябват само осем минути, за да отида до Сънцето и да се върна. Ако имам интуиция, няма какво да чакам – винаги ще намеря този, с когото

трябва да се срещна. Както седя, ще проектирам ума си и ще го намеря къде се е скрил. Когато се върна на Сънцето, ще дам своя доклад. Въпросът не е в бързането. Някой казва: "Не го зная къде е". Този интуиция няма. Не, ще го намериш! За това сега се изисква познание – да познаеш себе си, да знаеш къде си се скрил. Вие понякога себе си не можете да намерите. Дошъл някой, дегизирал се, играе роля. Например, дошъл като някоя жена и играе ролята на майка ви...

Един руски цар дал задача на един от своите министри да разреши три въпроса, в противен случай ще бъде уволнен. Министърът намерили един философ, който разбидал от тия неща. Философът казал: "Аз ще те освободя, но какво ще ми дадеш?" – "Само ме освободи от тази беля!" Философът взема, дегизира се като министъра и отива при царя. Разрешава той първите два въпроса, остава последният и царят го питат: "Какво мисля аз?" Този му отговаря: "Ти мислиш, че аз съм твоят министър, но аз не съм".

Сега, три неща трябва да останат във вас: трябва да се пречистят сега човешките сетива, да се турят чувствата в нормално състояние и да се тури интуицията на нейното място. Ние сме детронирали интуицията и казваме, че е стара работа. Не, не, тя е един от нашите професори – ще го турим да заеме катедрата си. Ще турим и чувствата да заемат своята катедра. Ще турим и сетивата, и чувствата, и интуицията на техните катедри и ще идем да слушаме всички тия професори. И ще ги слушате внимателно! Ще бъдете внимателни какво ви казват сетивата – те ще ви дадат всички елементи. Чувствата ще ви дадат своето знание, което имат. А интуицията ще ви говори. И тогава вашите работи ще тръгнат напред. Другояче не виждам изходен път. Има и други пътища, но те са постоянни

изпити и разочарования. Да се турят сетивата на тяхното място, да се турят чувствата на тяхното място и да се тури интуицията на своето място – това е Новото, което може да се каже на всинца ви тази сутрин.

**Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Жivotът.**

12-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
19 февруари 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

КОНЦЕНТРИРАНЕ НА ЧОВЕШКИЯ УМ

“Отче наш”

Пишете за другия път върху темата: “Най-добрият метод за развиваене на човешкото сърце”.

Днес ще ви говоря върху концентрирането, съсредоточаването на човешкия ум. В съвременната култура на хората липсва съсредоточаване. С каквото и да се занимават хората в ума си, те нямат постоянни величини, на които да разчитат. Разсейан е човешкият ум. Например, всички науки, които съществуват, са само за развиваене на човешкия ум и са все на физическото поле. Понякога говорят за окултни науки, но те влизат в съвсем друга област. Вземете математиката, например; какво отношение има тя към физическия живот? Към физическия живот тя има отношение на изчисление. Какво е отношението на физиката, на химията? Един учител попитал свой ученик: “Я, Драганчо, ми кажи каква наука е геометрията?” Оня казва: “Учителю, геометрията е наука за сполучка”. И право е – без геометрия няма сполучка.

Вие влизате в окултната наука и понеже не я познавате, казвате, че се занимавате с нея, но в действителност вие от нея малко знаете. Защото, ако не разбиращ математика, геометрия, физика, химия, физиология, зоология, ботаника, как ще разбиращ окултната наука? Тя е съвсем отвлечена. Вие имате едно вътрешно понятие,

едно чувство, което определя отношението ви към дадена наука. Всяка една наука си има едно чувство, на което почива, и ти чувствуваш в себе си знаеш ли нещо, или не знаеш. Например, за да бъдеш метеоролог, трябва да имаш едно чувство, чрез което ще знаеш кога ще се развали времето, кога ще има вятър, дъжд, кога ще има сняг. Не само това, но ти можеш да имаш в себе си един сейзмограф и да знаеш кога ще стане земетресение. Също можеш да знаеш кога ще има промени на Слънцето – ще има ли петна или не. Ти чувствуваш тия неща, но тия ваши вътрешни чувства не можете да ги разберете. Да кажем, някой път вие сте неразположен, а всъщност това е едно налягане върху кръвообращението отвън. Различно е налягането, когато времето е влажно или сухо. Когато времето пък е бурно, имате пак специфично налягане, което е неустойчиво. Следователно това пессимистично настроение се дължи на времето. И когато някой е крайно неразположен, налице е едно съвпадение на неговото неразположение с външното налягане. Някой път се случва, че паднете. Като не разбирате закономерните отношения, които съществуват в известно налягане, него ден вие не вземате в съображение, че няма да можете да ходите свободно. Например, ако се вдигнете във въздуха като птица с крила, какво трябва да правите? В това отношение птиците знаят повече от човека как да хвъркат. Или ако влезете в морето и искате да се гмурнете надълбоко, какво трябва да правите? В това отношение рибите знаят много повече от човека. Понякога вие подценявате птиците – те са много учени същества, специалисти. Също и рибите са специалисти в спусканията на тия дълбочини – имат знание като водолази да слизат на най-голяма дълбочина, понеже могат да живеят там. Човек е изгубил познанието, което рибите имат, и ако слезе там, ще се задуши.

Сега, да се върнем на темата: вие не можете да изучавате окултните науки, ако нямате интуиция. Окултната наука без интуиция е непонятна. Човек, който няма интуиция, мъчно може да се справи с нея. А помагало на интуицията е вътрешното чувстване на нещата, усещът. Всички те са спомагателни средства за изучаване. Това, което ви казвам, е теория. Мислете върху него, а не го навивайте на пръста си.

Ако изучавах музика, за да имам яснота на тона, най-първо ще упражнявам първата фаланга на пръстите. Ако искам да дам съдържание на тона, ще упражнявам втората фаланга на пръстите и ако искам тонът да има изражение, ще упражнявам третата фаланга на пръстите. Музикант, който не разбира този закон, няма да знае да пее както трябва. Той ще пее, но тонът му няма да има никаква форма, няма да има съдържание и няма да има изражение. В тона ще има нещо празно.

Нещата, които Природата е създала, не са произволни, а си имат предназначение. Сега, ако човек с протегнати ръце и крака се завърти около пъпа, ще образува един кръг, а ако свие ръце и крака си и се завърти, ще образува една елипса с два центъра. Сега вие сте в едно елипсовидно състояние. И силовите линии, които излизат от двата ваши центъра – от центъра на вашата симпатична нервна система и от центъра на вашата мозъчна система, се пресичат по различен начин и разни отсечки образуват. Например, на млади години се чувствуаш по един начин, а на стари години се чувствуаш по друг начин; на млади години мислиш по един начин, а на стари години мислиш по друг начин. Всеки мисли различно, но за да мислиш, най-първо трябва да имаш една постоянна величина, т. е. трябва да схващаш нещата право, трябва да ги проучваш.

Например, какво понятие бихте имали за Любовта, ако не е чувствател, а само с ума си я схващател? Какво понятие ще имате за Истината или какво понятие ще имате за Мъдростта, ако само вашият ум работи? Мъдростта има постоянна величина, т. е. има нещо, с което трябва да видите ясно какво нещо е тя. Щом говорим за Мъдростта, ние подразбираме Светлината, от която нещата стават ясни. Щом говорим за Любовта, ние разбираме Живота, разбираме движението, което чувстваме. В Живота чувстваме приятни и неприятни неща. Някой пита какво нещо е Истината. Ти трябва да живееш в Истината, понеже живеейки в нея, ще бъдеш свободен. Извън Истината няма да бъдеш свободен. Ако не живееш в Истината, нямаш Свобода – Истината носи Свобода. Ако умът ти живее в Истината, той ще бъде свободен; ако сърцето ти живее в Истината, то ще бъде свободно и ако волята ти живее в Истината, тя ще бъде свободна. Който живее в Истината, той ще бъде свободен. Свободен ли си, няма да кажеш, че това е възможно, а онова е невъзможно. Всичко е възможно, но всяко нещо има свое време.

Понякога вие искате да постигнете всичко. Добре, може ли един певец да изпее наведнаж ария, която е дълга няколко минути? Някой път искаме да разбираме всичко. Това е невъзможно, защото Животът е музика и изисква да пееш дълго време. Някои мислят, че може да се отделят от Живота и казват: "Аз искам да чувствам всички работи". Младият не може да има живота на стария. Даже старите, които в миналото са живели живота на младите, и те са изгубили нещо и сега знайт нещата наполовина. Сегашните стари, когато бяха млади, знаеха едно нещо, а младостта на сегашните млади е друга, не е като на старите. Следователно, вие, младите, когато останеете, няма да бъдете такива стари като сегашните, други стари ще бъдете. Младите, които ще дойдат подир вас, и те ще се

различават. Има едно постоянно различие. А ние мислим, че ще бъдем като сегашните стари. Няма да бъдете като тях. Съберете старите дори от една възраст и ще видите, че опитностите им са различни. Кажете ми вие, когато останеете, какви ще бъдете, какво ще мислите, какво ще чувствате и каква ще бъде вашата свобода? Старият човек е онзи, който може сам да си запали свещта, който може сам да си донесе вода, който може сам да се храни. Стар човек е онзи, който никога не пъшка, който върви по права линия. Казвате: "Ще останеем". Хубаво, но когато останеете, сами ще си палите свещта, сами ще имате светлина и ще бъдете свободни. Старостта подразбира Свобода в Живота. А сега в проявяването на стария човек хората разбират, че той има нужда младите да го гледат. Ами че младите пък имат нужда старите да ги гледат. Кой кого гледа – младите ли гледат старите или старите гледат младите? При сегашните условия на Живота старите гледат младите. Но сега заблуждението на старите е там, че те казват: "Когато останеем, младите ще трябва да ни гледат". Какво трябва да направят младите в замяна на туй, че старите са ги гледали, когато са били деца? Например, имаш един приятел, който те целува. Какво трябва да направиш, и ти ли трябва да го целунеш? Две целувки не правят една добродетел. Една целувка е намясто, но щом и двамата се целуват, не е намясто. Единият трябва да целува, другият трябва да пасува – нищо повече. Щом и двамата се целуват, те не разбират целувката. Сега, малко противоречие се яви във вас, нали? Ако вие отидете при една круша и я обикнете, питам ще дойде ли и тя с вас да ядете заедно? Вие ще вземете от плода ѝ и ще ядете, а тя ще гледа, ще ви обича, но никога няма да направи това, което вие правите, т. е. няма да обядва с вас. Тя не обядва с вас, но ви дава храна, услугва ви.

Сега, какво заключение може да направите? Вие считате, че ваши приятели са онния, които ядат и пият с вас, които в даден случай мислят като вас. Питам: от тия приятели, които мислят като вас, колко са останали? Колко приятели имате, които ядат и пият с вас и на които можете да разчитате? Тогава какво трябва да правим? Сега, да вземем целувката на човека. Какво разбирате под думата "целувка"? Когато целуваш, можеш ли да говориш? Целувката е един начин да мълчиш. Когато целуваш, ти ще мълчиш, пък другият ще ти предава един урок. Майката ли първо целува детето или детето майката? В Природата как е, как мислите? Целувката е едно средство, едно качество на съзнанието: разбирането на един предмет е целувка. Следователно, тя е онова, което разбиращ и обичаш, т. е. целувката е един духовен опит. Онова, което опитваш, трябва да ти е близко. Не можеш да опиташ неща, които са далечни. Можеш да опиташ само близките неща, в които съзнанието е пробудено. Когато съзнанието на другото същество е пробудено, вие можете да имате контакт и тогава вече се образува запознанство и приятелство.

Сега, трябва да се освободите от заблуждението да мислите, че много и всичко знаете. Вярно е, не отричам, че в дадения случай ти носиш шише с едно кило вода и казваш: "Аз имам всичката вода, която ми е потребна за днес". Заблуждението е в това, че тази вода ще ти стигне за един ден, а за следния ден ти пак трябва да идеш да пълниш шишето. Много пъти трябва да изпразваш това шише, а това, което се празни и се пълни, не показва, че има всичкото знание. Ти имаш достатъчно знания и мислиш ли, че когато целунеш един твой приятел, ще знаеш всичко? Не, не можеш, ти си направил само една връзка. Целувката е връзка, която се прави в Духовния свят. И ако тази връзка е направена правилно, тогава

результатите ще бъдат правилни; ако връзката е направена неправилно, последствията могат да бъдат лоши.

Сега, в какво седят лошите условия? Например, ти влагаш парите си в някоя банка и мислиш, че си се осигурил, но тази банка фалира и парите ти отиват. Не правете влог не намясто. В Природата всяко нещо, което правите, трябва да бъде разумно. Всички неща трябва да бъдат разумни, за да бъдат величини, на които всяка можете да разчитате. Всяка една постъпка трябва да бъде обоснована. Ако една постъпка не е основана на този закон, трябва да се изправи.

Сега, понякога има известни начини за наблюдение, въпреки че Природата е скрила неговите обекти. Това се доказва, ако вземете локализациите на всички центрове в главния мозък. Представете си, че направим отвор на главата там, където е религиозното чувство; после направим отвор там, където е центърът на причинността; после направим два отвора отпред на челото, където е центърът на разсъждението; после направим два отвора отстрани на главата, където е центърът на инициативността; направим два отвора над ушите, където е центърът на гнева или пробием два отвора на малкия мозък. Какво ще забележите? – Щом човек стане религиозен, мозъкът ще се надигне четири-пет пръста нагоре там, където е центърът на религиозното чувство; щом човек престане да е религиозен, мозъкът ще слезе пак надолу. Щом човек започне да мисли и разсъждава, мозъкът ще се надигне отпред на челото като два рога. Щом се влюби човек, веднага отзад ще му се появят две издатини. И вие ще разберете, че една млада мома се е влюбила, щом има отзад два рога. У онзи, който дава милостиня на хората, ще изскочат два рога на мястото, където е центърът на милосърдието. И когато видите такъв човек, вие ще кажете: "Защо са тия рога?" Питат някого: "Тебе рога израснаха ли

ти?" Трябва да растат рогове – ако не растат, не можеш да станеш човек. Трябва да имаш не един, но стотина рогове трябва да имаш. Обаче, над тях Природата е турила един капак, така че рогът не може да излезе навън. Това е, за да не се възгордее човек, за да може да мисли по-правилно. Инак, човешкият мозък щеше да бъде изложен на големи сътресения. Сега роговете са скрити. Те са големи рогове и малки рогчета. В мозъка има такива малки рогчета. Някой път роговете стават така големи (някои хора имат такава опитност) и толкова твърди, че пораждат такова напрежение, от което черепът на човек се разпуска. Тия рогове притискат черепа и го раздвояват.

Та сега, имате цял един свят за изследване, а вие седите и мислите какво да правите. Имате една мисъл да свършите училище, да вземете диплома за гимназия или университет, след туй да ви назначат някъде за чиновник или военен да станете. Хубави работи са те, но след това започвате един еднообразен живот. Питам: след като сте били двадесет години инженер и сте измервали земята, какво сте придобили? Вземете една специалност, каквато рибите са придобили, или една специалност, каквато птиците са придобили! Например, конят е специалист в бягането, бяга повече от мен и аз не мога да се надбягвам с него. В това отношение той знае повече за бягането, отколкото мен. Някоя птица пък знае повече и от коня, защото тя хвърка.

И така, вие сега ще изучавате окултната наука. Тя е наука, която говори за правилния живот. Например, вие сте изучавали физиологията на сърцето, вие сте изучавали физиологията на ума. Трябва да разбирате качествата и свойствата на вашия ум, трябва да разбирате качествата и свойствата на вашето сърце. Например, какво е първото свойство на вашето сърце? Ако вземете физическото устройство на сърцето, нали то има две подразделения,

които се делят по на още две части. В едната половина имате артериална кръв, в другата – венозна кръв. Значи, в сърцето имате лошо чувство и това е венозната кръв. Добрите чувства са артериалната кръв в сърцето. Някой казва: “Защо съм неразположен?” – Венозна кръв имаш. Трябва венозната ви кръв да мине през белите дробове, трябва тия чувства да минат и да се преобразят. При това, вие всеки ден трябва да се храните и в чувствено отношение. С каква храна храните сърцето си, какво меню му давате? – Меню на милосърдие, меню на вяра, меню на надежда, на приятелство. Може да му дадете Любов към Бога – това е най-богатото меню. А какво меню ще дадете на вашия ум? – Музиката е храна за ума. Ако нямаш музика, не можеш да го храниш. Наблюденията, които правите в обективния свят, са обикновена храна за човешкия ум. Следователно, когато в училище мислим, ние фактически храним своя ум. От храната, която ще му дадем, зависи неговият успех.

Сега, това влиза в стълкновение с вашите сегашни разбириания. При сегашното самовъзпитание ние казваме, че човек трябва да живее добре. Ти не можеш да живееш добре, ако не знаеш да храниш ума си. Да мислиш значи да се храниш. Ти не можеш да бъдеш добър, ако не знаеш да храниш сърцето си. Да чувствуваш добре – това е хранене. Чувстването е хранене. Ти не може да бъдеш добър, ако не постъпваш добре. Добрите постъпки са храна на човешката воля. Твоята воля не може да укрепне, ако не я храниш. Всяка една добра постъпка е укрепване на човешката воля. За да укрепне волята ти, трябва да я храниш. Волята ти е като един лост за теб. Ако нямаш възпитана воля, нищо не можеш да постигнеш в Живота; ако нямаш възпитано сърце, нищо не може да постигнеш; и ако нямаш възпитан ум, нищо не може да постигнеш. Тези неща са потребни на човека. Един възпитан ум, едно

възпитано сърце, една възпитана воля – това е завършен процес на едно възпитание, което трябва да почива на един закон.

Сега, ще обясня нещо друго. Ти казваш, че обичаш еди кого си. Какво означава това? Онзи, когото обичаш, е свързан и ти дава храна или за ума, или за сърцето, или за волята. Той е като едно дърво и ти трябва да ядеш от неговите плодове. Така ще укрепне или ума ти, или сърцето ти, или волята ти. Ти казваш: "Аз го обичам". Кой печели – който обича или когото обичат? Онзи, когото обичат, винаги губи, а онзи, който обича, винаги печели. Вие искате да ви обичат, нали така? Но всяко, когато ви обичат, вие ще губите. Всичца търсите да ви обичат, но трябва да имате положението на дървото – то е толкова търпеливо, даже има по-голямо хладнокръвие, отколкото Сократ. Сега вие се усмихнете и казвате: "Отлично е това дърво". Ти го считаши за неразумно, но как може да ядеш плодове от неразумното, пък да ставаш разумен? Питам може ли глупавото дърво да те направи разумен? Не може. Не мислете, че онова, което мълчи, е глупаво. Ако вземете една съвременна грамофонна плоча и я турите да се върти, тя говоря. Когато тази прости плоча се върти, от нея излиза нещо разумно. Плочата е толкова скромна, че казва: "Не търси разумността в мен, тя е написана от еди кой си автор". По същия начин всеки човек в света трябва да бъде разумна плоча, от която трябва да намерим Реалността. Ако действително бяхте Реалност, щяхте да бъдете една постоянна величина, но щом се изменяте, Реалността седи другаде. Реалността седи във възпитаното ваше сърце, във възпитания ваш ум и във възпитаната ваша воля. Там седи Реалността – извън онова, което виждате и знаете, и извън онова, което чувствате. Туй, което чувствате в дадения случай, показва една реалност, но последната е във възпитаното сърце, т.

е. онova, което сърцето може да задържи, то е Реалното. Онova, което минава през сърцето и не може да се задържи, то е преходна реалност.

Сега, вие говорите за концентриране. Концентрирането ще го придобиете във възпитанието на вашите клетки. Трябва възпитание на клетките. Когато се беспокоите за нещо, не вие се беспокоите, беспокоят се клетките ви. Например, беспокой се вашият стомах, понеже сте му дали храна, която не му съответства – беспокоят се клетките на вашия стомах, беспокоите се и вие. Или дишате нечист въздух – беспокоят се клетките на белите дробове, беспокоите се и вие. Или сте внесли в ума си една нехармонична мисъл – беспокоят се клетките на мозъка ви, беспокоите се и вие. Най-първо трябва да дадете хубава храна на клетките си и да учите ТЕХНИЯ ЕЗИК, така че всички да ви разбират и вие да им говорите. И щом започнат да протестират, веднага да ги запитате къде е погрешката. Те ще ви кажат и вие ще я поправите.

Да допуснем, че имате някакво неприязнено чувство. Представете си, че ваш приятел е счупил една ваша чаша, която ви е останала от баба ви и дядо ви. Какво трябва да правите? Защо тази чаша е ценна за вас? Ако чашата на вашите баба и дядо е ценна, не е ли по-ценен вашият мозък, не е ли по-ценен вашият бял дроб, не е ли по-ценен вашият стомах? Ти отдаваш важност на една чаша. Питам тогава откъде падна чашата? – От вашата ръка. Тогава ще кажете на парчетата: “Съберете се на едно място и не се делете! Аз не обичам делението, всички ще се съберете на едно място!” И тогава чашата ще бъде цяла. Ако чашата, която дядо ми е оставил, падне, тя трябва да отскочи, без да се счупи. Щом се чуши, тя ще ти причини беля. Задръж само тия чаши на дядо си, които не се чупят. Следователно, всяка една идея във вас, която се чуши, не ни трябва. Нас ни трябват идея, която се огъва и не

се чупи, чувство, което не се чупи, и воля, която не се чупи. Нещата, които се чупят, ги турете настани, те не ни трябват, те са временни. Постоянните неща ви трябват сега.

И така, използвайте опитностите, които имате. Аз, например, мога да примиря когото и да е от вас. Как ще го примиря? Да кажем, че двама души, които са сиромаси, се мразят, не могат да се примирят. Идва единият – давам му сто лева, идва другият – и на него давам сто лева. Идват двамата пак – пак им давам по сто лева. Така започвам да давам и на двамата, виждам действието на закона и казвам: "Ако ме слушате, аз всяко ще ви гарантирам, но ако не ме слушате, и пет пари не ви давам!" Е, нали ще се обичат тия двамата, когато им дам десет, петнадесет, двадесет хиляди лева? Направя ли им къща, създам ли им всички удобства, причините за омразата им ще се премахнат и тия хора ще се примирят.

Когато двама души не се обичат, има причини за това. От какво произтича сегашната омраза в света? Например, ако някой заеме мястото на друг, оня ще го намрази. Или ако един учен е зал зает мястото на друг учен, оня ще го намрази. Омразата е все за лични работи. Ти мислиш, че онова, което си желаал, не си го постигнал, но се лъжеш. Онова, което ще постигнеш ти, никой не може да ти го отнеме. Светлината, която Бог ти дава, никой не може да ти отнеме; храната, която Бог ти дава, никой не може да ти отнеме; мислите, които са ти дадени, никой не може да ти отнеме. Ако мислите, че някой е взел вашата мисъл, лъжете се – вашата мисъл остава за вас, ако разбирате закона. Ако вземат мисълта ви, тя е счупената чаша на дядо ви – нека си я носят където искат.

Та питам сега какво е вашето вяроятно. Вие казвате, че вярвате в Бога, а имате неразположение на духа. Ако обичате Господа, веднага туй неразположение ще изчезне,

когато мислите за Него. Щом мислите за Него и това състояние не се променя, вашата вяра е слаба. Сега, да кажем, че искаш да опиташ дали си добър певец. Щом си неразположен, хвани първата фаланга на показалеца си и я подръж, после хвани втората фаланга и я подръж, после хвани и третата фаланга. Ако състоянието ти се измени, ти си добър певец. Ами че музиката е изкуство, дадено, за да можем да се справим със силите на нашия ум, на нашето сърце, на нашата воля. То е спасително средство, което ни е дадено. При грехопадението човекът е изгубил своята музикалност и само няколко хиляди години преди Христа това чувство се е пробудило в една музикална област. Трябва да турите музиката като метод на самовъзпитание – метод във вашето самосъзнание. Да кажем, че сега искате да пеете, но се срамувате. Какво има да се срамуваш, като пееш вкъщи?

Какво трябва да носи тонът на вашата вяра? С кой тон трябва да започнете, как мислите? Кажете ми вашето мнение. Нищо, че може да направите погрешка. Кой цвят сега туряте на вярата? Нали ясно синия цвят? Понеже небето има син цвят, когато повдигаме очи нагоре, този цвят въздейства за усилване на вярата. Тогава с какъв тон трябва да започнете, за да се образува вярата ви?

Сега, аз бих желал някой да се поразърди. Когато човек се сърди, какви гримаси прави? Или когато искате да изразите пренебрежение, да покажете някому, че нищо не знае, какво ще направите? Кажете, вие сте специалисти по това, аз го приемам за наука. Например, някой казва: "Аз не искам да знам нищо за него!" Той говори едно, но разбира друго – не иска да знае нищо за него, пък постоянно го държи в ума си и дото седне, все за него говори. Това не го разбирам: казва, че не иска да знае нищо за него, пък все за него говори. Казвам му: "Понеже ти не искаш да знаеш нищо за него, пък аз се интересувам,

искам да зная за него". И той започва да ми разправя все отрицателни страни, а аз превръщам тия величини. Той навсякъде е турил 'отрицателния знак "минус" и аз му казвам: "Много добре, изваждай, изваждай!" И когато той извади всичко, аз вземам и събирам, събирам. Той изважда, изважда, остава с празна торба, а аз напълвам торбата, турям я през рамо и тръгна. Кой печели – който изважда или който събира? – Който събира. У вас има един човек, който изважда, и друг, който събира. Този, който изважда, казва, че не се интересува, че не си струва да се живее. Той говори и започва да нареджа, че условия нямал, че не бил даровит, че не бил талантлив, че нямал пари, тялото му било хилаво, нямал какво да яде... Той все изважда нещата. А ти ги вземи, събери ги, тури ги в торбата и му плати нещо. Какво трябва да му платиш? Все ще му дадеш нещо.

Един адепт срещнал един обезсърчен ученик. Ученикът казал: "Дотегна ми, не искам да живея!" Адептът го завежда в стаята си, където имал една голямаboa, пуска я и тя започва да гони ученика. Онзи хукнал да бяга и след като се наместили умът му, казал: "Слава Богу, че се избавих, струва си да се живееш!" Нещастията в света, това са нещастията на този ученик. Вие сте се обезсърчили, но тогава ще дойде някоя змия. Змията учи човека на ум и разум. И когато се уплашиш, ще искаш да живееш. Ти си турил в живота си едно препятствие, което не съществува. Понеже не мислиш, понеже не чувстваш правилно и не си концентриран, ти си турил неща, които не съществуват. Например, мислиш какво ще бъде с теб след двадесет години. След двадесет години ще бъдеш точно това, което си сега. – "Ама след двадесет години ще бъда ли ученик?" – Ще бъдеш точно това, което си сега. Ти предполагаш неща, които не знаеш. За да познаеш какво ще бъдеш след двадесет години, трябва да имаш интуиция. Без

интуиция ти нищо няма да знаеш и ще предполагаш това, което не е, което никога няма да стане. Например, ще предполагаш, че нищо няма да добиеш, а след двадесет години ти ще постигнеш тия неща.

Сега, да се спрем на основното. По какво се отличават младите от старите? Кажете си вие мнението. Сега вие се стеснявате, че другите знаят повече. Знаят толкоз, колкото и всеки от вас, само че те се представят, че знаят, пък някои от вас се представлят, че не знаят. Другите са изпитна комисия, но и те знаят толкова, колкото и вие.

Сега, вие всички сте смели, нали? Но ако целият салон започне да се руши, всички ще излезете от него. Значи, във всички има една предпазливост.

Сега ще ви кажа по какво се отличава младият човек от стария: младият слизи, старият плува; младият е по-смел и иска да се качва; и старият има желание да се качи нагоре, но иска с аероплан – старият никога не разчита на краката си. Виждам един стар човек да казва: “Аз ходих на Мусала. Казвам, че съм ходил на Мусала, пък не съм. Когато мисля идеално с ума си, аз вярвам, че съм ходил и разправям на хората, че съм ходил – гледал съм Мусала на картина, мислил съм, че съм ходил, но краката ми не държат”. Старите много обичат да се качват с ума си, а пък младите се качват и с краката си, т. е. старите ходят с ума си, а младите – с краката си. Старите обичат да плават, защото да се плава по водата е по-лесно. Младият се качва с краката си и слизи с краката си. Старият обича аероплан или някой кон, или въобще нещо да го носи – той обича удобството. Когато обичате удобства в живота си, това са качества на стария човек. Той казва: “Важното е концентрацията”. Не че положението на стария е лошо, но едновременно трябва да знаем кога сме млади и кога сме стари. Щом слизаш и се качваш с краката си, ти си млад – благодари на Бога. Щом си стар, искаш да

ходиш с аероплан. Старият разбира какво нещо е водата. Аз съм виждал стари хора, които пращат някое дете да им донесе вода от най-хубавата чешма. Старият човек разбира качествата на водата.

И така, трябва ви концентриране. Даже когато една мисъл ви беспокои, трябва да можете веднага да се концентрирате и да работите.

Как бихте изпели думата "младост"? На младостта най-първо ще турите "а", което показва качване. След това има слизане и после – пак качване. Ще се кациш горе и ще натовариш коня си – буквата "м". Когато пеете "младост", най-първо трябва да има качване, после – слизане и пак качване (*Учителя пее думата "младост"*). Слизам долу в кладенеца (*Учителя пее с постепенно понижаване на тоновете*). Как ще изпееете: "Едно време аз бях първият ученик, що в класа стоях"? Я го композирайте. Понеже звукуть "е" е закон за размножение, трябва усилване. В думата "едно" има единство и размножение. Тогава я изпейте думата "едно". Как ще изпееете: "Едно и едно правят две"?

В концентрирането човек трябва да различава хармоничните чувства. Концентрацията трябва да отделя организираните мисли, които носят благородни качества, от неорганизираните, защото нас ни препятстват неорганизираните мисли, неорганизираните чувства и неорганизираните постъпки. Не само нашите, но и неорганизираните мисли на хиляди поколения преди нас ни препятстват. И когато излезем, виждаме се в чудо. Ние сме пратени да организираме нашите мисли и всеки от нас може да направи това. При самовъзпитанието трябва да се организират мислите. И в религията, и в морала трябва организиране на човешките мисли.

Сега, вас ви е срам да изпеете думата "младост" (*Учителя пее думата "младост" като един мъж, а после*

я пее, както би я изпляла жена). Какво е младост и старост? Старият трябва да пее. Вие понякога мислите, че не можете да пеете. Трябва да правите упражнения – пейте вътрешно в себе си, мислете и пеенето само по себе си ще дойде. **Неразположен ли си, пей!** (Учителя пее: “Колко съм неразположен днеска, колко съм неразположен днеска, колко съм неразположен, колко съм неразположен, неразположен, неразположен, неразположен.”). Когато пееш така, неразположението ти ще мине. Когато пееш думата “неразположен”, тури запетая след частицата “не” и ще стане “не, разположен” (Учителя пее думата “неразположен”, изговаряйки поотделно “не” и “разположен”).

Концентрирането на ума продължава живота – то е икономия в Природата. Концентрирането е способ да не хабим енергията си безразборно и онова, което Природата ни е дала, всяка да го турим навреме, да не харчим излишно. Например, имаш предмет, който не виждаш ясно – не се беспокой, мисли, че можеш да го разбереш. Може в дадения случай мозъкът да няма светлина, но щом дойде и най-малката светлина, нещата ще станат ясни. Човек трябва да работи – на всинца ви трябва концентриране. Не се спирайте, винаги обръщайте отрицателните величини в положителни. Във всяка отрицателна величина има нещо положително, от което да се ползвате. Сега пътят, по който човек се възпитава, са страданията, от които трябва да се ползвате всички. Съмнението, подозрението, маловерието, страхът – всички те са такива отрицателни величини, в които ще турите една запетая. **“Неверие” – турете запетая след “не” и ще стане “верие”.** **“Обезсърчение” – турете запетая след “без” и ще стане “сърчен”.** В обезсърчието има нещо неразбрано, то е на физическия свят. Тогава развивайте в себе си вашата вяра, развивайте вашата надежда, развивайте любовта си към науката.

Изслушвайте всички учени хора – всички тия науки служат като метод за самовъзпитание. Ако човек изучава поетите или философите от древността, ще види, че са били все музикални хора. Ти не можеш да разбираш философия, ако не си музикален. Ако не си музикален, ти и поезия не можеш да разбираш, и химия не можеш да разбираш, и физика, и геометрия, и математика не можеш да разбираш. Във всички тия отвлечени науки има музика. Когато музиката дойде в геометрията, последната се преподава добре. Така, както се преподава сега, геометрията се преподава без музика.

В едно математическо отношение или в една геометрична фигура всяко трябва да можете да турите живи сили. Например, в един триъгълник трябва да можете да турите бащата, майката и детето – това са живи сили, които функционират в него. Ако този триъгълник е равностранен, в него има правилни отношения; ако не е равностранен, има една малка дисхармония. Ако двете страни на триъгълника са равни, а третата е различна, това показва, че резултатите не са правилни. Казвам: нека вашият ум, вашето сърце и вашата воля да съставят във вас един равностранен триъгълник, където волята да служи на вашето сърце и на вашия ум, умът да служи на вашето сърце и на вашата воля, а сърцето да служи на вашия ум и на вашата воля. Това е закон: трябва служене – умът трябва да служи, после сърцето трябва да служи и най-после – и волята трябва да служи. Това е едно самовъзпитание – човек да мисли, да чувства и да постъпва. Ако прави така, той ще може да се концентрира. И когато дойде една болка, ти ще можеш така да се концентрираш, че да я отделиш от себе си. С други думи, ще можеш така дълбоко да се концентрираш, че да изолираш болката в съзнанието си. Например, усещаш една болка в краката, която някой път е непоносима. Ако нямаш

концентриране, много работи ще те плашат. Когато отиват да сдават изпит, много ученици нямат самообладание, плашат се, треперят. Много трудно е, когато човек сдава изпит. Онези даровити певци, които дават концерт, имат концентриране и макар да не могат да премахнат страха, все пак в себе си те имат едно верую. Казват, че всичко за добро ще бъде и тъй става.

Вие понякога казвате: "Какво сме придобили от окултната наука?" Вие едва сте в преддверието на окултната наука и туй, което знаете от нея, е предисловие. Трябва да разбираате какво нещо е всяка днешна наука и едва тогава ще бъдете готови да разберете онази област на окултната наука, с която се занимавате. Понеже в света има известни области, за които човек не е готов.

Сега, кое е най-важното, кое остана в ума ви? Коя е основната мисъл, на която може да се спрете? В Христа имаше концентриране. Шест хиляди воиници се подиграваха, цяла нощ Го изтезаваха, но какво концентриране имаше Той! Седеше концентриран, като че нищо не се отнасяше за Него. На другия ден Му туриха кръста да го носи, а Той беше пак концентриран – дойде до едно място и каза: "Не искам да го нося!" В ума на Христа мина друго нещо. Христос имаше концентрация.

И така, когато дойде до изпитанията в Живота, човек трябва да има концентрация. Ако няма концентрация, тогава ще дойде падението. Всякога падението иде там, където няма концентриране. Щом се уплаши един ученик в училище, той забравя всичко, скъсват го и когато излезе, не знае нищо. Така че концентрирането трябва да се добие, то не е нещо, с което човек може да се роди. Той се ражда само с възможност да се концентрира и трябва да работи всеки ден за това. Ти трябва да възпиташ клетките си и да кажеш: "Ще ме слушате! Ако ме слушате, и аз ще ви слушам". Трябва всички да настърчиш – краката ще

насърчиш, ръцете ще насърчиш, очите, ушите, мозъка, каквото имаш – всичко ще насърчиш. Няма да внасяш никакви отрицателни мисли в ума си. Те ще дойдат, но ти ще ги отстраниш – ще ги отделиш, както рибарят отдеяля ония риби, които не му трябват, и ги хвърля във водата.

Мислете за концентрирането на човешкия ум, за концентрирането на човешките чувства и за концентрирането на човешките постъпки.

*Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Животът.*

13-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
26 февруари 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ДВЕТЕ ТЕЧЕНИЯ

“Отче наш”

Чете се темата “Най-добрият метод за разиване на човешкото сърце”.

Какво подразбирате под думата “метод” и кое е същественото в него? Какво нещо е същественото? Какво разбираме под думата “сърце”? Трябва да извлечем неговото съдържание от това, което съществува. Какво е предназначението на сърцето в човешкия организъм – какви са неговите физиологични функции? От сърцето излизат две течения – артериална и венозна кръв, които отиват по цялото тяло. Следователно, за да може при сегашните условия организъмът да съществува и да изпълни своето предназначение, сърцето непременно трябва да функционира правилно. Съществува едно движение и трябва да има една малка топлина, понеже без нея няма да може да има движение. Ако това движение го има, ако тази топлина я има, ако циркулира артериалната и венозната кръв, тогава организъмът може да прояви своя живот. Главното е Жivotът и за да се прояви той, трябва да има движение.

Тогава какво подразбирате под израза “най-добрият метод”? Да кажем, че в организма има само артериално течение, а няма венозно; тогава какво щеше да стане?

Ако само даваш и никога не вземаш, какво ще стане? Или ако само вземаш и никога не даваш, какви ще бъдат резултатите? Трябва малко да разсъждавате.

Вие казвате, че човек трябва да живее, трябва да яде. Според вас, той е дошъл сега да живее и да яде. Което е важното – да живее, за да яде, или да яде, за да живее? Това са две понятия. Ако помислите, че трябва да живеете, за да ядете, или трябва да ядете, за да живеете, това са две различни положения. Сега, вие не мислите. Не че не искате да мислите, но някои от вас са ходили на екскурзия, никакъв трън се е забил в петата ви, вие слушате една сказка, но този трън не ви дава спокойствие, кара ви да мислите за крака си. Сказчикът говори едно, а трънът казва: "Слушай тук долу!" Сказчикът иска да работите горе, а пък трънът иска да работите долу. Вие мислите с главата си, а трънът казва: "С краката си трябва да мислиш!" Питам сега кой е прав – трънът или сказчикът? – Сказчикът. Външните условия ли са на правата страна или ние, които сме вътре? Външните условия казват: "Ти трябва да живееш хубаво". Кой сега е важният въпрос – дали да живееш или какво трябва да правиш в Живота? Да живее ли човек или да умре? Това е антитеза, две противоположности – да живее или да умре. Някои от вас не искат да живеят, но живеят; някои от вас не искат да умрат, но ще умрат. Искаш, не искаш – живееш; искаш, не искаш – ще умреш. Допуснете сега, че не говорим за земния живот. После, други два полюса са младост и старост: искаш, не искаш – ще бъдеш млад; искаш, не искаш – ще останеш. Сега можеш да питаш защо си млад, но не знаеш; можеш да питаш защо си стар, но пак не знаеш. Защо живееш – не знаеш, защо умираш – не знаеш. И тогава Жivotът наказва хората. Когато дойдат на Земята, а не знаят защо са дошли, Жivotът ги бие. Когато дойде смъртта, а ти не знаеш защо си умрял, и

смъртта ще те бие. Животът ще те бие, защото не знаеш защо живееш, а смъртта ще те бие, когато влезеш в нея и не знаеш защо си умрял. Смъртта ще те пита: "Защо дойде при мен?" И Животът ще те пита същото. Добре, кажете ми сега как ще живеете? Вие сега сте млади, искате да живеете, но как ще проявите вашия живот?

Сега ще минем на други разсъждения: допуснете, че сте един човек, който е дошъл да живее на Земята, дадени ви са външни условия, дадена ви е една цигулка, даден ви е и един лък. Това са само сравнения, много подобни могат да се дадат. Та дават ти една цигулка и лък, а ти казваш: "Защо ми е това дърво и този лък?" Вземаш ги, обръщаши ги, разглеждаш ги, ама не знаеш да свириш. Да допуснем, че си гладен, искаш да ядеш. Ако само разглеждаш цигулката и не свириш, няма да ти дадат да ядеш. Какво трябва да правиш, кое в цигулката е важното? – Трябва да свириш. Ако свириш, ще ядеш; ако не свириш, няма да ядеш. Тогава какви ще бъдат резултатите от яденето? С яденето се подържа Животът, то е проводник, за да дойде той. Следователно, ти няма да живееш, за да ядеш, но яденето ще бъде проводник, за да дойде Животът. Животът е същественото в дадения случай. И тогава някой пита защо трябва да живееш. Ти трябва да живееш, за да мислиш – нищо повече! Защо трябва да мислиш? – За да можеш да живееш.

Сега, знаете ли туй на какво мяза? Представете си, че две колела питат: "Защо ние сме направени валчести, обли, пък другите предмети са кубични?" Те са обли и гладки, за да се търкалят и да има по-малко съпротивление. По същия начин и вие, когато имате много мъчинотии и страдания в Живота, не сте валчести, а ъглообразни. Казва някой: "Много мъчинотии имам в живота!" – Да ви направят валчести! Турете две колела, които да се въртят. Защото, когато те се въртят, ще се изменят известни разстояния

или някои същества ще се качат на тях и ще дойдат до предназначената си цел. Когато колелата се въртят, ще дойде яденето; когато ядете, ще дойде Животът; когато дойде Животът, ще започнете да мислите, а когато започнете да мислите, ще дойдете до Живота. Затова трябва да се движат колелата. Казвам ви: всички ваши мъчнотии произтичат от това, че не сте кръгли. Щом кажем, че човек трябва да мисли, той вече е едно колело в движение. Това е нова мисъл.

Вие имате и други съществени мисли и казвате, че ви трябва същественото, реалното сега. Но това, което сега имате, е отрицателно реално. Аз го познавам, че е реално. Например, ако се намирате зимно време навън и ви е студено, аз какво ще ви разправям някаква външна философия за това, че студът ви е противник. Вие ще ми кажете: "Не ми разправяй това, а имаш ли топли зимни дрехи и хубави обуща да ми дадеш, че да се предпазя от студа?" Много добре, обаче зимата колко време ще трае? На екватора зимата колко време държи? Някои от вас са били пътници, ходили сте и знаете, че зимата на екватора държи няколко часа. По-точно, вечерно време става студено, образува се скреж. Тъй щото, там зимата трае около пет-шест, най-много дванадесет часа. В умерените пояси зимата държи три месеца, а на Северния полюс – девет месеца. Сега, как доказвате, че зимата на полюса е девет месеца, че в умерените пояси е три месеца, а на екватора е шест часа? Когато на екватора изгрее Слънцето, на полюса е зима. Но в дадения случай вие схващате полюсите като място, където има най-малко условия да се живее физически. Полюсът съставя най-малката възможност за органичен живот, екваторът съставя най-голямата възможност, а умерените полюси са по средата. И във вашия живот имате екватор и полюси: екваторът е най-добрите условия, а вашите два полюса са най-малкото

условие, при което може да се прояви Животът. Ако се намирате на полюсите, какво трябва да правите? Вие не бива да оставате там, а трябва да се придвижите към умерените пояси. Ако и туй не ви приляга, трябва да се движите към екватора. Вие можете да се движите по протежение на цялата ваша земя или, казано другояче, земята е вашето тяло и разните негови удове, с които разполагате. Следователно, мястото е условията, при които можем да се проявим. Да кажем, ти си в областта на ръцете; какво ще правиш? – Ще работиш. Ако си в областта на краката, ще ходиш. Ако си в областта на твоя мозък, ще мислиш. А когато влезе в областта на своето сърце, какво ще прави човек? – *Ще стане поет, ще излее чувствата си.* Кой ще ти продава стоката?...

Сега, кой е най-големият противник в света, къде е злото? Ние имаме двама неприятели, които ни спъват – единият е външен, другият е вътрешен. И двамата постоянно са около нас, ходят, интриги създават. Те са майстори на интриги – единият ги прави отвън, другият ги прави отвътре. Човек трябва да знае как да се справи с тия двама врагове. Попитали един фелдфебел кои са вътрешните врагове на отечеството и знаете ли какво отговорил?... Сега, аз бих желал да зная кой е вътрешният ваш враг, намерили ли сте го? Не сте го намерили. Често казват, че той е условията. Не, условията не са врагове, те са външният свят. Ами каквите тогава кои са вашите външни врагове? Попитали един женен мъж кой е вътрешният му враг. – “Жена ми” – отговорил той. Попитали един ученик: “Кой е твоят неприятел?” – “Преподавателят ми – пише ми слаби бележки, дори единица”. Попитали един слуга кой е неговият враг. Той отговорил: “Господарят ми – от него човек не може бял свят да види!” После попитали същото и господаря, а той отговорил: “Слугата – прави бели колкото искаш!” Господарят и слугата са врагове един другому.

Та питам сега кой е вашият неприятел. Откъде произтича днес най-голямата мъчнотия в Живота? – От стомаха. Но без стомах сега Живот не може да има – с него е зле, но без него е още по-зле. „Ела зло, че без теб по-зло“. Един враг е той, нищо повече. Сега, какво трябва да правим с този враг? Стомахът е един господар, който иска да му се слугува – нито оре, нито сее, нито печели, само казва: „Дай!“ Ако не му дадеш нещо, изведнъж крясва и ти какво ще правиш! Аз вземам фактите такива, както са – може да имаш каквато искаш философия, но ако един-два дена не си ял, веднага в теб се събуджат отрицателни чувства. Започваш от този да искаш, от онзи да искаш и ако не ти усваждат, всички тия хора ти се виждат неприятели. Тогава стомахът казва: „Да имаше една кокошка!“ И щом не можеш да вземеш оттук-оттам, ти виждаш, че една кокошка се разхожда и казваш: „Я ѝ откъсни врата и я оскуби!“ Кокошката се моли: „Остави ме!“, но ти казваш: „Ако не влезеш в стомаха и не станеш жертва, той ще ме бие. Трябва да те пратя при него, че аз да се освободя“. И веднага живата кокошка минава през стомаха и става един проводник. Какво да се прави, стомахът е джентълмен, обича три пъти на ден да се облича – с една дреха сутрин, на обед – с друга и вечеर – с трета. После, обича да си легне, да се опъне, да си почине. Сутрин ще дойдат да го събудят полекичка, че да не се смути и тогава той пак ще се облече. Всичката мъчнотия седи дотогава, докато му дадеш неговите дрехи да се облече. Щом се облече, вече е спокоен. После пак ще се облече в други дрехи. А щом дойде време за спане, трябва да му оправиш леглото...

Сега, нека да преведем тази аналогия. Какъв превод можем да направим на френски, на английски, на китайски, на немски? Вие сте специалисти по български език, какъв превод трябва да направим? Всичко това иносказателно значи да дадеш на стомаха необходимото, т. е. нито много

гладен да го държиш, нито да го пресищаши. Трябва да му дадеш толкова храна, колкото му е потребна, за да стане проводник на Живота. Той си има една мярка. Как трябва да възпитаваш стомаха? Ако ядеш всеки час, ако дори шест пъти на ден му даваш да яде, струва ли си това? Малките деца по колко пъти ги храните на ден? Аз се интересувам от съвременното възпитание и виждам, че родителите стават по пет-шест пъти да им дават да ядат. Много е – според мен, три пъти е достатъчно. Нека си плачат. Питам защо шест пъти трябва да се хранят малките деца? – За да расте ли. Ами ако ги храните три пъти, няма ли да растат? Ако ги храните шест пъти, повече ли ще израстат? И в яденето трябва да има съзнание. Храната е един проводник и вие трябва да ядете най-хубавата храна, ако искате да се храните физически. Ако искате да храните сърцето си, трябва да имате най-хубавите чувства, които също са храна. И ако искате да храните ума си, също трябва да имате най-хубавата храна. Такива храни и ума няма да претоварят, и сърцето няма да претоварят, и стомаха няма да претоварят. Трябва всяко да се пазите да не претоварите много сърцето си с непотребни чувства; трябва да се пазите да не претоварите ума си с непотребни мисли и да не претоварите стомаха си с непотребна и ненужна храна. Сутрин колко храна давате на стомаха си? Ако е мляко, по една или по две чаши? Ако е печена кокошка, по един или по два крака? Ако са сарми, по една, по две, по три или по четири? Ако е чорба, колко пъти си наливате в паницата?

Представете си, че вие сте фирма "Иван Драганов". След като функционира дълго време, какво трябва да направите с нея? Една фирма, която функционира нормално, трябва да уреди със своите клиенти всички взимания и давания. Добре, да речем, че един ден вашата фирма ликвидира. Разглеждали ли сте вашите книжа дали ще

МОЖЕТЕ, щом ликвидирате фирмата, да изплатите всички взимания и даванията? Трябва да остане нещо за вас, понеже сте човек. Например, ако живеете временно някъде и ликвидирате фирмата, ще идете в друга държава, ще се преместите от България в Англия, от Англия – в Америка, от Америка – в Русия или Германия, където и да е. Какво ще бъде името на вашата фирма? Сега вие си турили за цел фирмата "Щастие", някои са турили за име на фирмата "Богатство", други са турили "Здраве". Кое име на фирма е най-хубаво? Какво име има вашата фирма?...

Но да се повърнем към съвременния органичен живот. В научните изследвания човек е дошъл до едно голямо противоречие. Например, с яденето е дошъл до едно голямо противоречие, понеже го е смесил с други неща. Човек не мисли само да задоволи глада си, но казва: "Апетит!" Апетитът е крива посока на нещата. Какъв е коренът на тази дума? Той е от латински произход – *апетитус* значи силно желание, страст, т. е. да имаш апетит значи да имаш желание да възприемаш нещата. Ако всяко претоварваш стомаха си повече, отколкото трябва, какъв смисъл има в това? Често, след задоволяването на апетита, му дават и нещо отгоре да закуси, да го залъжат и накрая той се отказва да работи. Когато стомахът не функционира, какво му дават, за да подобрят храносмилането? Нправят му едно турско кафе или му дават малко аперитив, или хлебна сода, или друго някое лекарство и т. н. Сега, ще кажете, че стомахът не работи, когато е беден човек, а когато е богат, ще пие едно кафенце и ще се подобри. Човек може да бъде и богат, и беден и в двата случая пак да страда от стомах. Сиромахът страда, че не си е доял, а богатият страда, че е преял. Единият страда от преяддане, другият страда от недояддане. Питам тогава какво му трябва на онзи, които страда от преяддане? – Сиромашия. А на онзи, който страда от

недояждане? – Богатство му трябва. Следователно, ако си богат, за нормално състояние ще туриш да не преядаш. На богатите ще кажеш: “Досега бях богат човек, който преядда, но вече няма да преяддам”. А на сиромаха ще кажеш: “Аз бях сиромах, не си дояждах, но сега искам да не оставам да не си дояждам”. Сиромахът не трябва да ходи гладен, трябва да изхвърли недояждането и да яде. А богатият ще изхвърли преяддането. И той трябва да яде, но трябва да туря толкоз храна, колкото стомахът е в състояние да обработи, за да бъде полезна за тялото. Тогава законът е следният: когато апетитът и смилането на храната са правилни, тогава чувствата и мислите са нормални. Щом започнеш да мислиш малко неправилно и страдаш, чувствата и храносмилането не са както трябва. Следователно трябва да имаш една стомашна диагноза: щом стомахът не функционира правилно, и мислите не са правилни, и чувствата не са правилни. Щом храносмилането се поправи, поправят се и чувствата, и мислите. И обратно – щом се поправят мислите, поправят се чувствата и храносмилането.

Сега, понеже имаме фирма “Щастие”, къде е щастието на човека? Къде да го търсим – отвън или отвътре? Ще видим един ребус: представете си, че това щастие е толкова деликатно, че му трябва един отличен автомобил, на който да се качи и да се разхожда. С други думи, ако не го разхождате отвън, няма да имате щастие. Но ако един ден автомобилът се развали и не може да върви сам, какво ще прави твоето щастие вътре в него? Свърши се щастието! Или си представете, че си го разхождал твоето щастие, но краката му се парализират. Тогава то се качва на гърба ти и казва: “Носи ме сега!” Преведете израза: “Щастието се качи на гърба ти”. Първоначално ти мислиш, че ще бъдеш щастлив, но после казваш: “Този вече ми дотегна да го нося!” Искаш да намериш автомобил, за да го качиш, а ти

да седиш само така до него и да ти е приятно, че седнал до щастието. Тогава си щастлив, че можеш да седиш рамо до рамо с него, но щом се качи на гърба ти, става много тежко, не си струва. За да бъдеш щастлив, ти трябва да разбираш себе си.

Сега, човек трябва да разбира себе си. Ти имаш в себе си един господар, на когото служиш. Този господар е крайно взискателен – иска яденето му да е навреме готово, мислите и чувствата му да са намясто, т. е. иска да му угодиш и по мисъл, и по чувство, и по ядене. Много взискателен е този господар – само да види, че грешиш някъде, веднага кипва. Ако не му дадеш яденето както трябва, ако не влизаш в положението му, ако навреме не му хванеш автомобил или ако хванеш такъв, който друса, той ще ти държи речи: “Толкова си глупав, такова друсане в автомобила! Знаеш, че мога да те уволня, такъв слуга не искам! Внимателен ще бъдеш, още веднъж такъв автомобил да не ми докарваш, иначе непременно ще те уволня!” Какво трябва да се прави с лошите, но умни господари?

Има един анекдот: сдружили се огънят и дървата. Огънят си правел устата отдалеч и казвал: “При мен ще бъдете добре – времето ще бъде топло. Вижте всички израсли дървета – аз ги направих да растат и плодове да дават”. Дървата мислят, че всичко ще върви добре, но огънят не казва истината такава, каквато е. На сухото дърво той казва: “Щом дойдеш при мен, като другите дървета ще станеш”. Вие вярвате ли, че когато сухото дърво дойде при огъня, ще стане като другите дървета? Щом се свързalo с огъня, какво станало със сухото дърво? – Изгоряло. И какво станало, когато изгоряло?...

Да се повърнем сега на основната тема. Да кажем, че вие сте недоволни в Живота. Всички вие тук си имате все по едно недоволство. Нека един от вас да каже защо е

недоволен. Ако не ми каже истината, работите няма да се оправят. Ще ми кажеш от какво си недоволен – къща ли нямаш, автомобил ли нямаш, дрехи ли нямаш, обуща ли нямаш или книги, или пари нямаш? Какво нямаш? Най-същественото ще ми кажеш. Ако си български шивач, какво ти трябва? – Един метър, една ножица, напръстник и игла – това е същественото. Щом имаш това, ще ти донесат плат, ще го премериш, човекът пред теб е моделът, по който ще скроиш дрехата, ще я ушиеш и ще вземеш нещо. От научна гледна точка, на един търговец какво му трябва? – Пари и стока. На един гладен човек какво му трябва? – Ядене. Питам сега от какво си недоволен ти. Виждам, че така, както са написани буквите на твоята фирма, има едно малко недоволство...

Когато българските помаци си правели джамия, трявало да отиват в гората да сечат дървета, без да произнасят нито една българска дума. Те говорели на турски, казвали, че дървото е хубаво, високо, гладко, но накрая казвали, че на върха е малко кривичко. И думата "кривичко" я казвали на български. Но щом кажели една българска дума, от това дърво джамия не ставало. Това мяза на онзи анекdot, в който един се оплакал в съда от жена си и я осъдили на обесване. Съдията казал на мъжа: "Ще намериш най-хубавото дърво и на него ще я обесиш. Преди това ще ѝ кажеш най-сладките думи, но ако ѝ кажеш една само лоша дума, не можеш да приложиш закона"... Питам сега: този, който беши жена си, какви думи трябва да ѝ каже? Ако не я обеши, тя ще продължава да го мъчи... Мъжът искал да се освободи и започнал да ѝ говори много любезно: "Ти беше за мен един ангел; когато дойде, ти донесе всичкото щастие, по-добра жена от теб не съм срещал". Тя го гледа, гледа, но мъжът не се стърпява и казва: "Веднъж ти плю направо в лицето ми и оттам насетне всичко се обърна"...

Та сега и вие започвате все с последната плюнка. Обяснете ми защо жената плюла в лицето му? – Била нагости, яла мъчно смилаема храна и когато му говорила, без да иска повърнала всичкото ядене в лицето му. Мъжът счел това за голяма плюнка и казва: "Като ме заплю тогава в лицето, такава плюнка никога в живота си не съм виждал!" Съдът я осъдила, но мъжът не могъл да я обеси, понеже ѝ казал, че го е заплюла. Съдията го запитал: "Защо не я обеси?" – "Защото ме заплю и не е заплатила последната плюнка. Исках първо да плати и тогава да я обеся". Кажете ми сега какво е решил съдията? Делото още стои заведено. Жената заплюла мъжа и не платила. Каква глоба ще ѝ наложи съдията за плюнката? Съдията иска да се повикат свидетели: "Как тъй онзи е дал лошо ядене, че да се образува плюнка! Нагости такова ядене дава ли се?"... От 8 000 години се води това дело, още не е разрешено и не знае как ще се разреши. Как трябва да го разреши съдията? Ако някой от вас е съдия, как ще го разреши? Не че не могат да живеят заедно, но цялата работа е в плюнката. Тази плюнка трябва да излезе от устата навън.

Трябва нова философия на Живота. Вие не можете да се избавите от тези противоположности – страданията ще дойдат, лошите мисли ще дойдат, смъртта ще дойде, сиромашията ще дойдат. Трябва да знаете, че няма да остане нещо, което да не дойде. Не мислете, че всичко ще дойде изведнъж, но по пътя, по който вървите, всичко ще ви дойде. Затова трябва да разполагате с всички средства, за да разрешите правилно въпроса. Защото по пътя зимата ще дойде, а зимно време трябва да бъдете облечени добре, трябва да имате хубави и топли обуща и храна, всичко трябва да имате. Не трябва да се осланяте, че зимата няма да дойде. За всички условия трябва да бъдете готови – и за хубавите, и за лошите. Тогава, когато дойдат страданията, какво трябва да правим? Ако човек

е преял, какво трябва да прави? – Трябва да повърне храната. Щом си ял много, бръкни с пръст в гърлото си и нека всичко отвътре да излезе навън. Това е спасението. Ще кажете: "Ама аперитив". Никакъв аперитив, бръкни в гърлото си, за да излезе всичко навън! После пийни малко топла вода, за да се промие стомахът, а след време хапни една круша или една хубава ябълка, или чаша мляко с хубава кифличка. Лошата храна трябва да се повърне навън, а след това малко ще закусиш.

Сега, да кажем, че двама души не могат да живеят добре. Защо не могат да живеят? – На единия кракът е изкълчен, а на другия кракът е счупен. Може ли да живеят заедно така? Ще идеш при онзи, на когото кракът е счупен, но той не дава да го пипнеш – кракът му е чувствителен за всяко побутване. И онзи, на когото кракът е изкълчен, не иска да го бутат. Питам: тоя с изкълчения и той със счупения крак трябва ли да живеят наедно? Не, трябва да бъдат на отделни места, да имат баня, да има по двама слуги и при единия, и при другия, да има по един лекар специално за тях, всеки ден да им се правят особени компреси и превръзки, въобще – голяма етикеция се изисква. На болния можете ли да му угодите, угаждали ли сте на болни хора? Болният ще ви каже: "Много си прост, така бута ли се, че малко по- внимателен бъди! Ясно е, че не си учил много!" Но и аз мога да му кажа: "Ами че и ти си първокласен невежа – не знаеш как да ходиш и си изкълчил и счупил крака си".

И така, това, че ти си нещастен, показва, че не си живял както трябва. Ти търсиш причините за нещастието си изключително във външния свят. Във външния свят има известни условия, но целият свят не е виновен за теб. Наполовина е виновен светът, наполовина си виновен ти. Сегашните хора най-първо теглят от езика си. Един аристократ, на когото езикът бил много дълъг, обичал

често да ругае слугите си: "Магарета, говеда!" Веднъж го арестували и той по същия начин наругал стражарите. Но ония казали: "Я му ударете двадесет тояги на този!" Когато изял боя, той поумнял – на стражарите не трябва да се казва "магаре" и ако някой им каже така, дърво има. Аристократът си казал: "На слугите си може, но трябва да се пазиш да казваш на стражарите "магаре". Явно, този човек не съзнава своята погрешка и при други лоши условия пак ще го наложат. Стражарите казват: "Тук има ред и порядък – тук ти си слуга, а държавата е господар". Щом нарушиш закона, ще платиш.

Сега, вие нарушавали ли сте законите? Че защо, мислите, страдате? – От вашия ум, т. е. от вашия господар. И вие сте като този богат аристократ. Аз ви слушам вечерно време по моето радио и зная защо страдате. Някой от вас седи и казва: "Досега мислех, че Господ е много умен, но виж как живея!" Вие говорите лошо за Господа и Той казва: "Я му ударете двадесет тояги!" Или имате един слуга и казвате: "Господ не му дал ум, направил го е лош!" По този начин вие обиждате и обвинявате Господа. После, казвате: "Господи, пари нямам, здраве нямам, жена ми, децата ми са лоши. Не мога да уча, паметта ми е отслабнала". Според вас, Господ не ви е дал това, не ви е дал онова и затова не можете да бъдете щастливи. Или пък имате приятел, върху когото струпвате всичките си погрешки. Щом той направи погрешка, вие тутакси я виждате, не сте готови да му простите, а веднага я изнасяте. Какво трябва да се прави в дадения случай? Никога не бързайте да си давате мнението – каквато и неприятност да дойде в ума или в сърцето ви, не си изказвайте мнението. Ако си дадете мнението, какво можете да се ползвате от него? – Нищо не можете да се ползвате. Ако кажете, че сте беден човек, истина ли е това? Най-първо се научете да говорите Истината, най-първо се отучете да говорите

лъжливи факти. Имате отлични очи, отлични уши, нос, уста, здраво тяло, а казвате, че сте бедни хора и съвсем сте закъсали. Това е факт, но не е истина. Вие не живеете в Истината. Представете си, че живеете в свят, където един богат е изгубил окото си, а вие имате отлични очи и ви дават един милион долари, за да ви извадят едното и да го присадят на богатия. По късно ви срещам – окото на богатия се е наместило, но вашето око е излязло. Защо, коя е причината, защо продадохте окото си?

В една предишна тема вие писахте върху най-добрия метод за справяне с мъчнотите. Я ми дайте един метод и да направим опит с него. Прилагането на един метод не е вечен закон, затова методите постоянно трябва да се сменят. Метод е, например, човек да диша. Едни дишат плитко, други – дълбоко. Каква е нормата за пълното дишане? Доброто дишане в Природата има определен закон. Колко вдишки трябва да правиш за една минута, по колко секунди трябва да трае вдишката? През къде трябва да се поема въздухът – през устата или през носа? През носа е доброто дишане. Когато превърнем дишането в нормално състояние, то трябва да става много правилно и хармонично. Щом човек диша правилно, по време на сън никакво хъркане няма и когато туриш ухо, всичко е тихо и спокойно, от устата нищо не излиза, като че е мъртъв, само коремът се повдига. Това е здравословното състояние. Следователно, докато в твоето съзнание има постоянни пертурбации, ти недиаш правилно. Докато постоянно мърмориш в себе си и си недоволен от едно, второ, трето, четвърто, дишането ти не е правилно. Дишането е свързано с човешката мисъл, с човешките чувства и с храносмилането. Има такава зависимост: ако недиаш правилно, храносмилането не е правилно, следователно и мисълта няма да бъде правилна, и чувствата няма да бъдат правилни; ако храносмилането

НЕ Е ПРАВИЛНО, ДИШАНЕТО НЕ Е ПРАВИЛНО, СЛЕДОВАТЕЛНО И МИСЪЛТА НЯМА ДА БЪДЕ ПРАВИЛНА, И ЧУВСТВАТА НЯМА ДА БЪДАТ ПРАВИЛНИ. НАЙ-ПЪРВО ТРЯБВА ДА УРЕДИШ ИЛИ ДИШАНЕТО, ИЛИ ХРАНОСМИЛАНЕТО, ИЛИ УМА, ИЛИ ЧУВСТВА ИЛИ СТОМАХА. ВСЕ ТРЯБВА ДА УРЕДИШ ЕДНО ПРОТИВОРЕЧИЕ. НАПРИМЕР, НЯМАШ ПАРИ; ПО КОИ НАЧИН ТРЯБВА ДА УРЕДИШ ТОВА? КОГАТО ЗНАЕМ, НАЙ-ЛЕСНАТА РАБОТА Е ДА УРЕДИМ ТОЗИ ВЪПРОС.

В древността един беден човек отишъл при един адепт и му се оплакал. Адептът му казал: "Аз ще те избавя от твоята сиромашия, но ще ми обещаеш да бъдеш винаги доволен в Живота, да казваш, че всичко е добро и не само да го казваш, но да го чувстваш. Тръбва да постъпваш така и когато си разположен, и когато не си разположен. Ако ми обещаеш, аз ще уредя въпроса за сиромашията. Тръбва да ми обещаеш и помни, че ако не изпълниш, ще бъде два пъти по-лошо, отколкото е сега". Бедният обещал. Той бил млад човек и веднъж някакъв княз излиза с дъщеря си на разходка. По едно време изведнъж става някаква пертурбация в атмосферата и температурата се понижава до минус тридесет и пет градуса. Князът и дъщерята влизат в една хижа, треперят и казват: "Всички ще замръзнем". Тогава адептът изпраща бедния младеж с една кутия кибрит и му поръчва да каже: "Аз ще ви дам огън, но е много скъп – една клечка кибрит струва един милион". Князът отговорил: "Тази клечка не струва повече от нашия живот. Половината от богатството си ще ти дам, иначе тук ще измръем! Какво ме интересува богатството, ако умръем!" Така те му дават един милион за една клечка. Сиромахът запалил огъня и си уредил работата.

Сега, кои са тези кибритени клечки? Всяко запалено чувство е една кибритена клечка. Тръбва само да знаеш как да го запалиш. Мисълта пък е правата линия, по която драсваш тази кибритена клечка, за да се запали.

А постъпката седи в това да туриш запалената клечка в дървата и те да се разгорят. Най-първо ще кажеш: "Ето една мисъл" и това е запалената клечка и разгорените дърва. Туряш една кибритена клечка, дървата се запалват и се свършва въпросът. Значи всичкото щастие зависи от това как драсваш клечката. Когато запалиш кибритената клечка в условията, които са ти дадени, не търси други. Ако тръгнеш да търсиш други условия, за да запалиш клечката, че после да търсиш дърва... Не, ще драснеш тази клечка, когато всичко е събрано на едно място. Не са ли събрани дървата, няма да я драсваш. Ще драснеш, когато събереш дървата, когато нагласиш камината, когато всичко е готово, т. е. при един завършен процес. Най-хубавият момент е, когато процесът е завършен. Една мисъл се завършва, само когато всички условия са готови. Ако ги няма условията, трябва да се работи. А под работа се подразбират всички ония условия отвън, които са необходими за нашето щастие. Ако те са далеч, трябва да ги съберем на едно място.

Какво разбрахте от казаното сега? И каква разлика има от онова, което бяхте разбрали по-рано? Разликата е, че досега температурата беше nulla градуса, а сега е десет градуса над нулата. Какво става при такава температура? – Водата може да се пие. Какво представляват температурите над и под нулата? Под нулата имаш най-лошите условия, над нулата имаш добри условия, а нулата е винаги на едно място и показва посоката на добри и на лошите условия. Следователно, твоето щастие може да бъде отвън. Това аз схващам по следния начин: например, ти искаш да направиш една баня – точка А е банята, а ти си точка В отвън. Значи ще дойде дъжд и ти ще направиш банята си отвън. Но в теб се заражда желание да ядеш; тогава ти ще туриш плодовете вътре в себе си. Следователно, при баня отвън и ядене отвътре щастието

ще дойде, но при баня отвън и ядене отвън нещастието иде. Чухте ли добре – при една баня отвън и едно ядене отвътре щастието иде, а при една баня отвън и при едно ядене отвън нещастието иде.

Сега, коя е основната мисъл? При новите условия какво искате да бъдете – пръст на един богат човек, който умира и преди да го заровят му турят един пръстен, или пръст на един беден човек, който се ражда, защото трябва да работи? Кажете ми как да разрешим този въпрос – да бъдете на пръста на богатия или да бъдете на пръста на бедния? Второто положение е по-хубаво. Вие искате пръста на богатия, който умира. Откажете се от това, вземете пръста на сиромаха, който се ражда, и идете да работите. Каквото и да се случи, вие ще дойдете до пръста на богатия. Сега ви трябва пръста на сиромаха, а после ще ви дотрябва пръста на богатия. Което бихте предпочели сега – Елмазения пръстен в гроба или пръста на сиромаха? Предпочитайте живота в сиромашията, отколкото смъртта в богатството. Това е смисълът, това е разрешението на двете антитези. Хората искат богатство, но богатството е смъртта. В сиромашията е Жivotът, а Жivotът е винаги за предпочитане.

Тогава верен е и следният закон: Любовта е винаги жива при страданията. Помнете това. Кои са онези, които оценяват Любовта, които се радват или които скърбят? Кой може да ви обича повече – сиромахът или богатият? Изпъкналата ли паница събира повече или вдълбнатата? – Вдълбнатата. Запомнете, че сега животът при сиромашията е за предпочитане, отколкото смъртта при богатството. Има едно положение, според което един ден сиромашията ще се примери с богатството и тогава Жivotът и смъртта ще се примирият. Жivotът и смъртта сега не се примирият, но щом богатството и сиромашията се примирият, тогава Жivotът и смъртта ще се примирият.

При сегашните условия вие не можете да ги примирайвате. Сега само възприемайте Живота.

Живот без богатство не може да имате. А в света има само един човек, който е богат – той е Първият човек. Всички други, които са излезли от него, са сиромаси. Нали искате да бъдете богати? Следователно, за да бъдете богати, трябва да обичате Първия човек. Той е вашият Баща – първият, който ви е родил. Щом бащата е богат, синовете могат ли да бъдат богати? Краката могат ли да бъдат богати? Те са слуги. Ръцете, ушите, очите, стомахът са слуги. А онзи, който разполага с всички условия, за да съобразява, това е разумният човек, който живее. Той е господар. Вие трябва да се отнесете към този господар, той разрешава въпросите. Оставете временните господари. Сега вие заемате ролята на очите, ушите, краката, а искате да бъдете господари. При условията, в които сега живеете, ако сте крака, ще използвате да бъдете добри; ако сте ръце, ще използвате да бъдете справедливи; ако сте очи – да бъдете истинолюбиви; ако сте уши – да бъдете умни; ако сте обоняние – да бъдете деликатни; ако сте език – да бъдете сладки; ако пък сте осезание – да бъдете меки. Това са качествата, които човек трябва да има в себе си.

Сега, за следния път разработете тази лекция по свой начин. Извлечете всички противоречия – колкото ги имате, изкарайте ги навън. Каквито противоречия се явят, изкарайте ги, всички няма да ги разрешим.

Разработете темата “Най-добрият метод за развитие на човешкото сърце”. Разработете я по особен начин – кой каквото е запомnil от лекцията. И трябва практически да се приложи, понеже всички сте закъсали – някой е закъсал в мислите, друг е закъсал в чувствата. В много неща сте закъсали, но работата трябва да се оправи и да дойде в нормално състояние. Инсталацията може да е много

добре направена, но щом завъртите ключа и няма ток и лампите не светят, инсталацията някъде е повредена. Трябва да се намери дали погрешката е в инсталацията или в жиците, или в крушките. Трябва всичко да дойде в нормално състояние, за да могат лампите да светят, когато завъртите ключа.

*Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Животът.*

14-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
5 март 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

МУСКУЛНО И НЕРВНО НАПРЕЖЕНИЕ

Добрата молитва

Чете се разработка на миналата лекция.

Сега, не е необходимо всички да бъдете готвачи, но все пак човек трябва да знае да готви. Което е необходимо при яденето? – Да знае човек как да яде.

Сега, когато се разглежда определен сложен въпрос, трябва да има една връзка – например, при зададена тема. За следващия път развойте темата: “На какво почива здравето” или “Основите на здравето”. Някои смятат, че основите на здравето са във външната обстановка, в парите, в условията. Има много работи, свързани със здравето, но това са все условия. Колцина от вас ще развият предмета тъй, както трябва?...

Често учениците от даден клас се намират в противоречие. Представете си, че всеки от двадесетте ученици, които следват както вас един висш курс, има по един цирей в хълбока си. Питам ще могат ли да слушат професора и ще могат ли да разбират въпроса, по който той говори? Не, циреят ще попречи – половината не ще могат да слушат, съзнанието им ще бъде ангажирано от болката. Следователно, не може един предмет, който не разбираете, да ви интересува.

Сега, аз мога да ви говоря върху даден предмет, мога, например, да ви говоря върху музика. Всички музиканти няма да станете, но музиката има едно приспособление. Всеки един трябва да знае този предмет. Може да не е певец и не е необходимо да е роден певец, но той е роден да бъде певец на себе си. Ако ли не, той трябва да плати някому да му пее. Значи, или сам трябва да пее, или друг да му пее. Във втория случай той трябва да прави по 400-500 лева годишен разход, само за да му пеят. Колко трябва да платите на един певец? За да дойде един виден певец или виден пианист в София, колко му плащат? – Най-малко от двадесет до тридесет хиляди лева. Големите музиканти или певци изискват много и имат право в това. Вие ще кажете, че е скъпо. Че онова, което те харчат в България, струва няколко милиона. Той ще получи сто хиляди български лева и като ги преведете във валута, колко ще спечели при положение, че един български лев струва десет стотинки? – Десет хиляди лева. Сега, това са странични въпроси. Вас не ви интересува, че някой певец е дошъл от странство, че пял и му дали десет хиляди лева. Но представете си, че аз ви заинтересувам с музиката – казвам на всинца ви, например, че има един толкова гениален певец, че който го чуе, веднага умът му се събуджа и самият той става гениален. Тогава всички ще искате да го чуете. Понеже желаете да бъдете даровити, оттук-оттам все ще намерите пари за концерта. А сега казвате: “Едва имам да преживея, какво ще ходя да си харча парите”.

Тогава на какво се дължи гениалността на един човек? Вие сте учени хора, някои от вас са свършили университет. Кажете ми на какво се дължи мускулното и нервното напрежение? По какво се отличава мускулното напрежение от нервното? Това е научен въпрос, задайте го на вашите професори за разяснение. По него може

да се говори много, но трябва да се постави на опит. На какво се дължи мускулното напрежение? Мускулното напрежение е прекъснато, статично, в него енергията се проявява като в една граната, която пада и се пръсва. А пък нервното напрежение започва много тихо като светлината и постепенно се усилва, усилва, докато дойде до центъра. Нервното напрежение се отличава с постепенно усилване, а мускулното изведенъж се проявява. Затова, ако не знаете как да упражнявате мускулите, може да осакатите някой от тях. Например, някой път искате да изучавате даден мускул и го свивате, напрягате. Цялата слабост на ученика седи в това, че напряга мускулите, вместо да напрегне мозъка. Закон е: всяко трябва да заповядваш от нервната система. Започнете от малкото, не можете да започнете изведенъж с мускулите. Вие искате изведенъж да станете даровити. Това е мускулно напрежение. Или искате изведенъж да нарисувате една картина. Не, ще започнете рисуването тихо и спокойно. Друг път се захващате с един предмет и искате изведенъж да го проучите. Да допуснем, че имате слаба памет и искате да я развиете. Как ще направите това? Има разни школи за развиващо паметта. Учил ли е някой от вас по тия системи? Доста пари се плащат, за да се научи една от тях. Но, все пак, най-добрият, най-естественият метод, по който можете да научите нещо, е този предмет да ви интересува, да привлече вниманието ви и да можете да го обичате. Затова казвам: не можеш да се интересуваш от предмет, който влияе на твоите мускули, а не събужда твоите нерви. Хора, които имат слаба памет, имат слабо нервно напрежение, т. е. мускулите им са напрегнати, а нервите им не са. У хора, които помнят или мислят, и двете системи са в напрегнато състояние.

Сега, как ще си объясните мускулното и нервното напрежение? Това е един въпрос, който трябва да

проучвате. Как ще събудите мускулното и как нервното напрежение? Да допуснем, че вземате един камък и искате да го хвърлите; в какво направление ще го хвърлите? Най-първо вие имате една мисъл, т. е. преди да хвърлите камъка създавате едно напрежение, после го хвърляте и забравяте. Често по пътя се случва така, че някоя идея или някое чувство в нас минават като посторонни камъни, които сме хвърлили. Някой път вземате някой камък и го хвърляте, без да остави дълбоко впечатление в мозъка ви. Така мислите и чувствата, които събуждат един душевен подтик, са посторонни.

Под думата "подтик" и "подтикване" трябва да подразбирате прекъсване на движението. С думата "подтик" някой път означаваме и някои слаби импулси, които протичат без усилване. Не, трябва да има непреривност, т. е. подтикът трябва да бъде непреривен. Например, светлината в Природата е непреривна – Сънцето не изгрява изведнъж. Кои са съображенията на Природата Сънцето да не изгрява изведнъж? Защо Природата е направила Земята валчеста, а не я е направила плоска? Ако беше я направила плоска като тава или квадратна, хората по-лесно щяха да ходят. Защо Природата не е направила слънчевия изгрев изведнъж, а имаме едно постепенно зазоряване? – Целта е, когато Природата и Разумните Същества събуждат хората, да няма стресване. Защото, ако човек се стресне при събуждане, може да полудее. Затова трябва да го докоснете полекичка, за да го събудите. Светлината иска да събуди в нас напрежение на нервната система и затова идва постепенно. Ако дойде изведнъж, напрежението ще бъде мускулно. Ние всяка се пазим от светлината, която иде изведнъж. Когото светват изведнъж, електрическите лампи будят повече мускулната енергия и вместо да ви помагат, ви вредят. Затова ви препоръчвам, когато ще

включвате електричеството, да си затваряте очите, за да може светлината да влезе през клепачите. Иначе очите се повреждат и вместо да се събудят нервите, събуждат се мускулите. Също и начинът, по който са турени тия лампи, не е хармоничен. Светлината трябва да идва отнякъде и да се разпръсва така, че да не я виждате. Колко е умна Природата – в нея Слънцето постепенно привлича вниманието ни. А ние, когато правим нещо, искаме изведнъж да стане. Ние сме тълеславни, правим го да блесне като граната. Човешкият огън светва изведнъж, а онова, което Природата запалва, е огън, който дълго гори. Например, когато се приближавате към една слънчева система, светлината постепенно се усилива, усилива и така вие се приспособявате.

И така, законът е, че разумните неща изискват непрекъснато изучаване. Трябва да концентрирате ума си върху онзи въпрос или предмет, който трябва да проучвате. Например, мнозина от вас искат да бъдат добри певци. Не можеш да бъдеш добър певец, ако не знаеш математика и не разбираш геометрия. Те вървят заедно, защото музиката има разширение на вълните, а тоновете имат отношение. А пък самата музика е определяне. За да бъдеш музикант, трябва да определиш отношението между два тона, да определиш интензивността на всички преплитания, които стават. Затова музикалният и математичният център у човека са съседни. Проучете ги.

Сега, ти искаш да бъдеш добър човек. Какво ти е необходимо, за да бъдеш такъв, как мислите вие? – Да имаме добро сърце. Ако имаш добро сърце, ще върви, но ако сърцето не е добро и не бие равномерно? Някой път пулсът е седемдесет и два удара в минута, някой път достига до сто и двадесет. Защо казват, че пулсът сто и двадесет удара е болезнено състояние? Защо седемдесет и два удара са нормални, а по-горе и по-долу е

анормално? Човешкият организъм е свикнал на седемдесет и два удара. Сърцето у животните пулсира различно. В Природата пулсът може да се усилва. Първоначално сърцето е пулсирало по-бавно, сега се е усилило, а в бъдеще предполагам, че ще се ускори, но ще бие непреривно, а не с прекъсване както сега. Това прекъснато биеие не е ритмично, мяза на машина и означава, че сърцето се бори с никаква мъчнотия в нашия организъм. Как си представяте, че сърцето със своята сила движи кръвта? Коя е силата, която я движи? – Това свиване се дължи на космическото ЕЛЕКТРИЧЕСТВО, което минава през сърцето. Ако останеше сърцето само да движи кръвта, юдали би изкарало една-две години. Електричеството е това, което движи кръвта. Затова хората умират моментално, когато то прекъсне.

Сега, ние се отвлякохме. Главният предмет, върху който трябваше да се спрем, беше нервно и мускулно напрежение. Всички от вас, които събуджат нервите по начина, по който събуджат мускулите, стават нервни. Наместо да събуджате нервите си плавно и да усилвате постепенно тяхното напрежение, вие ги събуджате както мускулите – изведнъж. Не, нервното напрежение става много плавно – то трябва да се усилва постепенно, както идва светлината. Няма да влагате никакво беспокойство, ще имате само едно непреривно желание. Ако не разбирате даден предмет, няма да се беспокоите, защото неразбирането зависи от една външна обстановка на нещата, т. е. може предметът да не е ясен, защото не сте застанали на такъв фокус, откъдето можете да гледате.

Преди десет-дванадесет години взехме един микроскоп на втора ръка от един професор. Аз не бях се занимавал с него и една вечер го вземам, турям го, движа го насам-натам, не мога да го фокусирам. Казваха, че в

микроскопа имало погрешка. НЕ, няма никаква погрешка, а на фабриката, която го е направила, толкоз ѝ е стигнал умът – виждам, че така, както ТЕХНИЧЕСКИ са направени, лещите нямат нужната яснота. Следователно този, който е правил тези лещи, толкоз е разбирал, дотам е дошъл. После му намерих цаката и сега манипулирам с него, лесна била работата. Тогава казах: “Трябва всичко да се изхвърли, нищо не струва, и хиляда лева не струва, язък за парите!” Но щом му разбрах цаката, намирам, че от хиляда лева струва още девет хиляди, т. е. ДЕСЕТ хиляди лева. НЕ бях се занимавал с ТЕХНИЧЕСКИ работи. Друг път ми се случи нещо подобно с ЕДИН молив – какъв дявол влязъл, въртя го, въртя го, НЕ му излиза писецът. Търся какви са причините, извадих всички моливи отвътре и намерих погрешката...

Та сега казвам: всички правите такива погрешки. Например, чувствате, че не можете да мислите, че не разбирате, че не можете да пеете, че не можете да помните, и се нервирате. Аз ще ви кажа защо се нервирате, много приста работа е. Представете си, че имате една бъчва, направена майсторски с обръчи, но сте я оставили доста време без вода, дъските са се разсъхнали, обръчите са отслабнали и щом турите вода, тя изтича навън. Казвате: "Не струва тази бъчва, никаква погрешка има в нея!" После вземате, веднъж-дваж набивате обръчите и виждате, че бъчвата задържа вода. Следователно, щом сте нервни, във вас става изтиchanе на нервна енергия. На всички нервни хора обръчите са разхлабени и става изтиchanе.

Човек всяко^га е нервен, когато не намира предмета там, дето го е турил. Потърсиш я – нервната енергия я няма, направиши никаква работа – тя изтекла. Искаш да мислиш – нямаш енергия, искаш да пееш – нямаш енергия, искаш да помниш – нямаш енергия и започваш да се нервираш. Но нервирането е беднотия. Казвам сега:

стегни обръчите! Как се стягат обръчите? Например, ти седиш и казваш: "Пари нямам". Работата с пари не се урежда. Има хора с милиони и пак са нервни. Някой казва: "Да имам знание". Има хора със знание и пак са нервни. – "Да бъдем красиви". Има красиви хора и пак са нервни. – "Да сме набожни". Има набожни хора и пак са нервни. Следователно, имаш табела "набожен човек", но енергията пак изтича. Някой път говориш за Любов, но не можеш да постъпиш по любов, защото енергията е изтекла. Искаш да направиш добро, но не можеш. Човекът ти казва: "Моля, бъдете тъй добър, услужете ми!" – "Я се махни, какво сте дошли да ме беспокоите!" – и му туриш епитет на някое зоологическо същество. Друг път говориш много тихо и спокойно, казваш: "Аз не излизам от стаята". Но ако в стаята ти влезе почтената госпожица боа или госпожа боа, или господин боа, тогава какво ще правиш? Ти веднага ще напуснеш стаята и ще им отстъпиш мястото си. Идването и на тримата ще произведе едни и същи резултати – ти веднага ще ги приемеш и ще изскочиш навън. Защото туй, което човек не може да направи, змията го прави. Когато змията влезе, ще те накара навън да излезеш. Ти имаш едно заблуждение, че от къщи не излизаш – създал си една глупава идея, че навън не можеш да живееш, че навън нищо не можеш да научиш. Но и външи под този таван нищо няма да научиш. Ако по цял ден седиш външи, на какво ще замязаш? – Ще си докараш нещастие. Сега, ще ме извините, но когато съгради къща, човек оглулява вече. Ако постоянно седиш външи, ще гледаш ъглите и нищо ново няма да научиш. Казва някой: "Много хубава къща!" Тя е много хубава поради това, че ти служи за почивка. А онова, което ще научиш от външния свят, то е предметно учение.

Та сега правя една аналогия: когато създаваш един собствен идеал, той мяза на построена къща и ти си

оглупял вече. Казва някой: "Аз съм създад идеал да имам десет милиона лева". Хубаво, какво ще направиш с десет милиона? Американският милиардер Рокфелер, който има деветдесет милиарда, казва, че лекарите го хранели с овес като кон. Не че това е лоша храна – отличен вегетарианец е Рокфелер, с овес се храни...

Сега, да се повърнем към сериозната работа: не си създавайте идеал, заместващ идеала, който Природата ви е направила, който Бог е направил за вас. Не можете да заместите идеала на Доброто с никакъв друг идеал. С нищо не можете да заместите идеала си да бъдете некористолюбиви хора и всяко да говорите Истината в себе си. Нали сега се питате дали има икономия в Истината. Щом започнеш да икономисваш Истината, фалитът ще дойде. Не можеш да икономисваш Истината – това е закон. Щом не икономисваш Истината, всичко върви; щом започнеш да я икономисваш, всичко във физическия свят тръгва назад. И обратно – ако работите вървят безразборно, ще забатачиш; ако ги икономисваш, ще тръгнат. В света на Истината е точно обратното, защото той е един идеален свят, където има енергия, няма прекъсване и всичко се усилва непреривно. Когато на физическия свят свършиш една работа, тя престава – например, щом забогатееш, енергията в теб спира. Същото става и с идеала ви да израстете – щом дойдете до 33 или 45 години, вие започвате да мислите, че сте остарели. А щом станете на 60-70 години, казвате: "Остаряхме, няма идеал!" Това, което на младини ви е импулсирало, сега има обратно действие и казвате: "Изгубих всичко, види се, ще се връщам оттам, отдено съм дошъл. Хайде на Орландовци". Той мисли, че е дошъл от онът свят, а казва, че ще го занесат на Орландовци. Че тогава ти нищо не си свършил.

Сега да се повърнем към темата. Не е необходимо да се отвличаме така и да ви разправям всички тия работи. Всички оратори, с цел да направят даден предмет много ясен, турят едно, второ, трето, четвърто обяснение...

И така, не трябва да постъпвате с нервната система тъй, както с мускулната. Два различни закона регулират нервната и мускулната енергия. Най-първо ще усилите мускулите си. А те са в зависимост от нервната система. Следователно, ще развивате постепенно вашата нервна енергия. Никога не правете несъзнателни движения. Вие искате с мускулни движения да събудите ума си. Първо събудете човека и погледни какво има да даде.

Забелязвал съм, че когато някое куче иска да ме залае, то първоначално седи и ме наблюдава. Аз приближавам до едно място и се спирам – ако направя още едно движение, веднага ще се хвърли отгоре ми. Спирам погледа си, не го гледам, понавеждам се, бръквам в джоба си, а то разсъждава как ще се проява. Хвърлям му малко геврече, то погледне, помирише, вижда, че има нещо, пита: “За мен ли е?” – “Да, за теб.” После пак поглеждам, изваждам друго парче геврек и тогава минавам, а кучето ми казва: “На добър час, свободен си!” Сега, аз мога да взема един камък и да го ударя, но то ще се нахвърли отгоре ми. Не, аз го поглеждам и го питам: “Какво искаш?” – “Дължиш ми”. Нали когато дължите пари някому, не минавате по пътя, където живее вашият кредитор? Преди да сте взели пари, търсите банкера, интересувате се от неговата фирма, но щом ги вземете, не минавате покрай него. Защо по-напред минавахте, а сега не? Колко трудно е понякога да си дадем отчет за известни подбуди. Да кажем, че минаваш покрай един човек, на който преди четири-пет дена си обещал, че ще му платиш, но сега казваш: “Обещавам, че ще ти платя, но бъдете тъй добър да поотложите малко”. По същия начин и ние сега отлагаме плащането.

И Природата постъпва по същия начин. Ние вземаме нещо от нея, но не се явяваме, искаме да избегнем плащането. А тя си е направила работата тъй, че където и да ходиш, ти ще се върнеш и ще минеш по същия начин. Казват, че кармата е дълг със сложна лихва. Мисля, че е малко преувеличено. Индуските философи зле са представили Природата. Тя не е толкова строга, че да ти одере кожата. Туй, което аз зная, е, че тя никакви лихви не взема. Кредитира те веднъж, дваж, сто, двеста, триста пъти. Даже и деветстотин деветдесет и девет пъти да си ходил, тя пак ти дава. Ти офейкваш, всичко пропиляваш и пък идваш да се изясняваш, а тя нищо не иска. Ти си я лъгал, че ще платиш, нищо не си плащал, а тя само майката на кредита търси, никаква лихва не иска, готова е да направи отстъпки. Ако четете Фламарион, ще видите, че двадесет и пет стотинки, вложени със сложна лихва по времето на Христа, произвеждат за две хиляди години дълг, който не може да се плати, дори и цялата Земя да беше от злато. Добрѣ, ами ако сме взели от Природата хиляда лева със сложна лихва? За да изплатиш този дълг за две хиляди години, ще ти трябва не само една земя от злато, но повече от деветдесет хиляди земи. Откъде ще вземете и в коя банка ще турите толкова пари? Аз харесвам туй число от двадесет и пет стотинки под сложна лихва и затова казвам: не е хубаво човек да взема пари под лихва. Вземеш ли пари, плати си ги. Не вземай пари с лихва, не ги оставай неизплатени дълго време. Казваш, че ще ги платиш. След две хиляди години с нищо не можеш да ги платиш – и цялата Земя да е от злато, пак не можеш да платиш своя дълг.

Сега, понеже имате едно голямо богатство, което е вашият мозък, пазете неговата хигиена. Когато ставате сутрин, как трябва да събуждате мозъка си? Кажете ми как се събуждате вие? Ще ви дам едно малко упражнение:

щом се събудите в 3-4 ч., попитайте се да станете ли или не. Щом единият ум ви казва да станете, станете! Другият ум пък казва и се аргументира: "Не ставай, още е рано, Сънцето не е изгряло, не си се наспал, поспи си още малко". Питам кого трябва да слушате – онзи, който се аргументира, или онзи, който не се аргументира? Онзи, който не се аргументира, винаги има едно разположение в Природата.

Сега, ще ви приведа един пример: от една богата кантора в Америка дават обявление, че търсят касиер. Идват разни лица с висше образование или с препоръки, отиват при директора и той на всички казва: "Ще ви имам предвид". Така всички оставят молбите си и си отиват. Най-после влиза един млад момък, вижда една хартийка на пода, вдига я, туря я на мястото ѝ и после казва: "Господине, едно обявление има, че се нуждаем от касиер. Аз нямам никакви препоръчителни писма, но може да ме опитате". Директорът рекъл: "Не, с навеждането си да вземете хартийката вие носите най-добрата препоръка". Тъй постъпва и Природата, ако идете при нея с някои препоръки. Даже да ви препоръча Свети Никола или друг някой светия в оня свят, тя казва: "Ще ви имаме предвид"...

Та сега, въпросът е за ставането. Всеки трябва да се събуджа. Когато сте били малки деца, вашата майка ви е събудждала. Тя идва, повдига юргана, подръпва го, а щом си замине, вие пак се завивате. Не, когато ставате, ще имате до себе си едно шишце с вода. И когато оня ум започне да се аргументира, вие ще налеете малко вода на лицето си. Ако продължава да се аргументира, още малко вода ще налеете. Щом се пръснеш три пъти с вода, работата става вече. Сега, можете да употребите този метод и в други случаи. Например, понякога искате да свършите дадена работа, но идва пак оня и се аргументира,

ЧЕ НЕ МУ Е ВРЕМЕТО. ВЗЕМЕТЕ ПАК ВОДА, НАПРЪСКАЙТЕ СЕ И ТОЙ ЩЕ ПРЕСТАНЕ. Когато се колебаеш за някоя работа, пръснете се три пъти с вода, вижте какво ще бъде вашето настроение и започнете работа. Имате ли някаква работа да вършите, свършете я по който и да е начин! Когато дойдат да видят доброто, ще видят и вашето добро желание да свършите тази работа. Може да не я свършите както трябва, но все пак ще спечелите нещо. Ако не започнете работата, много по-голяма погрешка ще направите и ще си създадете неприятности.

Сега, мнозина от вас се оплакват, наричат нашия век "нервен век". Аз бих желал той да е век на нервите. Не е лошо човек да бъде нервен. Нервната енергия тече постоянно. Тя не трябва да изтича, а да приижда постоянно, за да се напълнят нервите ви и да бъдат винаги с такъв голям складиран запас, че всяко да сте готови за работа. Някой път вие нямаете енергия, защото е изтекла и тогава трябва да стягате обръчите си. Как можете психически да стегнете обръчите си? Да допуснем, че не разбирате някой предмет. Например, учениците от класовете казват: "Онзи ден учителя говори по един предмет, но този въпрос не можах да го разбера". Или казвате, че нещо по геометрия не ви е ясно. Но учителят сяда, започва да говори, говори и ви идва едно вътрешно прояснение. Следователно, преди всичко трябва да бъдете спокойни – никога не се стеснявайте, нищо не казвайте. А вие предварително си туряте една идея и казвате: "От мен нищо няма да стане!" Вярно, това е статично положение и ако не учите, от вас действително нищо няма да стане, тъй както, ако не ядете, нищо не можете да бъдете. Ако не учите, учени хора не можете да станете; ако не пеете, певци не можете да станете; ако не говорите, оратори не можете да станете. Ако сами не учите, а карате други да говорят, вие не можете да се научите.

В България дойдоха американци и не можаха да се научат български, защото искаха първо да научат правилно езика, че тогава да почнат да говорят. Нито един не можа да се научи, защото не се упражняваха. Та казвам: макар отначало криво-ляво, трябва да говорим, за да се научим. Рекох на американците: "Влизам ви в положението, вашият език е по-обработен, по-културен, не мяза на български. Българският е дивашки, но не толкова, колкото китайският – по-културен е от него". Китайците и англичаните имат едносични думи, защото ценят времето. Защо китайците са създали едносични думи? – Те са пестеливи на време и тази им пестеливост показва, че не мислят. Китаецът е доста наблюдателен, но когато трябва да мисли философски, там го няма.

Сега, мозъкът ви всяко трябва да бъде пълен с енергия. Трябва постепенно да изпращате енергия и така ще имате желание за работа. Мислете понякога за вашата глава, попипвайте я! Но не наклонявайте главата си настрани, защото тогава искате да привлечете електричество от известни елементи отвън. Добре е да туряте пръста си върху определено място на главите си и да се концентрирате. Да кажем, че искате да събудите в себе си центъра на математиката; какво трябва да направите? Трябва да мислите и да привличате повече кръв в тая част, където е центъра на математиката. Често някой туря ръката на челото си, когато иска да си припомни нещо – това е един външен стимул. Но ако човек иска да мисли и да върви по пътя на последователното мислене, всички трябва да знаете как да прекарате кръвта във вашия мозък. С коя мисъл трябва да започнете?

Сега, вие веднага се плашите и казвате: "Баща ми, дядо ми, майка ми нямат нищо, външните условия са лоши". Така събуждате в себе си тия чувства, които не трябва – събуждате страхът си. И понеже едва сте излезли

от Египет, всинца сте толкова страхливи. Съвременното човечество е толкова страхливо, че сега, за да ги направят смели и решителни, дават им страдания. Сега сте в пустинята. Защо Моисей трябваше да води еврейския народ четиридесет години през пустинята? – За да ги освободи от страха. Трябваше четиридесет години да се скитат из пустинята, да измрат всички страхливи роби, излезли из Египет, и да остане новото поколение. Трябва да изчезне страхът във вас – всички страхливи мисли, страхливи чувства трябва да изчезнат и да остане новото поколение на Добродетелта. Всички ние трябва да бъдем смели! А сега всинца се плашите как ще преживеете и казвате: "Как ще бъда на оня свят, ако ме турят в ада!" Оставете тия попски изобретения. Сега сме в ада, а там няма ад. Ние сами сме създали своя ад вътре в себе си. Говоря за страх, понеже човек, щом намери своите дефекти, започва да се страхува. За противовес на страха турете разсъждението, турете вярата, надеждата, милосърдието, разумността. Казвате: "Ами ако съм съгрешил?" Това е страх. Ако си съгрешил, не се страхувай – ще изправиш погрешката си. Не се беспокой, а напиши едно писмо, в което да се извиниш: "Допуснал съм една погрешка". Сега пък ще кажеш: "Какво ще си помисли той за мен?" – Напиши второ писмо и кажи: "Написах едно писмо, допуснал съм една погрешка, ще ме извините". Ще се извиниш, за да бъдеш последователен в себе си.

При Живота, който имаме в Природата, навсякъде можем да направим погрешки. Например, може да направиш погрешка в говоренето, когато някъде повишиш глас и кажеш нещо. Ако повишиш гласа си повече, ти ще пострадаш, защото при силно и рязко говорене се демагнитизираш и губиш енергия. Никога не говори рязко, а кажи: "Ще ме извините сега, не съм разположен, не мога да го направя". Не казвай грубо: "Няма да го направя!"

или "Иде ми да го набия!" Какво означава изразът "да го набия"? – На-бит. Значи битът, битието на хората. След частичката "на" тури една запетая и започни да разсъждаваш върху бита на този човек. "На, бит" значи "животът му е такъв". Някой казал нещо по твой адрес – криво те е разбрал. Прати му някой подарък, защо ще ходиш да го биеш. След като го набиеш, ще изхарчиш излишна енергия, която струва няколко милиона. Той има, например, да ти дава сто лева; струва ли си да харчиш енергия за един милион заради сто лева? Предпочети да му дадеш сто-двеста лева, отколкото да похарчиш своята енергия напразно. Тя струва милион и не се придобива лесно. Ние харчим енергията си безразборно във всяко отношение. Сега ще кажеш: "Аз съм много нервен!" Да, става изтичане на нервна енергия. Спестявайте тази енергия.

За следващия път искам някои от вас да ми разяснят какво са разбрали – каква е разликата между мускулната и нервната енергия. Помислете и си изведете някои методи. Няма да бъде лошо, ако забогатеете с още два-три метода, понеже всинца сте обеднели. Съжалявам ви и искам да ви направя малко по-богати фирми, които да кредитират.

*Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Жivotът.*

15-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
12 март 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ОСНОВИТЕ НА ЗДРАВЕТО

“Отче наш”

Чете се темата: “Основите на здравето”.

За да бъдете здрави, трябва да мислите. Заради здравето всички трябва да изучавате този закон. Да бъдете здрави е един резултат. Животните не знаят, те чувстват, че са здрави. Човек трябва да знае кога е здрав. Във вас има вътрешен страх и това е едно нездравословно състояние. Ако се страхувате, че не знаете, това е друго. Някой път човек се страхува да си изкаже мнението. Щом се тревожиш, не си здрав; щом си малодушен, не си здрав; щом мислиш, че нямаш никакви дарби, не си здрав; щом мислиш, че си най-глупавият, не си здрав. Всички тия отрицателни неща, които мислиш, трябва да ги отхвърлиш, защото не са върни. Някой казва: “Аз не съм даровит човек”. Не е вярно, това не е здрава мисъл. Трябва да имаме ясна представа за нещата. Например, питам един предмет як ли е или не. Ще кажете, че трябва да го опитате. Казвам: якостта на този молив е толкова, колкото издържи на тежестта – някой ще се пречупи, някой ще се огъне, а друг ще издържи.

Сега, вие имате представи, които не почиват на здрава почва. Например, лекуват един човек, идва лекарят и казва, че вече е оздравял, но това е една лъжлива идея.

Човек нито лесно оздравява, нито лесно се разболява. Болестта не идва моментално, всяко нездравословно състояние работи пет, десет, петнадесет, двадесет години, докато се прояви. А в деня, в който се прояви, ти казваш: "Не зная какво ми стана – болен съм". Всъщност, здравето е започнало да се разклаща отдавна. Или да кажем, че някой човек е амбициозен. Не е лошо да е такъв, но къде е опасността на амбицията? Тя може да се сравни с голям товар. Ако туриш на гръб раница от десет-петнадесет килограма, можеш да ходиш, но ако товарът е петдесет и девет-шестдесет килограма и се качваш на планината, това е нещо неестествено и ти ще се съсиш. Амбициозният човек е турил голям товар – снеми една част от него! Трябва всяко да туряш една идея или едно чувство, което можеш да носиш. Ако не можеш да ги носиш, ще се упражняваш. Има мисли и чувства за деца, има мисли и чувства за възрастни, има мисли и чувства за стари хора. Не мислете, че старият е слаб човек – той може да издържа там, дето младият не може. Стар човек в отрицателния смисъл на думата е тоз, който се тревожи, който изнемогва: На кой човек ще кажа, че е стар? – Който е узрял, който е един хубав плод. Малкото дете е недоузряло. Може ли да кажете на един неузрял човек, че е узрял? Той не е стар. Може на някой стар човек да му турят млада форма, но тя ни най-малко прави човека. Ако турите на главата на някого цилиндър, ако го облечете с фрак, ръкавици, той ще стане ли учен или богат човек? Не.

Та казвам: трябва ви Знание. Има знание, което е външно; има Знание, което е вътрешно. Досега вие сте учили външното знание. Например, може да научите един език отлично, но да не можете да се ползвате. Да кажем, говорите френски или английски, но не можете да се ползвате. Всеки език съдържа едно богатство в себе си.

Англичаните, например, имат определен характер и езикът им мяза на тях. Германия мяза на германците, Франция мяза на французите, България мяза на българите. Веднъж пътувах в планината и, минавайки покрай една река, ми направи впечатление шумът на скачещата вода. Запитах се може ли туй да се превърне в музика. На пръв поглед, като че всичко беше разхвърлено, но когато разгледах скачането на водата, видях, че не е така. Има в Природата нещо отлично и гениално. Тя толкова време свири на хората, толкова време им пее и никой досега не е разбрал песента ѝ.

Сега, какви са основите на здравето? Може да вземете някоя книга за здравето и да кажете за автора ѝ: "Много учен човек". Кой е най-ученият авторитет? Идете в Природата – тя е най-ученият авторитет. Има много учени хора, които говорят за здравето, но самите не са здрави. Може ли човек, който не знае да пее, да учи другите да пеят? Музикалният център на професора, който може да учи другите, трябва да е по-развит, отколкото на ученика. Той може да не владее гласа си, това е друг въпрос, но ако няма развит той музикален център, не може да преподава. Гласът може да се развие. Мнозина от вас имат гласов регистър от една октава или октава и няколко тона. Съвременният човек, за да бъде здрав, трябва да има регистър от най-малко две октави. Ако имаш само три тона, здрав човек не можеш да бъдеш. Ако пееш в две октави, здрав си, а ако не пееш, трябва да се стремиш. Някой едва може да вземе два тона и мисли, че е здрав. Не е здрав, не е музика това.

И така, от колко елемента се състои здравето? Здравето включва над три октави и половина, но нормата му е две октави. Ще забележите, че когато заболее, човек не може да пее. Можете да проверите моите научни наблюдения. Когато заболее човек, може да се познае

дали ще умре – щом не може да пее, ще умре. Тогава отивам при болния и му казвам: “Вземи един тон!” – “Не мога, не мога да пея”. Казвам на околните: “Той ще умре, нищо повече”. – “Какво да правя?” – “Ще пееш. Ако искаш да живееш, ще се научиш да пееш”. – “Ама аз не съм пял”. – “Ако можеш да се научиш да пееш, ще оздравееш”. Тъй седи сега въпросът. Ако не пееш, ще умреш. Пеенето – това е дишане.

Дадох ви песента “Мога да кажа”. Да преведете тази песен – това е една задача. Може да се разреши по много начини, но има един естествен път за всички въпроси. Те могат да се разрешат по разни начини – може да направите легато, да завъртите тук-там, да оплетете. Хората, които не знаят много, всяко го увъртат. И които не искат да си плащат дълговете, също го увъртат. При увъртането има ограничение на нещата. По колко начина можете да представите една мисъл? Например, как ще представите мекия човешки глас или ясния глас? На какво се дължи ясният глас? Въпросът трябва да се разглежда физиологично: когато тоновете на певеца опират в мекото небце, гласът му е плосък и нечист. Когато тоновете излизат от гърлото и се ударят в твърдото небце, гласът става чист и ясен. Гласът трябва да дойде към небцето, после до зъбите и тогава да излезе навън. Щом опре на мекото небце, музика няма. Който иска да пее ясно, а все опира тоновете на мекото небце, не може да постигне ясен глас. Питам какво ще стане, ако тръгнете да ходите по почва, която е толкова мека, че краката ви потъват в тинята? След като повървите някое време, ще се изтощите. А ако тръгнете по твърда почва, без да затъват краката ви в калта, тогава ще ходите свободно.

Казвам: човек не трябва да се спъва в гласа си; и в своята мисъл не трябва да се спъва. Вие често се спъвате от страх. Започнете ли да мислите какво ще кажат хората,

вие се уплашвате. Хубаво е, че искаш да имаш доброто мнение на хората. Но ако се страхуваш, ти няма да можеш да научиш онова, което е дадено в Природата. Да кажем, че искаш да изучиш някое изкуство – например, искаш да рисуваш, но се страхуваш какво ще кажат хората. Това, че те ще се смеят, нищо не значи. Всички деца, всички хора, когато започнат да учат нещо ново, все правят погрешки. Правили са и в бъдеще хиляди погрешки ще правят, но това нищо не значи, в погрешките няма грях. Грехът произтича от друг закон: когато можеш да направиш нещо, а не го правиш, това е грях. Ако направиш нещо някъде, без да знаеш, не те държат отговорен, но ако правиш нещо от инат и знаеш, държат те отговорен.

Сега, трябва да учите. Знанието, което съществува в света, е общо. Знанието през всичките векове, което е дошло до нас от древността и от което можем да се ползваме, е едно благословение. Защото е усилие на духа на цялото човечество, на всички ония добри и гениални хора, които са работили. Ние трябва да се ползваме от пътя, който те са прокарали, и от благата, които сега идват в нас. Ако остане сега да учим, както те са учили, изисква се много дълъг период.

Например, понякога вие хълцате, но не знаете причините. Как лекувате хълцането? Някой път го лекувате с разтриване на корема, някой път викате лекар, който ви дава лекарство. Вземете малко вода и поемете дълбоко въздух – така накарате диафрагмата ви да слезе надолу. Понеже тя се е повдигнала и е притисната на белите дробове, образуват се тия спастични вълни. Подишайте дълбоко и турете диафрагмата на място ѝ. Диафрагмата е покривът на стомаха, а той всяко иска къщата му да е по-висока. И щом е по-висока, стомахът яде повече. От друга страна, диафрагмата е подът на дихателната система, която не обича той да се повдига нагоре. Диафрагмата трябва да

бъде на своето място, защото тя разделя два свята. Тя е граница между физическия и Духовния свят. Не премествайте тази граница – преместите ли я, ще имате вълнение.

Диафрагмата играе важна роля в дишането. Които искат да учат науката за дишането, обръщат голямо внимание на диафрагмата. Щом тя функционира правилно, ще бъдеш здрав. Щом диафрагмата обича да се качва високо, тогава сърцето ти ще тупти, ще имаш кашлица, ще имаш прозевки и ще кажеш: "Откъде дойде този дявол?" Дяволът е дошъл и е възгордял твоята диафрагма. Смири диафрагмата си, тури я на работа, каки ѝ да пази границата – по-нагоре да не се качва, по-надолу да не слизи, а да стои на мястото си.

Сега, във вас ще се зароди въпросът: "Откъде да знаем, че е така?" Добре, тогава откъде ти дойде кашлицата? Щом се закашляш, каки: "Няма да кашлям!" Заповядай на кашлицата и ѝ кажи: "Няма ли да ме освободиш!" И тогава дълбоко напълни белия си дроб с въздух. При това положение, когато се напъваш да кашляш, въздухът наляга надолу и намества диафрагмата. А щом оставиш белия дроб с малко въздух, диафрагмата се качва нагоре. Поеми въздух – това е естественото лекуване, което може навсякъде да прилагаш. И други спомагателни средства ще дойдат, но това са естествените неща, с които можеш да си помогнеш при кашлица.

Сега, вие започвате научно да разглеждате въпросите и така туряте здравето много далеч от себе си. Основите на здравето са следните: стомахът трябва добре да смила храната, да я превръща на кръв, да изпраща кръвта в белите дробове, за да се пречисти, след което да я изпраща в мозъка. Когато мозъкът възприеме кръвта, той трябва да извлече електричеството и магнетизма. След това мозъкът трябва да благодари и чрез нервната

система трябва да изпрати тази сила по цялото тяло, че да могат и другите удове да се ползват от неговото производство. По този начин трябва да има една обмяна. Ако няма правилна обмяна между вашите стомах, бял дроб и мозък, вие нямате основи на здравето. Това са основите на здравето – стомахът да функционира правилно, белият дроб да функционира правилно и мозъкът да функционира правилно.

Разбира се, с начина, по който разглеждаме въпроса, ние изпадаме в морализиране. Например, казват: "Трябва да живеем добре!" Как да живеем добре? За да живеем добре, най-първо, човек не трябва да бъде лаком в яденето, а после, не трябва да ни съблазнява яденето на другите, т. е. трябва да бъдем доволни от туй, което имаме. Щом имаме ябълчици, щом имаме пресен хляб, трябва да бъдем доволни от туй, което Природата ни е дала, и да не искаме неща, които хората са създали. Нека другояче да ви обясня: имате, например, хубави и практични дрехи, много меки и топлички, но един ден ставате недоволни от тях, понеже нямат хубав външен вид, вземате други дрехи, по-тънки и по-корави, но с много хубав цвят, обличате ги и се простудявате. Питам тънките ли дрехи, които не задържат топлината, са по-хубави или меките дрехи, които не са с хубав цвят? Не съм против цвета и ако меките дрехи имат този хубав цвят, те са за предпочтение. С други думи, добре е, ако съберете мекотата и цвета заедно, но понякога мекотата на дрехата е за предпочтение пред цвета.

Сега, в Природата цветът има друго отношение. Цветът на лицето, например, показва дали човек е здрав или не. В Природата всяко нещо е на мястото си. Има една много естествена краска*, която показва телесното

* Краска (рус.) – цвет, боя (бел. ред.)

здраве. Има един цвят, който показва, че облечената дреха е здрава, а има цвят, който нищо не струва. Ако отидеш при Природата да залагаш дреха, която има хубав цвят, тя е готова хиляди да даде, а ако залагаш дреха, която няма здрав цвят, тя пет пари не дава. Когато отидеш при Природата хубаво облечен, тя ще ти обърне внимание, ще те посрещне и веднага ще те кредитира. А когато те види малко окъсан, не те кредитира веднага и казва: "Туй, което искаш от мен, не мога да ти го дам, ще почакаш малко". Понеже Природата ти е давала, давала, а ти не си бил изправен човек, тя казва: "Ще почакаш малко".

Сега, остава въпросът вие виновни ли сте. Не сте виновни, но не сте и праведни. Не сте сиромаси, но не сте и богати. Под "праведен" разбирам богат човек, който с труд е спечелил богатството си. Казвам: не си грешен, но си сиромах. Грешния уподобявам на сиромах, а богатия – на праведен човек. Праведният е здрав човек. Грешният винаги има болести и това са полиците от миналото, които той изплаща. Заболяването показва, че някога си бил грешник и въз основа на греха идват болестите ти. Не е лошо, че идват, защото по този начин ще признаеш дълговете си и ще ги изплатиш.

Сега, не мислете, че болестите са нещо неизлечимо. Те са нарушение на здравето и следователно, щом се премахне то, премахва се една малка дисхармония. Тази дисхармония съществува в храносмилателната система, в дихателната система, в нервната система и от тия три системи тя трябва да се премахне. В дихателната система усещаш, че не можеш да дишаш добре, а в храносмилателната система усещаш, че стомахът не работи както трябва. Когато стомахът не работи както трябва, и мозъкът не може да работи както трябва и тогава човек не може да бъде здрав. Сега, вие се плашите, казвате: "Аз не съм здрав, разболял съм се" и така

придавате на болестта един особен характер: "Нелечима е моята болест, тя ще ме завлече!" Ако стоиш в пороя, ще те завлече; ако седиш встриани на брега, няма да те завлече. Излез навън!

И така, не се самозабравяйте, не се лъжете. Много пъти хората ще ви казват нещо, които не са верни. Отишли при един европейски цар и му казвали: "Като теб друг цар няма – и на Природата да заповядаш нещо, тя ще го направи". Царят се вслушал и един ден заповяддал на придворните си да го занесат на брега на Атлантическия океан, когато имало прилив. Седнал той на брега, а придворните му казват: "Ваше величество, приливът иде, трябва да си вървим". – "Как така иде, аз му заповядвам да се върне!" Царят заповяддал веднъж, заповяддал втори път, но приливът все повече приближавал. Рекли придворните: "Ваше величество, приливът не слуша"... Та казвам: не се борете с приливите. Аз може да ви уверявам, че приливите ви слушат. Слуша той, но когато дойде до своя краен предел и вече виждам, че започва да се оттегля. Ако съм учен човек и направя наблюдения кога водата приижда, кога започва да се оттегля, кога отливът стига до крайния си предел, аз мога да "заповядам" да стане прилив и мога да "заповядам" да стане отлив. Гледам, съобразявам се и когато предстои да стане прилив, аз казвам да стане прилив, а когато предстои да стане отлив, казвам да стане отлив. И на това хората казват, че съм силен човек. Силен съм, понеже зная. Ако объркам закономерностите, ще видят, че колкото и да казвам на водата да се оттегли, тя не се оттегля и колкото да ѝ казвам да дойде, тя не идва.

Сега, трябва да разбираме законите, с които Природата функционира. И щом правим всичко според тях, мисълта ни ще бъде вярна. Трябва да бъдем в съгласие с нейните закони, защото по-умни от нея не можем да бъдем. Природата е правила хиляди, милиони опити и вече има

нещо изработено. Ние сме деца и едва сега започваме да учим. И трябва нейните методи да употребим.

Сега, няма да питам разбрахте ли ме, но ще ви кажа да приложете това. Не искам да го разбирате, приложете го сега. Например, имате една отрицателна мисъл; какво трябва да правите с нея? Представете си, че имате мисъл във вид на змия, а не обичате змиите; какво трябва да направите? – Не стопляйте змиите преждевременно. Природата знае, че змията е крайно егоистична и има друга философия, поради което я е направила студенокръвна – щом стане студено навън, тя се вдървява. Остави я така, не ѝ давай топлина. Дадеш ли ѝ топлина, ти ще бъдеш първата ѝ жертва – щом събудиш кръвта ѝ, теб ще ухапе. Не, нека седи замръзнала, а един ден, когато я опитомиш, ще я вземеш със себе си, ще тръгнете през гората и тя ще бъде един добър стражар. В Индия има факири, които с кобри респектират опасни тигри. Щом видят кобрата, тигрите бягат, защото знаят, че ако ги кълвне, заминават. Та казвам сега: силните мисли, които имат характера на кобра, ще ги държите в джоба си за други по-големи опасности.

Сега, как можете да опитомите кобрите? Ще ви приведа един пример, за да си изясните. Да кажем, че имате вряла вода с температура сто градуса; тя е една кобра и ако капнете върху тялото си петдесет-шестдесет-сто капки от нея, веднага ще ви изгори. Какво трябва да направите? На тази кобра ще турите студена вода, докато я направите с температура, която обичате. Сега, с врятата вода лесно можем да се справим и да я изстудим, но как ще опитомим кобрата не знаете. Какъв превод ще направите на този пример? – Трябва да намерите в кобрата една черта, която да обикнете. Змията е много тщеславна и ако я обикнете, тя става много разположена. Змиите са много умни и когато срещнете една змия, може да опитате.

Веднъж аз срещнах една змия – спряла се на сред пътя с изваден єзик и казва: “Както виждаш, не мисля лошо, само понякога ухапвам хората, когато ме настъпят. Аз ли да мина по-напред или ти?” Дадох ѝ път: “Мини, нямам никакви лоши намерения”. Тя ме погледна и тръгна... Когато не разбираме єзика на змията, не виждаме хубавото в нея. Даже най-лошата Ѳобра няма лоши намерения. Гладът прави животните лоши и жестоки. Когато една змия е гладувала един-два месеца, тогава тя става лоша – в нея се събужда този глад и тя иска да го насити. Та казвам: ако дадете на кобрата храна или намерите в нея доброто, вие ще се освободите от едно зло.

Сега, да допуснем, че ви дойде една лоша мисъл: представете си, че срещнете човек, когото мразите – не знаете причината, но имате крайно отвращение към него. Какво трябва да направите, за да си въздействате? Когато видите този човек, кажете си: “Един ден той може да стане цар, а аз да имам нужда от него”. Когато го “направите” цар, отвращението ви към него почти наполовина ще се смекчи. Изведнъж не можете да го обикните, но поне наполовина можете да смекчите своето отвращение – това е пак една придобивка. Кажете си, че Господ може да направи този човек цар и от неговия подпись да зависи вашата свобода. И така, дойде ли ви една лоша мисъл, как трябва да я смекчите? – Кажете в себе си: “Тази лошата мисъл за добро е изпратена, има нещо хубаво в нея”. Така най-малко наполовина ще смекчите вашето лошо разположение. А когато ви се случи нещо, което никак не обичате, кажете: “За добро е”. За умния, за добрия човек и доброто, и лошото за добро му действат. А за глупавия и доброто, и лошото все за зло му действат.

Сега, каква е основната мисъл, която остана във вас да я приложите?

Можете ли да изпевете песента "Мога да кажа"? Не е лесна работата на певците, понеже имате три гърла – горно, средно и долно гърло – и не знаете през кое да певете. Долното гърло са басите, средното са тенорите, а горното – soprаните. (*Изпяхме няколко пъти с Учителя: "Мога да кажа, че Слънцето утре ще изгрей и на Земята лицето ще огрей. Топлина то ще внесе за всичко, що расте."*). Дотук песента е разрешена, а сега остава: "Всичко разумно ще стане и на работа ще се хване". Дойдохме до задънена улица – или трябва да го изпевем, или трябва да го изменим. Но ще го оставим за другия клас.

Това, което днес научихте, няма да го забравите. Това е по-добро разрешение.

***Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Животът.***

16-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
19 март 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ЧЕТИРИ ХИГИЕННИ ПРАВИЛА

“Отче наш”

Какъв беше предметът на миналата лекция? По какво се отличава здравият човек? Има ли здрав човек? Как съвременната култура определя здравето? – Най-често лекарите гледат езика и пипат пулса. На български език как се пише думата “болест” и думата “здраве”? Колко букви имат и как са подредени те? При болезненото състояние не се изискава много знание – болката лесно може да се създаде и думата лесно се пише: “бо-лен”. Когато дойдеш до здравето, думата “здраве” трудно се изговаря. Болестта лесно се придобива, а здравето – трудно. Ако сте болен и знаете как да произнасяте думите, вие бихте се излекували, ако се помърчите да произнесете “здраве”. Как трябва да я произнесе човек, за да бъде здрав? Представете си, че искате работите да станат лесно – вземате една, втора хапка и без да ги дъвчете, ги прегълщате. Но представете си, че храната е твърда; какво ще бъде вашето положение, след като влезе тя в стомаха? За да бъде човек здрав, той трябва да се спре и да мисли. Когато вземете храна, ще седите и ще мислите да я глътнете ли или да не я глътнете и как трябва да я глътнете? Здравословната храна е взискателна – тя изискава да се раздроби повече, да ѝ дадете прием, да я попитате откъде е, как е и след това

я приемате в стомаха. А щом приемате бързо храната, бъдете уверени, че здравето ви скоро ще си замине.

Сега, в думата "здраве" буквата "з" правилно ли е написана? Ако я напишем по друг начин, какво ще показва? Буквата "з" значи "иска да яде". Горната част на буквата "д" е устата. Не може да

бъдете здрави, ако не сдъвчете добре храната, инак основата на буквата "д" ще се запре на гърлото.

Сега аз произнасям пред вас думата "здрав". В нея има три съгласни, което е едно голямо препятствие. Когато произнасяш "з", къде се опира човешкият език? Когато искаш да кажеш "здраве", ти първо допираш зъбите си и казваш: "Мълчание – много малко трябва да говориш!" Следователно, първо трябва да въоръжиш зъбите си. За да произнесеш звука "д", трябва да допреш език до предната част на небцето. "Д" е придвижителен звук и показва, че трябва да бъдеш човек, който говори с горното гърло. Горното гърло пък показва, че трябва да мислиш, когато говориш, т. е. чрез нервната система езикът винаги трябва да допира там до небцето, за да се събуди в теб мисъл. Звукът "р" как се произнася? Трябва да анализирате произношението на звуковете. А звукът "б", с който започва думата "болест", как се произнася? – Той показва, че трябва обмяна, защото болестта е нещо външно, следователно "б" е отношение на човешките мисли и чувства. Звукът "в" показва, че умът и сърцето трябва да бъдат в съгласие. Трябва да има добра обмяна между положителните и отрицателните енергии в човека. Вземете израза "Болен съм"; всичката причина на болестта е, че няма добра

обмяна, че е престанало отношението между положителното и отрицателното. Такъв човек постоянно говори все с долно гърло, което е гърло на животните. Всяка болест се дължи на едно животинско състояние.

Сега, у животните яденето е крайно бе разборно – например, рибата нагълтва друга риба с нечистотиите, котката яде мишката с козината и червата и т. н. Много малко от животните обръщат внимание на храненето. Ако искаш да събудиш интереса на котката, донеси риба, закачи я някъде нависоко и тя ще приседне, ще гледа към рибата и ще мечи. Ако е друга храна, няма да прави така, но щом помирише риба, започва да мечи. И хората по атавизъм носят някои от стремежите на животните. Например, понякога на човек му се дояжда някоя храна и той започва като котката: "Яде ми се баница, яде ми се баница!" А след нея ще каже: "Пие ми се една чашка винце". Баницата не е най-здравословна храна за човека. Това два точно противоположни процеса: първо, топла баница, направена от брашно, сирене и масло, а след туй – студеното вино. И при всичко това някой учен човек, който не разбира законите, съществуващи в Природата, ще пише какви хранителни елементи съдържа сиренето, брашното и маслото, какъв стимул на стомаха дава виното и т. н. Щом остане стомахът с вино да се събужда, той вече е в едно болезнено състояние. Забелязал съм, че някои коняри, колкото и да бият коня с камшик или тояга, той върви толко, колкото може. Казвам: не камшик, трябва храна на този кон. Когато конят е здрав, само докато дигнат камшика, той тръгват. Така че, ако трябва с някое вещество да се стимулира във вас храносмилането, това е нездравословно състояние.

Тогава какъв е най-добрият цар, за да бъде човек умен и здрав? С какво се лекувате, когато сте болни? Изобщо, всички лекари казват на болния да не яде. Някои пък започват да се оплакват, че загубили апетит. Ами че всички болести произтичат от аномален апетит. Например, при нормално състояние, ако изпиете една чаша вода, втора не ви се пие, но ако изядете бучка захар, имате вече един стимул и можете да изпиете две и три чаши. Прибягването до стимул е неестествено положение. Какъв процес ще стане, ако допуснем, че изпиете три чаши студена вода? Тя ще погълне голяма част от топлината на вашия стомах, капилярните му съдове ще се свият и ще престане нормалното кръвообращение. Следствие на това се явяват много болезнени състояния. Много пъти известни мисли в живота произвеждат точно това, което студената вода произвежда в стомаха. Има определени думи, от които, след като ви ги кажат, чувствате, че топлина лази по вас, а има други думи, от които като че студ пълзи. Нали често казвате: "Смрази ме този човек!" Има ли ли сте някога тази опитност? Кажете ми една дума, която смразява. Ако сега не можете, после намерете някоя дума, която смразява, която намалява температурата. Направете малко научни изследвания – някой път се абстрагирайте от окръжаващата среда, вземете речника и изучавайте езика. За да разберете съдържанието на една дума, турете ръка на сърцето, произнесете я и ще видите, че при някои думи сърцето бие с няколко удара по-бързо, а при някои – по-бавно. Така думите ще произведат промяна в пулса на сърцето. Често ораторите изучават своята реч, понеже така нареждат думите, че започват да забавят пулса на слушателите, и погледнеш – един напуснал залата неразположен, втори напуснал. Сегашните оратори се

питат защо при едни хората седят и слушат, а при други излизат навън.

Един виден американски проповедник разправял на едно събрание, че неговата баба била голяма грешница и отишла в ада. Докато говорел, гледа, че един работник на сред проповедта става да си ходи. Докато го слушал да разправя за мъките на бабата, този работник си казал: "Какво ще слушам за мъките на тази баба, и аз тук се мъча! Да ми каже нещо утешително". Като го видял, че си отива, проповедникът му казал: "Знаеш ли, че и ти отиваш в ада?" Тогава работникът отговорил: "Ти няма ли да пратиш много здраве на баба си?" Без да разбира законите, този работник, искал да реагира на неговата мисъл, т. е. искал да му каже: "За такива болезнени състояния не ми говори, говори ми нещо за здравето! А ти ми разправяш за болни работи – че баба ти умряла, че била грешница..."

Ние знаем, че щом била болна бабата и е влязла в ада, това е един затвор. Нито болестта е добро, нито затворът е добро. Някой казва: "Трябва да се затвори този човек!" Затворът е само един стимул, но не поправя хората. Че и човек има затвор: имаш благородни чувства – затвориш ги, имаш една благородна мисъл – затвориш я. Сега хората искат отвън да се освободят и казват: "Кога ще се махнат тия затвори!" В целия човешки живот има затвори, болници, стражари, но по-напред трябва да се освободим от своите вътрешни болници, от стражарите и от затворите, които имаме в себе си. Че как се ражда страхът у човека? Кой е първият повод на страха? Когато се раждат, децата имат един наследствен страх.

Съществуват различни подбудителни причини за страх: има хора, които ги е страх от змии; има хора, които ги е страх от вълци; някои ги е страх от биволи, други

– от коне. Това е страх, който произтича от животните – животински страх. Понякога ви е страх от времето. Разбирам, когато има буря или когато някакво зло дойде, да се плашите, но вас ви е страх, че нямате пари. Когато имате пари, насърчавате се; когато нямате пари, обезсърчавате се. Което е онова, което ви дава повод за този страх? Парите нямат дори органически живот. Явно, трябва да има по-дълбока причина за това, че всеки човек, който вярва в парите, щом си тури ръката в джоба, като че нещо изтича от тия златни пари, дават му нещо. А щом тури ръка в джоба и не намери никакви пари, обезсърчава се – вижда, че е сам и няма кой да го подкрепи. В дадения случай ти си кандидат, а парите са като гласоподаватели: ти се насърчаваш, че ще те изберат, а когато нямаш пари, избирането ти пропада. Следователно, всяко, когато бръкнеш в джоба, теб те избират за кандидат. Когато имаш пари, те гласоподават и преди всичко ще ти дадат един обед. Но питам: страхът, който се ражда от безпаричието, и страхът, който се ражда от мечка, едно и също влияние ли имат върху човека? Сиромашията е едно НЕЕСТЕСТВЕНО състояние, но и богатството е НЕЕСТЕСТВЕНО състояние. Гладът и ситостта са други две състояния у човека, които произтичат едно от друго: гладният е гладен, защото не е сит; ситият е сит, защото не е гладен. Кой е по-положителен? Ситостта е положителна, но и гладът е положителен в дадения случай. В животинското царство гладът е онзи стимул, който кара животните да мислят и да ходят. Щом се наядат добре, те цял ден спят. Щом има хубави условия, едно животно цял ден ще седи под някоя сянка като аристократ и само сегиз-тогиз ще си помръдне опашката. Но щом огладнее, ходи на едно, на второ място, на трето, четвърто, пето, шесто. Гладът е, който винаги заставя животните да мислят как да придобият своята прехрана.

Та казвам: при сегашното състояние, ако силата на глада не действа в човека, веднага ще се яви едно инерто състояние. А някой път многото ядене внася друга аномалност. Например, ако ядете по десет пъти на ден, вие ще нарушите закона на хигиената – таман сте се нахранили, вземете едно шоколадче, едно бонбонче, после – хайде една кифла, намазана малко с масълце, с чай или с кафе, или паста, или баница, или бюrek. По десет-петнадесет пъти на ден приемате храна, което въобще не е в съгласие с хигиената. Един здрав човек трябва ли да яде много често? Вие, изобщо, колко пъти ядете? – *Три пъти.* Не, повече пъти ядете. За всички същества в Природата има определено време за ядене – има едно течение, което щом дойде, всички трябва да ядат. Има едно течение на гладните хора и когато то дойде, всички трябва да ядат. После, има едно течение на ситите хора. В Природата има също определено течение и време за работа, за учение, за ходене в църква. Навсякъде има такива течения и ако човек води един естествен живот, той ще върви по тях. Щом започне да ходи по онова, което той сам нарежда, тогава се явяват неестествените положения. Да допуснем, че сте българин, ходите нагости, посетите десет души ваши приятели и навсякъде ви черпят. Някъде по стар обичай ще ви дадат кафе, при друг ще ви дадат сладко с чаша вода. На десет места десет сладка и десет чаши вода трябва да вкусите. Българите са много икономични – турят една лъжичка сладко в малка паничка. В Америка ще ти турят да ядеш в голяма паница. Има анекдот за един мисионер, който идва за първи път в България и отива нагости. Черпят го от една купа със сладко, а той взел купата и изял всичкото сладко, мислейки, че е за него. Когато после му разправяли, че българският обичай е да

се взема само една лъжичка, той казал: "Че аз съм бил голям безобразник!"...

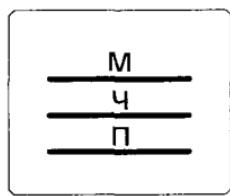
Не само българите, но и най-культурните народи живеят нехигиенично. Ако отидете в Америка, ще видите, че американците, които минават за най-культурни, след като се нахранят на угощение, изпиват едно кафе от двеста и петдесет грама, а накрая ви дават по сто и петдесет грама сладолед. Когато този сладолед влезе след кафето в стомаха, какво ще произведе? Та затова сега в Америка се явяват хора, които говорят за неправилното хранене и имат желание да се изправят. Но хората трудно могат да се научат на един естествен живот.

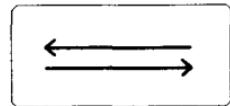
Та казвам сега: вие, младото поколение, трябва да започнете с една хигиена на речта. Вие нямаете статистика с какви думи да си служите. Не сте правили опит със себе си. Например, когато станете сутрин, каква дума трябва да кажете? Може ли да ми кажете с каква дума започвате сутрин? Трябва да имате едно разположение и щом станете сутрин, попитайте се: "Какво ще се прави днес?" Когато ученикът отвори книгата си, каква е първата дума, с която той трябва да започне предмета? Вие с какви думи посрещате лекцията? Когато погледните урока, някой казва: "Труден е този урок". Та казвам: ще мине дълго време, докато се освободим от навиците, които сме придобили.

Сега, говорим за хигиена. Има хигиена на мислите, има хигиена на чувствата, хигиена на постъпките и чак тогава идва хигиената на храненето. За да бъде човек здрав, трябва да подържа четири раздели на хигиена. Има нещо, което отличава здравословното състояние, както се отличават хубавите дрехи. Здравият човек носи една прекрасна дреха, която Природата му е дала. Някои

кръщават това състояние с израза "живот имат в себе си", кръщават го "магнетично състояние". Когато носиш животворната дреха, усещаш разширение, а когато я съблечеш, омърлушваш се и в походката ти няма самоувереност. Уподобявам я на униформата на един полковник – щом я видят, всички войници му отдават чест. Ако полковникът не си тури тази дреха, войниците ще му отадат ли чест? Следователно, когато човек няма от Природата тази дреха на здравето, ще го посещават разни болести. С други думи, щом си полковник, никой няма да те спира, а щом нямаш униформата му, на първия пост още ще те спрат и ще те върнат назад.

Сега, за да признаят вашия чин, колко нашивки трябва да имате на пагона си? Върху вашите здравословни дрехи колко нашивки имате? Там има турени три нашивки: мисли, чувствай и постъпвай!

 Мисли, чувствай и постъпвай – това трябва да бъде естествено за вас! Когато станеш и си обличаш дрехата с пагоните, най-първо ще прочетеш: "Мисли, чувствай и постъпвай!" Там ще бъде написано със съкращение "МЧП", тъй както сега пишат за Русия "СССР". И когато излезеш, кой как мине ще ти отдава почест. А ти се обърни и виж пагоните си. Когато срещнеш някой свой приятел, прочети има ли писано на пагоните му "МЧП". Щом няма, ще кажеш, че не е здрав.

 Хубаво е да изучавате себе си. В човека има две състояния, които са две граници – едно здравословно и едно нездравословно състояние, между които са наредени всичките други състояния. Например, станете сутрин и се чувствате много добре, а някой път станете с някаква

мисъл, не сте разположени и казвате, че сте сънували някакъв сън или че не сте си отспали. Каквото и да е, но вие трябва да си дадете отчет за вашето състояние. Да кажем, че сте имали състояние на безразличие, а после се явява едно радостно разположение или скръбно състояние, но нямате повод. Някой път скръбта идва без никакъв външен повод. Например, приятно е да се седи до тази соба, когато е тъй нажежена; ако топлината става чрезмерна, ако не можете да издържате, туй показва, че сте много близо до нея, а ако започнете да не усещате топлината ѝ, значи, че сте се отдалечили. Допуснете, че сте в зависимост от собата. Хората на физическия свят избират едно естествено положение, дето могат равномерно да възприемат топлината. В човека също има една линия на естествените чувства и мисли и той всяка трябва да се намира на тази граница, която разделя нормалния и аномалния свят.

Та сега вие се намирате в положението на бедния студент, който отишъл на лекар и оня започнал да му разправя, че е отслабнал, че трябва да се храни с печени пържоли, с пюре, кокошница, ябълки, круши, сливи. Студентът казал: "Господин докторе, аз едва имам пари за хляб". По същия начин и ние понякога говорим за хигиена и препоръчваме храни, които ги няма. Когато лекарят препоръча нещо на един богат човек, той ще го намери, но бедният къде ще го намери? На бедния каква диета ще му дадеш? Сега, когато говорим за човешкия свят, туй възражение е право, но когато говорим за Природата, тя е турила хората при богати условия, следователно е турила и правила, по които да се хранят. Тук вече подразбираме един живот, където имате всичко за ядене, а всичко онова, което не трябва да ядете, не е предоставено. Всъщност,

какво трябва да се яде? За първия човек в Рая имаше надпис: "Това дърво не е за ядение, плодовете му не се ядат!" На всички дървета в Рая беше написано какво трябва да се яде. От всички плодове човек можеше да яде, само от познанието на Доброто и злото не можеше. Това е чисто хигиенно правило: има неща, за които човек не трябва да мисли; има неща, за които човек не трябва да чувства. Но понеже едновременно чувствал и мисел за него, човек искал да направи опит.

На физическото поле имаме нужда от хигиена на храненето. Какво може да се зароди от неспазването на хигиенните правила? Целият сегашен живот, цялото сегашно човечество върви по един нехигиеничен път – нито мисли правилно, нито чувства правилно, нито постъпва правилно. Много малко хора ще срещнете, които мислят правилно. И учени хора, и религиозни хора не постъпват по хигиенните правила. Много малко постъпват естествено – както Природата ни е писала. Тя първа трябва да се възстанови този естествен ред на нещата. Например, един болен човек не може да го храните с каквото искате. На малките новородени деца трябва да се дава мляко, защото стомахът им е приспособен за храната, която иде от майката. Магнитичните свойства на тази храна и силите в самото дете са в хармония – детето разбира майка си чрез храната, млякото е стимул за него.

Щом дойдем до птиците, които имат много добри условия за живот, ще забележим, че хигиената у тях е много лоша – много лошо се хранят. Майката, например, ще донесе някое щурче или червеиче и малкото птиче го глътва цяло. Птиците не живеят дълго, защото много нечисто се хранят. В едно отношение те са пример, но в друго отношение не са. Понякога у хората се явява

желание като птиците да не обръщат внимание на храната. Но птиците нямат мяко. Колкото и да избират подходяща храна, в насекомото, което ще гълтнат, все има нещо нечисто.

Та казвам: живеем в свят, където има хиляди нарушения на законите, които Природата е поставила. Тогава се питаме защо хората страдат. Как няма да има страдания, след като мисълта не е мисъл; както трябва, чувствата не са чувства, както трябва, постъпките не са постъпки, както трябва, храненето не е хранене, както трябва. Даже при най-хубавите условия хората не постъпват както трябва. Писателите, например, са писали много хубави неща, но виждаш, че някой е написал и много негативни неща и с този буламач е развалил всичко хубаво. Вземете един проповедник: говори много хубаво за братство, за равенство и току изведенъж започне да говори за ада и казва: "Ако съгрешиш, тъй ще бъде!" Ако живея един неестествен живот, аз ще съгреша – щом не ям както трябва, ще се разстрои стомахът ми и болезненото състояние ще дойде. Щом живея естествено, това болезнено състояние не може да дойде.

Ако ви се даде за опит цяла седмица да живеете естествено, какво ще направите? Аз бих желал да опитате за една седмица да живеете естествено – да мислите както трябва, да чувствате както трябва, да постъпвате както трябва и да се храните както трябва. По някой път искате светът да се оправи. Постарайте се за една седмица да направите този опит и да видите доколко ще излезе сполучлив: да си легнете навреме, да станете навреме, да ядете навреме и да не бъдете нито гладни, нито сити. Щом се усетите сити, е неестествено; щом се усетите гладни, пак е неестествено, а да се усещате нито гладни, нито сити е естественото положение.

Сега, да допуснем, че срещате някой, когото не обичате, и си казвате: „Много ми е неприятен този човек, нямам симпатия към него“. Вие констатирате факта, че нямате симпатия към него, но това е друг въпрос. В Природата, обаче, има един закон: не минавайте наблизо край ония неща, които не са ви симпатични, за да не ги виждате, защото щом ги видите, ще имате лошо разположение. Например, ако дойдете близо до един водопад, във вас ще се зароди страх да не би да паднете. Ако искате да не се страхувате, стойте на един километър разстояние – може да слушате отдалеч шума или с бинокъл да гледате.

Защо Господ направи света? Господ направи света много добър, но светът е много опасен. Ако искаш да видиш Сълнцето сто хиляди пъти по-голямо, отколкото е сега, и би погледнал с един съвременен телескоп без предпазители на очите, ти можеш да ослепееш от светлината, която иде. Природата е турила всяко нещо на своето място. Минавай наблизо покрай ония предмети, с които си в хармония; край ония предмети, с които не си в хармония, минавай отдалеч. Туряй настрана отрицателните мисли, с които не си в хармония, не ги разглеждай, защото за разглеждането на един въпрос трябва да бъдеш подгответен. Например, разглеждаш въпроса за оразата; знаеш ли каква гроздна отрова съдържа тя? От какво е съставена оразата? Съдържа ли елемента меркурий*? Звукът „р“ какъв елемент съдържа? Ако имаш уран, меркурий и азот, можеш ли да направиш съединение? – Не можеш, само сол може да се образува. Благодарете, че оразата образува само соли. Ако дойдете до съединението на отвращението, ще видите, че то е доста силна киселина. Една дума, ако я разбирате, всяка образува известни органични и

* Меркурий (лат.) – живак (бел. ред.)

психични съединения. В бъдеще химиците ще знаят всяка една дума какви съединения образува в човека. Всяка дума произвежда състояния, които видоизменят не само психиката, но и кръвта на човека.

Това са въпроси, които имате да проучвате в бъдеще. Ние ще оправите вие света, но тия неща ги привеждам като полезни лично за вас. Светът ще си върви по същия път, по който сега върви. А ние като хора можем да изменим вътрешния свят, в който сега живеем. Него можем да го изменим и философията е в това.

*Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Жivotът.*

17-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
26 март 1937 г., петък, 5 ч. с., София, Изгрев

ТРИМАТА ПРОФЕСОРИ

“Отче наш”

Пишете върху темата: “Най-лесният път”.

Какво разбирате под думите “най-лесният път”? Кой е най-трудният път? Сега, мязате на певци, които дарба имат, пък не знаят да пеят. Например, някой ви казва да изпеете нещо и вие вземате, да кажем, основния тон на гамата “до”. Доколко е верен, ще го проверим на пианото. В Природата има една естествена гама и ако някой от вас не може да вземе вярно тона “до”, това означава, че малко се е поразгласил, т. е. някой път пее по-високо, а някой път – по-ниско. Нали щом се разгласят струните на цигулката, цигуларите ги настройват с помощта на пиано. Всяка сутрин човек трябва да си наглася струните. Щом не можеш да вземаш тоновете вярно, трябва да се нагласяваш.

Сега, вие мислите, че пътят, по който можете да ходите, не представлява една велика философия на Живота. Всеки философ, който намира пътя си, е в пътя на Знанието. Нямаш път – нямаш Знание; забъркал ли си пътя, забъркал си Знанието; намерили ли си пътя, намерили си Знанието. Казвате, че пътят е най-лесната работа. Мислите, че да се правят пътища е лесно. Да се прекара път в една местност, където лесно се пътува, е лесно. Да намерите пътя на Знанието не е лесна работа.

308 Вземете сега тона "до", за да видим доколко сте близо до естествената гама. Аз ще ви дам долно "сол" (Учителя изпява "сол-до"), а сега проверете на пианото вярно ли е. Някои не могат да вземат по-ниско от "сол". (*Една сестра изсвирва на пианото "до", тонът се оказва верен*). Вие всяко можете да проверите по вашия камертон кога един тон е верен (Учителя показа показалеца и средния пръст на дясната си ръка). Например, вземайки един тон, можете да проверите вашата симпатична нервна система. Когато вземете тона вярно, под лъжичката веднага ще почувствате приятна светлина и топлина. Симпатичната нервна система схваща топлинните трептения, а централната нервна система схваща светлинните трептения. Следователно, ако не можеш да различиш трептенията на светлината и топлината, това е едно аномално състояние. Всички чувства не са нищо друго, освен схващане на топлинните трептения. Те носят Живот. Там, дето има Живот, всяко има топлина. Там, дето Животът изчезва, и топлината престава.

Сега, кое е вашето естествено желание? Вие не сте правили наблюдения сутрин, когато станете, какво желание се явява във вас. Тази сутрин, например, когато станахте, какво желание и каква мисъл ви дойдоха? Или считате, че тия работи не са важни, защото имате някаква велика мисъл? Хубаво, ние нямаме нищо против тия велики неща, стремете се към тях, но мислите ли, че лесно може да дойдете до една велика идея? Например, имате един висок планински връх и когато стигнете донякъде, вие го виждате, но можете ли така лесно да се качите като една птичка? Докато се качите, колко обиколки и завои ви трябват, минавате нагоре, надолу... Колко време ще ви отнеме, докато се качите? Може да ви отнеме един, два, три, четири часа, може да ви отнеме няколко дена. Постижението на една велика идея не е така лесна работа,

тя е висок връх и докато дойдете до нея, има да минете много долини, да прескачете рекички, големи канари и трапища. И когато се качите горе, колко време ще останете на върха? Например, европейците искат да се качат на Хималаите, но колко време могат да седят на Монт Еверест? Добре е, ако могат да останат половин час, но надали ще могат, защото човешкият организъм не е приспособен. Трябва да носят бутилки с кислород, за да могат да дишат, понеже белите дробове на човека не са приспособени за такава височина. На девет-десет хиляди метра височина атмосферата е рядка, трептенията са от друга една гама, с която човек още не е свикнал. По същия начин и някои от вас не са свикнали с известни условия в Живота. Когато казвате, че животът е труден, това е някой планински връх или е дълбока долина. В Живота или надолу ще слизате, или нагоре ще се качвате.

Ако вземете съвременните научни идеи, ще видите, че и в тях се отблъскват две положителни величини, две положителни сили. Защо се отблъскват? Вие можете ли да си представите два планински върха един до друг, без да има никаква междина между тях? Не, всяка една връх подразбира и една долина, а височината на върха се оценява спрямо долината. Следователно, от високия връх енергията трябва да слязат в долината. Когато кажа "положителна сила", за мен това е един планински връх, а когато кажа "отрицателна величина", за мен това е една долина. Но най-хубавите плодове растат в долината, а не горе на планинския връх. Следователно, не е положителното това, което носи храна на човека. То носи само условията. А пък думата "отрицателно" не е права. Буквата "о" в нея показва едно ниско състояние. Българинът казва "о", което значи и нула, защото по-долу от нулата не може да се слезе. От "о" започват всичките страдания. А когато дойдете до буквата "а", вие ще излезете от областта

на страданията. Страданието е закон на противоречие и означава, че не разбирате нещата.

Сега, не мислите, че ще научите нещо ново. Вие още не знаете основа, което имате в себе си, още не знаете какво знаете. Което е същественото, което знаете и на което можете всяко да разчитате? В твоята глава и в твоята симпатична нервна система е турено всичкото богатство. Те са две огнища, откъдето всяко можеш да се научиш. Човек или в главата си, или в сърцето си трябва да живее. Засега човешкото сърце е нехигиенично и неорганизирано и всички нещастия произтичат от желанията на хората. Индуите имат една философия, която казва: "Убий всяко желание, отхвърли всяка мисъл". Когато отхвърлиш всяка мисъл и убиеш всяко желание, какво ще остане от теб? Нищо няма да остане. Това е една неразбрана идея – онези, които са я превеждали, не са я разбрали.

Представете си, че в света има беброй желания с разни форми и с разни тежести. Някои желания са реалистични и тежат само един грам, но има и по два, три, пет грама, по десет, петнадесет, двадесет, сто, двеста, петстотин, хиляда грама, по десет хиляди грама, което е десет килограма, дори по сто милиона грама тежат някои желания. Сега, умният човек взема такива желания, които може да носи. Ако едно желание ви е тежко, вземете някое по-леко. Без желания не може, но по възможност вземете най-лекото, което можете да носите. С него е лошо, но без него е още по-лошо. После, и мислите са тежки – има мисли, които тежат една стомилионна част от милиграма. Коя е най-малката тежест на мисълта? Най-естествената мисъл е тогава, когато си представяте едно тяло и то, разбира се, в рамките на вашето зрение. Всяка мисъл, която може да схванете с вашите умствени очи, е разбрана. Ако даден предмет се намира в едно поле, което можете да схванете, този предмет ще бъде разбран, но ако се намира в поле.

което не можете да схванете, този предмет само отчасти ще го разберете.

Сега, трябва да дойдем до определени въпроси от геометрията: представете си, че имате точка; какво представлява тя? Точката е едно положение, откъдето изхожда една прива линия. Тази точка наричаме център. Как бихте определили какво е точка и какво е център? Мястото, където се събират някои неща, наричаме централно, а точката, към която се събират много хора на едно място, наричаме център. Когато казваме "точка", подразбираме, че трябва да имаш само една допирна точка на желанията. Ако искаш да намериш центъра на една работа, трябва да имаш само едно желание и една мисъл, т. е. ако имаш само едно желание, ти ще имаш само един център. Добре, но щом влезеш в центъра, какво ще правиш? Когато намериш централната мисъл, какво ще правиш с нея? Да кажем, че намериш някой виден професор по математика, по музика или по някакво друго изкуство, знаеш го къде е, но какво ще правиш при него? Когато отидеш при професор по някакво изкуство, ти трябва да знаеш как да работиш онова, което той е преподал. Ако не се интересуваш от туй, от което той се интересува, този център ще бъде безпредметен за теб.

Вие, младите, питате как трябва да се живее. Какво разбираете под думите "трябва да се живее", нима не живеете? Мислите, идеите, които имате, трябва да ги разбираете. Едни разбират едно, други разбират друго. Как да живеем? Това не е въпрос, който може отвън да се определя. Какво разбираем под думата "живот"? Животът е един резултат. Какво е съвременното определение на Живота, което науката дава? Доколко е вярно, това е друг въпрос. Защото верните работи могат да се поставят на опит, а всяко нещо, което не може да се постави на опит, може да бъде вярно, но може да бъде и невярно. По същия

начин стои въпросът за добро и зло. Коя е нормата, с която определяме кое е добро и кое е зло? Според вас, кое е злото? – Туй, което вреди на сърцето, е зло; туй, което помага на сърцето и на твоята симпатична нервна система, е добро. Туй, което вреди на твоята мисъл, е зло; туй, което ѝ помага, е добро. Следователно, в Природата всяко нещо, което вреди на нашия организъм, е зло за нас; всяко нещо, което не вреди на нашия организъм, е добро. И доброто, и злото са според нашия организъм. Казвате: "Трябва да бъдем добри". Всеки, който не ви вреди, е добър за вас; всеки, който ви вреди, е лош за вас. Схваната по този начин, работата е много прости. Например, вие искате да бъдете някому приятен, а Езикът ви е много оствър. Когато имат нож, българите го носят в кания*, защото иначе може да направи пакост. Езикът е оствър нож, направен от мускули, а канията му е устата. По някой път ще извадите ножа, ще се сражавате и можете да го забивате в неприятелия. Да го забивате в тялото на приятеля си няма смисъл, но във врага си да го забивате е друго.

Сега, трябва ви ново знание – Любовта. Всяко знание, което ви помага да се освободите от никаква мъчнотия, е полезно. Всяко знание, което може да ви оплете и нищо не ви помага, не е полезно. Кажете ми сега едно голямо ваше препятствие. Кое е най-голямото зло в света? Един капитан задал въпрос на някакъв войник кои са народните врагове. – "Фелдфебелите, господин капитан" – отговорил той. Анекдотът може да ви е смешен, но и вие си имате по един фелдфебел. Кой от вас няма такъв? Например, имаш едно желание, което те разиграва като войник.

Разправяха ми за един български професор, който се движел между студентите с достойнство, за да не

* Кания (тур.) – ножница (бел. ред.)

му се урони престижът, а когато влизал при тях, те му поемали шапката и палтото и ги слагали на закачалката. Веднъж този професор се приготвил с официален костюм и цилиндър за бал, а малкото му момиченце си играело с топката. Изведнъж топката отива под кревата, бащата с костюм и цилиндър влиза отдолу да я вади и шапката му пада. Защо професорът прави така, естествено ли е това негово желание? Детето се обръща към баща си: "Топката!" Всеки си има по един фелдфебел. И в случая този фелдфебел заповядва: "Бързо снеми цилиндъра и извади топката!" Това става несъзнателно – професорът слуша и на четири крака отива да я извади, без да мисли, че цилиндърът му ще падне. Не можеше ли да накара детето да влезе и само да си извади топката? Професорът си казва: "Детинска работа, трябва да му се усъди". В същност, той не мисли да му усъди, но фелдфебелът в него заповядва и казва: "Войник, бързо топката!"

Сега, не казвам, че без фелдфебели не може, но всички вие страдате от вашите фелдфебели. И когато вашият фелдфебел ви заповядда, какво ще му отговорите? Когато офицерът каже на някой войник "Ти си невъзможен" или "Ти си магаре", последният отговаря: "Тъй вярно, господин капитан", не може да каже противното.

Във варненското село Чатма* съдили един българин за откраднати овце (от Чатма обичат да крадат) и съдията казал: "Бива ли да се краде, не знаете ли, че е срамота, защо правите тия престъпления?!" А селянинът отговаря: "Тъй вярно, господин съдия, ние сме прости хора, говеда. И вие сте наши братя". Сега, мислите ли, че този селянин нарочно говори така? Съдията може ли да го осъди?...

Вие можете едновременно да заемете мястото и на съдия, и на подсъдим, и на слушател. Три положения има

* Сега с. Левски (бел. ред.)

в дадения случай: или ще бъдете съдия, или подсъдим, или прост слушател. Ако сте съдия, какво трябва да правите? Ако сте подсъдим, какво трябва да правите? Ако сте слушател, какво трябва да правите? Какъв сте в дадения случай? Не сте съдия и подсъдим, а сте слушател и се разглежда едно дело – разглежда се Животът. Защо сте вътре в училището? Един човек защо отива в горницата? – За да се моли. Защо отива в училището? – За да добие знание.

Сега, трябва да имате едно правило, което да прилагате. Когато вземете една кибритена клечка и драснете, образува се една светла линия, но вие не се задоволявате само с нея, а драсвате втори, трети, четвърти път, докато най-после клечката се запали. Вие може да си поиграете, да я хвърлите, да вземете друга клечка, да я запалите и да изгори. Но може да имате една идея – например, имате наръч сухи дърва, вземате тази клечка и веднага запалвате огън. Та казвам: всяка сутрин при ставане човек трябва да запали две клечки – едната клечка е на симпатичната нервна система, която ще образува Топлина, а другата клечка е на неговия ум, която ще образува Светлина. Без тези две клечки не може, понеже през целия ден са необходими процесите в симпатичната нервна система и в ума. Понякога усещате едно неразположение и казвате, че има нещо в симпатичната нервна система. Друг път усещате известна тъмнина във вашия мозък – например, не можете да мислите върху някой философски въпрос...

Човек може да разбере себе си и другите хора дотолкова, доколкото е в съгласие с законите на Живата Природа. Например, онзи, който е направил този мой молив, е вложил някакъв механизъм и ако е добре направен, графитът свободно влиза и излиза. Но ако някой го изтегли, каналчето може да се задръсти и графитът да

не излиза. И в Природата има такива поставени неща. Ти трябва да знаеш как да употребиш онova, което си направил. Ако не изучавате себе си, ако не изучавате вашия организъм, вие не можете да бъдете негови господари. Например, вие не сте господари на вашата ръка и понякога не знаете как да я държите. Ръката си има определено място. В турско време можеха да се срещнат много турци, които си носеха ръцете отзад – турят ръце на задницата си и тъй вървят. Какво показва това? Щом някой започне да си носи ръцете на задницата, този човек има животински състояния, той е вързан и не мисли. Забележете, че животните, след като претърпят някаква криза в живота си, винаги близкат задницата си. Знаете ли защо? Когато животното се ближе отзад, то казва: “Аз трябва да мисля добре и понеже не мислех, така ме подредиха”.

Следователно, не си слагай ръцете отзад, а хвани носа си. Например, когато те хване хрема и трябва да издухваш секретите, ти си хващаш носа, за да мислиш. Носът е опашка, която е дошла отпред, и тя трябва да бъде в движение. Затова тегли носа си надолу! Ако искаш да си създадеш красив нос, ти трябва да мислиш и така да му приدادеш друга линия. Всеки трябва да се стреми да оправи носа си. По този начин ще можеш да правиш външни наблюдения: например, ако твоята симпатична нервна система функционира правилно, крилата на носа ти ще бъдат правилни и естествени. От друга страна, ако носът ти е добре на дължина, това показва, че мозъкът ти функционира добре. Носът е барометър, който показва какво е състоянието на човека. Някой път изтьнява, друг път става остьр. Щом започва да се изостря, е опасно, острите носове не са здравословни. Като ви гледам, носовете ви не ми харесват. Трябва да мислите! Има известни мисли, които могат да поправят гърбавината на носа; има мисли, които могат да поправят ширината

на носа. Има, обаче, известни мисли и желания, които могат да сплеснат носа. Следователно, има определени предмети, с които трябва да се занимавате.

И така, всички форми в човека са се образували от мисъл и от чувство. Извивките на ухoto, например, не са произволни. И в пръстите на ръката е действала разумна сила. В Природата постоянно действа сила, която строи. Някои от сегашните ни мисли са наши, но някои принадлежат на хиляди поколения, които са били преди нас. Ако разбираме законите, по които се е строило човешкото тяло, ние можем да оправим нашето тяло сега. Например, очите, които сега имаме, са много хубави, но ако се измени сегашното състояние, трябва и те да се изменят. И ако разбираме законите, по които се строят човешките очи, ние ще можем да ги изменим.

Сега, понякога вие искате всичко да знаете. Невъзможно е човек да знае всичко, това в Природата не може да стане. Да знаеш всичко е все едно да искаш да носиш целия свят на гърба си. Ако носиш Земята на гърба си, какви ми какво ще придобиеш? Възможно е да имаш желанието да се похвалиш, че си силен. Но питам какво ще правиш, къде ще оставиш тази Земя? И как би се освободил, ако ти турят Земята на гърба? Много труден въпрос. Това е едно неестествено желание, което спъва человека. Например, искаш да станеш богат – това е неестествено желание. Колко пари трябва да имаш, за да бъдеш богат? Да кажем, че имаш сто милиона; защо ти са, какво ще направиш с тях? Ако някой от вас може да ми даде един план за това как ще използва парите, аз мога сега да му дам сто милиона. На мен тези пари не ми са потребни, аз съм се освободил от тях. Направете и дайте плана и тия сто милиона ще ги имате. Сега у вас се заражда въпросът възможно ли е това или не. Прави сте, откъде ще се намерят тия сто милиона в злато? За един

окултен ученик е лесна работа да има сто милиона лева. Ако искам да направя единого от вас богат, ще му взема тялото и ще го туря в един европейски богаташ. Понеже вие сте същество в три екземпляра, аз ще туря единия екземпляр в богаташа, т. е. ще го накарам да го осинови и да му остави всичкото си имане. И вие ще се върнете в България с наследство от сто милиона. Това са приказки от "Хиляда и една нощ", но всяко нещо, за което може да се говори, е възможно, т. е. ако един човек има сто милиона, и друг може да ги има. Всичко в Природата върви по определени закони, които регулират нещата.

И така, винаги се стремете да имате естествени желания. Никога не допускайте в себе си желание, на което трептенията не съответстват на вашето тяло. Никога не допускайте да влезе в мозъка ви мисъл, на която трептенията не съответстват на трептенията му. Това трябва да ви бъде норма. Мислите и желанията, които нямат съответстващи трептения, нищо няма да ви допринесат. Всякога, когато допуснете една неестествена мисъл, става потъмняване; всякога, когато допуснете едно неестествено чувство, чувствате болка.

Добре, да дойдем сега до приложението. Когато сте бедни, как се оправяте с вашата беднотия? По какво се отличава бедният от богатия? По време на турското управление всеки българин сиромах беше тънък и сух и когато го попиташи защо е такъв, той казваше: "Не съм си доял – сиромашия! Със сух хляб и лук човек може ли да се оправи?" Но можеше да се случи така, че някой от тия сухи българи да стане чорбаджия, да надебелее след около две години и да каже: "Понаядох се!" Добре, но натрупането на този материал в областта на корема е вече едно неестествено положение. Всички мазнини, които се трупат в тялото, са преходно богатство. Истинското богатство, което човешкият организъм съдържа, е изтъкано

във фини нишки, а мазнините са непотребни. Разбира се, тук-там трябва малко масълце, както осите на колата трябва да бъдат намазани, за да не се създава триене. Така че, на някои хора, в които има повече триене, им трябват мазнини тук-там. Но преди всичко трябват здрави мускулни нишки. Следователно, трябва да се мисли добре, понеже мисълта образува тези тънки нишки. Добрите чувства пък дават качество на нишките. С други думи, устойчивостта на нишката зависи от чувствата, а формата ѝ зависи от човешката мисъл. Ако едновременно не мислим и не чувстваме правилно, нашият организъм не може да се обработва. Трябва всеки ден този организъм да се обработва правилно с нашите мисли и чувства. Казвате, че за седем години се сменят клетките на човешкото тяло. Не за седем години, но за една седмица може почти всичко в човека да се преработи. Приложението на правилната преработка зависи от прогреса на хората. Колкото по-бързо се преработва тялото ви, толкова по-добре.

Сега, при болезнено състояние или неразположение вие имаш едно горчиво чувство, имате нещо в тялото си, което не е в хармония с Природата. Щом тази дисхармония се поправи, веднага се поправят и вашите чувства. Когато не чувствате правилно, значи има една дисхармония между вас и Природата. Следователно, във вас трябва да се зароди желание да бъдете в хармония с Природата. Най-умната професорка в света е Природата. Бездрай опити е направила тя и трябва да я слушате. Ако я слушате, ще ви даде и форма, и знание, и методи за работа. Щом не я слушате, ще ви остави на произвола – сами да си правите опитите, да се блъскате, а тя ще се явява само да превърза главите ви. Ще благодарим за превързките, и те са хубави, но без превързки е по-добре.

Сега, всеки от вас има желание да учи другите. Никой никого не може да учи, запомните това! Можете да бъдете

само външно условие за някого – спомагателно средство, асистент, който да дава само упътвания, за да се развива неговата дарба.

Съвременните опити показват, че от човека може да се извади неговия двойник. Последният обикновено е на около половин сантиметър, а понякога – на един-два-три милиметра извън физическото тяло. Но ако двойникът излезе три-четири сантиметра навън, човек ще се намери в цяла беля и ще стане толкова чувствителен, че всяко най-малко потрепване ще му причинява болка. Например, някой казва: “Не мога да търпя хората около себе си!” – двойникът му е излязъл навън. Същото става и с днешните млади: когато започнат да изучават закона на любовта, двойниците им излизат навън и стават толкова чувствителни, толкова обидчиви, че един само крив поглед може да ги разсърди. Когато се оженят, двойниците им се прибират навътре и казват: “Глупава работа е това”. Не, глупави работи в Природата няма. Да обичаш не е глупаво и глупостта не е в любовта. Глупостта е, когато не оценяваме Любовта. Щом не оценяваш нещо, ти го изгубваш. Така че, преди всичко трябва да държим същественото в нас и да знаем при дадени условия доколко, в каква степен нашата реалност, нашето Духовно тяло трябва да излиза от тялото навън.

Вземете английския израз look out (лук аут), който значи “пази се”, но буквально се превежда като “гледай навън”. Един англичанин и един французин пътували с влак и първият казал: “Лук аут”, което значело да гледа навън. Втори път англичанинът казал на французина “Лук аут！”, но всеч го предупреждавал да се пази, понеже имало никаква опасност да се удари. Французинът не разбра, ударил се и си казал: “Тези англичани не можеш да ги разбереш!” Често и в нас има такива отношения, че веднъж казваме: “Гледай наън”, а пък друг път казваме: “Пази се!”

Сега, обръщам ви внимание да започнете от вашето тяло. Всички трябва да имате по едно огледало и да започнете да изучавате себе си. Това е едно предметно учение. Можеш да моделираш носа си, можеш да моделираш ухото си. Не могат големи, но малки поправки могат да се направят. Ако можеш да направиш една поправка в лицето си, това вече е нещо. Ако не можеш да направиш една културна промяна, ти не си работил. Понякога стават промени без да ги искаш. Вземете, например, Тарас Булба – описан е как поглежда изпод дебели вежди като тези на българските чорбаджии. Това е човек с крайно обективен ум – материалист, който казва: “Зная ги тия неща! Тук, в този свят трябва да оправим работите!” Прав е, той гледа нещата отблизо. А на онези, които много фантазират, веждите им са тънки. Те са сантиментални. Тези с дебели вежди са хора на обективния ум, а с тънките вежди са хора на чувствата. Но веждите имат една норма. Какви трябва да бъдат те?...

Вие не сте проучвали косите. Доста интересни са. Вземете косъм от един човек и го прекарайте между пръстите си, за да видите колко е гладък и колко е дебел. Ако е тънък, има определено значение; ако е дебел, също има определено значение. После, понякога виждате, че косите ви са малко щръкнали. Това означава, че имате излишно електричество. Щом електричеството дойде в главата, косите щръкват; щом дойде магнетичното разположение, стават гладки. Турете на щръкналите си коси малко вода, за да улегнат – моделирайте себе си. Вие не обръщате внимание на тия работи във вас.

Сега, казвате: “Да бъдем културни като Ангелите”. Ангелите са Същества, които мислят и прилагат; светиите са хора, които прилагат; гениите са хора, които прилагат и мислят; талантливите са хора, които мислят. Да бъдеш талантлив или гениален човек, значи да мислиш. Можеш

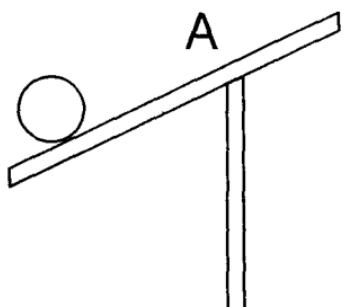
да играеш роля на един талантлив човек, можеш да играеш роля на един гениален човек, можеш да играеш роля на един светия – това са положения, които всеки от вас може да заема. Сега казваш за някого: "Той не е светия". Всеки може да бъде светия (не говоря за "светните", каквото много ги има). Всеки един от вас може да бъде гениален в даден случай, когато има една хубава и гениална мисъл. В един случай ти можеш да постъпваш като гений, във втори случай можеш да постъпваш като обикновен човек, в трети – като талантлив; в четвърти – като светия. Всичко не е регулирано, проявите са разбъркани – ту светия, ту гений, ту талантлив, ту обикновен.

Сега, ще ви кажа каква е отличителната черта на гения. Мислите у талантливия човек са хоризонтални, той е човек на плоскостите; у геният мисълта е дълбока и висока, той е човек на вертикалните линии; светията пък е човек на кривите линии. Следователно, ако линиите са прости, вие сте талантлив; ако са вертикални, вие сте гениален; ако са криви, вие сте светия. Светията е човек, който върви по всички криви линии, без да се оцапва – той разбира тайната на Живота. Да вървиш по крив път, без да си навежнеш крака, показва знание. В такъв случай талантливият и геният представляват само скицата, само основата на Живота, а светията е туй, с което тази скица се украсява. Талантливият и гениалният са скелетът и костите, а светията е мускулите и масната тъкан, които ги покриват. С други думи, светията е този, който облича тялото. Първо дошли талантливият и гениалният, а после дошъл и светията и така образували човешкото тяло. За да се образува то, непременно се изисква един талантлив, един гениален и един светия. След като те съградят тялото, тогава ще дойде човешкият Дух да живее в него. Така че, човек има трима учители – един професор на талантите, един професор на гениите и един професор на светните.

Човек трябва да учи, а те са неговите професори, които трябва да слуша. Всеки ден трябва да слушате талантливия професор на хоризонталните линии, гениалния професор на вертикалните линии и светия професор на кривите линии.

Това е една неразбрана идея, нали? Неразбраните работи са красими. Туй, което не си разбрали, си го разбрали; туй, което си разбрали, не си го разбрали. Например, казваш: "Аз знам какво е Любовта", пък ти живееш и функционираш в Любовта. Ония, които са разбрали Любовта, са я изгубили; в ония, които не са я разбрали, функционира Жivotът. Знаете ли защо е така? Щом обичате един предмет, почвата под вас става шуплеста и всичко онова, което сте разбрали, потъва. Докато не сте го разбрали, вие се намирате на твърда почва, дято всичкото седи отвън. Следователно, Знанието образува шупли, а невежеството държи нещата твърди. Има едно невежество в света, което Природата е турила; има и друго невежество, което не е от нея. Ние не трябва да знаем всичко, защото най-голямото нещастие щеше да бъде, ако знаем всичко. Това е невъзможно и никога не го пожелавайте. Няма нужда да знаете всичко изведенъж, а трябва през цялата вечност да изучавате нещата. Да искате да разберете всичко изведенъж означава, че не разбирайте Живота. Кажете ми какво ще стане, когато разберете всичко изведенъж?...

Всички вие страдате от излишни идеи. Как бихте развили идеята, че на хората не им трябва много? Аз разглеждам въпроса малко другояче. Когато проучвам един предмет, в мен най-първо има един професор, а после има и един слушател, който го слуша. Първо аз говоря пред своя слушател, т. е. първо аз говоря на себе си. Този професор говори и чак след като ме коригира, добре разбирам този предмет и мога да го прилагам. И тогава не мисля, че всичко знам.

Сега, имате един ъгъл. За един обикновен човек тия две линии означават едно, за един талантлив човек означават друго, за един гениален – трето, а за светията – четвърто. Ако ъгълът се увеличава или смалява, ако линиите се продължават или скъсяват, за умния човек всяка промяна

има смисъл. Представете си, че този ъгъл е разумен и в него имате едно същество, което се движи по едното му рамо, и друго същество, което се движи по другото му рамо. Във всяка линия се явява по едно разумно същество, което функционира. Когато отидете някъде, по строежа на къщите, по оградите и по мебелите ще познаете доколко тия хора са умни. Щом вляза в една къща, аз вече знам характера на хората. Например, виждам, че лицето на жената е пожълтяло, а пък лицето на мъжа е червеничко, и вече знам характера на мъжа. Или вляза в един дом, където лицето на мъжа е пожълтяло, пък лицето на жената е червено, и вече знам защо е пожълтял той. Когато намеря, че и на двамата лицето е хубаво, казвам: "Тия хора живеят хармонично". Сега, ние ще започнем да обясняваме, че пари нямали, че къща нямали. Не, има нещо по-дълбоко: една разумност, едно съчетание липсва вътре в тях. Ние не живеем по законите на онази умна Природа, която е правила хиляди опити и казва: "Живейте по този начин". Вие често имате тази опитност и можете да забележите, че когато ядете и стигнете донякъде, нещо ви казва: "Стига, не яж повече!" Тогава нещо друго ви казва: "Вземи още една-две хапки". Това е злото в човека. Когато ви кажат "стига", спрете се и вижте какъв резултат ще имате. Талантливият, гениалният и светията ви казват "стига", а

вие не ги слушате. Или пък сте някъде нагости и нещо ви казва: "Стани и си иди вкъщи!" Тогава нещо друго ви казва: "Почекай", но щом останете, работата вече се разваля.

Един познат ми разказваше как отишъл да търси свой приятел в кръчмата. Когато влиза, двама души се сбиват и нещо му казва: "Иди си!" Но той пожелава да остане и да види как ще свърши тази работа. Идват стражари, хващат ги и нещо пак му казва: "Върви си!", но той остава... Ако останеш, ще станеш свидетел, ще те разтакават по участъци и съдилища, ще си губиш времето. Излез навън и не чакай да видиш какво ще стане. Ние сме любопитни да видим крайните резултати. Когато нещо ти казва: "Не яж!", не яж. Казва ти нещо: "Стига!" – стига. Човек трябва да слуша – в Природата има Божествен говор. Щом ти каже "стига", послушай го. Може да не знаеш какво е, но послушай, за да видиш крайните резултати.

После, понякога у теб се заражда едно кисело желание: някой ти говори, а теб ти се приисква да го ухапеш, да му кажеш, да не мисли, че си толкова прост и не знаеш. И тогава ти ще му кажеш една горчива дума, той ще ти каже една горчива дума, че втора, трета, четвърта, пета, докато най-после изредите всички епитети. Питам какво сте спечелили? Той хвърля малко кал – ти му хвърлиш малко кал, той взема още повече кал – и ти вземаш повече кал. Така и двамата се окалвате и всички минавате за праведни. Казваш: "Да разбере той!" Какво ще разбере? После и двамата трябва да се чистите. Най-добре беше да не хвърляш кал, нищо повече. В днешния свят всички хвърляте кал – и в умствено, и в сърдечно, и в религиозно отношение. И всеки минава за праведен.

Какво разбрахте сега? Във вас остава старата ви философия, че е лесно да се говори, но е мъчно да се приложи. Глупавите прилагат трудно, а умните лесно прилагат. Щом не можеш да прилагаш, значи си от

глупавите; щом прилагаш, ти си от умните. Казват ти: "Не яж!" – не яж, "Не ходи!" – не ходи, "Спри се и почини!" – почини си. Човек трябва да слуша едновременно и своя ум, и нашепването на дълбокото желание, което има в сърцето си.

Нека сега да направим едно резюме. Коя е основната мисъл, която остава във вас? При турският султан дошъл един човек, обеднял от много ядене, и го попитали коя е най-вкусна част на кокошката. – "Трътката" – отговорил той и султанът му дал двеста и петдесет лири. Когато чул за това, един друг отишъл при султана с желанието и на него да дадат жълтици. Попитали го кое е най-сладкото у бивола и той отговорил, че е трътката. Тогава султанът заповядал да му ударят двадесет и пет тояги... Вярно, у кокошката най-вкусна е трътката, но у бивола не е. В дадения случай кокошката представлява умът, а биволът – чувствата на човека. Умът разрешил въпроса добре. Но това, което представлява най-сладкото в кокошката, т. е. в ума, не е най-сладкото и в бивола, т. е. в чувствата. В чувствата трябва друго разрешение. Там, където умът се справя лесно, сърцето може да загази, защото то по друг начин трябва да разреши въпроса.

На следващата лекция ще ми кажете как трябва сърцето да разреши въпроса?

*Само светлият път на Мъдростта води към
Истината. В Истината е скрит Жivotът.*

18-та лекция от Учителя,
държана пред Младежкия окултен клас
2 април 1937 г., петък, 5 ч.с., София, Изгрев

Издателство Бяло Братство

**София 1113, ЖК Изгрев
ул. Ген. Щерю Атанасов 6
тел: (02) 668 955
E-mail: bialobratstvo@hotmail.com**

**Официален интернет сайт
на общество Бяло Братство:**

www.beinsadouno.org